

Dokument nr. 15:6

(2015–2016)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 751–900

14. mars - 12. april 2016

Innhold

Spørsmål

751.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. innleie av arbeidstaker, besvart av arbeids- og sosialministeren	11
752.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. kjøretest og bruk av spesialbriller, besvart av helse- og omsorgsministeren	12
753.	Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. norskopplæring blant flyktningbarn i barnehager, besvart av kunnskapsministeren.....	13
754.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. helsepersonell i fengsel, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	14
755.	Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. Opera Østfold, besvart av kulturministeren	15
756.	Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. etterbehandling av MS pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	15
757.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. sammenslåing av sjøtrafikksentraler, besvart av samferdselsministeren	16
758.	Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. refusjon av utgifter til MS-pasient, besvart av helse- og omsorgsministeren	17
759.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. kriminelle som mottar penger fra Nav, besvart av arbeids- og sosialministeren	18
760.	Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. bodrenovering, besvart av samferdselsministeren.....	19
761.	Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. Anskaffelse av nye kystvaktfartøy, besvart av forsvarsministeren.....	19
762.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. stamcelletransplantasjon for MS pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	20
763.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. kunnskap om og bærekraftig utvikling av villaksbestanden, besvart av klima- og miljøministeren	21
764.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. domstolloven, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	22
765.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. Bouvetøya, besvart av samferdselsministeren.....	24
766.	Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. samlokalisering av nødetatene, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	25
767.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. drukningsulykker, besvart av helse- og omsorgsministeren	26
768.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. barnekirurger, besvart av helse- og omsorgsministeren	27
769.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. HMS i fagopplæringen, besvart av kunnskapsministeren.....	28
770.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. lønnsvekst for pensjonister, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	29
771.	Fra stortingsrepresentant Lill Harriet Sandaune, vedr. Samisk høgskole, besvart av kunnskapsministeren.....	30
772.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. asylretten, besvart av utenriksministeren	31
773.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. kommunesammenslåing, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	31
774.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. asylsøkere med studentvisum, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	32
775.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. Storedalen kraftverk - grønne sertifikater, besvart av olje- og energiministeren	34
776.	Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. flaskehalsen Betna – Stormyra, besvart av samferdselsministeren	34

	side
777. Fra stortingsrepresentant Eirin Sund, vedr. homofile saksøkere som har behov for beskyttelse i Norge, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	35
778. Fra stortingsrepresentant Eirin Sund, vedr. assistert retur, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	36
779. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. statlig finansiert eldreomsorg, besvart av helse- og omsorgsministeren	37
780. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. oppfølging av Nasjonal transportplan, besvart av samferdselsministeren	38
781. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. Castberg-prosjektet, besvart av olje- og energiministeren	38
782. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. stedlig ledelse i Møre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsministeren	40
783. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. daglegvareportalen, besvart av barne- og likestillingsministeren	41
784. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Kongsberg Gruppen, besvart av næringsministeren	42
785. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. DNA-profiler, besvart av justis- og beredskapsministeren	43
786. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. Statens Vegvesen sine kontraktar, besvart av samferdselsministeren	43
787. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. partnerskapsavtalen mellom Afghanistan og Norge, besvart av utenriksministeren	45
788. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. nedleggelse av akuttkirurgi, besvart av helse- og omsorgsministeren	46
789. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. reduksjon i foreldrebetaling for barnehageplass grunnet lav inntekt, besvart av kunnskapsministeren	48
790. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. barnehageplasser, besvart av kunnskapsministeren	48
791. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. ordningen «Fritt Behandlingsvalg», besvart av helse- og omsorgsministeren	49
792. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. fiskeridrift, besvart av næringsministeren	50
793. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. Brynstunnelen, besvart av samferdselsministeren	51
794. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. å bedre pasientforløp og gi tjenester nærmere der pasienten bor, besvart av helse- og omsorgsministeren	52
795. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruyter, vedr. pasienter som opplever å bli avhengige av benzodiazepiner og opiat, besvart av helse- og omsorgsministeren	53
796. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruyter, vedr. såkalte «bremsemedisiner» beregnet på pasienter med MS, besvart av helse- og omsorgsministeren	54
797. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. engangsavgifter på personbiler, besvart av finansministeren	54
798. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Nav, besvart av arbeids- og sosialministeren	55
799. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. eiendomsskattegrunnlag for kraftanlegg, besvart av finansministeren	55
800. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. beskyttelse mot terrormål, besvart av justis- og beredskapsministeren	57
801. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. etterbetaling av lønn, besvart av justis- og beredskapsministeren	58
802. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. stenging av den norske ambassaden i Guatemala, besvart av utenriksministeren	59
803. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. dieseltysteri, besvart av justis- og beredskapsministeren	59

	side
804. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. overfallsvoldtekt, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	60
805. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. Nansensenteret (NDC) i Skopje, besvart av utenriksministeren	61
806. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. fjellpartiet ved Åknes, beredskapsutfordringane for Stranda, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	62
807. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. fremtidig varsling med tyfoner, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	63
808. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. funksjonshemmedes rettigheter, besvart av utenriksministeren	63
809. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. vold i nære relasjoner, besvart av justis- og beredskapsministeren	65
810. Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. barnehagekø, besvart av kunnskapsministeren.....	65
811. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. klimagassutslippene, besvart av klima- og miljøministeren	78
812. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. fraværsgrenser, besvart av kunnskapsministeren.....	78
813. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. piggdekkgebyr, besvart av samferdselsministeren.....	79
814. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. nasjonale føringer, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	79
815. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. fanger til soning i Nederland, besvart av justis- og beredskapsministeren	81
816. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. arveloven, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	81
817. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. det danske implementeringsrådet, besvart av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU	82
818. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. Yrkessjåførforskrifta, besvart av samferdselsministeren.....	83
819. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. roaming i EU, besvart av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU.....	84
820. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Antall ND dommer, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	85
821. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. livssynskanalene, besvart av kulturministeren	86
822. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. strålekapasiteten for kreftbehandling i Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	87
823. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. å øke andelen trehus i Norge, besvart av næringsministeren.....	87
824. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. et nytt stoppested på Kongsvingerbanen, besvart av samferdselsministeren	88
825. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. ny norsk musikk på NRK radio på morgensendingene, besvart av kulturministeren.....	89
826. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. betalingsplikt, besvart av helse- og omsorgsministeren	90
827. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Haukeland Universitetssjukehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	91
828. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. vitnemål fra videregående skole i utlandet, besvart av kunnskapsministeren	91
829. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. enkeltepisoder hvor leger har vært beruset på jobb, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	92
830. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. sivile saker i Gulating lagmannsrett, besvart av justis- og beredskapsministeren	94

	side
831. Fra stortingsrepresentant Knut Storberget, vedr. konkurransesituasjonen for uavhengige meieriselskaper med egne melkeprodusenter, besvart av landbruks- og matministeren.....	94
832. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. kjeveortopeder i Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	95
833. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. stedsnavn for Overhalla og Skage, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	96
834. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. screening mot livmorhalskreft, besvart av helse- og omsorgsministeren	97
835. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. regjeringens skattekutt, besvart av finansministeren	98
836. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. tilbakebetaling av statsstøtte, besvart av kulturministeren	99
837. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. adgangskriterier til kongekrabbefisket, besvart av fiskeriministeren.....	100
838. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Havforskningsinstituttets forskning på havbruk, besvart av fiskeriministeren	101
839. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Havforskningsinstituttets faglige uavhengighet, besvart av kunnskapsministeren.....	101
840. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. høy risikovurdering av kommunenes gjeld, besvart av finansministeren	102
841. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. økning i arbeidsledigheten, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	103
842. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. ruskontrakter i politidistriktene, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	105
843. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. samlet innbetalt til staten årlig i årene 2010-2015, besvart av finansministeren.....	106
844. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. opprettelse av nye regionale bompengeselskap, besvart av samferdselsministeren	107
845. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. industriutvikling og re-industrialisering av ny industrivirksomhet, besvart av næringsministeren	107
846. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. de samlede skatte- og avgiftslettelsene, besvart av finansministeren.....	108
847. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. politiet i Oppland, besvart av justis- og beredskapsministeren	109
848. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. sysselsettingsgraden i Norge blant kvinner, besvart av finansministeren.....	110
849. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. fallet i sysselsettingsgrad fra 2008-2015, besvart av finansministeren.....	110
850. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. Forsvarets støtteoppgaver til politiet ved terrorangrep, besvart av forsvarsministeren.....	111
851. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. Cold Case gruppen i Kripes, besvart av justis- og beredskapsministeren	112
852. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. Bærum sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	113
853. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. videreutdanning innen barnepalliasjon, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	114
854. Fra stortingsrepresentant Hege Jensen, vedr. hvor godt vannmagasinene i Norge er sikret mot et eventuelt terrorangrep, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	115
855. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. drift ved de ideelle familiesentrene, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	116
856. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. håndhevingen av lovverket som regulerer søndags- og helligdagshandelen, besvart av kulturministeren	117
857. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. fosterforeldre, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	118

	side
858. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. diskriminering og forfølgelse på grunn av livssyn og religion, besvart av utenriksministeren.....	119
859. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. sjokoladepålegget Nugatti, besvart av landbruks- og matministeren	120
860. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. dagpenger og fosterforeldre, besvart av arbeids- og sosialministeren	120
861. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. MAREANO-programmet, besvart av klima- og miljøministeren	121
862. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. sykehjemsplasser, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	123
863. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. statlig finansiering av eldreomsorgen, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	125
864. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. helsebudsjettet, besvart av helse- og omsorgsministeren	126
865. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. ansatte i helseforvaltningen, besvart av helse- og omsorgsministeren	126
866. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. verdiskapning med økt sysselsetting blant unge, besvart av finansministeren.....	128
867. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. avsløring av Panama Papers vedr. DnB, besvart av næringsministeren	128
868. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. gründeropplæring, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	129
869. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. H-reseptordningen, besvart av helse- og omsorgsministeren	131
870. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. forpliktingar etter EØS-avtalen, besvart av arbeids- og sosialministeren	132
871. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. sending av digitale brev med pasientopplysninger, besvart av helse- og omsorgsministeren	132
872. Fra stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes, vedr. overføring av norsk fange som sitter i fengselet i Kongo, besvart av utenriksministeren	134
873. Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. skatteparadis og DNB, besvart av næringsministeren.....	134
874. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. regjeringens arbeidsgiverpolitikk, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	135
875. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. forskernes tolkning av forskningsresultater, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	136
876. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. ny sykkelvei og sykkelekspressvei på E18, besvart av samferdselsministeren	137
877. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. ulovlig tvangsbruk overfor person med psykisk utviklingshemning i Kristiansand, besvart av helse- og omsorgsministeren	138
878. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. forelda krav frå NAV, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	140
879. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. DAB-dekningen, besvart av kulturministeren	143
880. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. prisen på inngangsbillettene til Nasjonalgallerie, besvart av kulturministeren	144
881. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. søndagsåpne butikker, besvart av kulturministeren	144
882. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. sykepleiermangel, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	145
883. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. omorganisering av nivåene i kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsministeren	147
884. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. botidskrav for kontantstøtte, besvart av barne- og likestillingsministeren	147

	side
885. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. utgifter til legemidler, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	148
886. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. økning av antallet kvinnelige ledere med politiutdanning i Politidirektoratet, besvart av justis- og beredskapsministeren	149
887. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. konsulentbruken i staten og kommunene, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	150
888. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. utbetringsarbeid på E39, besvart av samferdselsministeren	151
889. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Findus etablering i Mehamn, besvart av fiskeriministeren	151
890. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. de grønne oppdrettskonsesjonene, besvart av fiskeriministeren.....	152
891. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Nasjonal hepatittstrategi, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	154
892. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. OPS-løsningen ved Universitetssykehuset Nord- Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	155
893. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. norskkunnskap hos skolebarn, besvart av kunnskapsministeren	156
894. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. skatte- og avgiftskuttene for 2014, 2015 og 2016, besvart av finansministeren.....	157
895. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. de påløpte skatte- og avgiftslettelsene siden regjeringen tiltrådte, besvart av finansministeren.....	157
896. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. Boko Haram, besvart av utenriksministeren.....	158
897. Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. barn som forsvinner fra mottak, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	159
898. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Orkla, besvart av næringsministeren.....	160
899. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. asylsøknader, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	161
900. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	162

Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (751 - 900) for sesjonen 2015-2016.

Partibetegnelse:

A Det norske Arbeiderparti

FrP Fremskrittspartiet

H Høyre

KrF Kristelig Folkeparti

Sp Senterpartiet

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Andersen, Karin (SV)	772, 887
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	821, 822, 855, 856
Bergstø, Kirsti (SV)	770, 774
Björdal, Fredric Holen (A)	806, 857
Bollestad, Olaug V. (KrF)	871, 882
Byrknes, Astrid Aarhus (KrF)	872
Christoffersen, Lise (A)	809
de Ruiter, Freddy (A)	756, 758, 796, 795, 853
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	775, 860, 861
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	847
Elvenes, Hårek (H)	800, 801, 852
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	792, 889, 890, 898
Grande, Arild (A)	789, 790, 833, 836
Grande, Trine Skei (V)	753, 802, 808, 868
Greni, Heidi (Sp)	773
Grung, Ruth (A)	754, 762, 794, 820, 842, 869
Gundersen, Gunnar (H)	867
Hansen, Svein Roald (A)	819, 858
Henriksen, Kari (A)	815, 816, 877, 883
Henriksen, Martin (A)	812
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	859, 896
Hoksrud, Bård (FrP)	757
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	811
Håheim, Stine Renate (A)	829, 874, 875, 899, 900
Jensen, Hege (FrP)	854
Juvik, Kjell-Idar (A)	807
Kjerkol, Ingvild (A)	885
Klinge, Jenny (Sp)	767, 768, 814
Knutsen, Tove Karoline (A)	862, 863
Leirstein, Ulf (FrP)	803, 804, 850, 851
Liadal, Hege Haukeland (A)	825
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	751, 813, 837, 870, 878
Lysbakken, Audun (SV)	769, 838, 839
Mandt, Sonja (A)	810
Marthinsen, Marianne (A)	799
Micaelsen, Torgeir (A)	791, 864, 865
Myrli, Sverre (A)	823, 824
Navarsete, Liv Signe (Sp)	764, 817
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	776, 786, 818, 879, 888
Nybø, Iselin (V)	785
Pedersen, Helga (A)	781, 884

Pollestad, Geir (Sp)	783, 784, 797, 798, 843, 844
Raja, Abid Q. (V)	876
Sandaune, Lill Harriet (FrP)	771
Solberg, Torstein Tvedt (A)	830, 848, 849
Solhjell, Bård Vegar (SV)	765, 787, 805
Steffensen, Roy (FrP)	780, 835
Storberget, Knut (A)	831
Sund, Eirin (A)	777, 778
Svendsen, Kenneth (FrP)	760
Syversen, Hans Olav (KrF)	793
Toppe, Kjersti (Sp)	782, 788, 826, 827, 891, 892
Toskedal, Geir Sigbjørn (KrF)	897
Trettebergstuen, Anette (A)	880, 881, 893
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	834
Valen, Snorre Serigstad (SV)	761, 873
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	840
Vågslid, Lene (A)	886
Werp, Anders B. (H)	766
Wiborg, Erlend (FrP)	759, 841
Wickholm, Truls (A)	846, 866, 894, 895
Wold, Morten (FrP)	752
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	755
Aasen, Marianne (A)	828
Aasland, Terje (A)	763, 845
Aasrud, Rigmor (A)	779, 832

Dokument nr. 15:6

(2015–2016)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 751

Innlevert 14. mars 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 18. mars 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Kan statsråden informere om Arbeidstilsynets omfang av tilsynsaktivitet i 2015 vedrørende innleie av arbeidstaker fra virksomhet som har til formål å drive utleie, jf. arbeidsmiljøloven § 14-12 andre ledd, hvor mange av disse tilsynene som medførte reaksjoner, hvordan fordelingen av disse tilsynene var mellom innleier og utleier (bemanningsforetak), og om statsråden kan vedlegge kopi av de tilsynene som ikke avstedkom noen reaksjon fra Arbeidstilsynet?»

Svar:

Arbeidstilsynet opplyser at det i 2015 ble gjennomført 55 tilsyn fordelt på 13 tilsyn med innleievirksomheter og 42 tilsyn med bemanningsforetak.

Når det gjelder tilsyn med bemanningsforetak, ble det i 30 av tilsynene gitt en eller flere reaksjoner. I 12 av tilsynene ble forholdene funnet i orden og det ble

ikke gitt noen reaksjon. I tilsyn med innleievirksomheter ble det gitt en eller flere reaksjoner i 11 tilsyn, mens forholdene ble funnet i orden og det ble ikke gitt noen reaksjon i 2 av tilsynene.

Stortingsrepresentanten ber om å få oversendt kopi av tilsynsrapportene som ikke medførte reaksjoner. Tilsynsrapportene er innhentet fra Arbeidstilsynet og følger vedlagt.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på stortingsrepresentantens spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 689 om Arbeidstilsynets tilsyn med innleievirksomheter og bemanningsforetak i 2014, samt øvrig korrespondanse med Stortinget vedrørende Dokument 8:32 L (2015-2016).

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokument-serien/2015-2016/dok15-201516-0751-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 752**Innlevert 14. mars 2016 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 18. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å se på Helsedirektoratets praktisering av regelverket knyttet til saker der ekstra kjøretest og bruk av spesialbriller godkjent i mange andre land, er en del av problemstillingen, og om regelverket håndheves i tråd med gjeldende EU-direktiver og EU/EØS-regelverk?»

BEGRUNNELSE:

I Bygdeposten (8/3 og 10/3) kan vi lese om en ung mann som har blitt fratatt førerkortet og mistet jobben som lastebilsjåfør etter å ha fått redusert sidesynet. Ved bruk av spesialbriller er han fint i stand til å kjøre bil, men Helsedirektoratet nekter ham å avlegge nødvendig kjøretest.

Vedkommende fikk redusert syn etter en operasjon i 2010. Førerkort for lastebil ble inndratt umiddelbart, og i 2012 ble han også fratatt retten til å føre personbil etter melding fra Fylkesmannen og politiet. Siden har han gått på arbeidsavklaringspenger, en rettighet han snart mister.

Mannen har funnet spesialbriller i USA. De kalles «Peliprisme», og virker på den måten at egne felt i glasset forsterker sidesynet og speiler omgivelsene. Bilkjøring ved hjelp av slike briller, er tillatt i blant annet Nederland, Belgia, Sveits og England etter bestått test, samt i ca. 20 stater i USA.

I Norge er problemet at Helsedirektoratet ikke tillater mannen å gjennomføre en kjøretest for å bevise at han fortsatt er en kompetent sjåfør, litt uklart av hvilken grunn.

Svar:

Jeg har forståelse for at det å bli fratatt førerkortet kan oppleves som et alvorlig inngrep for den enkelte. Dette gjelder særlig der den enkelte er avhengig av førerkortet for å kunne utøve sitt yrke.

Jeg kan ikke gå inn i vurderingen av en enkeltsak, men jeg har vært i kontakt med Helsedirektoratet for en uttalelse om regelverket og om praksis på generelt grunnlag.

De norske helsekravene til førerrett finnes i førerkortforskriften vedlegg 1. Krav til synsfelt fremgår av vedlegg § 2 nr. 2 for lette klasser (fører kortgruppe 1) og § 3 nr. 2 for tunge klasser (fører kortgruppe 2 og 3). Kravene er i samsvar med EU-direktiv 2009/113/EF.

For å få førerrett for personbil må fører fylle kravet i § 2 nr. 2: Synsfeltet må være minst 120 grader vidt i horisontalplanet og minst 50 grader til hver side. I vertikalplanet skal synsfeltet være intakt minst 20 grader opp og ned. Det må ikke være sentrale synsfeltutfall innenfor en radius på 20 grader.

For å få førerrett for lastebil er kravet i § 3 nr. 2: «Synsfeltet må være minst 160 grader vidt i horisontalplanet og minst 70 grader til hver side. I vertikalplanet må synsfeltet være intakt minst 30 grader opp og ned. Det må ikke være sentrale synsfeltutfall innenfor en radius på 30 grader.

Prismeglass av typen peliprisme gir etter det Helsedirektoratet har opplyst ikke synsfelt som er så vidt som EU-direktivet krever, og det gis ikke dispensasjon fra synsfeltkravet ved bruk av slike prismeglass. Helsedirektoratet har opplyst at etter det de kjenner til, gis det heller ikke dispensasjon fra synsfeltkravet ved bruk av peliprisme i de andre nordiske landene.

Helsedirektoratet har videre opplyst at der det ikke er anledning til å gi dispensasjon fra regelverket, vil det heller ikke bli anbefalt å gjennomføre en kjørevurdering. En kjørevurdering skal i utgangspunktet være et bidrag til å kunne fastslå om fører fyller helsekravene eller om det er grunnlag for å gi dispensasjon fra bestemmelsene i det konkrete tilfellet.

Helsedirektoratet har opplyst at ved dobbeltsyn kan bruk av prismeglass i noen tilfelle vurderes som et hensiktsmessig tiltak for å gi førerrett for førerkortgruppe 1. Forutsetningen er at søker fyller kravene til synsfelt, og at optiker eller øyelege finner bruken tilfredsstillende for kjøresikkerhet før det eventuelt gjennomføres en kjørevurdering ved en trafikkstasjon. Dobbeltsyn er ikke forenlig med førerrett i førerkortgruppe 2 og 3.

Helsedirektoratet foretar nå en gjennomgang av helsekravene til førerrett. Nye bestemmelser vil tre i kraft fra 1. juli i år. Endringer i regelverket vil ligge innenfor de rammene som EU-direktivet setter.

SPØRSMÅL NR. 753**Innlevert 14. mars 2016 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 18. mars 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvordan legger regjeringen til rette for norskopplæring blant flyktningbarn i barnehager, og hvordan ser statsråden på for eksempel sosialt entreprenørskap og spillteknologi for å løse de integreringsoppgaver som blant annet barnehagesektoren har fått mer av etter siste års økning i antall flyktninger?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede mener det er viktig å integrere flyktninger og asylsøkere på raskest mulig måte, og at det i denne sammenheng er nødvendig å legge til rette for at kommuner og andre barnehageeiere får tilgang til og kjennskap til løsninger som kan bidra til rask integrering blant barn. Da er språkopplæring særlig viktig, og læremidler og verktøy som gjør opplæringen kulturelt relevant er positive bidrag. Det er svært ressurskrevende for kommunene å følge opp nyankomne, og verktøy som kan gjøre dette arbeidet lettere bør støttes opp under. Undertegnede kjenner til initiativer for utvikling av programvare og teknologi for norskopplæring blant flyktninger, som også kan være relevant for andre typer læreprosjekter i integreringssammenheng.

Svar:

Jeg er helt enig i at det er viktig å integrere flyktninger som har fått opphold i Norge raskest mulig. Det at barn får gå i barnehage bidrar blant annet til at både barn og foreldre raskere blir kjent med andre småbarnsfamilier, og de får dermed også raskere og bedre mulighet til å bli en del av lokalsamfunnet.

Jeg er opptatt av at barn med minoritetsspråklig bakgrunn skal ha et så godt norskspråklig utgangspunkt som mulig når de begynner på skolen. Barnehagen er en viktig arena for å lære norsk som andrespråk.

Vi vet at de som arbeider i barnehager etterlyser mer kompetanse i å støtte barns norskspråklige utvikling. Den femårige satsingen "Kompetanse for mangfold" er inne i sitt fjerde år, og i den nye stortingsmeldingen om barnehagens innhold – Meld. St. 19 (2015–2016) Tid for lek og læring. Bedre innhold i barnehagen – er språkutvikling et sentralt tema. Det varsles blant annet at kompetansestrategien for barnehagesektoren skal revideres slik at barnehagelærere får bedre muligheter for faglig oppdatering og utvikling av spisskompetanse på prioriterte områder. Vi tar videre sikte på å lovfeste et krav til norskspråklig kompetanse hos ansatte i barnehagen, og vi vil utarbeide en veiledende norm for det språklige grunnlaget som barn bør ha med seg fra barnehagen når de begynner på skolen. En slik veiledende norm vil kunne være nyttig i arbeidet med å utvikle den enkelte barnehages tilrettelegging for god språkutvikling, der man ser det er behov for det.

Barnehageeiere har metodefrihet i valg av pedagogiske verktøy. Om de ønsker å benytte tilbud om verktøy fra sosiale entreprenører eller IKT-baserte løsninger, er det derfor opp til barnehagene å avgjøre. Kommuner og andre barnehageeiere er selv ansvarlige for å holde seg orientert om hvilke tilbud og muligheter som finnes.

Det er viktig at flyktningbarn får god oppfølging, særlig fordi de kan ha traumer eller andre problemer på grunn av vonde opplevelser fra krig og flukt. Alle barn i barnehage skal bli sett og få hjelp og støtte ut fra sin individuelle situasjon. Meldingen om barnehagens innhold legger grunnlaget for den nye rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, og jeg legger vekt på at ny rammeplan skal tydeliggjøre og definere barnehagens ansvar for barn med særlige behov.

SPØRSMÅL NR. 754**Innlevert 15. mars 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 29. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Helsepersonell i fengslene møter til tider på innsatte som er kverulerende og som ytrer ønske om å ta helsepersonell når de er ute av fengsel. Det er stort behov for god helsehjelp i fengslene og det er uakseptabelt at ansatte skal oppleve utrygghet knytt til sitt privatliv. I dag stilles det krav om at helsepersonell må underskrive med fullt navn og ikke bare initialer.

Hva vil ministeren konkret gjøre for at helsepersonell i fengslene skal få redusert risiko for trusler, eller ubehageligheter i sin fritid?»

Svar:

Spørsmålet som representanten har stilt angår alle ansatte som jobber i fengsel, ikke bare helsepersonell. Som Helse- og omsorgsminister vil jeg derfor svare med tanke på helsepersonell som yter tjenester i fengslet.

Det er regionale helseforetak, kommuner og fylkeskommuner som er ansvarlige for å tilby helsetjenester til innsatte i fengsler. Helsepersonellet som yter tjenestene er i hovedsak ansatt enten i et helseforetak eller i kommunal sektor. Det er kriminalomsorgen som skal ivareta sikkerheten for helsepersonellet når disse er på jobb i fengslet og yter tjenester til innsatte. Dette er på linje med kriminalomsorgens ansvar for egne ansatte og andre som jobber i fengslet.

Når stortingsrepresentanten viser til at helsepersonellet i dag må underskrive med fullt navn, antar jeg at hun sikter til helsepersonellens signering i forbindelse med føring av journal eller ved utstedelse av resepter eller attester. Etter helsepersonelloven skal helsepersonell som yter helsehjelp føre journal. Det skal fremgå av journalen hvem som har ført opplysningene i jour-

nalen. Formålet med journalføringsplikten er å sikre at opplysningene som er nødvendige og relevante for forsvarlig behandling av pasienten blir nedtegnet og kan gjenfinnes. Videre gir journalen tilsynsmyndigheten og andre relevante instanser innsyn i helsehjelpen som er gitt/ikke gitt.

Pasienten, dvs. den innsatte, vil ha rett til innsyn i journalen og vil dermed også få informasjon om helsepersonellens identitet. Innsynsretten er et viktig virkemiddel for at pasienten skal kunne ivareta sine rettigheter. Blant annet retten til informasjon og medvirkning i helsehjelpen, retten til å klage på rettighetsbrudd og søke pasientskadeerstatning. Identiteten til helsepersonellet vil også kunne fremgå av resepter og attester som helsepersonellet skriver i forbindelse med helsehjelpen. Også i slike tilfeller vil det være nødvendig at den enkelte resept eller attest kan spores til helsepersonellet som har skrevet den. Dette er formål som er viktig å ivareta også når helsehjelpen ytes til innsatte.

Som helse- og omsorgsminister er jeg opptatt av helsepersonells sikkerhet uansett hvor de jobber. Jeg forutsetter at Kriminalomsorgen tilrettelegger og iverksetter nødvendige tiltak som kan bidra til at det skal være trygt for helsepersonell å gi helsehjelp til innsatte.

Jeg har dessverre få virkemidler som kan bidra til å redusere risikoen for trusler som medfører utrygghet i fritiden. Det er politiets oppgave å ivareta innbyggernes sikkerhet. Innbyggere som blir truet eller forulempet må vurdere om det er aktuelt å melde fra til politiet ved slike opplevelser. Det samme gjelder for helsepersonell som jobber i fengsel, om de blir truet i sin fritid. Politiet avgjør så om forholdet er straffbart og om det er aktuelt å iverksette tiltak.

SPØRSMÅL NR. 755**Innlevert 15. mars 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 17. mars 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hva er begrunnelsen for at Opera Østfold ikke likebehandles med de øvrige region- og distriktsoperaer når det gjelder statlig tilskudd?»

BEGRUNNELSE:

Opera Østfold er etablert som en samarbeidsorganisasjon mellom Halden kommune og Østfold fylkeskommune med likt økonomisk ansvar for den regionale delen av driftsbudsjettet. Det er i dag 8 region- og distriktsoperaer som mottar statlig driftsstøtte. 7 av disse mottar en statlig andel på 70 % og har en regional andel av de offentlige tilskuddene på 30 %. Kun Opera Østfold behandles annerledes og mottar en statlig andel på ca. 50 %.

Svar:

Opera Østfold er et regionalt operatiltak som får sitt statlige driftstilskudd over kap. 324 Scenekunstformål, post 73 Region- og distriktsopera.

Finansieringen av operatiltakene på denne posten er delt mellom staten og regionen, og det er satt som forutsetning for statstilskuddet at regionen bevilger sin andel med henvisning til vedtak V, nr. 4, jf. Prop.1 S (2015–2016).

Det er Stortingets behandling og vedtak av statsbudsjettet som bestemmer statens tilskudd til tiltak på denne posten. For operatiltakene er regionen bundet til å bevilge sin andel på 30 pst. etter Stortingets vedtak. Det er selvsagt mulig for regionen å øke sitt bidrag ut over 30 pst., men da er ikke staten tilsvarende forpliktet til å øke sitt bidrag.

Opera Østfold kom inn på statsbudsjettet med 1 mill. kroner i tilskudd i 2009. Fram til 2016 er det statlige tilskuddet til Opera Østfold økt til 3,75 mill. kroner. Til de sju andre operatiltakene på posten har Stortinget bevilget tilskudd fra 1 mill. kroner til Opera Rogaland og opp mot 19,9 mill. kroner til Bergen Nasjonale Opera. Det er et stort spenn i tiltakene som får tilskudd på posten.

I den årlige budsjettbehandlingen blir søknadene vurdert individuelt og etter sin egenart. Det er ingen automatisk likebehandling av prioriteringer.

Høsten 2015 ble det satt i gang en evaluering av alle region- og distriktsoperaene (inkludert opera- og musikkteatervirksomhetene som er inkludert i Nordnorsk Opera og Symfoniorkester, Trondheim Symfoniorkester og Kilden i Kristiansand). Evalueringen blir gjennomført av Telemarksforskning og vil foreligge denne våren. Evalueringen vil gi økt kunnskap om feltet og om resultatene av satsningen som har vært på feltet.

SPØRSMÅL NR. 756**Innlevert 15. mars 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 5. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«En MS pasient tilknyttet St. Olavs hospital fikk 19. februar 2016 skriftlige garantier fra sykehuset om etterbehandling (blodprøvekontroller og etterbehandling med Rituximab)som følge av HSCT behandling i Mexico. Nå kan det se ut som om at sykehuset har snudd i saken, til pasientens store fortvilelse. Det er all mulig grunn til å forvente at slike løfter/garantier til pasienter følges opp innenfor "pasientens helsevesen".

Vil statsråden ta initiativ til at St. Olavs hospital står ved sine skriftlige lovnader til pasienten?»

Svar:

Jeg ber om forståelse for at jeg som statsråd ikke kan gå inn i enkeltsaker på den måten som etterspørres her.

Når det gjelder etterbehandling med blant annet legemiddelet Rituximab er jeg kjent med at Rituximab er en type cellegift og at multipel sklerose (MS) ikke er på listen over godkjente indikasjonssområder for legemiddelet i Norge. Bruk av dette legemiddelet for pasienter med MS faller dermed utenfor legemiddelets godkjente indikasjonssområde, omtales som off label

bruk av legemiddelet og er å anse som utprøvende behandling.

Utpøvende behandling er en behandling der effekt, risiko og bivirkninger ikke er tilstrekkelig dokumentert til at behandlingen kan inngå i det ordinære behandlingstilbudet. Behandlingen har derfor større risiko knyttet til blant annet bivirkninger enn etablert behandling. Det er utarbeidet nasjonale prinsipper for hvordan utprøvende behandling skal tilbys. Som hovedregel bør utprøvende behandling tilbys innenfor rammen av en klinisk studie, da dette legger til rette for innsamling av dokumentasjon av effekt av behandlingen og pasientsikkerhet. Prinsippene for utprøven- de behandling åpner for at slik behandling unntaksvis

kan tilbys enkeltpasienter (off label) når gitte forhold er oppfylt. Det er en helsefaglig vurdering som må ligge til grunn for at et sykehus skal velge å initiere og gjennomføre utprøvende behandling av pasienter på individuell basis. Utpøvende behandling kan i noen tilfeller tilbys som ledd i et behandlingsforløp, der det eksempelvis ikke finnes gode etablerte behandlingsalternativer.

Når det gjelder stamcelletransplantasjon for MS-pasienter i Norge viser jeg til mitt svar til representanten Ruth Grung datert 1.1.2016 om finansiering av MS-senterets vitenskapelige studie for stamcelletransplantasjon for MS-pasienter.

SPØRSMÅL NR. 757

Innlevert 15. mars 2016 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 29. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Sjøtrafikksentralen i Brevik ble opprettet i forbindelse med industrianleggene i Grenland og har en viktig rolle i å kontrollere og følge med på skipene som skal inn og ut av havnene i Grenland. Denne tjenesten er viktig for tryggheten på sjøen. I forbindelse med gjennomgangen Kystverket har gjort for sikkerheten på sjøen har et av forslagene vært å slå sammen sjøtrafikksentralene i Brevik og Horten.

Har statsråden nå vurdert forslagene fra etaten, og ser han for seg en sammenslåing eller vil han opprettholde dagens struktur?»

Svar:

Jeg vil understreke at det overordnede målet til regjeringen er å redusere risikoen for ulykker og sikre trygg ferdsel for skipsfarten. I tråd med regjeringens politiske plattform, utarbeides det nå en stortingsmelding om forebyggende sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning. Meldingen vil analysere utviklingen i risiko forbundet med sjøtransport frem mot 2040, og vurdere om de forebyggende tiltakene og beredskapen må styrkes for å håndtere fremtidens utfordringer.

Kystverkets fagfolk har gjennomført en rekke utredninger for å gi oss et godt kunnskapsgrunnlag for stortingsmeldingen. Organisering og lokalisering av Kystverkets sjøtrafikksentraler har vært et av mange utredningstema. Sjøtrafikksentralene er i dag lokalisert i Horten, Brevik, Kvitsøy, Fedje og Vardø. Med unntak

av sjøtrafikksentralen i Vardø, er tjenesten brukerfinansiert gjennom sikkerhetsavgifter (ca. 90 mill. kroner i 2015). Driftskostnadene for sjøtrafikksentraltjenesten er i år ca. 110 mill. kroner. Utgangspunktet for utredningen er at sjøtrafikksentralene er viktige for sjøsikkerheten i norske farvann. De skal bidra til effektiv trafikkavvikling, og oppdage og avverge potensielt farlige situasjoner slik at liv, helse og miljø sikres. Utredningen vurderer ulike alternativer til dagens organisering og lokalisering av sjøtrafikksentralene, med hensyn til både sikkerhet og kostnadseffektivitet.

Et av alternativene som er utredet, er å slå sammen sjøtrafikksentralene i Brevik og Horten, og å lokalisere den sammenslåtte sentralen i Horten. Dette alternativet kommer best ut i den samfunnsøkonomiske vurderingen, hovedsakelig på grunn av potensial for bemaningsreduksjoner og tilhørende reduksjon i driftskostnader. De potensielle besparelsene i driftskostnader er anslått til omtrent 4,5 mill. kroner årlig. De øvrige alternativene som er vurdert, er anslått å gi svært begrensede kostnadsbesparelser.

Etter at Kystverkets utredning ble offentliggjort, har saken fått stor oppmerksomhet i Grenlandsområdet. På denne bakgrunn avholdt statssekretær Reynir Johannesson et møte med lokale politikere, næringsliv, fagorganisasjoner og Kystverket for å høre deres synspunkter på sjøtrafikksentralen i Brevik. Næringslivet i Grenland, som indirekte betaler for driften av sjøtrafikksentralen gjennom sikkerhetsavgiften som pålegges skipene i området, ønsker å beholde sjøtrafikksentralen av hensyn til sikkerheten ved sjøtransporten

forbundet med den petrokjemiske industrien. Det er planlagt betydelige utvidelser i industriaktiviteten i området, og sjøtrafikksentralen i Brevik anses som en viktig forutsetning for god sikkerhet.

Organiseringen og lokaliseringen av sjøtrafikksentralene er vurdert med utgangspunkt i Kystverkets utredning og innspillene fra næringslivet. På bakgrunn

av det begrensede potensialet for kostnadsreduksjoner og det lokale næringslivets sterke ønske om å beholde sjøtrafikksentralen, er det besluttet at sjøtrafikksentralen i Brevik ikke slås sammen med sjøtrafikksentralen i Horten, og at dagens lokalisering av sjøtrafikksentralene opprettholdes.

SPØRSMÅL NR. 758

Innlevert 15. mars 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 29. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Viser til statsrådens svar 25/2-2016 på skriftlig spørsmål vedrørende refusjon av utgifter til MS-pasient som ble henvist fra et norsk sykehus til behandling i utlandet. Jeg kan ikke se at statsråden går dypt nok inn i denne problematikken i sitt svar, ettersom dette faktisk handler om en henvisning fra et sykehus i Norge.

Er det noe som hindrer statsråden å sørge for at en pasient som er henvist av et norsk sykehus til behandling i utlandet får sine utgifter dekket?»

Svar:

Jeg kan ikke gå inn i enkeltsaker på den måten som stortingsrepresentant de Ruiter spør om.

I mitt forrige svar som representanten viser til, orienterte jeg om det regelverket som gjelder for rett til behandling i utlandet. Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for behandling i utlandet dersom det ikke finnes et adekvat tilbud i Norge, og søknad må fremsettes for utenlandskontoret ved det regionale helseforetaket i pasientens bostedsregion.

Det vanlige er at behandlende lege ved sykehuset søker på vegne av pasienten, men også fastlege, pasient eller andre med fullmakt fra pasienten kan søke. Det er utenlandskontoret, og ikke behandlende lege, som tar stilling til om vilkårene er oppfylt.

Behandlende lege kan også i andre tilfeller bistå pasienten. Dersom pasienter ønsker behandling i utlandet selv om vilkårene for å få behandlingen dekket av det offentlige ikke er oppfylt, vil ofte legen bistå i kontakten med den utenlandske behandlingsinstitusjonen. Pasienten kan for eksempel be om at legen orienterer det utenlandske behandlingsstedet om medisinsk status, og at legen fremskaffer aktuelle epikriser og annen pasientdokumentasjon. Slik bistand er ikke å anse som en henvisning som innebærer forpliktelser til å dekke utgiftene til behandlingen.

SPØRSMÅL NR. 759**Innlevert 15. mars 2016 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 1. april 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å hindre at folk som er ettersøkt for grov kriminalitet kan motta penger fra Nav, og hvor raskt kan dette "hullet" i lovverket bli tettet?»

BEGRUNNELSE:

Det har nylig blitt avdekket av Dagbladet at personer som er siktet for grov kriminalitet i Norge, kan unndra seg norsk rettsforfølging og samtidig motta penger fra Nav.

Dagbladet skriver, søndag 13. mars d.å.:

"I mars 2014 ble en 58 år gammel norsksyrisk mann fra Oslo tiltalt for seksuell omgang med et barn han hadde omsorg for. Da rettssaken skulle opp i Oslo tingrett i juni samme år, hadde han stukket fra landet. Politiet mener han nå lever godt på norske skattebetaleres penger på rømmen i Syria.

Mannen var nemlig uføretrygdet i Norge og hadde rett til støtte fra NAV. Rundt 15 000 kroner tikker månedlig inn på hans konto i en ikke-statlig bank i Syria."

Det som gjør problemstillingen aktuell er at mens politiet har anledning til å stenge konti, så har man i dag ikke anledning til å stoppe utbetalinger fra Nav. En rømling kan dermed få utbetalinger fra Nav til konti som norsk politi ikke får stengt. Statsråden har vært rask med å ta tak i problemstillingen og det er viktig at dette "hullet" i lovverket blir tettet.

Svar:

Representanten Wiborg referer til en sak som er omtalt i media og som gjelder en norsksyrisk mann som mottar uføretrygd fra folketrygden. Han er ettersøkt av politiet for straffbare forhold, men han skal nå oppholde seg i Syria. Politiet har etter det opplyste fått rettens kjennelse til å fryse bankkontoene hans i Norge.

Mannen har imidlertid i ettertid fått opprettet en konto i Syria, hvor han får utbetalt uføretrygden sin.

Etter mitt syn gir det lite mening at personer som er siktet for straffbare forhold skal kunne være på flukt i utlandet med finansiering fra folketrygden. Jeg mener derfor at utbetalingene i slike tilfeller bør kunne stanses.

Arbeids- og velferdsetaten har ikke oversikt over hvilke personer som er på flukt fra norsk politi til enhver tid, og kan vanskelig ha oppgaven med å passe på at slike tilfeller ikke finner sted. Arbeids- og velferdsdirektoratet har imidlertid, med hjemmel i arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 7 fjerde ledd, fattet vedtak av 11. februar 2009 om dispensasjon fra Arbeids- og velferdsetatens taushetsplikt. Dette vedtaket innebærer at Arbeids- og velferdsetaten kan utgi opplysninger til politiet i enkeltsaker, når disse opplysningene er nødvendige for at politiet skal kunne løse pålagte offentlige oppgaver. Politiet har således hjemmel til å be Arbeids- og velferdsetaten om opplysninger om personer som er ettersøkte, for å avdekke om de mottar trygdeytelser.

Videre har politiet en hjemmel i straffeprosessloven, som gir adgang til å fryse bankkontoer. Jeg har vært i kontakt med Justis- og beredskapsdepartementet, som opplyser at denne bestemmelsen, straffeprosessloven § 220, blant annet omhandler personer som med skjellig grunn mistenkes for en handling som etter loven kan medføre straff av fengsel i mer enn 2 år og som ved flukt unndrar seg straffeforfølging. I disse tilfellene kan politiet få rettens samtykke til å sette mistenktes formue under forvaltning.

Hvorvidt politiet med denne hjemmelen kan stanse løpende trygdeytelser, er ikke avklart juridisk. Spørsmålet i saken bør ifølge Justis- og beredskapsdepartementet først prøves av domstolene. Hvis domstolene kommer til at gjeldende regelverk ikke gir grunnlag for å stanse utbetalingene, vil regjeringen vurdere lovendringer så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 760**Innlevert 15. mars 2016 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 8. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at innsigelsen trekkes?»

BEGRUNNELSE:

Under overskriften «Gunnar nektes å renovere boden» i Avisa Nordland den 15. mars vises det til at en som ville renovere en bod fra 1957 ble stoppet av kommunen.

Bakgrunnen for dette er at boden ligger i nærheten av en fylkesvei, og veivesenet har kommet med innsigelser. Samtidig har en utbygger fått bygge en stor blokk rett ved siden. I 2002 fikk personen det gjelder tillatelse til å bygge garasje med samme avstand til fylkesveien. I tillegg er det verd å merke seg at veien det snakkes om, Fylkesvei 834, er vedtatt stengt ved Mælen for flere år siden, og trafikken flyttes ned til Leira.

I samme artikkel sier plansjef i Bodø Kommune, Knut Hernes, at vegvesenet har kommet med innsigelser og det vektlegges av oss.

Svar:

Jeg vil vise til at Statens vegvesen i denne saken har gitt en faglig uttalelse til Bodø kommune. Uttalelsen er gitt i forbindelse med høring på søknad om dispensa-

sjon fra den gjeldende reguleringsplanens byggegrense for oppføring av en utebod. Jeg presiserer at det altså ikke dreier seg om en innsigelse etter plan- og bygningsloven.

I uttalelsen frarådet Statens vegvesen Bodø kommune å gi dispensasjon. Ifølge Statens vegvesen var begrunnelsen for deres vurdering at det er planlagt detaljregulering av Nordstrandveien som en trafiksikker forbindelse for gående og syklende, og mulige arealbehov som følge av disse planene.

Jeg er enig i at det fremstår rart at en grunneier ikke får lov til å bygge en utebod på sin eiendom samtidig som en dobbeltgarasje er tillatt oppført på samme eiendom, like nært veien som uteboden, i 2002.

Samtidig fremstår det urimelig strengt dersom det er lite sannsynlig at det vil bli gjort store endring i infrastrukturen, spesielt tatt i betraktning at det allerede er flere byggverk like nært eller nærmere veien som boden planlegges satt opp, i samme område. Sakens forhold tatt i betraktning anser jeg ikke Statens vegvesens uttalelse som overstyrende for Bodø kommunes egne prioriteringer, siden det er Bodø kommune som selv har lagt premissene for planene. Man vil oppnå en vanskelig form for sirkelargumentasjon dersom en kommune gir føringer som Vegvesenet legger til grunn i sin uttalelse, og som kommunen deretter bruker som selvstendig argument mot sine innbyggere.

SPØRSMÅL NR. 761**Innlevert 15. mars 2016 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen****Besvart 29. mars 2016 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Kystvakten har en avgjørende rolle i forvaltningen av norske havområder.

Hvor står prosessen rundt anskaffelse av nye kystvaktfartøy, hva er de siste anslagene på hvor store anskaffelsene er beregnet å bli og når gjennomføres prosessene?»

Svar:

Kystvaktas fartøy er en viktig ressurs i norske havområde, og bidrar positivt til blant annet ressursforvaltning, søk og redning av mennesker og materielle verdier, og til miljøvern og oljevern. Forsvarsdepartementet (FD) satt i september 2014 i gang prosessen med anskaffelse av ett helikopterbærende kystvaktfartøy. Det pågår en prosess for å godkjenne anskaffelse av ytterligere to helikopterbærende fartøy. Planen er videre å samle disse fartøysanskaffelsene i én serie på tre like fartøy. Fartøyene skal erstatte dagens Nordkapp-klasse.

Det planlegges derfor å fremme en endring av prosjekt «Nytt ytre kystvaktfartøy» fra ett til tre fartøy for Stortinget høsten 2016. Når prosjektet er godkjent av Stortinget vil FD gi Forsvarsmateriell i oppdrag om å starte anskaffelsesprosessen.

Kostnadsrammen for anskaffelsen av tre fartøy er under arbeid og ennå ikke fastsatt, og vil fremkomme i underlaget som fremmes Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 762

Innlevert 16. mars 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 1. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Beslutningsforum anbefalte den 14.mars, at alle MS-pasienter som er aktuelle for stamcelletransplantasjon bør få tilbud om behandling som ledd i en vitenskapelig studie. Det betyr ca. 25-30 pasienter årlig. Det norske MS-senteret er en del av Helse-Bergen. De har anslått at det vil koste ca. 20 millioner hvert år over fem år. Behandlingen har vist gode resultater og skapt store forventninger.

Vil ministeren prioritere å utvide forskningsprosjektet og finansiere det, slik at alle de 25-30 skal få tilbud?»

BEGRUNNELSE:

MS (multippel sklerose) rammer ofte unge mennesker og får store konsekvenser for livskvaliteten.

Stamcelletransplantasjon har gitt lovende resultater. Over 50 MS-pasienter har reist utenlands og betalt selv store beløp for å få stamcelletransplantasjon.

Haukeland sykehus fikk i oppdrag i 2011 å etablere et MS-senter og har de siste årene gitt stamcelletransplantasjon til 11 MS-pasienter som ledd i et forskningsarbeid.

I november 2015 konkluderte Kunnskapssenteret i sin metodevurdering at det ikke var mulig å trekke sikre konklusjoner på effekt av stamcelletransplantasjon, og viste til at forskningen var av svært lav kvalitet. De viste videre til en pågående randomisert kontrollert studie med 120 MS-pasienter over fem år med en forventet ferdigstilling i 2021.

14.mars 2016 vedtok Beslutningsforum at alle pasienter i Norge som er aktuelle for stamcelletransplantasjon bør få tilbud om slik behandling i Norge, som en del av en vitenskapelig studie.

De mente at de norske fagmiljøene skulle gå sammen med miljøer i andre land for å sikre tilstrekkelig antall pasienter, og søke finansiering.

Haukeland Sykehus har behandlet 11 MS-pasienter de siste to årene med stamcelletransplantasjon. Ifølge Bergens Tidende 15.mars 2016 uttaler senteret at det er behov for ca.20 millioner for å kunne utvide forskningsprosjektet til å gjelde alle som vil ha utbytte av denne behandlingen. Det er behov for å utvide kapasiteten for cellehøsting i blodbanken, økt personell og medikamenter.

Svar:

Jeg er kjent med at Beslutningsforum 14. mars d.å. besluttet ikke å innføre stamcellebehandling som etablert behandling. Beslutningsforums leder, Lars Vorland, begrunnet dette med at "effekten av stamcelletransplantasjon ved MS er ikke dokumentert godt nok. Det gjør det vanskelig å innføre metoden når vi ikke er sikre på om den virker." Beslutningen ble tatt på bakgrunn av en metodevurdering gjennomført av Kunnskapssenteret i Folkehelseinstituttet. Beslutningsforum ønsker at det skal gjennomføres en klinisk forskningsstudie for å få bedre dokumentasjon om effekt av stamcelletransplantasjon ved MS, og har uttalt at "alle pasienter som får tilbud i Norge om autolog stamcelletransplantasjon ved multippel sklerose skal være omfattet av et vitenskapelig studium". Beslutningsforum oppfordrer fagmiljøene til "å gå i gang med å planlegge studien, at man får med miljøer i andre land for å sikre tilstrekkelig antall pasienter, og søke finansiering." Haukeland universitetssykehus skal også fortsette å tilby stamcellebehandling av MS-pasienter som kan ha nytte av denne behandlingen inntil studien er på plass.

Jeg mener det er gledelig at beslutningsforum har besluttet at det skal gjennomføres en norsk forskningsstudie på effekten av stamcelletransplantasjon ved MS, da dette vil gi oss viktig kunnskap i behandlingen av MS, samtidig som pasienter som tilfredsstiller de krav til indikasjon som stilles for deltakelse i studien, vil få tilbud om å delta i forskningsprosjektet.

Helse- og omsorgsdepartementet finansierer allerede forskning av kliniske studier gjennom de regionale helseforetakene og Norges forskningsråd. Vurdering av prosjekters faglige kvalitet ved bruk av eksterne fagfeller, slik det gjøres ved utlysning av forskningsmidler i de regionale helseforetakene og i Forskningsrådet, sikrer at forskningsprosjektet har høy kvalitet, at det er habilitet ved implementering av forskningsresultatene og bidrar til en prioritering av forskning på tvers av ulike sykdomsområder. I tråd med legemiddelmeldingen er det i statsbudsjettet for 2016 reservert 110 millioner kroner innenfor det øremerkede tilskuddet til forskning i helseforetakene til et felles program for klinisk behandlingsforskning i spesialisthelsetjenesten.

Programmet skal imøtekomme et behov for større nasjonale kliniske studier som svarer til kunnskapsbehov identifisert av pasienten, i tjenesten, av beslutningstakere og av forskeren selv. I tillegg til nasjonale kliniske multisenterstudier som vil kunne gi pasienter tilgang til utprøvende behandling, skal programmet finansiere sammenliknende effektstudier med dokumentert nytte for pasienten og tjenesten. I legemiddelmeldingen er det lagt til grunn at programmet bør ha en kobling mot nasjonalt system for innføring av nye metoder i spesialisthelsetjenesten.

Jeg har tillitt til at de regionale helseforetakene sørger for at studien finansieres og gjennomføres i tråd med Beslutningsforums føringer.

SPØRSMÅL NR. 763

Innlevert 16. mars 2016 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 1. april 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for oppfølging av energi- og miljøkomiteens innstilling og flertallsmerknader til budsjettet for 2016 om behov for å samordne og styrke kunnskapen om villaksen og om hvordan det kan legges bedre til rette for bærekraftig forvaltning av villaksen og samordning av kunnskapsformidling og laksesentrene?»

BEGRUNNELSE:

Kunnskap om villaks er viktig for bærekraftig forvaltning av villaksen. Ved stortingets budsjettbehandling for 2016 skriver flertallet i energi og miljøkomiteen følgende:

Komiteen legger til grunn at all forvaltning av våre anadrome laksefisker skal være kunnskapsbasert og bærekraftig, da dette er avgjørende for at vi skal sikre bestanden av disse laksefiskene.

Komiteen foreslår følgende:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget som belyser status for bestanden av anadrome laksefisker, og hvordan forvaltningen og formidling av kunnskap kan styrkes for å sikre en bærekraftig utvikling.»

Komiteen viser til at Miljødirektoratet i mars 2013 oppnevnte en prosjektgruppe som fikk i oppdrag å utrede et verktøy i arbeidet for å bevare villaksen, og at

formidling av relevant kunnskap burde styrkes og bli mer tilgjengelig. Prosjektgruppen la fram sin innstilling høsten 2013.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, mener at lakselustilstanden er et alvorlig problem som krever omfattende tiltak, som å behandle flere vassdrag mot Gyrodactylus salaris, bevaring av stammer i genbank, kalking og villakssentrene.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at Vefsna-vassdraget har totalt 13 laksetrapper med et varierende behov for reetablering, og peker på at behovet for tilskuddsmidler er stort.

Dette flertallet viser også til Stiftinga Norsk Villaksforvaltning (SNVF) og deres arbeid med et nasjonalt villaksprosjekt, og ser det som positivt at det prøves ut forskjellige forvaltningsmetoder for villaks.

Et tredje flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, er kjent med at det er flere kunnskapsmiljøer som er etablert eller er i planleggingsfasen for å etablere laksesentre – bl.a. senteret i Tana, «Joddu», som er under planlegging. I tillegg har vi «Norsk villakssenter» i Lærdal og «Kunnskapssenteret for laks og vannmiljø» i Namsos.

Et fjerde flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at det er en rekke ulike miljøer som er gode leverandører av kunnskap om laksebestanden

og laksefiske, og mener at det er behov for å samordne og styrke kunnskap om hvordan det kan legges bedre til rette for bærekraftig forvaltning av villaksen. Dette flertallet har merket seg at det pr. dags dato pågår en diskusjon i tilknytning til de eksisterende laksesentrene og organisering av disse.

Svar:

Kunnskap om bestandstilstanden er viktig i forvaltningen av laks, sjørret og sjørøye. Målet er å bevare og gjenoppbygge laksebestandene, slik at vi sikrer mangfoldet innen artene og kan utnytte overskuddet.

Kvalitetsnorm for ville bestander av atlantisk laks ble vedtatt ved Kongelig resolusjon 20. september 2013. Kvalitetsnormen er et måleinstrument som fastsetter tilstanden til den enkelte laksebestand. Klassifiseringen av villaksbestander etter normen foretas av Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL), på bakgrunn av innspill fra Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Havforskningsinstituttet (HI). I februar 2016 presenterte VRL den første klassifiseringen av

104 villaksbestander etter kvalitetsnormen (Temarapport nr. 4, 2016). De vurderte bestandene representerer en stor andel av villaksen i Norge, med god geografisk spredning.

Jeg har nå bedt Miljødirektoratet om å utarbeide grunnlaget for en tiltaksplan for vill laksefisk. Planen vil baseres på kvalitetsnormen og skal belyse status og påvirkninger på laksebestandene. Deretter vil miljømyndighetene, i tråd med § 13 i naturmangfoldloven, ta initiativ overfor berørte sektormyndigheter til å utarbeide planer for hvordan kvaliteten på villaksbestander som ikke når målet, kan bedres.

I tråd med energi- og miljøkomiteens merknad, vil jeg komme tilbake til Stortinget med en sak som belyser status for bestandene av anadrom laksefisk, og hvordan forvaltning og formidling av kunnskap kan styrkes for å sikre en bærekraftig utvikling. Alle merknader fra komiteen vedrørende villaks vil bli vurdert i den forbindelse.

Når det gjelder behovet for reetablering av fiske-trapper i Vefsna-vassdraget, viser jeg til svar på spørsmål nr. 419 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Tone-Helen Toften den 18. januar 2016.

SPØRSMÅL NR. 764

Innlevert 16. mars 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 30. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kan statsråden gjera greie for Domstoladministrasjonen sitt økonomiske resultat siste tre åra, og utifrå dette forklara at DA har innført stillingsstopp i domstolane, og vidare kva føringar justisministeren har gitt DA i høve praktisering av domstollova § 33c, 2. ledd, 2. punktum i lys av Stortinget sitt krav om ein samla plan for domstolstrukturen i Noreg?»

GRUNNGJEVING:

Underteikna er informert om at alle domstolleiarane i fleire jordskiftedøme har framsett sterk kritikk og sett vilkår som fylgje av Domstoladministrasjonen si praktisering av domstollova § 33c, 2. ledd, 2. punktum: innføring av felles leing av fleire domstolar. Oppsiktsvekkande nok vart reaksjonane utløyst av DA sin aktivitet for å få underlagt Nord- og Midhordland jordskifterett i Bergen felles leiarskap i lag med Indre Hordaland jordskifterett på Voss. Domstoladministrasjonen har varsla at same prosess vil bli iverksett i høve

Indre Sogn jordskifterett i Sogndal og Sunnfjord- og Ytre Sogn jordskifterett i Førde.

Domstoladministrasjonen grunnjev tiltaka som økonomisk motivert. Det er likevel kjent at DA i ei årrekke har hatt eit underforbruk i storleiksorden 10 % av jordskifterettane sitt samla budsjett.

Jordskifterettane har i motsetnad til Tingrettane nyleg hatt ei strukturrasjonalisering, slik at avstandane mellom aktuelle domstolar som kan ha delt leiar fullstendig vil eta opp effektiviseringsgevinstar i form av auka reiseaktivitet. Domstolleiarane mistrur DA ved sin praksis til å gå langt utover både domstollova med tilhøyrande forskrifter sine avgrensingar, og langt inn på Stortinget sin arena.

Det vert registrert at DA praktiserer nemnde ordningar ved å underleggja små domstolar felles leing med større. DA sin praksis føregrip på denne måten den varsla politiske prosessen om ein nasjonal plan for domstolstrukturane. Regjeringa bør vurdere å ta i bruk domstollova sin § 33 tredje ledd og instruere DA i høve arbeidet med ein nasjonal plan for domstollstrukturane. I påvente av dette arbeidet må dei tilsvarande bli

instruerte i høve sin bruk av § 33c, 2. ledd, 2. punktum: innføring av felles leing av fleire domstolar.

Jordskifterettane sin sakstilgang har hatt ein vekst på 50 % dei siste tiåra. DA si økonomiforvaltning, personalforvaltning og no tilfeldige strukturelle grep utan politisk kontroll, er i ferd med å øydeleggja domstolane sitt omdøme. Rekrutteringssituasjonen er kritisk og søkjarar uteblir. Ved andre gongs utlysing av leiar-

stillinga ved ein av "dei robuste" domstolane, nemleg Lillehammer, var det ingen søkjarar.

Svar:

Regnskap og disponibelt budsjett for Domstoladministrasjonen, jordskiftedomstolene og tingrettene og lagmannsrettene har vært som følger de siste tre årene (i mill. kroner):

Kap. 411 Domstoladministrasjonen, post 01 Drift

	2013	2014	2015	2016
Disponibelt budsjett	78	81	83	75
Regnskap	78	81	81	-

Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene, post 01 Drift

	2013	2014	2015	2016
Disponibelt budsjett	1 711	1 816	1 855	2 064*
Regnskap	1 731	1 832	1 844	-

Kap. 413 Jordskiftedomstolene, post 01 Drift

	2013	2014	2015	2016*
Disponibelt budsjett	224	228	229	_*
Regnskap	224	228	223	

*Kap. 413, post 01 ble fra 2016 slått sammen med kap. 410, post 01

Domstolene er rammebudsjettert og driftsbevilgningen overstiger i 2016 2 mrd. kroner Det er Domstoladministrasjon som foretar de nødvendige prioriteringer av disse midlene når annet ikke fastsettes gjennom Stortingets budsjettbehandling.

Domstolene har siden regjeringsskiftet blitt styrket med 110 mill. kroner til nye saksbehandlingsløsninger og 40 mill. kroner til økt bemanning. Domstolene har også fått beholde anslagsvis 18 mill. kroner som ble frigjort som følge av at ansvaret for dommeravhør er overført til politiet. De har i tillegg blitt kompensert for aktivitetsøkninger, blant annet i forbindelse med ny straffelov, lovendringer om å gi kommunene utvidet adgang til å pålegge hjelpetiltak og prosjektet med hurtigbehandling av straffesaker i Oslo.

Jeg registrerer at Domstoladministrasjonen har besluttet å innføre ansettelsesstopp. Jeg vil følge situasjonen nøye, herunder hvilke konsekvenser dette gir for Stortingets mål for saksbehandlingstid.

Når det gjelder praktiseringen av domstolloven § 33 c andre ledd andre punktum, har Domstoladministrasjonen utarbeidet en forskrift om felles faste dom-

merstillinger som trådte i kraft 1. november 2015. Forskriften gjelder både tingrettene og jordskifterettene. Etter forskriften § 3 (1) kan Domstoladministrasjonen «i særlige tilfeller» fastsette at to eller flere domstoler skal ha felles domstolleder. Da forskriften var ute til høring, uttalte departementet i sitt høringssvar at Domstoladministrasjonen måtte anvende hjemmelen med varsomhet. Dette har Domstoladministrasjonen tatt hensyn til ved å regulere at felles ledelse kun skal anvendes i unntakstilfeller. I noen særlige tilfeller mener jeg imidlertid at felles ledelse kan være en god løsning, og et virkemiddel for Domstoladministrasjonen for å sørge for effektiv saksavvikling. Et moment som også kan være av betydning ved etablering av felles ledelse for to eller flere domstoler er dersom rekrutteringen til en av de aktuelle domstolers lederstilling ikke er tilfredsstillende.

Jeg viser også til Stortingets behandling av representantforslaget om stedlig ledelse i tingrettene (Innst. 159 S (2015-2016), jf. Dokument 8:89 S (2014-2015)) som ble behandlet i Stortinget 14. mars 2016. Stortingets syn samsvarer slik jeg oppfatter det, med det syn

jeg har gitt uttrykk for og forslaget fra Senterpartiet ble ikke vedtatt.

Felles ledelse av to eller flere tingretter så vel som jordskifteretter har ikke noen betydning for domstole-

nes struktur. Dette er også understreket i forskriften § 2 (2) hvor det er nedfelt at etablering av felles dommerstillinger ikke medfører endringer i domstolstrukturen.

SPØRSMÅL NR. 765

Innlevert 16. mars 2016 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 1. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Noreg eig domenenamna .sv (Svalbard) og .bv (Bouvetøya) i tillegg til .no. Av frigjevne dokument etter ei innsynsbegjæring går det fram at UNINETT Norid as har inngått ein intensjonsavtale med nederlandske SIDN med sikte på å irreversibelt overføre .bv til ein nederlandsk organisasjon.

Kan samferdsleministeren gjere greie for saksgongen så langt samt kvar saka står i dag, og vil han legge til rette for ei offentlig høyring før politisk vedtak blir fatta i denne saka?»

Svar:

La meg fyrst seie at eg ynskjer så mykje Internettverksemd og -innovasjon som mogleg i Noreg. Spørsmålet er korleis .bv kan nyttast til beste for dette målet, utan å koma i strid med ynskje om å sikre stabilitet og fortsatt vekst for det nasjonale landkodedoppdomenet .no, og til tilliten til .no, som eit av verdas sikraste toppdomene.

Det har tidlegare vore lufta om .bv kan brukast til å etablere soner på Internett med eigne krav, regler og vilkår for lagring av data. Eg viser til mitt svar 10. oktober 2014 på spørsmål frå representanten Solhjell om dette, og til kvifor ein slik bruk kan ha negative sider.

Norid vurderer no moglegheita for å ta i bruk toppdomenet .bv i den nederlandske marknaden fordi bv på nederlandsk tyder as og difor kan ha ein større interesse enn i Noreg. Nederland er ein viktig del av den globale internett-infrastrukturen og har mange av dei viktige koplingane mellom europeiske nett og globale fiberlinjer. Nederlandske styresmakter og registereininga SIDN er derfor særst interessante samarbeidspartnarar i arbeidet med å få meir internettaktivitet til Noreg. Eit samarbeid mellom dei to nasjonale registereiningane om drift av eit toppdomene vil óg kunne vere eit interessant og innovativt prosjekt i europeisk samanheng.

Nkom mottok brev frå Norid i februar 2014, med spørsmål knytt til føresegnar i domeneforskrifta. Nkom svarte i brev i august 2014. Norid har i tida etter vore i forhandlingar med SIDN. Nkom er ikkje del av disse forhandlingane. Den 1. oktober 2015 mottok Nkom endeleg søknad om dispensasjon frå domeneforskrifta. Av søknaden går det fram at forhandlingane mellom Norid og SIDN ikkje er avslutta, då dei ventar på ein dispensasjon frå Nkom. Dispensasjonssøknaden er pr. dags dato ikkje ferdigbehandla av Nkom. Dispensasjonssøknaden inneheld forretningssensitiv informasjon og er ikkje eigna til ei open høyring.

Departementet er blitt kontakta av miljø som ynskjer annan bruk av .bv enn å leige ut domenet til SIDN, og har invitert dei til møte for å diskutere saka.

SPØRSMÅL NR. 766**Innlevert 16. mars 2016 av stortingsrepresentant Anders B. Werp****Besvart 30. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer statsråden betydningen av at politimestrene i de nye politidistriktene er fysisk samlokalisert med operasjonssentralen, og hvordan vektlegger statsråden betydningen av å samlokalisere alle de tre nødetatene slik som i Drammen?»

BEGRUNNELSE:

I Drammen har de tre nødetatene vært samlokalisert i flere år. Resultatene og erfaringene er svært gode. Det har gitt bedre samvirke mellom brann, politi og helse. Det har gitt publikum en effektiv tjeneste. Og tryggheten og sikkerheten er blitt bedre. Nylig utførte analyser viser at politiets responstid ved 112-sentralen i Drammen er redusert med 3,5 minutter ved trippelhendelser. Dette kan utgjøre en kritisk forskjell når det gjelder utfall av hendelsen.

Dette er i tråd med nærpolitireformens målsetting.

Det er samtidig mange spørsmål knyttet til hvordan disse gode resultatene kan videreføres som følge av beslutningen om at politimesteren skal ha hovedsete i Tønsberg, med tilsvarende flytting av politiets operasjonssentral. Derfor er det av betydning å klargjøre forutsetningene og målsettingen for denne viktige prosessen. I Nordland ser man at politimesteren ikke er fysisk samlokalisert med den nyetablerte og samlokaliserte nødmeldesentralen. For Drammen forutsetter undertegnede at det foreligger en risiko/konsekvensanalyse som belyser hvordan kvaliteten i tjenesten blir ivaretatt ved flytting.

Svar:

Gjennom arbeidet med Nærpolitireformen følger det av avtalen mellom regjeringspartiene og Venstre, samt det brede forliket i Stortinget at operasjonssentralen til politiet og nødmeldingssentralen til brann- og redningsetaten skal samlokaliseres. Det skal samtidig legges til rette for at AMK kan delta i samarbeidet der

det ligger til rette for det. Jeg legger til grunn at helse/AMK vurderer dette i de enkelte tilfellene, men som ansvarlig for politiet og for brann- og redningsetaten, håper jeg at AMK vil bli med på slik samlokalisering i stor grad og dra nytte av de gode erfaringene vi har med slik samlokalisering allerede.

Ved at de tre nødetatene har hver sine nødmeldingssentraler, men i mange tilfelle skal yte hjelp sammen, er vi avhengige av at de uten unødige tidsbruk er i stand til å dele informasjon seg imellom og samordne innsats. Samlokalisering av de tre nødetatenes nødmeldingssentraler og sammenfallende geografiske virkeområder vil bidra til at nødmeldingstjenesten kan sikre at befolkningen får rask og riktig hjelp i nødsituasjoner. Dette samsvarer med konklusjonene fra Nasjonalt nødmeldingsprosjekt.

Regjeringen har vært opptatt av behovet for å forbedre nødmeldingstjenesten helt siden vi overtok i 2013 og følger nå opp konklusjonene fra Nasjonalt nødmeldingsprosjekt.

Vi skal blant annet tilpasse de geografiske grensene for brannvesenets 110-sentraler, slik at de er sammenfallende med grensene til de nye politidistriktene.

Som oppfølging av Nærpolitireformen fremgår det i oppdragsbrev til Politidirektoratet at politidistriktets operasjonssentral skal lokaliseres på samme geografiske sted som administrasjonsstedet og det presiseres at lokaliseringen skal legges til rette for tett og god samhandling mellom politimesteren, dennes stab og operasjonssentralen.

Videre i oppdragsbrevet står det at politiets operasjonssentraler skal samlokaliseres med brann- og redningsvesenets nødmeldingssentraler, og det skal legges til rette for en samlokalisering med helsetjenestens AMK-sentraler. For å sikre effektene av samlokalisering skal nødmeldingssentralene lokaliseres vegg-i-vegg i samme etasje. Det skal legges til rette for å kunne etablere stab i tilknytning til operasjonssentralen.

SPØRSMÅL NR. 767**Innlevert 16. mars 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 4. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«For seks år sidan døydde to jenter i Kristiansund etter ei drukningsulykke. Denne tragiske saka synleggjorde at det mangla gode nok prosedyrar for korleis sjukehusa skulle handtere tilfelle med sterkt nedkjølte ungar. Helsetilsynet tilrår no at det blir etablert nasjonale retningslinjer, medan Helsedepartementet seier nei.

Kvifor meiner helseministeren at det er betre å overlate dette til helseregionane når Helsetilsynet peikar på behovet for nasjonale retningslinjer?»

Svar:

Drukningssulykken i Kristiansund var en tragisk hendelse, og jeg føler sterkt med de involverte i denne saken. Det ble opprettet tilsynssak etter hendelsen, og Statens Helsetilsyn konkluderte med at det forelå brudd på spesialisthelsetjenestelovens § 2-2 – Plikt til forsvarlighet. Som oppfølging av tilsynet har Statens helsetilsyn gjennomført en kartlegging av kapasitet og kompetanse for behandling av pasienter med aksidentell hypotermi (nedkjøling). I sin vurdering legger Statens helsetilsyn til grunn at det ikke eksisterer regionale eller nasjonale prosedyrer for håndtering av pasienter med alvorlig hypotermi i alle regionale helseforetak. Etter Statens helsetilsyns vurdering medfører dette fare for at lignende svikt som ble avdekket gjennom drukningsulykken i Kristiansund, kan skje igjen.

Det er Helsedirektoratet som har ansvaret for å utarbeide nasjonale faglige retningslinjer. Utarbeidelse av nasjonale faglige retningslinjer er en ressurs- og tidkrevende prosess, det er derfor nødvendig å prioritere hvilke områder det skal lages slike retningslinjer på.

I denne saken kan det være andre tiltak enn nasjonale faglige retningslinjer som er hensiktsmessige for å hindre at svikt som ble avdekket gjennom drukningsulykken i Kristiansund, kan skje igjen.

Først og fremst er det behov for klare rutiner i helseregionene for transport av alvorlig nedkjølte pasienter, inkludert barn, og avklaring av hvor de skal tas imot og behandles. Dette er en del av de regiona-

le helseforetakenes sørge-for ansvar. Disse pasientene må ofte behandles med hjerte-lungemaskin eller ekstrakorporal membranoksygenering (ECMO). Slikt utstyr og kompetanse finnes i dag bare på regionsykehusene. Det må være helt klart for AMK- sentralene og ambulansetjenesten hvilket sykehus som skal motta slike pasienter. Hvis det er behov for samarbeid over regionsgrensene, må dette være etablert og gjort kjent. Dersom det er aktuelt å etablere en nasjonal eller flerregional behandlingstjeneste, det vil si en tjeneste som skal lokaliseres bare ett eller to steder i landet, kan de regionale helseforetakene søke Helse- og omsorgsdepartementet om godkjenning for dette. Vær- og flyforhold i Norge gjør det imidlertid vanskelig å tenke seg at ikke alle regionsykehus må ha beredskap for å ta imot og behandle slike pasienter, selv om det skjer sjelden. Jeg vil følge opp at de regionale helseforetakene får dette på plass i min dialog med dem.

I tillegg vil det være behov for prosedyrer for behandling av nedkjølte barn og voksne under transport og etter at de har ankommet sykehus. Å utarbeide slike fagprosedyrer er en oppgave for fagmiljøet. Jeg er kjent med at Nasjonal kompetansetjeneste for traumatologi har tatt initiativ til en arbeidsgruppe som skal samordne de to eksisterende regionale veiledere for behandling av alvorlig nedkjølte pasienter. Arbeidsgruppen har representanter fra alle de regionale traumesentrene, primærhelsetjenesten, ambulansetjenesten og AMK. Kompetansetjenesten venter å kunne levere forslag til en nasjonal prosedyre ved utgangen av året. Dette vil være et viktig virkemiddel for å få på plass de nødvendige rutiner i de aktuelle sykehusene.

SPØRSMÅL NR. 768**Innlevert 16. mars 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 1. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Rituell omskjering av gutar skal etter ny lov av 2014 ikkje gjerast av andre enn dei som er godkjente til det, og det er knytt straffebod (bøter eller fengsel) til å bryte denne lova. Behovet var vurdert til 2000 operasjonar årleg, medan under 100 operasjonar er utførte i lovleg regi.

Kan helseministeren gjera greie for kva årsaka til dette er, kvifor ingen er straffa for eventuelle ulovleg utførte operasjonar, og meiner han omsynet til dei små gutane er ivaretekne med dagens lovverk og praksis?»

GRUNNGJEVING:

Stortinget vedtok i 2014 å gjera rituell omskjering av gutar til eit tilbod ved offentlege sjukehus. Tilbodet skulle gis frå 1. januar 2015, og var også utforma som eit pålegg: berre godkjente aktørar skulle kunne utføre operasjonen. Viss nokon initierte eller utførte omskjering utanfor lovleg praksis, skulle dei straffast med bøter eller fengsel. Sidan då er under 100 operasjonar vorte utførte, medan regjeringa før lovvedtaket vurderte at behovet for omskjeringar ville vera 2000 kvart år. Det uttalte føremålet til regjeringa for å gå inn for rituell omskjering i offentlig regi, var å redusere helserisikoen for ungane. Av same grunn gjorde eit lite mindretal på Stortinget, beståande berre av representantar frå Senterpartiet, eit framlegg om heller å forby rituell omskjering av mindreårige gutar. Dette mindretalet meinte omskjering av mindreårige gutar som ikkje har høve til å beskytte seg sjølv mot eit varig fysisk og skadeleg inngrep, i verste fall med døden til følge, er i strid med menneskerettane. Mindretalet peikte også på at det alltid vil vera knytt ein risiko til inngrepet, uansett kven som utfører det, sjølv om risikoen sjølvsagt vil vera mindre viss det blir utført ved eit sjukehus. Usikkerheita mindretalet knytte til lovvedtaket i 2014 var mellom anna kor mange foreldre som kom til å nytte seg av det offentlege tilbodet, og om staten reelt kom til å straffeforfølgje dei som initierte eller utførte inngrepet på ulovleg vis. Tala vi har til no bør vera nedslåande for dei som stod bak lovvedtaket i 2014, inkludert helseministeren, fordi målet om at rituell omskjering av gutar frå 1. januar 2015 skulle skje i offentlig regi, har ikkje vorte nådd.

Det er også viktig å merke seg at barnekirurgar motset seg at dei skal bruke dyrebar tid til rituell omskjering av små ungar som ikkje kan nekte, medan andre barn som treng nødvendig helsehjelp må vente. Dette er snakk om prioritering, og om kva ein skal bruke ressursane til. Helsevesenet bør heller behandle

pasientar enn i å gjera friske, velskapte ungar til pasientar gjennom å skjera bort funksjonelle delar av kroppen deira med den risikoen dette inneber for dårlegare seksuell funksjon seinare i livet, skadar og i verst fall dødsfall. Men når lova først er vedteken, bør helseministeren svara for korleis lovverket blir fulgt opp, og korleis han vurderer utviklinga.

Svar:

Formålet til lov om rituell omskjæring er å sikre at rituell omskjæring av gutter utføres på en forsvarlig og tryggende måte, og at et tilbud om rituell omskjæring er tilgjengelig. Etter loven kan rituell omskjæring som hovedregel bare utføres av lege og inngrepet kan bare utføres dersom det gis tilstrekkelig smertelindring. Hvilken operativ metode eller smertelindring som anvendes er medisinskfaglige spørsmål som involvert helsepersonell og helsetjenesten selv må vurdere.

I tillegg til at lov om rituell omskjæring av gutter stiller krav til hvordan inngrepet skal utføres, innebærer loven også at det offentlige skal etablere et forsvarlig tilbud om rituell omskjæring. De regionale helseforetak skal organisere spesialisthelsetjenesten slik at de som ønsker det innen helseregionen kan få utført rituell omskjæring av gutter på en forsvarlig måte. Samtidig er det i lovproposisjonen (Prop. 70 L (2013-2014) Lov om rituell omskjæring av gutter) presisert at tilbud om rituell omskjæring ikke skal skje på bekostning av andre pasienters lovfestede rett til helsehjelp eller at spesialisthelsetjenestens evne til å oppfylle andre lovpålagte krav eller plikter påvirkes. Det kan derfor skje at også helsehjelp som ikke er prioritert, etter en konkret vurdering kan måtte prioriteres foran rituell omskjæring. Dette kan for eksempel gjelde situasjoner hvor ytelse av slik helsehjelp etter en helsefaglig vurdering haster mer eller hvor det av ressursmessige grunner er nødvendig å prioritere slik helsehjelp, fremfor et tilbud om rituell omskjæring.

Når det gjelder omfanget av utførte inngrep, har departementet oversikt over den aktiviteten som skjer i regi av de regionale helseforetakene og hos privatpraktiserende spesialister eller private klinikker som har avtale med de regionale helseforetakene. Departementet har imidlertid ikke oversikt over rituell omskjæring som eventuelt skjer hos privatpraktiserende spesialister eller private klinikker uten avtale med et regionalt helseforetak om å utføre inngrepet. Det er opp til foreldrene å benytte seg av det offentlige tilbudet som er etablert. Det kan heller ikke utelukkes at noen foreldre tar med seg sine barn til utlandet og får utført inngrepet

der, men omfanget av slik rituell omskjæring utført i andre land har ikke departementet oversikt over. Lov om rituell omskjæring av gutter vil bare gjelde overfor inngrep som utføres i Norge.

De regionale helseforetakene arbeider fortsatt med å få på plass et tilbud, enten i egen region, gjennom avtaler om bruk av sykehus i andre regioner eller ved bruk av privatpraktiserende spesialister eller private klinikker. Dette har tatt noe tid, men ifølge de regionale helseforetakene vil operasjonskapasiteten øke i løpet av 2016. Helsedirektoratet har i 2016 fått i oppdrag å utarbeide informasjon til foreldre og helsepersonell

knyttet til tilbudet om rituell omskjæring. God informasjon til helsepersonell og foreldre vil trolig bidra til at flere foreldre velger å få omskjæringene utført i regi av helseforetakene. Dette vil sikre at inngrepet utføres på en forsvarlig måte.

Når det gjelder oversikt over straffbare forhold knyttet til rituell omskjæring av gutter, er dette politiet og påtalemyndighetenes ansvarsområde og nærmere spørsmål knyttet til dette må i så fall rettes til justis- og beredskapsministeren. Jeg er imidlertid ikke kjent med at det etter lovens ikrafttredelse har vært igangsatt etterforskning knyttet til mulig overtredelse av loven.

SPØRSMÅL NR. 769

Innlevert 16. mars 2016 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 1. april 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hva er statsrådets inntrykk av arbeidet med HMS i fagopplæringen, og er det aktuelt å utarbeide nasjonale standarder eller føringer for dette arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Det finnes i dag ingen nasjonale standarder for HMS-arbeidet i fagopplæringen.

I Telemark har Bilfinger gjennomført HMS-tilsyn på alle skolene med teknisk og industriell produksjon (TIP), og gitt skolene tilbakemelding på tilstanden. Tilsynet avdekket at holdninger og rutiner for HMS varierer stort. Det er grunn til å tro at det samme kan gjelde også i andre fylker.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS) er en viktig del av fagarbeidernes kompetanse. HMS handler om fagarbeidernes egen sikkerhet, men også om verdiskaping og bedriftens omdømme. Skadestatistikk kan være avgjørende når bedrifter inngår kontrakter, og er svært viktig for produktiviteten i industrien. Økt fokus på HMS i skolen kan kanskje også bidra til å heve statusen for fagarbeidere.

Svar:

Opplæring i helse, miljø og sikkerhet er en integrert del av fagopplæringen. Dette er en viktig del av opplæringen for å sikre at den enkelte, etter fullført opplæring, kan ivareta sin egen og arbeidskollegaenes helse og sikkerhet på en god måte og ikke skade miljøet.

I læreplanene på alle nivå i fagopplæringen er det innarbeidet kompetansemål som gjelder HMS. I Utdanningsprogram for teknikk og industriell produksjon, som er nevnt i spørsmålet, er det i læreplanen i felles programfag på Vg1 blant annet fastsatt følgende kompetansemål:

"Produksjon

- utføre arbeid etter regler for helse, miljø og sikkerhet og foreta risikovurderinger
- bruke ergonomisk riktige arbeidsteknikker og arbeidsstillinger
- forklare sammenhengen mellom ergonomi, helse og effektivitet

Tekniske tjenester

- bruke verktøy og utstyr i henhold til lover og forskrifter
- foreta risikovurderinger i forhold til helse, miljø og sikkerhet

Dokumentasjon og kvalitet

- finne fram til og følge produktdatablad og HMS-datablad"

Lignende kompetansemål er fastsatt i de forskjellige læreplanene på Vg2 og i læreplanene for opplæring i bedrift. Elevene skal altså kjenne til gjeldende regler, kunne finne fram til reglene og kunne anvende dem i praksis. Det vil si at innenfor det enkelte programområdet og det enkelte fag vil være de generelle reglene som følger av arbeidsmiljøloven og bransjens egne standarder som gjelder for HMS.

Det er den enkelte skole som må sørge for at opplæringen er egnet til at elevene kan nå kompetansemålene

om HMS, i likhet med alle de andre kompetansemålene i læreplanene. Det å benytte en ekstern instans til å vurdere kvaliteten på opplæringen i HMS, slik som Telemark fylkeskommune tilsynelatende har gjort, synes som en effektiv metode til å gi skolene tilbakemeldinger på arbeidet sitt. Departementet vil derfor i sin

dialog med fylkeskommunene trekke frem dette som en mulighet som også andre fylkeskommuner kan vurdere å benytte seg av. Jeg ser imidlertid ikke noe behov for å innføre nye nasjonale standarder for arbeidet med HMS innen fagopplæringen.

SPØRSMÅL NR. 770

Innlevert 17. mars 2016 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 1. april 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Finnes det pensjonistgrupper som faktisk har fått redusert reallønnsvekst og lavere kjøpekraft, og om lag hvor høy alderspensjon har disse gruppene?»

BEGRUNNELSE:

I Stortingets spørretime onsdag 16. mars viser statsminister Erna Solberg til Teknisk beregningsutvalg (TBU) og sier at regjeringens skattelettelse har ført til at alderspensjonistene har opprettholdt kjøpekraften, til tross for at fjorårets trygdeoppgjør gav reallønnsnedgang. Det var ikke mulig å forstå fra statsrådets svar om dette gjaldt alle alderspensjonister, om det handlet om gjennomsnittet, eller om hun som TBU henviser til eksempler.

Svar:

Skatteletter har bidratt til å opprettholde eller øke kjøpekraften i 2015 for de fleste alderspensjonister. Samlet sett ble det gitt om lag 1,4 mrd. kroner i skatteletter til alderspensjonister i 2015, dvs. i gjennomsnitt om lag 1 600 kroner. Gjennomsnittlig skattelette for alle personer er til sammenligning anslått til om lag 1 100 kroner.

Typeberegninger som er presentert i rapporten av 22. februar i år fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU), viser at enslige pensjonister som betaler skatt, får økt realinntekt etter skatt (kjøpekraft) opp til om lag 600 000 kroner i pensjon. For ektepar der begge er pensjonister, er bildet noe mer komplisert da realinntekt etter skatt samlet for ektepa-

ret avhenger av størrelsen på pensjonen for hver ektefelle. Ektepar der den ene ektefellen har om lag midtels pensjon (250 000 kroner) og den andre 500 000 i pensjon, kom samlet ut med økt realinntekt etter skatt i 2015. Pensjonister med minstepensjon fikk en nedgang på 0,1 prosent i realinntekt etter skatt i 2015 ifølge rapporten fra TBU. Denne gruppen betaler imidlertid ikke skatt av pensjonen og fikk dermed ikke del i skattelettelsene. Nedgangen i 2015 må sees i sammenheng med justeringen for noe for høye tillegg i 2014, som i samsvar med reguleringsregimet ble trukket fra i 2015. I 2014 hadde denne gruppen en vekst i realinntekt etter skatt på over 1 prosent.

Typeberegningene til TBU legger til grunn en nominell vekst i pensjonene i 2015 på 1,7 prosent som var resultatet av trygdedrøftingene i 2015, og ingen andre inntekter enn pensjon og ingen formue. For minstepensjonister var den nominelle veksten 2,0 prosent. I og med at pensjonister har relativt mye formue sammenlignet med andre grupper, vil typeberegningene til TBU undervurdere den reelle skattelettelsen pensjonistgruppen har fått. Av den samlede skatteletten til alderspensjonister på om lag 1,4 mrd. kroner utgjorde lettelsene i formuesskatten om lag 1 mrd. kroner. Jeg tror derfor at man kan konkludere med at de fleste pensjonister har opprettholdt eller fått bedre kjøpekraft i perioden når en tar med slike faktorer. Enkelte kan likevel ha fått en nedgang i realinntekt etter skatt, men denne er i så fall relativt beskjeden.

SPØRSMÅL NR. 771**Innlevert 17. mars 2016 av stortingsrepresentant Lill Harriet Sandaune****Besvart 1. april 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Det er et uttalt mål fra regjeringen om å endre strukturen i høyere utdanning for å oppnå solide fagmiljøer og utdanninger med høy kvalitet.

Mener statsråden at Den samiske høghskolen tilbyr fagmiljøer av en slik kvalitet at det rettferdiggjør en bevilgning på 80 584 000 kroner i årets budsjett?»

BEGRUNNELSE:

Det er Kunnskapsdepartementet som hovedsakelig står for tildelingen av midler til Samisk høghskole. I fjor fikk de bevilget 77 744 000 kroner. I årets budsjett får skolen 80 584 000.

Samisk høghskole hadde, i følge årsberetningen for 2015 kun 159 registrerte studenter totalt (tall fra DBH). Per dags dato sitter én student alene i Kautokeino for å fullføre siste året på journalistikkutdanningen. Førskolelærerutdanningen hadde to studenter. SHs administrasjon har 40,8 ansatte og fagavdeling 56,1 - til sammen 96,9 ansatte i 2014.

Samisk høghskole er en av 24 statlige høghskoler i Norge. Skolen er i en særstilling, fordi undervisningen og forskningen foregår på samisk. Økonomien hos høghskolen er lite avhengig av studieproduksjon, ettersom kun fem prosent av tildelingen er basert på antall studenter ved høghskolen. Den løsningen har man kommet frem til fordi rekrutteringen av samiske studenter går sakte. Ved andre utdanningsinstitusjoner fraråder departementet å starte opp studieløp med under 20 studenter. Samisk Høghskole har en minstegrense på seks studenter pr. klasse.

Svar:

Samisk høghskole er et nav i utvikling og bevaring av kunnskapen om det samiske samfunnet. Høghskolen har en tydelig profil relatert til utdanning og forskning med

samisk perspektiv spesielt og urfolksperspektiv generelt. Derfor er høghskolen unik og viktig for både det samiske samfunnet og for det norske storsamfunnet.

Meld. St. 18 (2014-2015) Konsentrasjon for kvalitet viser til Samisk høghskoles særlige nasjonale rolle og ansvar. Regjeringen vil derfor ikke nå slå sammen høghskolen med en annen institusjon, selv om den på flere områder er liten og sårbar. I meldingen legges det også til grunn at Samisk høghskole bør samarbeide tettere med andre universiteter og høghskoler. Særlig kan samarbeid med UiT - Norges arktiske universitet, bidra til en styrking av fagområder som finnes ved begge institusjonene. Stortinget hadde ikke merknader til dette, jf. Innst. 348 S (2014-2015).

Samisk høghskole har noen særegne styrker, som for eksempel en klar profil som urfolksinstitusjon. Høghskolen har også hatt en gledelig utvikling i vitenskapelig publisering. Imidlertid har høghskolen også utfordringer og problemer. Det har vært vanskelig å rekruttere studenter på tross av ulike tiltak som iverksettes. Høghskolen har også behov for å videreføre arbeidet med for å redusere frafall og styrke studentoppfølging. I styringsdialogen har departementet anbefalt høghskolen å rendyrke en klar og begrenset studieportefølje.

Departementet vil fortsette å følge opp Samisk høghskole. Det er viktig å legge til rette for effektiv ressursutnyttelse og god kvalitet på utdanning og forskning innenfor den rammen som høghskolen disponerer.

SPØRSMÅL NR. 772**Innlevert 17. mars 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 4. april 2016 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Hvis EU og Tyrkia inngår en avtale om flyktninger slik den er skissert, vil det i følge UNHCR og Europarådet, bryte internasjonale konvensjonsforpliktelser. Retten til å søke asyl og forbud mot retur til tortur står på spill. I Stortingets Europautvalg viser statsråd Listhaug til at: "et punkt i asylforliket som sier at vi skal ha en gjennomgang av disse avtalene i lys av det som skjer nå."»

Anser statsministeren at Regjeringen har fått fullmakt til å forhandle om å svekke asylretten?»

BEGRUNNELSE:

I referat fra Europautvalget 14. mars 2016 kan vi lese at statsråd Listhaug bl.a. sa følgende:

"Så kan jeg også si at når det gjelder de internasjonale avtalene og konvensjonene, er det et punkt i asylforliket som sier at vi skal ha en gjennomgang av disse avtalene i lys av det som skjer nå. Det er et arbeid som vi kommer til å påbegynne etter hvert, og vi vurderer nå hvordan vi skal gjøre det. Det var også et punkt som jeg drøftet med mine nordiske kolleger, og jeg nevnte at vi skal sette i gang et slikt arbeid, og inviterte dem, dersom andre land kunne tenke seg å være med på det. Så får vi se om vi får noen tilbakemelding på det. Det er helt klart at den situasjonen som er nå, utfordrer hele Europa kraftig, og vi må se på de forholdene som et stort flertall på Stortinget har sagt at vi skal gjøre."

Svar:

Europa opplever en ekstraordinær tilstrømning av migranter og flyktninger. Denne situasjonen må håndteres

og felleseuropeiske løsninger er nødvendige. Avtalen mellom EU og Tyrkia er et viktig steg mot en løsning. Nasjonale og europeiske tiltak for å håndtere tilstrømningen må være i samsvar med statenes folkerettslige forpliktelser, inkludert FNs flyktningkonvensjon og Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK). Dette ble også understreket i en felleserklæring fra EU og Tyrkia i forbindelse med EU-toppmøtet 18. mars.

Stortingets tiltak for å møte flyktningkrisen (asylforliket) er et bredt forlik som ble støttet av 161 av 169 stortingsrepresentanter. Kun SV og MDG valgte å ikke støtte forliket. I asylforlikets punkt 18 ber Stortinget regjeringen om å ta et internasjonalt initiativ til en gjennomgang av internasjonale konvensjoner for at disse i bedre grad kan tilpasses vår tids flyktningssituasjon. Formålet er at både det internasjonale samfunn og Norge skal være best mulig rustet til å håndtere store migrasjonsbølger.

Regjeringen er i gang med å ta stilling til hvordan asylforlikets punkt 18 skal gjennomføres. Dette arbeidet må sees i sammenheng med prosesser som pågår i Europa og internasjonalt. EU-kommisjonen har blant annet varslet at de vil legge frem forslag til endringer i Dublin-regelverket. FN arrangerer i september et høynivåmøte om migrasjon og flukt. Migrasjon vil stå høyt på den internasjonale agendaen fremover.

Asylinstituttet er sentralt for å beskytte flyktninger mot forfølgelse i deres opprinnelsesland. I hele regjeringens arbeid med å håndtere tilstrømningen til Norge og Europa, har nettopp hensynet til de forpliktelser som følger av FNs flyktningkonvensjon og EMK stått sentralt. Norge står sammen med EU-landene i arbeidet med å finne løsninger som også ivaretar våre folkerettslige forpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 773**Innlevert 17. mars 2016 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 30. mars 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Fylkesmennene har i flere tilfeller, senest i Sande i Vestfold og Gausdal i Oppland, bedt kommunene om å gjenoppta arbeidet med kommunesammenslåing etter at kommunene har avsluttet utredningsarbeidet og

konkludert med at det ikke er grunnlag for å videreføre prosessen.

Hvilken hjemmel har fylkesmannssembetet til å be om at lokale politiske vedtak om kommunereformen

blir satt til side og pålegge gjenopptakelse av et arbeid som er politisk avsluttet i kommunene?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesmennene er gitt en sentral rolle i gjennomføring av kommunereform og skal i følge regjeringens oppdrag tilrettelegge for og oppsummere de lokale prosessene.

I et tidligere spørsmål til statsråden har jeg bedt om at det redegjøres for de formelle hjemlene staten gjennom fylkesmannen har til å instruere kommunene om sin gjennomføring av arbeidet med kommunereformen. Dette med bakgrunn i at kommunereformprosessen ikke er hjemlet i lov eller forskrift som etter vanlig forståelse er det formelle grunnlaget for å pålegge kommunene oppgaver.

I mitt spørsmål i februar 2015 viste jeg til at fylkesmannen i Troms i brev til Gratangen kommunen forutsatte ny behandling av kommunereformen fordi han mente vedtaket kommunen hadde gjort ikke var i pakt med reformforutsetningene. Statsråden sa i sitt svar av 18. febr. 2015 at, sitat

"Jeg mener likevel fylkesmannen burde brukt en annen formulering enn forutsetter at kommunestyret vedtar, da dette isolert kan tolkes som at fylkesmannen gir kommunene et pålegg."

Jeg forstod statsrådets svar på mitt spørsmål i 2015 som en bekreftelse på at kommunene ikke er pålagt statlige krav til gjennomføring av kommunereformprosessen. Nye tilfeller av overprøving av lokale

vedtak fra fylkesmennenes side, gir grunn til å etterlyse hvordan statsrådets understreking av at det ikke foreligger pålegg til kommunene, er videreformidlet i kommunikasjonen med fylkesmannsembetene.

Jeg opplever at fylkesmennene i Vestfold og Oppland på samme måten som fylkesmannen i Troms, ikke godtar politiske beslutninger i kommunene og forutsetter at de går videre med reformprosessen på tvers av vedtakene som er gjort.

Svar:

Jeg opplever at fylkesmennene er i god dialog med kommunene i sitt fylke, og at de utfører sitt oppdrag fra regjeringen og Stortinget på en konstruktiv måte. Jeg deler ikke representantens oppfatning av at fylkesmennene ikke godtar vedtak som er fattet i kommunene.

Et bredt flertall på Stortinget ser at det er behov for endringer i dagens kommunestruktur, og har stilt seg positiv til at fylkesmannen har en sentral rolle i reformen. Det er også bred enighet om at gode lokale prosesser vil gi de beste løsningene. Kommunereformen er derfor basert på frivillige prosesser, og det er kommunestyrene som gjør vedtak om de skal innlede samtaler og eventuelle forhandlinger med en eller flere av nabokommunene. Det vi nå kan registrere, er at det er svært mange kommuner som har gode og grundige prosesser med sikte på å fatte vedtak innen 1. juli 2016.

Etter min vurdering gjør fylkesmennene en god og viktig jobb med å følge opp kommunene i dette arbeidet, i tråd med Stortingsflertallets intensjoner.

SPØRSMÅL NR. 774

Innlevert 17. mars 2016 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 31. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Asylsøkere med studentvisum som kommer fra Russland får ikke realitetsbehandlet søknaden sin i Norge og blir returnert til Russland. Det er eksempler på at søkere får visumet opphevet ved retur, og at de deretter blir utvist fra Russland til krig og flukt.

Er behandlingen av disse i tråd med våre forpliktelser om ikke å returnere mennesker til krig og forfølgelse, og regnes Russland fremdeles som et trygt tredjeland?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 1. februar 2016 kan vi lese om en syrisk flyktning som har studentvisum og blir returnert til Russland. Russiske myndigheter har utvist han fordi han har mistet studieplassen og han har nå kommet seg til Tyrkia. Han opplyser i intervjuet at han informerte politiet om at han ikke lenger hadde studieplass, likevel ble han sendt ut uten at asylsøknaden ble behandlet. I VG 2. mars 2016 er det intervju med en annen syrier som etter å ha blitt returnert til Russland over Storskog, nå er sendt ut til Syria.

UNE har avholdt seks nemndsmøter som omhandlet familier og enkeltpersoner som ikke hadde fått realitetsbehandlet sin søknad. 5 av disse ble omgjort og UNE uttaler at «UNE har ikke kunnskap om hvor mange andre saker som eventuelt kan ha likhetstrekk med de som nå er vurdert»

I ministerens svar på spørsmål fra representanten Karin Andersen om returer til Russland den 2. februar 2016 svarer ministeren slik på spørsmålet om Russland som trygt asylland.

«Når det gjelder informasjon om det russiske asylsystemet og tilgang til asylprosedyrer i Russland, viser jeg til Landinfos respons av 16. november 2015. Her fremkommer det blant annet at Russland har et tilgjengelig asylsystem, selv om det kan være vanskelig å få levert søknad og det kan ta tid.»

Og videre:

«Jeg vil avslutningsvis bemerke at vurderingen av Russland som trygt tredjeland bygger på den landinformasjon som til enhver tid er tilgjengelig. I denne forbindelse vil jeg gjøre oppmerksom på at jeg for kort tid siden ble gjort kjent med at UNHCR skal ha opplysninger om to–tre tilfeller av retur fra Russland til Syria i 2015. I møte 27. januar 2015 med UNHCRs regionale representant til Nord-Europa, Pia Prytz Phiri, opplyste hun at UNHCR om kort tid vil oversende en rapport hvor de blant annet vil omtale dette nærmere. Jeg kan forsikre representanten Andersen om at dersom det i denne rapporten eller via andre kilder fremkommer nye opplysninger av betydning for praktiseringen av instruks GI-13/2015 vil Justis- og beredskapsdepartementet raskt ta stilling til dette.»

Det er flere eksempler på at flyktninger som returneres til Russland blir utvist til hjemland, noe også UNE viser til som begrunnelse for at de ga utsatt iverksettelse i flere saker. Det ønskes derfor en begrunnelse på hvorfor regjeringen eventuelt anser Russland som trygt tredjeland.

Svar:

Med virkning fra 20. november 2015 trådte endringer i utlendingsloven § 32 i kraft. Bestemmelsen regulerer når utlendingsmyndighetene kan la være å realitetsbehandle en søknad om beskyttelse (asyl). Lovendringene innebærer at norske myndigheter i flere tilfeller enn tidligere kan nekte å realitetsbehandle en asylsøknad; personer som har oppholdt seg i trygge tredjeland før de ankom Norge, kan henvises til å returnere dit. Det er redegjort for lovforslagets forhold til Grunnloven og våre internasjonale forpliktelser i proposisjonen til Stortinget (Prop. 16 L (2015–2016)). Jeg minner om at et bredt flertall på Stortinget stemte for disse endringene.

I etterkant av lovendringene instruerte Justis- og beredskapsdepartementet Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) om behandling av asylsøknader fra personer som har hatt opphold i Russland, herunder om anvendelsen av utlendingsloven § 32 i disse sakene (rundskriv GI-13/2015). I instruksjonen legges det til grunn at Russland for de fleste tredjelandsborgere er et trygt land, og at utgangspunktet er at en asylsøknad skal nektes realitetsbehandlet dersom utlendingen har hatt opphold i Russland. Dersom det er konkrete holdepunkter for at asylsøkeren står i reell fare for å bli forfulgt i Russland, eller det følger av utlendingsloven § 73 tredje ledd, skal realitetsbehandling likevel skje.

I arbeidet med utformingen av instruksjonen ble det bl.a. lagt vekt på at Russland er medlemsstat i Europarådet og kontraherende part til EMK. Russland har også ratifisert flyktningkonvensjonen og konvensjonens tilleggsprotokoll, FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter og FNs konvensjon mot tortur. Dette er ikke i seg selv tilstrekkelig for å konstatere at returer til Russland ikke er konvensjonsstridige, men basert på en gjennomgang av praksis fra Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) har departementet lagt til grunn at det bare er i enkelte typetilfeller at det vil være risiko for at retur til Russland vil stride mot EMK. Formuleringen i instruksjonen om at Russland «for de fleste» tredjelandsborgere vil være trygt, innebærer at departementet har tatt høyde for at det kan forekomme tilfeller hvor det vil foreligge en viss risiko for at det ikke vil være trygt for en tredjelandsborger å returnere til Russland.

Utlendingsmyndighetene må altså foreta konkrete vurderinger i den enkelte sak hvor retur til Russland kan være aktuelt. Instruksjonen omhandler ikke studentvisum særskilt. Som i alle andre saker må utlendingsmyndighetene i saker som dreier seg om personer som har studentvisum i Russland, foreta en vurdering av om det er konkrete holdepunkter for at søkeren risikerer behandling i strid med EMK artikkel 3 ved retur til Russland. Hvis så er tilfelle, skal altså asylsøknaden realitetsbehandles i Norge. Utlendingsmyndighetene baserer sine avgjørelser av enkeltsaker på den til enhver tid tilgjengelige landinformasjon, i tillegg til de opplysninger søkeren selv gir.

Som statsråd har jeg ikke myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker, med mindre de berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kan derfor ikke kommentere konkret på de enkeltsakene representanten Bergstø viser til i begrunnelsen for sitt spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 775**Innlevert 17. mars 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 1. april 2016 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Hvorfor har departementet avslått søknaden fra Storedalen kraftverk om å bli en del av ordningen med grønne sertifikater?»

BEGRUNNELSE:

Storedalen kraftverk AS har mottatt avslag på sin søknad om grønne sertifikater. Ordningen er rammet inn av et regelverk som blant annet regulerer at en betydelig del av byggingen skal være foretatt etter 1. januar 2004. Dette var jo en ordning som ble iverksatt for å stimulere til produksjon av elektrisk kraft. Kraftverket har, så vidt jeg kan se, dokumentert at mer enn 20 prosent av totale kostnader er investert etter dette tidspunktet.

Det er kravet om "omfattende reparasjoner og oppgraderinger", som kraftverket påberoper seg at utløser

retten til å komme inn under sertifikatordningen. Dette var, etter det vi får opplyst, ikke et triks for å komme inn under ordningen, men nødvendige investeringer som var helt nødvendige for fortsatt virksomhet.

Svar:

Etter elsertifikatloven § 8 første ledd bokstav b må vannkraftverk ha hatt byggestart etter 1. januar 2004 for å kunne godkjennes for rett til elsertifikater. I Norges vassdrags- og energidirektorats dataregister ble Storedalen vannkraftverk registrert ferdig bygd i 2002.

Av dokumentasjonen i saken fremgikk det at nytt utstyr i Storedalen vannkraftverk ble installert etter 1. januar 2004 for å oppnå planlagt produksjon. Etter departementets vurdering, er installasjon av nytt utstyr etter 1. januar 2004 å anse som en ferdigstillelse av kraftverket som hadde byggestart på et tidligere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 776**Innlevert 17. mars 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås****Besvart 1. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kva vil statsråden gjere for å utbetre flaskehalsen Betna – Stormyra?»

GRUNNGJEVING:

Vegstrekinga Betna – Stormyra, høvesvis i Halså og Hemne kommunar, er ein flaskehals på E39 mellom Ålesund og Trondheim.

Prosjektet er prioritert i gjennomføringsstrategien, men regjeringa har ikkje fylgt opp med pengar i statsbudsjettet sjølv om prosjektet er ferdig planlagt.

Svar:

I Nasjonal transportplan 2014-2023 er det lagt til grunn anleggsstart på prosjektet E39 Betna – Vinjeøra – Stormyra i første fireårsperiode. Dette er som representanten Nordås påpeikar, følgt opp i Statens vegvesens handlingsprogram 2014-2017 (2023) med til saman 120 mill. 2014-kr i 2016 og 2017.

Prosjektet vil bli vurdert i pågåande arbeid med statsbudsjettet for 2017 og Nasjonal transportplan for perioden 2018-2029. I den samanhengen har eg merka meg at prosjektet er vurdert som eit bunde prosjekt i transportetatane sitt grunnlagsdokument for Nasjonal transportplan 2018-2029.

SPØRSMÅL NR. 777**Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Eirin Sund****Besvart 31. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hvilke kriterier legger UDI og UNE til grunn for å avgjøre om homofile saksøkere har behov for beskyttelse i Norge, og hvordan mener myndighetene at en homofil asylsøker skal bevise at vedkommende er homofil og hvilke kriterier legger UDI og UNE til grunn for å avgjøre hvorvidt vedkommende er homofil?»

BEGRUNNELSE:

Et eksempel på uttalelse fra UDI er: "UDI mener det foreligger tvil rundt store deler av hans historie, hvor hans seksuelle legning er helt sentralt. Dette gjøre at vi også mener at hans påståtte seksuelle legning mest trolig er oppkonstruert med det formål å få opphold i Norge." Myndighetene kan ikke forvente at asylsøkere som søker opphold på bakgrunn av seksuell orientering skal reflektere over livet som homofil på samme måte som man gjør hvis man er oppvokst i den vestlige verden. Ofte er det slik at der de er vokst opp så er dette ulovlig og de har gjerne levd med legningen sin skjult. Vi har vært borte i tilfeller hvor asylsøkeren har rømt fra Uganda fordi vedkommende ble oppdaget med en annen mann og slått til blods. Vedkommende har kommet ut og latt seg intervju om dette. Vedkommende deltok i homoparaden i Oslo i fjor med regnbueflagg malt i ansiktet. Vedkommende er åpen homofil fotballspiller på Alta IF i 2. divisjon. Dersom vedkommende blir sendt tilbake til Uganda, der det er ulovlig for to personer av samme kjønn å ha sex, og hvor de kan straffes med inntil livstid i fengsel frykter jeg for livet til asylsøkeren. Tidligere har myndighetene skrevet i enkelte avslag på søknader at vedkommende bare kan dra tilbake og leve skjult i hjemlandet sitt. Dette er en praksis som må opphøre.

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler saker og klager etter utlendingsloven. Verken jeg eller Justis- og beredskapsdepartementet har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker som ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kan derfor ikke uttale meg om den konkrete saken du viser til. Når det gjelder det du skriver i din begrunnelse om at myndighetene tidligere har truffet enkelte avslag med den begrunnelse at søkeren kan dra tilbake og leve skjult i sitt hjemland og at dette er en praksis

som må opphøre, vil jeg understreke at verken UDI eller UNE har en slik praksis i dag.

Høyesterett har i dom av 29. mars 2012 (Rt. 2012 s. 414) oppstilt en metode for å vurdere anførsler om forfølgelse på grunnlag av seksuell identitet. Den er i korthet slik:

Først må UDI og UNE, som en del av troverdighetsvurderingen, vurdere om søkeren er homofil eller vil bli oppfattet slik av potensielle forfølgere i hjemlandet. Deretter må UDI og UNE undersøke om homofile som er åpne om sin orientering, risikerer forfølgelse i søkerens hjemland. Hvis det er tilfellet, må UDI og UNE vurdere hva søkeren kommer til å gjøre ved en eventuell retur til hjemlandet. Hvis han kommer til å leve åpent og dermed risikere forfølgelse, vil han ha rett til beskyttelse (asyl), selv om han kunne ha unngått forfølgelse ved å skjule sin legning. Kommer han derimot til å skjule sin legning og dermed unngå forfølgelse, må UDI og UNE undersøke hva som er årsaken til det. Hvis årsaken er at han selv mener det er riktig å holde legningen skjult, skal søknaden avslås. Det samme gjelder dersom årsaken er sosialt press – såfremt sanksjonene ikke er av en slik karakter eller omfang at de i seg selv utgjør forfølgelse. Er det derimot frykten for forfølgelse som er årsaken til at søkeren velger å skjule sin seksuelle identitet, vil han i utgangspunktet ha rett til beskyttelse. Det samme gjelder i de tilfeller hvor det er flere grunner til at han velger å skjule sin legning og frykten for forfølgelse er sentral for valget. For øvrig viser jeg til departementets instruks GI-07/2012, som er tilgjengelig på www.udi-regelverk.no.

Når det gjelder troverdighetsvurderingen, skal UDI og UNE foreta en fri og helhetlig bevisvurdering av alle opplysninger i saken, og det legges til grunn at søkeren er homofil dersom det fremstår som «noenlunde sannsynlig», jf. Ot.prp. nr. 75 (2006-2007) s. 88 og 414. Det senkede beviskravet (noenlunde sannsynlig) forutsetter at søkeren har medvirket til å opplyse saken så langt det er rimelig og mulig, jf. Rt. 2011 s. 1481 (avsnitt 45). Troverdighetsvurderingen i LHBTI-saker (lesbiske, homofile, bifile, trans- og intersex-personer) er ofte vanskelig. UDI og UNE foretar en konkret, individuell og helhetlig vurdering av søkerens troverdighet, og en rekke momenter kan være relevante, bl.a. søkerens tanker og refleksjoner, graden av klarhet, sammenheng, motstrid mv.

Både UDI og UNE er bevisste på at det er store variasjoner i LHBTI-personers erfaringer på tvers av samfunn og kulturer, og innenfor det enkelte samfunn. Alle har ikke nødvendigvis en avklart oppfatning av

sin seksuelle identitet. Det finnes ingen fasit for hvilke tanker og refleksjoner man kan forvente. Dette må vurderes individuelt. Normalt må det likevel kunne forventes at personer som søker beskyttelse i Norge

på grunn av sin seksuelle identitet har gjennomgått en erkjennelsesprosess og har visse tanker eller erfaringer knyttet til dette.

SPØRSMÅL NR. 778

Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Eirin Sund

Besvart 1. april 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hva gjør regjeringen for at alle som ønsker assistert retur får sin søknad om dette behandlet raskt og hva gjør regjeringen for at IOM kan fortsette og styrke sitt viktige informasjonsarbeid i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Hittil i år har 770 personer søkt IOM i Norge om assistert retur til hjemlandet. Av disse har bare 380 fått sin søknad behandlet. Det er dermed lang kø for å få søknad om retur behandlet. Videre har IOM sett seg nødt til å gjøre betydelige kutt som går utover deres kampanjearbeid så vel som deres generelle kapasitet til å utføre sitt oppdrag.

Svar:

Tall fra UDI viser at 829 personer har søkt om assistert retur og 421 personer har reist assistert til hjemlandet pr. 29. mars 2016. Erfaringsmessig trekker omtrent 30 pst. av de som søker om assistert retur søknaden eller får ikke innvilget søknaden. UDI har per i dag ca. 200 søknader om assistert retur til behandling. Av disse er rundt 85-90 fra afghanere. Returprogrammet til Afghanistan er midlertidig stoppet etter at en ekstern granskning avdekket en klar risiko for misligheter i IOM Kabul. UDI jobber med å få på plass en alternativ løsning, slik at assisterte returer kan gjenopptas innen kort tid.

Avtalen med IOM knyttet til behandling av søknader om assistert retur, VARP-avtalen, er i år budsjettert for å håndtere mellom 1 200 til 1 600 assisterte returer. Dersom utviklingen med hensyn til søknader og faktiske returer fortsetter som nå, kan vi oppnå mellom 1

800 til 1 900 assisterte returer i 2016. Det er imidlertid knyttet stor usikkerhet til om denne utviklingen vil fortsette. Svært mange av de som nå søker om assistert retur er asylsøkere som kom til Norge i fjor høst. Så langt i år har derimot ankomstene avtatt kraftig.

Med bakgrunn i at økningen i antall søknader om assistert retur kom forholdsvis brått, er det åpnet for at IOM kan ansette noen i en kortere periode for å håndtere den økte pågangen. Dersom det viser seg at det blir behov for å øke finansieringen til IOM utover dette på grunn av økt pågang, mener jeg det vil være uproblematisk. I 2015 var for eksempel VARP-avtalen budsjettert til å håndtere mellom 1 700-2 300 assisterte returer. Vi endte imidlertid opp med å reforhandle avtalen til å håndtere 1 000-1 200 returer i september fordi vi så at måltallet ikke kom til å bli nådd. Vi oppnådde totalt 1 167 assisterte returer i 2015 og IOM var med andre ord til dels overfinansiert i fjor. Det er også mulig å reforhandle årets avtale med IOM dersom det blir behov.

Når det gjelder informasjonsarbeidet knyttet til assistert retur gjør IOM en god jobb. Forskning viser at det er utfordrende å nå ut med informasjon om retur til målgruppen av ulike årsaker, men at returinformasjonen har en viss effekt når den først treffer. På bakgrunn av dette mener jeg det både er riktig og aktuelt å samarbeide både med IOM og andre, fordi vi vet at irregulære migranter i Norge er i kontakt med en rekke organisasjoner. Det er viktig at flere aktører kan opplyse om assistert retur med tanke på å få flest mulig uten lovlig opphold til å velge assistert retur til hjemlandet.

SPØRSMÅL NR. 779**Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 1. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil det være mulig for en enkelt kommune å forhandle fram bedre betingelser enn det som ligger i opplegg fra Helsedirektoratet i forsøket med statlig finansiert eldreomsorg?»

BEGRUNNELSE:

Gran kommune har søkt om å få delta i forsøket med statlig finansiert eldreomsorg. Etter møte med Helsedirektoratet og beregninger gjort av administrasjonen i kommunen fremkommer det at forsøket vil medføre en økonomisk belastning for kommunen.

Ved behandling av saken i kommunestyret ble det opplyst at en representant hadde vært i kontakt med statsråd Høie og kommunestyret vedtok med bakgrunn i disse opplysningene å utsette behandlingen i saken for å fremforhandle bedre betingelser enn det som ligger i kriteriene fastsatt av Helsedirektoratet.

Svar:

Forsøket med statlig finansiering er planlagt å starte opp 1.5.2016. Forsøket har to modeller.

I kommuner innenfor modell A skal tjenester tildeles etter statlige tildelingskriterier og statlig satt budsjettamme. Tjenestene finansieres i henhold til prisene i finansieringsmodellen som er utviklet for forsøket. Prisene i finansieringsmodellen er basert på nasjonale gjennomsnittssatser. Budsjettammen vil være retningsgivende og avhenge av behovene i kommunen, tildelingskriteriene og prismodellen.

I kommuner innenfor modell B skal kommunen tildele tjenester og midlene til sektoren øremerkes.

Gran er trukket ut til å delta i modell A.

Det økonomiske utgangspunktet for forsøket er kommunenes netto driftsutgifter til omsorgstjenester året forut for oppstart, tillagt den generelle veksten i kommunerammen. Samlet ramme for forsøket be-

stemmes altså av hva som faktisk brukes til omsorgstjenestene i forsøkskommunene i dag. Disse midlene trekkes ut av forsøkskommunenes ramme.

Forsøkskommunene vil så bli kompensert for det bortfallet av midler som uttrekket utgjør.

Kommuner som deltar i modell A vil kompenseres gjennom finansieringsmodellen som består av en kombinasjon av et øremerket tilskudd og en statlig prismodell. Prismodellen baseres på antallet vedtak, type vedtak og prisene for de ulike tjenestene. Nasjonale gjennomsnittssatser er lagt til grunn for prismodellen. Prisene er altså utviklet med tanke på å treffe et nasjonalt snitt. Prisene er imidlertid korrigert for ulikhet i arbeidsgiveravgiftssats og ulikheter i reiseavstand for tjenester i hjemmet. I tillegg vil kommunene som nevnt motta deler av kompensasjonen i form av øremerkede tilskudd (om lag 10 pst.) til for eksempel administrasjon og utvalgte tjenester.

For modell A kommuner vil altså midlene som trekkes ut ikke nødvendigvis bli lik midlene som tilbakeføres. I modell A tas det høyde for at de statlige tildelingskriteriene eller endringer i befolkningen kan føre til at denne rammen ikke er tilstrekkelig til å dekke behovene. Kommuner som har priser under de nasjonale satsene vil i tillegg kompenseres opp til de nasjonale satsene. Tilskuddet til en kommune kan dermed bli høyere enn uttrekket. Bevilgningen til forsøket er derfor også gitt stikkordet overslagsbevilgning.

Det har fra enkelte kommuner som deltar i forsøket vært hevdet at de har høyere pensjonspremier enn den gjennomsnittssatsen som er lagt inn i prismodellen. Helsedirektoratet har derfor varslet alle kommuner i modell A om at man i tråd med Finansieringsdokumentet (IS-2392) kap 8.4 om justeringsoppgjør, kan justere enhetsprisene i forsøket dersom det er endringer i de forutsetninger som enhetsprisene bygger på.

SPØRSMÅL NR. 780**Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 1. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I Stavanger Aftenblad 17. mars roser stortingsrepresentant Tvedt Solberg (Ap) statsrådets innsats innenfor vedlikehold, men hevder: "Samtidig ligger han bak ambisjonene på mange andre områder", uten at dette forsøkes begrunnet.

Hvordan ligger regjeringen an vedrørende gjennomføring av Nasjonal Transportplan, og hvordan lå rød-grønn regjering an på tilsvarende tidspunkt i 2013?»

Svar:

Samferdselsdepartementet (SD) har funnet tilbake til hva som var status for oppfølgingen av de økonomiske rammene i Nasjonal transportplan (NTP) etter tre år for perioden 2010-2013, dvs. under Regjeringen Stoltenberg II, og for perioden 2014-2017, dvs. under Regjeringen Solberg. Oppfølgingstabellene regnes alltid i faste priser, her i henholdsvis 2012-kr og 2016-kr.

De økonomiske rammene i NTP 2014-2017 ligger på et langt høyere nivå enn i NTP 2010-2013. Omregnet til 2016-kr ligger samlede rammer til Statens vegvesen (SVV) og Jernbaneverket (JBV) om lag 13,3 mrd. kr høyere per år i NTP 2014-2017 enn i NTP 2010-2013, om lag 7,4 mrd. kr for SVV og om lag 5,9 mrd. kr for JBV. Det er da også tatt hensyn til tekniske budsjettendringer.

Etter tre år av planperioden lå oppfølgingen av NTP 2010-2013 om lag 1,2 mrd. kr under den langt lavere planrammen for de to dominerende etatene i NTP SVV og JBV. Oppfølgingen for jernbaneinves-

teringene etter tre år var på 67 pst., om lag 1,6 mrd. kr under planrammen. Veginvesteringene etter tre år lå om lag 2,1 mrd. kr under planrammen. Regjeringen Stoltenberg økte bevilgningene til transportinfrastruktur 2010-2013 målt mot tidligere transportplaner, men fra et mye lavere nivå.

Oppfølgingen av NTP 2014-2017 etter tre år under Regjeringen Solberg gir et annet bilde. Etter tre år av planperioden er planrammen overoppfylt med om lag 3 mrd. kr for ordninger som kan defineres inn i NTP. Satsingen på jernbanen/kollektivtransport har blitt løftet opp til et vesentlig høyere nivå under Regjeringen Solberg. Etter tre år av planperioden ligger bevilgningene til JBV over 3,5 mrd. kr over planrammen, investeringene alene ligger over 2 mrd. kr høyere. Bevilgningene til belønningsordningen ligger 780 mill. kr over planrammen som tilsvarer klimaforliket.

Etter tre år av planperioden ligger bevilgningene til SVV under planrammen, i all hovedsak riksveginvesteringene, mens innsatsen på vedlikehold er kraftig oppjustert og ligger om lag 900 mill. kr over planrammen. Regjeringen har imidlertid prioritert betydelig mer ressurser på fylkesvegnettet der bevilgningene etter tre år ligger om lag 1,4 mrd. kr over planrammen.

Regjeringens viktigste nye grep i vegsektoren er opprettelsen av vegutbyggingsselskapet Nye Veier AS. Selskapets oppdrag er bl.a. å sørge for raskere og mer kostnadseffektiv utbygging av tildelt portefølje. Gjennom lovet opptrapping av bevilgningene til Nye Veier AS, har Regjeringen ambisjoner om å overoppfylle også rammene i NTP for vegformål for perioden 2014-2017.

SPØRSMÅL NR. 781**Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 4. april 2016 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Hva gjør regjeringen for å sikre ilandføring av Castberg-prosjektet, blant annet i form av en skatteløsning?»

BEGRUNNELSE:

Johan Castberg-prosjektet ble fra starten av presentert med en ilandføringsløsning.

Stoltenberg II-regjeringen tok i 2013 initiativ til å starte et arbeid med å notifisere en egen skatteordning

for ilandføring av olje og gass i tiltakssonen for Nord-Troms og Finnmark.

Statsråd Tord Lien har ved flere anledninger gitt uttrykk for at regjeringen ønsker ilandføring av ressursene på Castberg-feltet til Veidnes i Nordkapp kommune. På Barentshavkonferansen i Hammerfest for et år siden sa han at regjeringen vil undersøke om det er mulig å komme med en form for skattepakke for å sikre ilandføring.

Jeg ber statsråden gjøre rede for hvor langt man er kommet i arbeidet med en skatteløsning, og hvilke andre grep regjeringen vil ta for å få på plass ilandføring.

Svar:

Castberg-funnet i Barentshavet ble påvist i 2011 og ligger 240 kilometer nord for Hammerfest. Castberg er det største oljefunnet på norsk sokkel som ennå ikke er bygget ut.

Petroleumsnæringen er inne i en krevende periode der nye, lønnsomme prosjekter som kan gi oppdrag, aktivitet og arbeidsplasser, er viktig å få igangsatt. Framdrift for den store Castberg-utbyggingen er særlig viktig i denne situasjonen da det vil medføre et stort arbeidsomfang over flere år. En utbygging av Castberg vil bety at det settes ut en rekke store og små kontrakter som norske leverandørbedrifter vil kunne konkurrere om. Utbygging av Castberg-funnet vil i tillegg skape betydelige ringvirkninger gjennom hele produksjonsperioden. Dette vil styrke petroleumsnæringen på fastlandet, særlig regionalt. En utbygging av Castberg vil også gi store inntekter til fellesskapet.

Utbyggingen av Castberg vil være den første i et nytt område, derfor har jeg vært særlig opptatt av at utbyggingsløsningen som velges er fornuftig ikke bare for Castberg alene, men også i et områdeperspektiv.

Utbyggingsløpet

Etter at det første oljefunnet ble gjort i Castberg-tillatelsen i 2011, startet arbeidet med å se på mulige utbyggingsløsninger ut fra forventede ressurser i Castberg og i området rundt. Basert på den informasjonen som forelå framsto en plattform med rørledning til en oljeterminal på land som den samfunnsøkonomisk beste utbyggingsløsningen for Castberg.

Regjeringen Stoltenberg II skrev i Meld St. 2 (2012-2013): "Regjeringen vil legge til rette for ilandføring av olje og gass i nord. Regjeringen vil derfor benytte statsstøtteregelveket, slik det ble gjort i Snøhvit-saken, til å etablere en ordning som kan utløse ilandføringsprosjekter av olje og gass i tiltakssonen i Finnmark og Nord-Troms." Jeg er ikke kjent med at regjeringen Stoltenberg II fulgte opp dette overfor EFTAs overvåkingsorgan ESA.

Parallelt med at vurderingen av ulike utbyggingsløsninger ble gjennomført, ble det i rettighetshaver-

gruppen gjort et omfattende arbeid for avdekke det samlede ressurspotensialet i Castberg-tillatelsen. Det var flere lovende funnmuligheter i ulike lag av undergrunnen. Rettighetshavernes letekampanje etter disse ble gjennomført i 2013/2014. Kampanjen ga svært skuffende resultater og betød blant annet at ressurspotensialet var mindre enn først antatt. Dette var vesentlig informasjon med tanke på mulige utbyggingsløsninger; det gjorde en produksjonsskipsløsning mer hensiktsmessig.

På bakgrunn av den nye informasjonen om undergrunnen vurderte rettighetshaverne i Castberg mulige utbyggingsløsninger på nytt. Tidlig i 2015 framstod alternativene med et produksjonsskip og en plattform med oljerørledning til en terminal på land som de to aktuelle utbyggingsløsningene.

En plattform med rør til en oljeterminal på land var dyrere, men framstod likevel som marginalt bedre i et områdeperspektiv. En slik løsning var imidlertid ikke kommersielt besluttbart for Castberg-eierne uten endrede rammebetingelser. For Castberg alene var en produksjonsskipsløsning ikke bare billigst, men også best og mest robust. For å legge til rette for at rettighetshaverne i Castberg likevel skulle velge en utbyggingsløsning med rørledning til en oljeterminal på land, varslet jeg derfor at vi ville starte en dialog med EFTAs overvåkingsorgan ESA for å se på mulighetene for tilpasninger i rammebetingelsene, herunder løsninger som defineres som statsstøtte under EØS-avtalen.

Dialogen med ESA har avdekket at den formelle saksbehandlingen i Brussel vil ta 18-24 måneder. I tillegg kommer tiden det vil ta for selskapene og norske myndigheter å forberede saken. Dessuten er det usikkert om ESA ville anse eventuelle foreslåtte løsninger som forenlige med statsstøttereglene i EØS-avtalen. Uklarhet omkring rammebetingelsene og en lang periode med usikkerhet vil ikke være forenlig verken med det industrielle og kommersielle eller det samfunnsmessig beste utviklingsløpet for Castberg-prosjektet. Det arbeides derfor ikke videre med en slik prosess overfor ESA.

Parallelt med myndighetenes prosess med ESA, hadde rettighetshaverne i Castberg-tillatelsen gjennom 2015 en full gjennomgang av de aktuelle utbyggingsløsningene for å øke lønnsomheten i prosjektet. I den prosessen kom selskapene opp med en optimalisert produksjonsskipsløsning som ivaretar områdehensynene bedre enn den som hadde vært aktuell tidligere i planleggingsløpet. En slik løsning legger godt til rette for både høy verdiskaping og god ressursforvaltning fra Barentshavet. En produksjonsskipsløsning har offshorelasting av olje, men kan kombineres med en oljeterminal på Veidnes.

På bakgrunn av den fulle gjennomgangen av mulige utbyggingsløsninger besluttet rettighetshaverne i desember 2015 å gå videre med en stor produksjons-

skipsløsning for Castberg. Rettighetshaverne planlegger investeringsbeslutning i 2017.

Parallelt videreføres industriprosjektet som vurderer en mulig oljeterminal på Veidnes. Operatørene for Goliat, Castberg, samt funnene Alta/Gohta og Wisting deltar i dette prosjektet. Samlet kan disse felt/funn gi stort nok volum til å få lønnsomhet i en råoljeterminal på Veidnes. Det er stor forskjell i modenhet og tidsforløp mellom Castberg og de andre funnene i området. Den videre kartleggingen av funnene er et viktig element i vurderingen av hvorvidt en terminal vil være samfunnsøkonomisk lønnsom. Terminalvurderingen er ikke avhengig av tidsplanen for Castberg-utbyggingen

og kan derfor besluttes uavhengig av utbyggingsløpet for dette funnet.

Det er svært gledelig at selskapene har lyktes i å redusere kostnadene med Castberg-utbyggingen, slik at framdriften i prosjektet opprettholdes på tross av den krevende nåværende situasjonen i næringen. Jeg mener en slik fremdrift er svært viktig da Castberg-utbyggingen kommer til å skape betydelig aktivitet og mange arbeidsplasser i næringen både i utbyggings- og driftsfasen. Samtidig er jeg glad for at alle steiner snus for å se om det er et økonomisk grunnlag for en råoljeterminal på Veidnes.

SPØRSMÅL NR. 782

Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 1. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil Helse- og omsorgsministeren sikre at det innføres stedlig ledelse i Helse Møre og Romsdal HF?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok ved behandling av Nasjonal Helse- og sykehusplan 17. mars at stedlig ledelse skal være hovedregelen ved norske sykehus.

Forslaget som ble vedtatt var fremmet av Arbeiderpartiet, Høyre Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre og lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennom foretaksmøtet og/eller styringsdokumenter sørge for at stedlig ledelse blir hovedregelen ved norske sykehus.»

Samme dag offentliggjorde Helse Møre og Romsdal HF ny overordna organisasjonsmodell uten stedlig ledelse. Foretakets modell er organisering i tverrgående klinikker med felles ledelse for sjukehusa i Ålesund, Molde, Kristiansund og Volda, lokalisert i Ålesund.

Komiteen viser i innstillingen til at innspill til komiteens høring og øvrige innspill, viser at det er behov for stedlig ledelse ved sykehusene. Komiteen viser til at Legeforeningen og Fagforbundet er tydelige på at stedlig ledelse bidrar til å koordinere ressursene og til å bygge og opprettholde sterke fagmiljøer. Komiteen skriver blant annet at:

"Komiteen mener stedlig ledelse er et viktig prinsipp, blant annet fordi lange beslutningslinjer resulterer i utydelige ansvarslinjer, usikkerhet og at målformuleringer og strate-

gier ikke forankres helt ut i sykehusene. Stedlig ledelse er et nødvendig grep for bedre samspill mellom sykehusene. Komiteen mener det er en naturlig forutsetning at ledere må være til stede og kjenne sine ansatte for å kunne utvikle fagmiljøene og gi best mulig pasientbehandling. (...) Komiteen understreker at stedlig ledelse er sterkt medvirkende til å bygge en god kultur og sterke fagmiljø. God kultur og godt arbeidsmiljø skapes ved å ha en stedlig leder som kan bidra med nødvendige avklaringer i daglig drift og minimere usikkerhet, sørge for tydelig oppgavefordeling og som kjenner de ansattes omgivelser og rammevilkår ved å delta nært i pasientbehandlingen. Komiteen mener derfor at innføring av stedlig ledelse i spesialisthelsetjenesten kan bidra til bedre og mer effektiv pasientbehandling."

Spørsmålsstilleren mener at dersom vedtaket i Stortinget 17. mars om at stedlig ledelse skal bli hovedregelen i norske sykehus, skal ha noen verdi, så må statsråden sørge for at det innføres stedlig ledelse også i Helse Møre og Romsdal HF.

Svar:

Representanten Kjersti Toppe viser til Stortingets behandling av Nasjonal helse- og sykehusplan 17. mars i år, der følgende flertallsforslag ble vedtatt: "Stortinget ber regjeringen gjennom foretaksmøtet og/eller styringsdokumenter sørge for at stedlig ledelse blir hovedregelen ved norske sykehus".

Jeg har i Stortinget uttrykt at jeg er opptatt av bedre og tydeligere ledelse i sykehusene, blant annet for å sikre god kommunikasjon og nærhet til leder.

Jeg vil formidle Stortingets vedtak om dette i foretaksmøtet med de regionale helseforetakene 4. mai i

år. Som det framgår av helse- og omsorgskomiteens innstilling, jf. Innst. 206 S (2015 – 2016) Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Nasjonal helse- og sykehusplan (2016-2019), er det viktig at lovens krav til enhetlig ledelse blir oppfylt og at helseforetakene har en viss fleksibilitet til å utforme ledelsesmodeller tilpasset lokale behov, innenfor de rammene Stortinget setter.

Det er verd å merke seg at forslaget fra Senterpartiet om at «Stortinget ber regjeringen pålegge de regionale helseforetakene å innføre stedlig ledelse ved alle sykehus og større sykehusavdelinger, og at stedlig leder skal få ansvar for hele virksomheten med både faglig ansvar, økonomisk ansvar og personalansvar» ikke fikk tilslutning fra andre av komiteens medlemmer, og ble således ikke vedtatt i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 783

Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 1. april 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Kan statsråden garantere at den planlagde daglegvareportalen vert utvikla i tråd med Stortingets intensjonar?»

GRUNNGJEVING:

For Stortingsfleirtalet var det ei føresetnad at dagligvareportalen ikkje skulle bli berre ein prisportal. I Innst153s (2014-2015) vektla komiteens fleirtal at daglegvareportalen, saman med ei betre merkeordning, vil gjere det enklare for forbrukarane å gjere opplyste val basert på kriteriar som kvalitet, innhald, pris, dyrevern og miljøomsyn. Fleirtalet viste og til at ein daglegvareportal kan føre til ei auka marknadsadgang for småskala-aktørar som i dag ikkje sel sine produkt i daglegvarekjedane.

I rapporten Dagligvareportal og kvalitet stiller Statens institutt for forbruksforskning (SIFO) spørsmål om i kva grad dei føreslåtte løysingane frå Forbrukerrådet er i stand til å ivareta intensjonane. SIFO peikar mellom anna på portalens ambisjon om at forbrukaren skal kunne samanlikne produkt også ut frå ulike kvalitetar. Samstundes har dei peika på ei rekkje problem med omsyn til kvalitet, som følgje av portalens fokus på pris. SIFO meiner sjølv at desse utfordringane er å sjå som varsellampar.

Svar:

Stortingets intensjon med ein daglegvareportal, uttrykt gjennom Innst. 153 S (2014-2015) er vidfemnande.

Som det vert vist til i grunngjevinga for spørsmålet, er målet mellom anna å hjelpe forbrukarane til å gjere meir opplyste val, ut frå kriterium som kvalitet, innhald, pris, dyrevern og miljøomsyn. Vidare vert det sagt at ein portal bør vere open for småskalaproducentar, slik at desse òg kan marknadsføre produkta sine.

Alt dette er lagt til grunn i forprosjektet som Forbrukerrådet gjennomførte for departementet hausten 2015. Forprosjektet drøfta kva for konkrete føresetnader som bør gjelde ved utvikling av ein daglegvareportal. Materialet er publisert på Forbrukerrådets nettside¹. Departementet er no i ferd med å utvikle mandat for det vidare arbeidet, på grunnlag av Forbrukerrådets rapport.

Vi legg opp til at portalen skal innehalde eit breitt spekter av opplysningar. I utgangspunktet må dette avgrensast til informasjonen som allereie finst om produkta i bransjens register, og fortrinnsvis informasjon som det er obligatorisk (lovpålagt) å opplyse om. Dette vil gjelde for eksempel innhaldsdeklarasjon på ferdigpakka næringsmiddel, opphavssted for enkelte kjøttprodukt, etc. Vi tar òg sikte på at portalen skal informere om eventuelle offisielle forbrukarretta merke på produkta, for eksempel miljømerka Svanen og EU Ecolabel, og økologimerket Debio.

Vi er òg oppmerksame på problemstillinga som vert reist i SIFOs Oppdragsrapport nr. 4-2015 "Dagligvareportalen og kvalitet", utarbeidd for Virke Dagligvare og Dagligvareleverandørenes forening. Rapporten peiker på at eit for sterkt prisfokus kan føre til mindre konkurranse på andre aspekt, som kvalitet og utval. Men det vil vere krevjande å stille opp objektive kriterium for kvalitet, for eksempel for matvarer. For-

¹ <http://fbrno.climg.no/wp-content/uploads/2015/12/Utvikling-av-en-dagligvareportal-fase-1.pdf>

brukerrådet omtaler dette i den nemnde rapporten til departementet, i det dei viser til SIFOs drøfting:

Det er hensiktsmessig om bransjen forenes om ytterligere merkeordninger eller andre standardiserte betegnelser om kvalitet. Forbrukerrådet er positive til at bransjen selv oppretter et samarbeidsutvalg som ser på om det er mulig å standardisere flere forhold om kvalitet, og på bakgrunn av dette kan komme med anbefalinger til dagligvareportalen.

Eg vil følge opp Stortingets intensjon på best mogeleg måte ved etablering av daglegvareportalen. Stortinget har òg sagt at portalen skal vere ferdig til lanse- ring allereie i 2016, og saka er kompleks. Dersom vi med den første versjonen ikkje skulle dekke alle aspekt, så vil det vere mogeleg å vidareutvikle løysinga etter kvart.

SPØRSMÅL NR. 784

Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 4. april 2016 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Er det framleis eit mål for regjeringa å selgja seg ned i Kongsberg Gruppen ASA?»

Svar:

Som det fremgår av eierskapsmeldingen, Meld. St. 27 (2013-2014), er målet med statens eierskap i Kongsberg Gruppen ASA å opprettholde et kunnskapsbasert og høyteknologisk industrikonsern med hovedkontorfunksjoner i Norge. Selskapet skal drives på forretningsmessig grunnlag og med sikte på å levere konkurransemessig avkastning.

Det ble i eierskapsmeldingen fremmet forslag til Stortinget om fullmakt til å kunne redusere statens eierandel i Kongsberg Gruppen ASA ned mot 34 pst. Regjeringen legger vekt på at staten som eier bør opptre slik at selskapene kan utnytte gode økonomiske og industrielle muligheter dersom de kan realiseres innenfor tilfredsstillende rammer. Noen ganger kan dette kreve eiermessige transaksjoner. Staten bør være åpen for å vurdere eventuelle initiativer som fremmes fra selskapene, selv om dette kan innebære at statens eierandel endres.

Ved behandlingen av eierskapsmeldingen la Stortinget stor vekt på at dersom staten som eier skulle forelegges og delta i en beslutning om en endring i selskapets struktur, så skal regjeringen ta med i sine vurderinger hensynet til å ivareta forsvarsmessig kompetanse og virksomhet med tanke på nasjonal sikkerhet. Dette er jeg helt enig i – og det ligger som en forutsetning og ramme for staten.

Som ansvarlig for statlig eierskap stiller jeg meg således i utgangspunktet positiv til strategiske initiativer og transaksjoner som kan forventes å bidra til gode industrielle løsninger god verdiutvikling i selskapene og som samtidig kan gjennomføres innenfor en ramme som ivaretar statens mål med eierskapet.

Når det gjelder eierskapet i Kongsberg Gruppen foreligger det per i dag ingen slike planer. Dersom det skulle komme opp, vil hensyn til forsvarskompetanse og nasjonal sikkerhet utgjøre rammer for statens vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 785**Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 5. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil justisministeren sørge for at DNA-profiler blir slettet i tråd med lovens krav, og anser han at det er behov for en presisering av regelverket slik at sletting i fremtiden blir gjennomført uten unødige forsinkelser?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten skriver 18. mars at DNA-profiler som er innsamlet i forbindelse med etterforskning ikke er blitt slettet, til tross for at loven sier at slike profiler skal slettes «når formålet med undersøkelsene er oppnådd eller referansepersonen trekker samtykket tilbake.» Det er omtrent tre år siden Datatilsynet fikk medhold i Personvernemda for at disse profilene skal slettes.

Profilene lagres hos Folkehelseinstituttet (FHI), som til Aftenposten sier at profilene ikke kan slettes uten at Kripos har rettet en formell henvendelse til instituttet hvor det bes om slik sletting. Kripos hevder derimot at FHI alene kan gjennomføre slettingen.

Svar:

Saken Nybø viser til gjelder sletting av opplysninger som Folkehelseinstituttet behandler på vegne av politi og påtalemyndigheten, helt konkret gjelder saken referanseprofiler. En referanseprofil er en DNA-profil som fremkommer som resultat av analyse av prøvemateriale innhentet i medhold av straffeprosessloven § 158 annet ledd (samtykke). Det følger av politiregisterforskriften § 45-17 fjerde ledd at slike profiler skal slettes når formålet med undersøkelsen er oppnådd eller referansepersonen trekker samtykket tilbake. I praksis gjøres dette ved at Kripos sender lister til Folkehelseinstituttet over personer som skal slettes, mens Folkehelseinstituttet forestår selve slettingen.

Det er nær dialog mellom Kripos og Folkehelseinstituttet for å optimalisere rutiner for sletting og sikre etterlevelse av regelverket. Jeg vil følge den videre utviklingen nøye.

Slik jeg oppfatter det har dette først og fremst vært en praktisk utfordring som nå i stor grad skal være løst. Derfor mener jeg det nå ikke er nødvendig med regelverksendringer.

Jeg understreker avslutningsvis at referanseprofiler ikke registreres i politiets DNA-register, og at profilene heller ikke er tilgjengelige for politiet ut over å sjekkes ut i den aktuelle saken de ble innhentet i.

SPØRSMÅL NR. 786**Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås****Besvart 5. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Korleis vil statsråden sikre at Statens Vegvesen sine kontraktar er enda betre tilpassa den norske entreprenørmarknaden, og samstundes sikre samanhengande og kostnadseffektive veg- og infrastrukturprosjekt?»

GRUNNGJEVING:

Me syner til tal frå MEF (Maskinentreprenørenes forbund) om storleiken på kontraktar mellom entreprenørar og statens vegvesen.

Det var i 2015 (t.o.m. november) tilbudsfrist for 433 kontraktar i regi av Statens vegvesen. Fleirårige drift- og vedlikehaldskontraktar er då unnateke. Samla verdi skriv seg til om lag 15 mrd., noko som er på same nivå som i 2014.

Kontraktar i prissjiktet 2-9 mill. kroner utgjer den største andelen av vegvesen-kontraktane samla med 43%. Målt i verdi er det kontraktar i prissjiktet ein milliard eller høgare som utgjer den største andelen med om lag 31% av den samla verdien i SVV-marknaden.

Konkurransen har vore størst for kontraktar i prissjiktet 60-99 millionar, der ein i snitt har motteke 7,2

tilbud for kvar kontrakt i dette sjiktet. Tala er basert på lægste tilbud for kvar kontrakt.

Med denne bakgrunn kan ein fastslå at konkurranse er størst på kontraktar mellom 60 og 99 millionar, og ein kan konkludere med at dette er ein kontraktsstorleik som høver godt til den norske entreprenørbransjen landet over.

MEF peikar på at ein kontraktsstrategi der 60% av kontraktane, målt i verdi, er over 100 millionar og der 40% er under 100 millionar passar den norske entreprenørmarknaden godt. Dei meiner ein slik fordeling bidrar til å ta heile anleggsbransjen i bruk, ved at og dei mindre entreprenørane kan ta på seg oppdrag som hovedentreprenør, og at ein slik bidreg til kompetanseheving i bransjen og legger til rette for god framtidig konkurranse i bransjen. Denne vurderinga støttar Senterpartiet.

I dag er situasjonen (2015) 69 % over 100 millionar og 31 % under 100 millionar.

Til liks med regjeringa er Senterpartiet oppteken av samanhengande utbyggingar og mest veg for kvar krone. I tillegg meiner me det ligg ein meirverdi i å tilpasse byggherresida til kva norsk entreprenørbransje kan levere på for å sikre verdiskaping, arbeidsplassar og kompetanseutvikling i norske anleggsverksemdar. Vidare treng det ikkje vere ein motsetnad mellom dette og betre tilpassa kontraktsnivå.

Svar:

Eg vil fyst vise til at 94 pst. av Vegvesenet sine kontraktar gjekk til norske entreprenører i 2015. Dette er

langt høgare enn i 2012 og 2013, altså før regjeringsskiftet. Eg er oppteken av at vi skal byggje betre infrastruktur, men også at vi skal utvikle norsk næringsliv og bidra til låg arbeidsledighet. I regjeringa si samferdselssatsing har vedlikehald og fornying fått ein særskilt auke, og det er i all hovudsak prosjekt som lokale og regionale entreprenørar har svært gode føresetnader for å vinne.

Regjeringa er oppteken av rasjonell og god prosjektgjennomføring. Samanhengande utbygging først og fremst blir sikra gjennom prosjektstruktur, dvs. korleis prosjektporteføljen blir delt inn i store kontra små prosjekt. Tilpassing til entreprenørmarknaden blir gjort gjennom kontraktstrukturen, dvs. korleis prosjekta blir delte inn i små, mellomstore eller store kontraktar. Eit stort prosjekt vil normalt ha både små og store kontraktar i kontraktstrategien sin, og det er derfor inga motsetning mellom samanhengande utbygging og tilpassing til entreprenørmarknaden.

Statens vegvesen har ein overordna kontraktstrategi som bevisst legg til rette både for mindre, mellomstore og store aktørar. Denne strategien bidreg til ein godt fungerande marknad, og den sikrar at små og mellomstore aktørar kan utvikle seg for å ta større kontraktar og konkurrere både med norske riksentreprenørar og med utanlandske entreprenørar.

Det er førebels lagt ut 225 kontraktar i Statens vegvesen sin plan for utlysingar i 2016. Dette er ikkje ein komplett plan, jf. at normalt ligg talet på utlyste kontraktar på 400-500 per år. Fordelinga på kontraktstorleikar for 2015 og førebels plan for 2016 er vist i tabellen under.

	2016	2015
--	------	------

Kontraktstorleik

	Tal kontraktar planlagt utlyst	Pst. (av tal kontraktar)	Tal kontraktar utlyst	Pst. (av tal kontraktar)
< 100 mill. kr	190	84,4	392	94,6
100-500 mill. kr	28	12,4	21	5,0
500-1 000 mill. kr	6	2,7	2	0,5
> 1 000 mill. kr	1	0,4	4	1,0
Sum	225	100,0	419	100,0

Eg meiner tabellen viser at variasjonen i kontraktporteføljen er god. Det er også få kontraktar som blir tildelt utanlandske entreprenørar, noko som viser at

Statens vegvesen sine kontraktar er godt tilpassa den norske marknaden.

SPØRSMÅL NR. 787**Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 4. april 2016 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«I den strategiske partnerskapsavtalen mellom Afghanistan og Norge fra 2013, har Norge forpliktet seg til å være en langsiktig utviklingspartner for Afghanistan. Norge har gitt tilsagn om å bidra med 750 millioner kroner årlig ut 2017.

Kan regjeringen bekrefte at den vil bidra med minst 750 millioner kroner i 2016, og hvordan vil dette fordeles mellom de ulike kanalene for bistand?»

BEGRUNNELSE:

I sin utenrikspolitiske redegjørelse i Stortinget 1. mars 2016 fastholder utenriksministeren at Afghanistan, som sårbar stat, skal prioriteres. Det er likevel uttrykt bekymring fra sivilt samfunn rundt at de faktiske bevilgninger reduseres. Det er foreløpig ikke klargjort fra UD's side hvor mye som skal kuttes eller hvordan bevilgningene tenkes fordelt mellom ulike bistandskanaler.

Norge har betalt dyrt for innsatsen i Afghanistan, både i kroner og menneskeliv. Samtidig har Norges innsats satt sitt preg på Afghanistan. Det internasjonale samfunnet stod lenge samlet om innsatsen i Afghanistan. Sammen begikk man feil, men sammen ble også noe gjort rett. I samarbeid med afghanske myndigheter og organisasjoner er det positive resultater innen helsevesenet, skolevesenet og når det gjelder kvinners stilling. Under giverlandkonferansen i Tokyo i 2012 var Norge med på reorganiseringen av den internasjonale bistanden til Afghanistan. Tokyo-rammeverket innebar forpliktelser om å fortsette støtten til Afghanistan. I 2013 ble den bilaterale avtalen mellom Norge og Afghanistan inngått. Norge holdt i november 2014 en stor kvinnekongress om kvinners rettigheter i Afghanistan. Signalene fra statsministeren om fortsatt innsats i Afghanistan var klare, og disse ble gjentatt under giverlandkonferansen i London i etterkant.

Nå hersker en bekymring rundt at resultatene kan forvitte. Siden innsettelsen av den nåværende regjeringen høsten 2014 har sikkerhetssituasjonen forverret seg betraktelig. Regjeringen halter, noen mener at man er langt forbi regjeringsskifte. Manglende handlekraft, forverret sikkerhet og økende fattigdom betyr færre muligheter for landets unge befolkning. Rundt 60 prosent er under 30 år. Det gir grunnlag for flukt og migrasjon. Følelsen av håpløshet har økt og er i mange områder av landet altomfattende.

Svar:

Afghanistan er blant verdens fattigste land og en sårbar stat i konflikt. Landet er fokusland for norsk bistand.

Norge følger opp den strategiske partnerskapsavtalen mellom våre to land fra 2013. Bistanden gis i tråd med rammeverket for gjensidige forpliktelser som er avtalt mellom giverland og afghanske myndigheter under ulike internasjonale giverkonferanser.

Fra 2001 til og med 2015 har Norge bidratt med over 9 milliarder kroner i sivil bistand til Afghanistan.

Foreløpig regnskap viser at Norges bidrag i 2015 var på om lag 700 millioner kroner. Hvis man ser bort fra den betydelige skogsatsingen i Brasil, gjør dette Afghanistan til den største mottakeren av norske bistandspenger i 2015.

Målet med norsk støtte til Afghanistan er å bidra til at landet kan stå på egne ben, uten igjen å bli et arnested for internasjonal terrorisme. Mye er oppnådd, men mye gjenstår, ikke minst når det gjelder å oppnå en fredsløsning. Økningen i antallet flyktninger og migranter i 2015 er et tydelig tegn på utfordringene Afghanistan står overfor.

Gjennom vår bistand bidrar vi til å bygge en stat som skal levere tjenester til sin befolkning innen utdanning, utvikling på landsbygda, sikkerhet, godt styresett og menneskerettigheter, samt yte humanitær hjelp til de som er rammet av konflikt og naturkatastrofer. Bistanden er med på å fremme økonomisk vekst og skape arbeidsplasser. Stabilitet og utvikling er også sentrale faktorer for å redusere migrasjon.

Under giverkonferansen i Tokyo i 2012 ble det satt et måltall for norsk bistand på 750 millioner kroner årlig frem til og med 2017. Bistanden til Afghanistan forutsetter at afghanske myndigheter oppfyller sine forpliktelser når det gjelder å styrke innsatsen for godt styresett, inkludert kvinners rettigheter, og korrupsjonsbekjempelse.

Regjeringen Stoltenberg foreslo i statsbudsjettet for 2014 en reduksjon på 50 millioner kroner til 700 millioner kroner.

Det er for tidlig å fastslå det totale nivået for bistand til Afghanistan i 2016. Støtten til Afghanistan gis innenfor rammen av Stortingets budsjettvedtak, og kommer fra flere budsjettposter, også søknadsbaserte. Behovene for humanitær bistand vurderes løpende gjennom året.

Regionbevilgningen for Asia ble gjennom budsjettforliket i Stortinget redusert med 193 millioner kroner. En slik reduksjon vil måtte fordeles på de fleste landene som mottar bistand i Asia, også Afghanistan.

Regjeringen skal fortsatt prioritere bistand til fokuslandene Afghanistan, Myanmar og Nepal. Bistand til utdanning i Afghanistan vil for øvrig bli økt vesentlig i 2016.

Norge vil også videreføre det militære bidraget og bistå aktivt med diplomatisk støtte til arbeidet for å etablere en afghansk-eid fredsprosess.

SPØRSMÅL NR. 788

Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 11. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden kommuner kan stoppe nedleggelse av akuttkirurgi eller andre funksjoner i sykehusene, gjennom å bringe nedleggingsstrusselen inn for tvistelsen?»

BEGRUNNELSE:

I innstillingen til Nasjonal helse- og sykehusplan skriver regjeringspartiene og Venstre:

«... når det er på trappene forslag om vesentlig endring av kapasitet i spesialisthelsetjenesten, må de berørte kommunene gis reell mulighet til å bygge ut sin kapasitet tilsvarende (tilstrekkelig tid, tilstrekkelig økonomi og tilstrekkelig kompetanse). Vesentlige endringer må ikke skje uten at dette er avtalt gjennom forpliktende samarbeidsavtaler. Hvis det ikke oppnås enighet i form av en samarbeidsavtale, må det finnes en løsning gjennom tvisteløsningsnemda.»

Et annet sted i innstillingen skriver samme flertall:

«Dette flertall mener den foreslåtte avtalen mellom HF og kommuner om prehospitale tjenester skal være en del av de lovpålagte avtalene mellom sykehus og kommuner, og derved en del av ordningen med tvisteutvalg opprettet i samband med samhandlingsreformen.»

I Agder Flekkefjords Tidende sin nettutgave 5. mars er stortingsrepresentant Kjetil Kjenseth (V) sitert slik:

« (...) – For Flekkefjord sykehus er dette egentlig en gledens dag. Sykehuset er etter alle praktiske formål sikret. Rødlista til helseminister Høie med de fem sykehusene hvor blant annet Flekkefjord stod er fjernet. Folketallsgrunnlaget er fjernet og økonomien er styrket. (...) Kjenseth lister også opp at: - Kommunen har fått "innsigelsesrett", og kan bringe evt nedleggingsstrussel inn for en tvistenemnd.(...)»

Poenget er gjentatt i en pressemelding lagt ut på Agder Venstres hjemmesider samme dag under overskriften "Sykehuset i Flekkefjord er tryggere enn noen gang".

Tvisteløsningsnemda ble opprettet ved innføring av Samhandlingsreformen og skal være meklingsinstans ved uenighet om inngåelse av samarbeidsavtaler, samt behandle og gi rådgivende uttalelser om tvister ved inngåtte samarbeidsavtaler etter helse- og omsorgstjenesteloven § 6-1. Og behandle og gi rådgivende uttalelser i klagesaker om betaling etter forskrift om kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten og kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter kapittel 3. Avtalen mellom helse- og omsorgsdepartementet og KS gjelder fra 10.02.12 til 31.12.16.

Spørsmålsstilleren mener det fremgår klart at tvisteløsningsnemda ikke er ment som tvisteløsningsnemd mellom kommuner og foretak om nedleggelse av funksjoner ved enkeltsykehus. Statsråden må klargjøre dette.

Spørsmålsstilleren mener at dersom kommunene skulle ha innflytelse på sykehusstyringen så måtte helt andre ordninger på plass og konstaterer at slike ordninger ikke er foreslått. Spørsmålsstilleren mener at første prinsipp i en ordning som kan gi kommunene innflytelse over sykehusstyringen må være at Stortinget i en Nasjonal helse- og sykehusplan tar stilling til vesentlige endringer i sykehusene, etter brede høringsrunder og prosesser med kommunene. Den muligheten har Stortinget fraskrevet seg.

Svar:

Det følger av helse- og omsorgstjenesteloven § 6-1 og spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 e andre ledd at kommuner og helseforetak har plikt til å inngå samarbeidsavtaler. Det er presisert i helse- og omsorgstjenesteloven § 6-2 hva avtalen som et minimum skal omfatte. Disse punktene er som følger:

1. enighet om hvilke helse- og omsorgsoppgaver forvaltningsnivåene er pålagt ansvaret for og en felles oppfatning av hvilke tiltak partene til enhver tid skal utføre,

2. retningslinjer for samarbeid i tilknytning til innleggelse, utskrivning, habilitering, rehabilitering og lærings- og mestringstilbud for å sikre helhetlige og sammenhengende helse- og omsorgstjenester til pasienter med behov for koordinerte tjenester,
3. retningslinjer for innleggelse i sykehus,
4. beskrivelse av kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp etter § 3-5 tredje ledd,
5. retningslinjer for samarbeid om utskrivningsklare pasienter som antas å ha behov for kommunale tjenester etter utskrivning fra institusjon,
6. retningslinjer for gjensidig kunnskapsoverføring og informasjonsutveksling og for faglige nettverk og hospitering,
7. samarbeid om forskning, utdanning, praksis og læretid,
8. samarbeid om jordmortjenester,
9. samarbeid om IKT-løsninger lokalt,
10. samarbeid om forebygging og
11. omforente beredskapsplaner og planer for den akuttmedisinske kjeden.

Den 10.2.2012 inngikk Helse- og omsorgsdepartementet og KS avtale om nasjonal tvisteløsningsnemnd for helse- og omsorgssektoren. Nemnda skal bidra til å sikre likeverdighet mellom partene og sikre en mest mulig forutsigbar praksis.

Virkeområdet til det nasjonale tvisteløsningsnemnda er tredelt. For det første skal nemnda være meklingsinstans ved uenighet om inngåelse av samarbeidsavtaler. For det andre skal nemnda behandle og gi rådgivende uttalelser om tvister ved inngåtte samarbeidsavtaler. For det tredje skal nemnda behandle og gi rådgivende uttalelser i klagesaker om betaling etter forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter. Nemnda er ikke forankret i lov og har kun en rådgivende rolle. Det innebærer at nemndas uttalelser ikke er rettslig bindende for partene, med mindre partene har avtalt annet.

Kommuner og helseforetak skal inngå avtaler om den akuttmedisinske kjeden, herunder prehospitale tjenester. Nasjonal helse- og sykehusplan foreslår å styrke akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus blant annet ved at endret oppgavedeling skal omfatte prehospitale tjenester og sikre at disse har nødvendig kapasitet og kompetanse. Nasjonal helse- og sykehusplan sier også at lovpålagte samarbeidsavtaler mellom helseforetak og kommuner bør utvikles og konkretiseres så de fungerer som et felles planverktøy for akuttmedisinske tjenester. I innstillingen til Nasjonal helse- og sykehusplan er det tydeliggjort at de prehospitale tjenestene

inngår i saker som kan bringes inn for den nasjonale tvisteløsningsnemnda.

Det er imidlertid opp til avtalepartene å bli enige om hvor detaljert avtalen mellom dem skal være, og hva avtalen skal inneholde utover de minimumskravene som fremgår av loven. Dersom det er uenighet om forståelsen av avtalen som er inngått, så kan saken bringes inn for den nasjonale tvisteløsningsnemnda. Tvisteløsningsnemnda kan imidlertid ikke gi bindende uttalelser om hvordan et helseforetak eller en kommune innretter sitt tjenestetilbud for å sikre at pasienter og brukere får et forsvarlig tilbud. Når det gjelder spørsmål om hvordan helseforetakene og kommunene skal ivareta sine lovpålagte forpliktelser for å sørge for at pasienter og brukere får det tilbudet de har krav på, så er utgangspunktet at det ansvaret ligger fullt og helt på de respektive nivå. Dette ansvaret kan verken fraskrives gjennom avtale eller gjennom uttalelser fra nasjonal tvisteløsningsnemnd.

Jeg vil imidlertid understreke viktigheten av at helseforetakene og kommuner lager gode avtaler om hvordan man skal samarbeide for å sikre gode pasientforløp. I dette er en naturlig del å avtale hensiktsmessige arenaer for å drøfte eventuelle fremtidige endringer i tjenestetilbudet på respektive nivå. Dette gjelder særlig når kommuner eller helseforetak vurderer endringer i innretningen av tjenestetilbudet som kan påvirke den andre part. Avtalepartene skal koordinere tjenestene sine slik at alle pasienter og brukere som har behov for tjenester fra både den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten, får en helhetlig og sammenhengende tjeneste.

I nasjonal helse- og sykehusplan fremgår det at Regjeringen ønsker en videre utvikling av åpne og utadrettede arbeidsformer og bedre samhandling på lokale arenaer. I planen fremgår det at alle helseforetak skal utarbeide utviklingsplaner i tett dialog med kommunene og andre aktuelle aktører. Utviklingsplanene må ses samlet og sikre det totale helsetilbudet i regionen. En veileder for hvordan arbeidet med utviklingsplanene skal gjennomføres, er under utarbeiding. Veilederen må beskrive hvilke krav som bør stilles til dialog med kommunene og andre aktuelle aktører for å sikre gode og sammenliknbare prosesser, og krav til utredning av konsekvensene av eventuelle foreslåtte endringer.

SPØRSMÅL NR. 789**Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 7. april 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvor mange husholdninger/barn hadde reduksjon/fritak som følge av Barnehageloven og forskriften om foreldrebetaling for barnehageplass?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Utdanningsdirektoratet 15.03.2016 har 20 000 husholdninger/25 000 barn fått innvilget reduksjon i foreldrebetaling grunnet lav inntekt.

Svar:

1. mai 2015 ble det innført en nasjonal ordning for reduksjon i foreldrebetalingen for en barnehageplass, der ingen husholdninger skulle betale mer enn 6 prosent av den samlede skattepliktige kapital- og personinntekten for en barnehageplass. 1. august 2015 ble det videre innført en ordning der 4- og 5- åringer i familier med en samlet husholdningsinntekt under en grense fastsatt av Stortinget har rett på gratis kjernetid, forstått som 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke. For barnehageåret 2015/2016 er denne inntektsgrensen fastsatt til 405 000 kroner. Begge ordningene er regulert i forskrift om foreldrebetaling i barnehagen, og begge ordningene er søknadsbaserte, med siste års selvangivelse som dokumentasjonsgrunnlag.

Basert på inntektsstatistikk som Kunnskapsdepartementet har bestilt fra SSB, er det estimert at om lag 16 prosent av barn i førskolealder har rett til reduksjon i foreldrebetalingen etter ordningen som ble innført 1.

mai 2015. Det utgjorde høsten 2015 nesten 50 000 1-5-åringer. Det er videre estimert at om lag 13 prosent av alle 4- og 5- åringer har rett til gratis kjernetid etter ordningen som ble innført 1. august 2015, noe som betyr at om lag 16 500 4- 5- åringer har rett til gratis kjernetid barnehageåret 2015/2016.

I den årlige rapporteringen fra kommunene og barnehagene til Utdanningsdirektoratet, oppgir kommunene at det høsten 2015 er totalt 25 000 barn i 20 000 husholdninger som har fått innvilget lavere foreldrebetaling grunnet lav inntekt og at 10 000 4- og 5- åringer har fått gratis kjernetid. I tillegg er det flere kommuner som oppgir at de har mer generøse ordninger enn minimumskravet som følger av forskrift om foreldrebetaling i barnehager.

Differansen mellom det estimerte tallet på hvor mange som har rett på henholdsvis reduksjon i foreldrebetalingen og gratis kjernetid, og hvor mange barn kommunene rapporterer at har fått innvilget dette, skyldes blant annet at ikke alle barn benytter seg av et barnehagetilbud til tross for reduksjonsordningene. Det kan også skyldes at ikke alle med rett har søkt om reduksjon.

I høringen av ordningen med gratis kjernetid ble det varslet at begge de to ordningene som ble innført i 2015 skulle evalueres innen 2018. Kunnskapsdepartementet prosessen med å innhente kunnskapsgrunnlag til å kunne gjøre en slik evaluering, og et av temaene som søkes kartlagt er bruk av disse ordningene, og eventuell årsak til at noen ikke benytter seg av tilbud om gratis kjernetid og/eller redusert foreldrebetaling.

SPØRSMÅL NR. 790**Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 1. april 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvor mange barnehageplasser besto det samlede tilbud i Norge av i 2013, 2014 og 2015?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Utdanningsdirektoratet 15.03.2016 gikk 283 684 barn i barnehage i 2015, hvilket er 2700 færre enn året før.

Dette begrunnes dels med mindre kull av 2 og 4-åringer.

Regjeringens budsjettavtale for 2015 inneholder 307 mill. kroner til 3400 nye barnehageplasser i 2015.

Svar:

Tabellen under gir en oversikt over antall barn i barnehage og antall heltidsplasser i 2013, 2014 og 2015.

	2013	2014	2015
Barn i barnehage	287 177	286 414	283 684
Heltidsplasser	280 443	280 785	279 143

Fra 2013 til 2015 har det blitt lag 3 500 færre barn som går i barnehage. Dekningsgraden for barn 1-5 år har i samme periode økt fra 90,0 pst. til 90,4 pst. Nedgangen i antall barn i barnehage skyldes altså mindre barnekull.

Nedgangen i antall heltidsplasser har vært mindre enn reduksjonen i antall barn i barnehage. Dette skyldes en økning i barnas gjennomsnittlige avtalte oppholdstid i barnehagen.

I statsbudsjettet for 2015 ble det bevilget midler til om lag 3 400 nye småbarnsplasser for å redusere ven-

tetiden for barn født 1. september eller senere. Tall fra Utdanningsdirektoratet viser at antall ettåringer født 1. september eller senere som gikk i barnehage per 15. desember, økte fra om lag 9 150 i 2014 til 9 600 i 2015. For øvrig vil jeg vise til at regjeringen som en oppfølging av budsjettforliket for 2016, har sendt på høring et forslag om å endre barnehageloven slik at barn født i september og oktober får rett til plass i løpet av den måneden de fyller ett år.

SPØRSMÅL NR. 791

Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 12. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mange pasienter er så langt behandlet under ordningen «Fritt Behandlingsvalg», og hvilke private virksomheter har så langt søkt om godkjenning og hvilke private virksomheter er så langt godkjent som leverandør under samme ordning?»

BEGRUNNELSE:

Forskriften om Fritt behandlingsvalg trådte i kraft 1.11.15, og det er relevant for Stortinget å følge utviklingen og omfanget av ordningen.

Svar:

Det er mottatt og godkjent oppgjørskrav for 92 pasienter. Direktoratet har ikke oversikt over om det er utført tjenester innenfor ordningen som det ikke er sendt inn oppgjørskrav for. Så det har vært utført tjenester for flere pasienter, uten at det er sendt inn oppgjørskrav. Helfo publiserer godkjenningene på sine nettsider, in-

kludert hvilke tjenester hver enkelt leverandør er godkjent for.

De 28 private aktørene som så langt har søkt om godkjenning er Stiftelsen Bergensklinikkene, Stiftelsen Karmsund ABR Senter, KOA Psykisk Helse AS, Preventia Medisinske Senter AS, Modum Bad, Privatsykehuset Haugesund AS, Sigma Nord AS, 12 Trinnsklinikken, Farm in Action, Colosseumklinikken Medisinske Senter, Fjordhagen, Alfa kurs- og behandlingssenter, Nevropsykologisk Senter AS, Fekjær Psykiatriske Senter, Vangseter AS, A-Medi AS, Stiftelsen Fossumkollektivet, Mjøskirurgene AS, Kalbakkenklinikken AS, Oslo Medisinske Senter AS, Vestfold kirurgene, Ringvoll Klinikken (to avdelinger: Hobøl og Oslo), Prostataklinikken AS, Moloklinikken, Stiftelsen Veien Ut, Kolibri Medical AS og Preventia AS.

De 13 private aktørene som så langt er godkjent er Modum Bad, Privatsykehuset Haugesund AS, 12 Trinnsklinikken, Colosseumklinikken Medisinske Senter, A-Medi AS, Mjøskirurgene AS, Kalbakkenklinikken AS, Oslo Medisinske Senter AS, Vestfold kirurgene, Ringvoll Klinikken (to avdelinger: Hobøl og Oslo), Prostataklinikken AS og Moloklinikken.

SPØRSMÅL NR. 792**Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 5. april 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Innovasjon Norge "kan finansiere det som er nødvendig for å drive fiskeri; fiskebåter med utstyr og redskaper i tillegg til fiskerettigheter i ulike typer fiskeri – innenfor det regelverket som til enhver tid er gjeldende."»

Kan statsråden gi en oversikt, for de siste ti årene, som viser hvor mange slike tilskudd som er gitt, til hva og summen av disse tilskuddene?»

Svar:

Innovasjon Norge tilbyr i hovedsak lavrisikolån til investeringer i fiskeflåten og kvotekjøp. Lavrisikolån er kommersielle lån med vanlige markedsmessige betingelser, og gis i hovedsak sammen med lån fra private banker. I noen tilfeller kan investeringer i fiskeflåten kvalifisere for risiko-/innovasjonslån, som har høyere rente men ikke like strenge krav til sikkerhet. Denne lånetypen brukes til finansiering av den mest risikoutsatte delen av lånefinansiering, såkalt toppfinansiering. Dersom et innovativt utviklingsprosjekt inngår som en del av investeringen, er det også muligheter for å få finansiert deler av prosjektet gjennom tilskudd fra Innovasjon Norge.

I løpet av den siste tiårsperioden (fra 1. januar 2006 til 30. mars 2016) har innovasjon Norge totalt innvilget 1 442 lavrisikolån til investeringer i fiskeflåten til et samlet beløp på 8,5 mrd. kroner og 191 risiko-/innovasjonslån til investeringer i fiskeflåten til et samlet beløp på 428 mill. kroner. Risiko-/innovasjonslåneene her omfatter både landsdekkende innovasjonslån finansiert over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett og distriktsrettede risikolån finansiert over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett. I samme pe-

riode har Innovasjon Norge innvilget tilskudd til 455 prosjekter innen hav- og kystfiske til et samlet beløp på 215 mill. kroner i tilskudd.

Tilskuddene er finansiert av en rekke ulike tilskuddsordninger hos Innovasjon Norge, avhengig av hva det er søkt om støtte til. Flesteparten av prosjektene (78 stk.) ble finansiert av en ordning som eksisterte i perioden 2006-2009, og gjaldt tilskudd til strukturtiltak i fiskeflåten. Andre tilskuddsordninger som er benyttet i perioden er:

- Distriktsrettet investeringstilskudd: 40 mill. kroner fordelt på 72 prosjekter. Tilskuddet kan benyttes til investeringer i anleggsmidler, som bygg, maskiner, fiskefartøy og annet driftstilbehør.
- Tilskudd marint innovasjonsprogram: 29 mill. kroner fordelt på 30 prosjekter. Programmet ble avsluttet i 2014. Tilskuddet ble i hovedsak gitt til nettverksaktiviteter og markedsorientering.
- Tilskudd til miljøteknologi: 23 mill. kroner fordelt på 5 prosjekter. Tilskuddet kan benyttes til investeringer i pilot- og demonstrasjonsprosjekter for miljøteknologi-løsninger.
- Tilskudd til bedriftsutvikling: 18 mill. kroner fordelt på 79 prosjekter. Tilskuddet kan benyttes til ulike former for bedriftsutvikling, eksempelvis til kompetansehevende tiltak.
- Etablerertilskudd: 9 mill. kroner fordelt på 66 prosjekter. Ordningen støtter gründere som har ideer med stort vekstpotensial. Tilskuddet kan brukes til å utvikle egen kompetanse, kjøpe kompetansetjenester av andre, tilpasse produktet eller tjenesten til markedet eller som sikkerhet for å hente inn mer kapital.
- Andre tilskudd: 18 mill. kroner fordelt på 36 prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 793**Innlevert 18. mars 2016 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 5. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Fremkommeligheten i Brynstunnelen i Oslo er kraftig redusert pga. rehabilitering. Dette medfører lange køer og forsinkelser. T-banen til Mortensrud er også er stengt for oppgradering til april. All kollektivtrafikk skjer derfor med buss som må innom E6 med dertil store forsinkelser for de reisende. Mange spør seg hvorfor tunnelarbeidene ikke kunne vente til t-banen igjen går helt til Mortensrud.

Hvordan har kommunikasjonen mellom kommunale og statlige etater vært og er statsråden tilfreds med utfallet?»

Svar:

Jeg vet at dialogen mellom Statens vegvesen og Ruter i dette arbeidet har vært tett og god. Jeg har selv også hatt jevnlige møter Statens vegvesen, Jernbaneverket, NSB og Ruter når det gjelder tunnelrehabiliteringsarbeidet i Oslo, og de konsekvensene dette vil ha for trafikkavvikling og framkommelighet.

Rehabiliteringen av Brynstunnelen skulle egentlig hatt oppstart før jul i 2015. På grunn av oppgradering av Mortensrudbanen ventet Statens vegvesen med sin anleggsstart til banen ble åpnet til Bøler, og det ikke lengre gikk erstatningsbusser i Østensjøveien. Videre ventet Statens vegvesen med anleggsstart i Brynstunnelen til vinterferien, slik at det skulle bli færrest mulig uker hvor begge anleggene var i drift, og med full trafikk.

For å sikre fremkommeligheten til kollektivtrafikken har Statens vegvesen laget midlertidig kollektivfelt

i begge retninger på E6 mellom Hvam og Karihaugen, og inn mot Oslo på strekningen E6 Nøstvedt - Klemetsrud. Det er også etablert midlertidig innfartsparkering ved Vinterbro, Tusenfyrd og Olavsgaard/Hvam med til sammen nærmere 900 plasser. Denne er gratis for alle som har gyldig Ruterbillett. Dette er gjort i tett samarbeid med Ruter som har styrket sitt tilbud med to nye linjer: Buss 423 mellom Olavsgaard og Helsefyr, samt rushtidslinjen 590E mellom Vestby og Ryen via Vinterbro. I tillegg er buss 500 forsterket med flere avganger mellom Vinterbro og Oslo.

I anleggsperioden er samtidig elbilen fjernet fra kollektivfeltene på E6/Ring 3 rundt tunnelen, E6 Karihaugen-Helsefyr og E18 Mosseveien inn mot Oslo sentrum. Også dette er gjort i tett samarbeid med Ruter for å sikre fremkommeligheten for buss i de områdene som berøres av at Brynstunnelen oppgraderes. Tall fra Ruter viser at dette har bedret kjøretiden for buss på strekningen E18 Mosseveien med nesten 26 pst. i tidsrommet kl. 0700 – 0900.

Bakgrunnen for at Statens vegvesen ikke kunne vente helt til 3. april med oppstart på Bryn, er at man må ha en framdrift som sikrer at rehabiliteringen av denne tunnelen er ferdig før rehabiliteringen av Ekeberg- og Svartdalstunnelen starter. Statens vegvesen er avhengig av å komme i gang på Ekeberg i skiftet mai/juni 2017 for å unngå å ha Ekebergstunnelen døgnstengt utenom hovedferien sommeren 2017. En slik situasjon ville gitt enda dårligere vilkår for trafikantene enn situasjonen slik den er nå.

SPØRSMÅL NR. 794**Innlevert 21. mars 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 8. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Et sentralt mål i samhandlingsreformen er å bedre pasientforløp og gi tjenester nærmere der pasienten bor, og at tilbudet skal være bedre enn sykehusinnleggelse eller like godt. I forarbeidet til reformen ble det lagt til grunn at øyeblikkelig hjelp døgnplassene (ØH) skulle ta ca. 240 000 liggedøgn på landsbasis.

Hvor mange ØH liggedøgn var det i 2015, og hvilke konkrete tiltak vil ministeren sette inn for at vi får en riktig bruk av øyeblikkelig hjelp døgnplasser i kommunal regi?»

Svar:

Det var mer enn 22 000 innleggelser og over 60 000 liggedøgn i kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp fra 1. september 2014 til 31. august 2015. Aktiviteten har økt med nær 7 000 flere innleggelser og 20 000 flere liggedøgn sammenlignet med tilsvarende periode i 2013-2014. Dette gjenspeiler at flere kommuner har kommet i gang med et kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp og fått erfaring fra drift i mer enn ett år (Helsedirektoratet Rapport IS-2417: Samhandlingsstatistikk 2014-2015).

En foreløpig vurdering av tilbudene som er igangsatt viser at de brukes av de pasientgruppene de var ment for, og på tiltenkt måte. Helsetilsynet har ikke registrert klage- eller tilsynssaker som avdekker uforvarslighet. Det ser altså ut til at de kommunale akutte døgntilbudene brukes på riktig måte, jf. spørsmålet til representanten.

Hovedutfordringen per i dag er den variable beleggsprosenten ved de etablerte tilbudene. Det er vanskelig å gi et konkret tall for gjennomsnittlig beleggsprosent, men den antas å ligge et sted mellom 30 og 50 prosent. Flere kommuner har samlokalisert øyeblikkelig hjelp døgntilbudet med plasser til andre formål. Dette gir mulighet til fleksibel bruk av sengene. Variasjonen i beleggsprosent er mellom 0 og 300 prosent, noe som reflekterer nettopp dette (Senter for omsorgsforskning, rapportserie nr. 13/2015). Beleggsprosent øker med tiden tilbudet har vært i drift.

Utfordringer med bruk av plassene skyldes blant annet at legene ikke kjenner til tilbudet, manglende tillit til tilbudet og uklare innleggelseskriterier eller -kriterier som gjør innleggelse i kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp mer tid- og ressurskrevende enn å henvise til spesialisthelsetjenesten (Deloitte 2014, Undersøkelse om bruken av øyeblikkelig hjelp døgnoophold i kommunene). Det er en særskilt utfordring med bruken av plassene i inter-kommunale samarbeid, der

tilbudet i hovedsak blir brukt av vertskommunen og i mindre grad av de samarbeidende kommunene (Ramboell 2015, Øyeblikkelig hjelp døgntilbud – bruk av plassene ved interkommunalt samarbeid). Også ulik tradisjon og organisering av akutt-behandling i sykehjem før etablering av kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp er pekt på som forklaring til variasjon i beleggsprosent og bruk av tilbudet (Senter for omsorgsforskning, rapportserie nr. 13/2015).

Kontinuerlig informasjon, klare kriterier, tillit til kompetansen og forenklete innleggelses-rutiner er suksesskriterier for økt bruk av plassene. En viktig forutsetning er bedre kompetanse blant de som jobber i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Kompetanseløft 2020 er regjeringens handlingsplan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det er bevilget om lag 1,2 milliarder kroner til Kompetanseløft 2020 i 2016. Ved å bygge opp kompetansen i de kommunale øyeblikkelig hjelp døgntilbudene, vil det være mulig å forenkle innleggelsesrutinene og bygge opp tillit slik at de kommunale øyeblikkelig hjelp sengene i større grad blir et reelt alternativ til sykehus-innleggelse. At fastlegen har tillit til at tilbudet de legger sine pasienter inn i er like bra eller bedre for pasientene, er avgjørende for at man utnytter muligheten til å legge pasientene inn i kommunalt tilbud fremfor i sykehus.

Helsedirektoratet har på oppdrag fra departementet utformet en veileder som skal bistå kommuner og helseforetak i etablering og drift av døgnoophold for øyeblikkelig hjelp. Ettersom regjeringen tar sikte på å pålegge kommunene å gi tilsvarende tilbud til personer med psykisk helse- og rusproblemer, skal veiledningsmaterialet revideres. Det vil da bli vurdert om det også er behov for å revidere det eksisterende veiledningsmaterialet for somatikk.

Vi følger nøye med på utviklingen av øyeblikkelig hjelp døgntilbudet i kommunene fra sentralt hold, men det er viktig å påpeke at det er opp til kommunene selv å bestemme omfanget av og innholdet i øyeblikkelig hjelp døgntilbudet, utfra deres lokale forutsetninger og behov. Det som er den beste løsningen ett sted er ikke nødvendigvis den beste løsningen et annet sted. Jeg har stor tiltro til at kommunene selv vil finne frem til hva som er de beste løsningene i deres område.

SPØRSMÅL NR. 795**Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 7. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«En del pasienter opplever å bli avhengige av benzo-diazepiner og opiatier som skrives ut av fastlegen over lengre tid.

Hvordan kan statsråden sikre mer innsyn og kontroll av fastlegens praksis på dette området og hvordan kan man sikre at pasienter som har utviklet avhengighet, riktig oppfølging?»

Svar:

Psykiske lidelser og ulike smertetilstander er utbredt, og riktig behandling av pasienter med disse lidelsene er viktig. Mange av pasientene blir behandlet med ulike typer legemidler. Flere av disse legemidlene kan være vanedannende. Brukt på en forsvarlig måte kan legemidlene være til stor nytte, men det kan også utvikles skadelig bruk.

Tall fra Reseptregisteret viser at rundt 900 000 nordmenn fikk utlevert minst én resept på smertestillende, angstdempende eller søvnigivende legemidler i løpet av 2015. Smertestillende opioider er de mest brukte vanedannende legemidlene i Norge. Over en halv million mennesker hentet ut opioider på apoteket i 2015. Den totale bruken av opioider har vært relativt stabilt i perioden 2010–2015. Rundt 240 000 personer fikk forskrevet angstdempende legemidler som inneholder benzodiazepiner i 2015. Bruk av benzodiazepiner som sovemiddel har gått ned etter at z-hypnotika kom på markedet på 1990-tallet, og disse dominerer i dag sovemiddelmarkedet.

Det er til dels store regionale forskjeller i bruken av vanedannende legemidler i Norge, og forskjellene holder seg over tid. Det er ikke dokumentert at dette skyldes forskjeller i sykелighet. De geografiske forskjellene reflekterer trolig ulik forskrivningspraksis eller terapitradisjoner. Ved oppfølging av saker hvor det foreligger mistanke om uforsvarlig forskrivning av vanedannende legemidler har det vist seg at legen ikke alltid har tilstrekkelig oversikt over den mengden som forskrives til hver enkelt pasient. Enkelte leger er heller ikke kjent med hensiktsmessig bruk av vanedannende legemidler, særlig knyttet til behandlings-effekt over tid, og mangler et bevisst forhold til hvilken måte avhengighet kan utvikles på.

Helsedirektoratet publiserte i april 2014 en oppdatert veileder om rekvirering og forsvarlighet av vanedannende legemidler. Målet med veilederen er å gi god faglig støtte til helsepersonell som rekvirerer vanedannende legemidler, slik at avhengighet kan unngås og pasienter som allerede er avhengige kan få hjelp til å

trappe ned. Helsedirektoratet har inngått avtale med Nasjonalt kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykiske lidelser for å utvikle et e-læringsverktøy, primært for allmennleger, basert på innholdet i de to veilederne Vanedannende legemidler – rekvirering og forsvarlighet (IS-2014) og Bruk av opioider – ved langvarige ikke-kreftrelaterte smerter (IS-2077). E-læringsverktøyet ferdigstilles og implementeres sommeren 2016. I tillegg har Helsedirektoratet gjennomført og planlagt prosjekter i tilknytning til forbedringer i fastlegenes elektroniske journalsystemer når det gjelder legemiddelgjennomgang og legemiddelsamstemming.

Jeg har tro på at den oppdaterte veilederen sammen med E-læringsverktøyet vil føre til en bedre praksis blant forskrivende leger og dermed gi bedre kontroll med forskrivningen av disse legemidlene. Videre vil forbedret funksjonalitet i legens journalsystem bidra til å gi legen bedre oversikt over listeinnbyggernes forbruk av medisiner, herunder benzodiazepiner og opiatier. Forbedringer i legens journalsystemer vil også bedre tilsynsmyndighetenes mulighet til å føre kontroll med forskrivningen hos enkelt leger, og lette arbeidet for tilsyns-myndighetene hvis de gjennomfører tilsyn knyttet til legemiddelforskrivning. Jeg vil presisere at kontroll av en leges forskrivning begrenses til tilfeller der det foreligger mistanke om uforsvarlig forskrivning, eller der hvor Statens helsetilsyn tidligere har gitt en advarsel.

Representanten etterspør videre hvordan pasienter som har utviklet avhengighet skal sikres riktig oppfølging. Etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 skal kommunen sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Personer som utvikler avhengighet til rusmidler har de samme pasientrettighetene som alle andre pasientgrupper. Etter pasientrettighetsloven § 2-1a har alle pasienter og brukere rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen.

Dersom helse- og omsorgstjenesten i kommunen vurderer at en person har behov for rusbehandling, vil vedkommende bli henvist for vurdering i spesialisthelsetjenesten.

Ovennevnte veiledere vil være gode hjelpemidler til bruk i oppfølgingen av personer som har utviklet avhengighet en avhengighet.

SPØRSMÅL NR. 796**Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 5. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan statsråden gi en oversikt over årlige kostnader forbundet med kjøp av såkalte «bremsedisiner» (samt øvrige kostnader forbundet med disse, oppfølging etc.) beregnet på pasienter med MS?»

Svar:

Spesialisthelsetjenesten har finansieringsansvaret for MS-legemidler. Jeg har innhentet informasjon fra de fire regionale helseforetakene. Samlet viser deres opplysninger at kostnadene til innkjøp av MS-legemidler var om lag 621 mill. kroner i 2014 og 756 mill. kroner i 2015. De regionale helseforetakene har ikke tilgjengelig informasjon om øvrige kostnader forbundet med bruk av MS-legemidler.

SPØRSMÅL NR. 797**Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 5. april 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvor mye er innkrevd i engangsavgifter på personbiler hvert av de siste elleve årene, og hvor mye utgjør dette i gjennomsnitt per bil for hvert av årene?»

Svar:

Tabellen nedenfor viser samlet fastsatt engangsavgift og gjennomsnittlig fastsatt engangsavgift for nye personbiler med og uten elbiler for årene 2005-2015. Før 2010 er det i praksis ikke forskjell på gjennomsnittlig avgift med og uten elbiler siden elbilsalget utgjorde en svært liten andel av samlet bilsalg. Tallene for gjennomsnittlig avgift er avrundet til nærmeste 1000-kroner. Alle beløp er oppgitt i 2015-kroner.

BEGRUNNELSE:

Det bes om tall med sammenlignbar kroneverdi. I tillegg bes det om at det i oversikten presenteres informasjon både med og uten elbiler/nullutslippsbiler.

Det vises til dokument 15:857 (2014-2015). Det som etterspørres, er en oppdatert versjon av dette svaret.

ÅR	Samlet fastsatt engangsavgift (mill. kroner)	Gjennomsnittlig engangsavgift uten elbiler (kroner)	Gjennomsnittlig engangsavgift med elbiler (kroner)
2005	15 491	135 000	135 000
2006	16 012	145 000	145 000
2007	17 756	134 000	134 000
2008	14 937	136 000	136 000
2009	12 671	131 000	130 000
2010	14 984	119 000	119 000
2011	15 205	113 000	111 000
2012	15 305	116 000	112 000
2013	14 513	109 000	103 000
2014	13 517	109 000	95 000
2015	12 807	107 000	88 000

SPØRSMÅL NR. 798**Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 1. april 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Vil staten bidra til eller stille seg positiv til at det blir NAV-tjenester flere steder i en eventuell ny Jæren kommune?»

BEGRUNNELSE:

Jæren kommune vil få i underkant av 60 000 innbyggere.

Det vil være interessant å få vite hvilke kommuner som har mer enn ett NAV-kontor.

Det vil også være interessant å få vite om det finnes NAV-kontorer som bare tilbyr enkelte statlige "NAV-tjenester" eller som har annen organisering som innebærer at det tilbys NAV-tjenester uten at kontoret er et fullverdig NAV-kontor.

Svar:

Etablering og drift av NAV-kontor skjer gjennom et lovfestet avtalebasert samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og den enkelte kommune ev. interkommunale samarbeid, jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven §§ 13 og 14 hvor det bl.a. heter at

- Arbeids- og velferdsetaten og kommunene skal ha felles lokale kontorer som dekker alle kommuner.
- Kontoret skal opprettes ved avtale mellom Arbeids- og velferdsetaten og kommunen. Avtalen skal inneholde bestemmelser om lokalisering og utforming, organisering og drift av kontoret, hvilke kommunale tjenester som skal inngå i kontoret, og hvordan kontoret skal samhandle med representanter for kontorets brukere og kommunens øvrige tjenestetilbud.

- Hvis kommunen delegerer sin myndighet til et interkommunalt organ eller en vertskommune, kan avtalen inngås med dette organet eller vertskommunen.

Offentlige tjenester vil i stadig større grad bli digitalisert. Arbeids- og velferdsetaten har etablert flere digitale systemløsninger med avanserte selvbetjente brukerdialoger og høy grad av automatisert saksbehandling. I strategien for den videre IKT-moderniseringen i Arbeids- og velferdsetaten er det foreslått å videreføre dette arbeidet, jf. Prop. 67 S (2015–2016) Oppstart av Prosjekt 2 i modernisering av IKT i Arbeids- og velferdsetaten. Økt digitalisering sammen med bedre tjenester på telefon vil endre mange brukeres behov for å oppsøke NAV-kontoret for å få informasjon om tjenester og sin sak. Disse endringene vil ha betydning for hvordan Arbeids- og velferdsetaten og kommunene i framtiden best kan organisere NAV-kontorene.

I dag finnes det ulike modeller for hvordan NAV-kontorene er organisert. De største byene, Oslo og Bergen har NAV-kontor i hver bydel, mens for eksempel fem kommuner i Trøndelag har gått sammen om å ha ett NAV-kontor, NAV Værnes. NAV Værnes er én organisatorisk enhet, men NAV Værnes gir fortsatt tjenester til brukerne i hver enkelt kommune gjennom avdelingskontor.

Ved kommunesammenslåinger må det inngås en ny avtale mellom den sammenslåtte kommunen og Arbeids- og velferdsetaten. Det vil være opp til det lokale samarbeidet å avgjøre om arbeids- og velferdsforvaltningen vil gi tjenestene fra ett eller flere steder i kommunen.

SPØRSMÅL NR. 799**Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 5. april 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Med hvilken begrunnelse mener finansministeren at kommunene ikke bør gis innsyns- og klagerett ved fastsettelse av eiendomsskattegrunnlag for kraftanlegg, og

er finansministeren trygg på at eiendomsskattegrunnlaget for kraftverk fastsettes i henhold til skatteloven?»

BEGRUNNELSE:

I prp. 38 L (2015-2016) om ny skatteforvaltningslov avviser Finansdepartementet at det er et behov for at kommuner skal ha klagerett ved fastsettelse av eiendomsskattegrunnlag for kraftanlegg. På s. 189 i proposisjonen skriver departementet følgende:

«Departementet går ikke inn for å innføre klageadgang for kommuner i saker der skattemyndighetene fastsetter eiendomsskattegrunnlagene for vannkraftanlegg, slik Landsmanslutninga av vasskraftkommunar foreslår. Kommunenes interesser ved fastsetting av eiendomsskattegrunnlaget anses tilstrekkelig ivaretatt gjennom øvrige regler om blant annet søksmålsadgang, jf. punkt 21.3.»

Av dette følger at innsyns- og klagerett avvises blant annet fordi kommunen er gitt søksmålsadgang.

Normalløsningen i forvaltningsretten, herunder skatteretten, er at den som har søksmålsadgang også har klageadgang. Det skyldes blant annet at man skal unngå unødige søksmål.

Etter hva Arbeiderpartiet kjenner til - er det så langt i 2016 tatt ut søksmål mot staten ved Sentralskattekontoret (SFS) fra kommunene Høyanger, Gaular, Balestrand, Lærdal, Vennesla og Bykle. Søksmålene er begrunnet i uforklarte reduksjoner i eiendomsskattegrunnlagene.

Svar:

Sentralskattekontoret for storbedrifter (SFS) fastsetter formuesskattegrunnlaget for kraftanlegg etter reglene i skatteloven kapittel 18. Dette utgjør også eiendomsskattegrunnlaget for kommunene. Landssamanslutninga av vasskraftkommunar (LVK) ønsker at kommunene skal ha innsyn og klagerett over disse skattegrunnlagene fordi de må brukes som eiendomsskattegrunnlag. Spørsmålet om kommuners innsyn og klagerett er behandlet og avvist flere ganger tidligere av et bredt Stortingsflertall, for eksempel av Stoltenberg I¹, Bondevik II² og sist av Stoltenberg III³ da eiendomsskatteoven fikk nye saksbehandlingsregler. I stortingsbehandlingen av statsbudsjettet for inntektsåret 2002 tok komiteen omtalen av klagerett til orientering. Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for inntektsåret 2004 om endringene av skattereglene for kraftforetak, støttet finanskomiteen forslaget fra regjeringen, som innebar at det ikke ble innført innsyns- eller klagerett. I revidert nasjonalbudsjett for inntektsåret 2012 ble det foreslått nye saksbehandlingsregler i eiendomsskattesaker. LVK hadde i sin høringsuttalelse foreslått at det skulle bli innført innsyn- og klagerett for kommunene på

kraftanleggs ligningsverdier. Forslaget ble kommentert, men ble frarådet å innføre. Finanskomiteen støttet forslaget fra regjeringen Stoltenberg II, og ingen av medlemmene hadde merknader til spørsmålet om innsyns- og klagerett.

I utgangspunktet er det skattyter som har ansvaret for å levere nødvendige opplysninger av betydning for fastsettingen av skatt. Det er bare skattyter som har innsynsrett, klagerett og søksmålsadgang over egen ligning. Kommunene har eksempelvis ikke klagerett over fastsetting av skattyteres inntekts- og formuesskatt, selv om disse skatteinntektene tilflyter kommunene. Å innføre klagerett for kommunene ved fastsettelse av eiendomsskattegrunnlag vil bryte med det alminnelige klagesystemet på skatteområdet.

Det er gode grunner for å unngå en klageadgang for andre enn skattyter. En klageadgang vil innebære at den enkelte kommune har incentiver til å klage, uten at det påvirker kommunenes egen ressursbruk i vesentlig grad. Derimot kan det forventes at ressursbruken til klagebehandling og kontroll hos Skatteetaten vil øke. Konsekvensen av en klageordning vil være at kommunene i stor grad kan påvirke etatens kontrollvirksomhet og ressursbruk. Dette gjelder også fastsetting av formuesskattegrunnlaget for kraftanlegg.

Det er ikke mulig for skattemyndighetene å kontrollere alle opplysninger for alle skattytere. I dette ligger også en erkjennelse av at det kan forekomme feil som ikke blir oppdaget. Mitt utgangspunkt er at etaten selv bør prioritere bruken av kontrollressursene ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Skatteetaten, herunder SFS, må prioritere kontrollaktiviteten og bruk av andre virkemidler innenfor begrensede ressurser. Kommunene kan imidlertid anmode Skatteetaten om å endre ligningsverdien for kraftanlegg. Dette gjør at kommunene kan påvirke sakene uten at Skatteetaten mister kontrollen over den samlede ressursbruken. SFS har de siste årene fått tilført flere ressurser til dette fagområdet. Jeg har ikke holdepunkter for at dagens prioriteringer av kontrollaktiviteten og andre virkemidler som er gjort ved SFS, er uhensiktsmessige.

Kommunenes interesser er også ivaretatt ved at de har en særskilt søksmålsadgang over kraftanleggs formuesverdssetting, noe som også foreslås i ny skatteforvaltningslov. Begrunnelsen er å sikre kommuner en mulighet til å få rettet feil ved uenighet med Skatteetaten om endringsanmodninger mv.

¹ Ot.prp. nr. 1(2001-2002) kap. 11 Skatlegging av kraftforetak og eiendomsskatt på kraftanlegg

¹ Ot.prp. nr. 1 (2003-2004) kap. 10 Endringer i skattereglene for kraftforetak

¹ Prop. 112 L (2011-2012) kap. 3 Sakshandsamingsreglar i eiedomsskattesaker mv.

SPØRSMÅL NR. 800**Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 6. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at det er forsvarlig og reell beredskap ved de definerte skjermingsobjektene, og andre kritiske objekter som ansees som terrorutsatt?»

BEGRUNNELSE:

VG skrev 25/5 -2014 at 17 objekter som kan være spesielt utsatt som terrormål (skjermingsverdige objekter) ikke har den nødvendige beskyttelse.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet er ansvarlig for å følge opp forskrift om objekt-sikkerhet i sivil sektor. Regelverket bidrar til en tverrsektoriell tilnærming til utvelgelse og beskyttelse av skjermingsverdige objekter, som i henhold til sikkerhetsloven har avgjørende nasjonal betydning. Fagdepartementene er ansvarlige for å følge opp at sektorens virksomheter identifiserer og foreslår funksjoner og systemer som skal klassifiseres som samfunnskritiske i henhold til objektsikkerhetsregelverket.

Det er objektene som har ansvaret for sikring av bygg og anlegg som kan være spesielt utsatt for terrorangrep, spionasje og sabotasje. Nasjonal sikkerhetsmyndighet har ansvar for å ha en nasjonal oversikt over skjermingsverdige objekter, føre tilsyn, og gi råd og veiledning. NSM fører regelmessig tilsyn med at sikkerheten tilfredsstillende de krav som stilles ved skjermingsverdige objekter.

Politidirektoratet har ansvaret for oppfølging av Instruks om sikring av objekter ved bruk av sikringsstyrker fra Forsvaret og politi i fred, krise og krig for sivile objekter. Videre har Politidirektoratet ansvar for å følge opp politidistriktenes gjennomføring av instruks. Politimesteren er ansvarlig for planlegging av objektsikring i eget distrikt.

Jeg er opptatt av at både NSM og Politidirektoratet leverer resultater i henhold til det som er fastsatt av Stortinget. Sikring av skjermingsverdige objekter og beredskap ved disse er således en del av styringsdialogen mellom departementet og direktoratet.

Justis- og beredskapsdepartementet informerte i desember 2014 NSM om at samtlige virksomheter i justissektoren har rapportert at skjermingsverdige ob-

jekter er sikret i henhold til forskrift om objektsikkerhet. Til tross for at noen av sikringstiltakene er midlertidige i påvente av permanente tiltak er jeg veldig fornøyd med det arbeidet som er utført.

Jeg er nylig blitt kjent med at det i forbindelse med sikring av objekter med bruk av sikringsstyrker fra Forsvaret og politi fortsatt gjenstår en del arbeid knyttet til blant annet fastsettelse av kriterier for hvilke objekter som skal prioriteres i situasjoner hvor ressurser til både Forsvar og politi utfordres. Departementene vil følge dette opp i styringsdialogen med Forsvaret og politiet..

Tilleggssvar fra statsråden til skriftlig spørsmål nr 800 29. april 2016:

Jeg viser til spørsmål nr. 800 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes. Etter å ha fått mer informasjon om saksforholdet, ønsker jeg å orientere Stortinget nærmere om det pågående arbeidet med sikring av objekter ved bruk av sikringsstyrker fra Forsvaret og politiet.

Som jeg skriver i mitt svar på skriftlig spørsmål nr 800, er jeg gjort kjent med at etterlevelsen av Instruks om sikring og beskyttelse av objekter ved bruk av sikringsstyrker fra Forsvaret og politiet i fred, krise og krig ikke er tilfredsstillende, etter at Riksrevisjonen har gjennomgått deler av dette feltet.

Objektsikring er et viktig og prioritert område, som er av stor betydning for samfunns-sikkerhetsarbeidet. Jeg mottok den 18.4.16 en plan fra Politidirektoratet for den videre oppfølgingen og iverksettingen av tiltak som skal sikre at direktoratet etterlever instruks.

Departementet vil presisere overfor direktoratet at skjermingsverdige objekter etter sikkerhetsloven skal prioriteres. Dette innebærer at det skal utarbeides sikringsplaner og utpekes sikringsstyrker for hver av disse objektene. Planene som utarbeides skal være dynamiske og ha en klar prioritering av hvilke objekter som skal sikres ved ulike scenarier. Det skal også gjennomføres jevnlige øvelser i politidistriktene hvor bistand av sikringsstyrker fra Forsvaret øves.

Departementet vil gjennom styringsdialogen med direktoratet sikre at tiltak blir iverksatt og fulgt opp.

SPØRSMÅL NR. 801**Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 6. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden følge opp at politietaten driver sin virksomhet innenfor regelverket for økonomistyring i staten, og at styringssystemene har en kvalitet som sikrer dette?»

BEGRUNNELSE:

Politiforum skriver 21.03 16 om en rekke ansatte i politiet som i 2015 har fått etterbetalt lønn grunnet feilberegning av lønn i 2013.

Sitat fra POD driftsanalyse for 2002-2008: «Oppsummert er det slik at etaten i analyseperioden ikke har hatt dataløsninger som gir mulighet for måling og sammenlikning av data knyttet til personalressurser. Det har heller ikke vært noen kopling mellom mål og personalressurser sett opp mot de aktivitetene etaten utfører». SAP er videre tatt i bruk som lønns- og personaldatasystem uten at det er noen kopling til personalplanleggingssystemet (TTA).

Svar:

Bestemmelser om styring og kontroll av underliggende virksomheter er fastsatt i Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten. Justis- og beredskapsdepartementet fastsatte 18.12.2012 Hovedinstruks til Politidirektoratet om økonomi- og virksomhetsstyring i Politidirektoratet og i politi- og lensmannsetaten.

Jeg legger til grunn at Politidirektoratet driver sin virksomhet innenfor regelverket for økonomistyring i staten, og at eventuelle feil og mangler raskt rettes opp.

Jeg følger primært opp Politidirektoratet gjennom etatsstyringsdialogen. I tillegg er det tett kontakt mellom departementet og direktoratet i en rekke saker og på en rekke områder. Det som er viktig for meg er å forsikre meg om at Politidirektoratet har et godt internkontrollsystem som kan korrigere feil.

Politidirektoratet arbeider med en rekke forbedringsområder, både som en del av gjennomføring av nærpolitireformen, og som en del av etatens kontinuerlige forbedrings- og utviklingsprosess. Av viktige tiltak som det nå arbeides med, kan nevnes:

- Etablering av en felles lønns- og regnskapsenhet for politiet.
- Styrking av styringsfunksjonene i Politidirektoratet og internt i politidistriktene.
- Oppdatering og utvikling av interne styrings- og kontrollprosesser (blant annet gjennom en ny veileder for virksomhetsstyring).
- Standardisering av tjenesteplanleggingen og tjenesteplanleggingsfunksjonene i politidistriktene, samt harmonisering av regel- og avtaleverk.
- Etablering av internrevisjonsfunksjon i politiet.

Det arbeides også med å utvikle en langsiktig plan for forvaltning og utvikling av politiets systemløsninger knyttet til ressurs- og virksomhetsstyring.

I begrunnelsen for spørsmålet er det bl.a. vist til Politiforum, der det framgår at en rekke ansatte har fått etterbetalt lønn grunnet feilberegning av lønn. Jeg har fått opplyst fra Politidirektoratet at dette ikke knytter seg til feil i politiets regnskaps- og lønns-systemer, men forskjellig lokal tolkning og anvendelse av regelverket som utløser lønn og godtgjørelser. Samlet utgjør dette ifølge Politidirektoratet ca. 420 000 kroner.

I begrunnelsen for spørsmålet vises det også til Politidirektoratets driftsanalyse for 2002-2008. I dag har etaten et felles lønns- og personalsystem (SAP), som gir bedre grunnlag for måling og sammenlikning av data knyttet til personalressurser. Direktoratet for økonomistyring (DFØ) er leverandør av systemet. Dette er en felles statlig løsning for behandling av personal- og lønnsdata basert på det statlige avtaleverket. Kobling mellom SAP og personellplanleggingssystemet (TTA) ivaretas i dag filbasert. Det vil si at informasjonen periodevis ajourføres mellom systemene.

SPØRSMÅL NR. 802**Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 5. april 2016 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Hvordan mener utenriksministeren at stenging av den norske ambassaden i Guatemala vil påvirke det viktige arbeidet med rettigheter for urfolk, miljøkamp og løsning av lokale konflikter?»

BEGRUNNELSE:

Å stenge ambassaden i Guatemala er en betydelig reduksjon av Norges tilstedeværelse i Mellom-Amerika og hele Latin-Amerika, og det på et tidspunkt hvor rettigheter til urfolk, løsning av lokale konflikter, miljøkamper og andre spørsmål trenger at andre land bidra - også og spesielt Norge.

Norge blir betraktet å ha en viktig vakthundposisjon i Guatemala. Mange mener at hvis Norge trekker seg ut, så forsvinner en viktig forkjemper for grunnleggende samfunnsbyggende verdier og praksis. Hele 33 internasjonale og 50 frivillige organisasjoner i Guatemala beklager Norges tilbaketrekking.

Å styrke ambassaden i Mexico - med 1 diplomat - er ikke nok å opprettholde Norges viktige arbeid i regionen.

Svar:

Arbeidet med å fremme menneskerettigheter og urfolks rettigheter er viktig for regjeringen. Dette er tema som Norge er opptatt av i Mellom-Amerika og i mange andre land.

Fra 2017 vil vårt arbeid med urfolks rettigheter i Guatemala bli fulgt opp av vår ambassade i Mexico. Ambassaden vil bli forsterket med to personer; én ambassaderåd samt én lokalansatt. Den utsendte ambassaderåden kommer fra ambassaden i Guatemala og vil med sin inngående kjennskap til Mellom-Amerika og norske prosjekter der kunne videreføre det norske engasjementet på en god måte.

I Guatemala har Norge samarbeidet med myndighetene og sivilt samfunn om å bygge opp justissektoren og støtte kvinners og urfolks rettigheter. Norges hovedsatsinger innen urfolk, kvinners rettigheter og menneskerettigheter vil bli videreført, herunder støtten til Maya-programmet og Det interamerikanske menneskerettighetssystemet.

SPØRSMÅL NR. 803**Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 6. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å unngå at dieselyveri og annen vinningskriminalitet ikke henlegges uten adekvat etterforskning?»

BEGRUNNELSE:

I følge en artikkel på NRK.no den 29.mars har samtlige dieselyverier i området rundt Bergen blitt henlagt etter kort tid. Ståle Svanvik, eier av Svanvik Transport, omtaler en typisk sak på følgende måte:

"- Vi ringte politiet, og de kom. Tyvene og bilen ble innbragt, og de innrømmet å ha stjålet diesel, forteller Svanvik.

– Likevel ble saken henlagt, og tyvene slapp ut. Men det verste var at politiet gav dem bilen tilbake, slik at de kunne fortsette sin kriminelle virksomhet, sier Svanvik."

Spørsmålsstiller er kjent med at å unngå henleggelser av saker med kjent gjerningsmann har vært et prioritert område for statsråden, og at det blant annet tidligere har blitt sendt ut en instruks fra departementet om at denne typen saker ikke skal henlegges uten etterforskning.

Svar:

Saker som henlegges til tross for at gjerningspersonen allerede er kjent, skaper negative reaksjoner og er egnet til å svekke publikums tillit til politiet. Slike saker får stor oppmerksomhet og sender uheldige signaler både

til de som rammes av kriminaliteten og til dem som begår den. Det er viktig at saker med antatt kjent gjerningsperson som blir henlagt på grunn av manglende saksbehandlingstid, reduseres. Dette tok jeg derfor opp i brev av 21.01.2014 til Riksadvokaten.

I Riksadvokatens mål- og prioriteringsskriv for 2016 understrekes det at henleggelse av straffesaker på grunn av manglende kapasitet bare skal skje i rene unntakstilfeller. Sakene skal alltid undergis en konkret vurdering med utgangspunkt i distriktets arbeidssituasjon, sammenholdt med totale kapasitet og hvilken innsats som må til for å oppklare saken. Riksadvokatens prioriteringer gir rom for lokale prioriteringer i statsadvokatregionene og politidistriktene.

Politimesteren har ansvaret for at alle saker i politidistriktet som faller innenfor riksadvokatens prioriteringer gis forrang dersom det er knapphet på ressurser.

Dette betyr imidlertid ikke at det som blir prioritert lavere blir prioritert bort. Det verken er eller skal være risikofritt å begå kriminalitet. I perioden 2013-2015 har oppklaringsprosenten for vinningskriminalitet økt fra 21,4 % i 2013 til 24,1 % i 2015. Anmeldt vinningskriminalitet gikk ned med 12 % fra 2014 til 2015.

Riksadvokaten har iverksatt et arbeid for å kartlegge politidistriktenes praksis og interne direktiver for henleggelse av kapasitetsgrunner. Dette fremgår av et

brev av 14.04.2015 fra riksadvokaten til statsadvokatembetene.

Gjennom Nærpolitireformen er det et mål at kvaliteten på politiets straffesaksarbeid skal forbedres. Det er som ledd i dette under utarbeidelse en handlingsplan for et løft av etterforskningsfeltet. I tillegg skal det gjennomføres en påtaleanalyse og en særorganutredning.

Politidirektoratet har i en toårsperiode gjennomført pilotprosjektet «Politiarbeid på stedet». Dette har som målsetning at mest mulig etterforskningsarbeid skal ferdigstilles på stedet der et lovbrudd har skjedd. Undersøkelser på åsteder for vinningskriminalitet vil i større utstrekning kunne gjennomføres og ferdigstilles raskt med denne arbeidsmetoden. Politidirektoratet har besluttet at prosjektet skal videreføres og arbeidet med en nasjonal implementering er påbegynt.

Denne regjeringen har for øvrig sørget for en økning i politiets budsjett med nærmere 3 mrd. kroner (inkl. pris og lønnsvekst) siden 2014. Dette har gitt økt handlingsrom. Gjennom de siste årene er politiets generelle kapasitet også økt gjennom årlige utvidelser av årsverksrammen. I budsjettet for 2016 er det tatt høyde for en oppbemanning med 357 nye politistillinger. Den høyere påtalemyndighet er også styrket. Sett hen til den økte ressurstilførselen forventer jeg at også vinningskriminalitet følges opp effektivt.

SPØRSMÅL NR. 804

Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 7. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at politiet leverer informasjon til offentligheten og mediene i overfallsvoldtektsaker og andre saker enkelte mener er «betente» fordi gjerningsmannen i en overvekt av sakene har en annen etnisitet enn norsk?»

BEGRUNNELSE:

Etter det store antallet voldtekter i 2011 lagde Oslo-politiet nye retningslinjer for at færre anmeldte overfallsvoldtekter skulle bli omtalt i mediene. Ifølge VG innebærer disse retningslinjene at de fleste sakene nå hemmeligholdt. Spørsmålsstiller mener all forsøk på hemmelighold eller tåkelegging av sentral kriminalitetstatistikk ikke hører hjemme i et demokratisk samfunn.

Leder for avsnitt for seksualforbrytelser, Kari-Janne Lid, har begrunnet praksisen på følgende måte: «Det var massiv oppmerksomhet rundt voldtekt i 2011, og det ble dokumentert at økningen i anmeldelser hadde sammenheng med antall presseoppslag.» Spørsmålsstiller mener det er positivt at det økende fokuset på voldtekt i offentligheten har bidratt til at flere tør å anmelde disse alvorlige sakene. Det er direkte oppsiktsvekkende dersom sentrale politiledere mener alvorlig kriminalitet ikke skal omtales i offentligheten fordi politiet ikke ønsker en økning i anmeldelsene. Det er tverrpolitisk enighet på Stortinget om at en reduksjon av mørketallene i voldtektssaker er ubetinget positivt, og gjør at flere ofre kan følges opp av myndighetene på en verdig og skikkelig måte.

Svar:

Politiet skal ikke tilsløre trekk ved kriminalitetsutviklingen, men skal bidra til at allmenheten får realistisk informasjon. Politiet skal heller ikke foreta politiske vurderinger i sin presentasjon av kriminaliteten, verken i sin utforming av statistikk eller i sin informasjon til offentligheten. Hvorvidt politiet i enkeltsaker gir opplysninger om mistenktes etnisitet, eller går ut med signalement knyttet til etnisitet, skal være en del av den konkrete, politifaglige vurderingen som foretas.

Politiets kriminalstatistikk gjøres tilgjengelig for media på forespørsel. Opplysninger om mistenktes etnisitet vil ikke fremgå av denne statistikken. Etnisitet blir normalt heller ikke registrert i straffesaken, med mindre det er av betydning for etterforskningen eller for etterlysningsformål. I den enkelte straffesak registreres opplysninger om statsborgerskap, kjønn og alder. Disse opplysningene er søkbare i politiets registre, men fremkommer ikke i politiets offisielle kriminalstatistikk.

I spørsmålet vises det til retningslinjer som Oslo politidistrikt utarbeidet i 2011 for hvordan politiet skal informere om voldtekter og andre seksuallovbrudd. Spørsmålet tilkjenner bekymring for at viktige saker blir hemmeligholdt. Jeg er enig med i at politiet skal være tilgjengelig og ha en god dialog med mediene, og være åpne om det politiet kan være åpne om.

Det kan imidlertid tenkes situasjoner hvor åpenhet vil virke negativt. I flere straffesaker er det på anmeldelsestidspunktet uklart hva som faktisk har skjedd, og det kan da bli villedende å gi opplysninger om disse. Unntaksvis kan det også tenkes at offentliggjorte detaljer knyttet til fornærmede, åsted og handlinger gjør at fornærmede opplevde seg som identifisert og stigmatisert. Dette kan få som konsekvens at fornærmede valgte ikke å følge opp sin egen sak med anmeldelse eller gi nødvendig fritak for taushetsplikt for politiets videre etterforskning. Dette må vurderes konkret, og som nevnt i samsvar med rent politifaglige vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 805

Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 6. april 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Nansensenteret (NDC) i Skopje har siden 2008 jobbet med utviklingen av en utdanningsmodell for å fremme integrering i Makedonia. Konseptet er nå inkludert som del av offisiell makedonsk utdanningspolitikk, etter at utdanningsministeren ba NDC Skopje utvikle en modell for bruk i skoler i landet. Etter positive signaler, mottok senteret brev 7. mars om at de likevel ikke vil motta støtte.

Vil utenriksministeren revurdere sin beslutning, i lys av de store positive ringvirkningene en begrenset økonomisk støtte kan ha?»

BEGRUNNELSE:

Nansensenteret i Skopje (NDC Skopje) har siden 2008 jobbet med utviklingen av en utdanningsmodell (inter-cultural education) for å fremme integrering i Makedonia. NDC Skopje gjennomfører i dag utdanningsprogrammet i flere kommuner i Makedonia, og driver i tillegg et opplæringscenter av lærere. Modellen er evaluert av internasjonale eksperter og er nasjonalt og internasjonalt anerkjent som en kvalitativ, effektiv og integrerende skolemodell.

I 2015 ba den makedonske utdanningsministeren NDC Skopje om å utvikle et «Concept for Intercultural Education» basert på NDC Skopjes modell for integrert utdanning. Konseptet er nå inkludert som en del av offisiell makedonsk utdanningspolitikk. NDC Skopje har også blitt bedt om å bistå med utdanning og kompetansebygging i departementet.

NDC Skopjes modell for utdanning testes nå ut i Sør-Serbia og Bosnia Herzegovina, og senteret har blitt invitert av OSSE-kontoret i Kosovo til å utvikle lignende programmer der. Prosjektet har vunnet internasjonale priser, blant annet Max von der Stoel-prisen (2011) utdelt av daværende høykommissæren for nasjonale minoriteter i OSSE, Knut Vollebæk.

7. mars mottok NDC Skopje brev fra UD om at senteret likevel ikke får støtte grunnet budsjettkutt. Dermed står senteret uten finansiell grunnlag til å fullføre et svært viktig prosjekt i dets siste fase. Dette er et kutt som rammer alle søkere/partnere uten bindende avtale og skyldes reallokering av penger til å dekke utgifter i sammenheng med flyktningssituasjonen i Europa.

NDC Skopjes utdanningsprogram er blant de mest suksessrike integreringsinnsatser på Vest-Balkan. At

makedonske utdanningsmyndigheter nå viser vilje til å gjennomføre programmet er et resultat av et målrettet og strategisk arbeid. Utdanningsministeren i landet understreker at NDC Skopje har en nøkkelrolle vis a vis myndighetenes mht. videre implementering. Han har henvendt seg eksplisitt til Norge og bedt om støtte til modellen. Modellen kan bidra til grunnleggende endringer av dagens utdanningssystem i Makedonia, med vekt på integrering og inter-kulturell kompetanse.

Svar:

Regjeringen la i sitt budsjettforslag for 2016 opp til en bevilgning på kap.post 164.71 ODA-godkjente land på Balkan på 325 millioner kroner. Stortingets endelige vedtak var 175 millioner kroner. Dette gjør det nødvendig å redusere aktiviteten på en del områder i 2016 sammenliknet med 2015.

Det er Utenriksdepartementets vurdering at Nansensenterets innsats for integrert utdanning i Makedonia har vært vellykket, og gitt gode bidrag til nasjonal forsoning. Departementet legger særlig vekt på at Nansensenteret i Skopje nå samarbeider med myndighetene om et nasjonalt program for integrert utdanning.

I lys av budsjettsituasjonen var det i utgangspunktet ikke midler til å støtte prosjektet i inneværende år. Nansensenteret ble orientert om dette i møte den 18. mars. Nansensenteret ble også orientert om at det arbeides med å frigjøre midler fra andre avtaler og prosjekter for å kunne vurdere en viss støtte til integrert utdanning i Makedonia også i 2016.

Dette arbeidet er nå i ferd med å bli sluttført. Det er klart at det er tilgjengelige midler på kap.post 164.71. Søknaden vil i lys av dette bli gjenstand for ny behandling.

SPØRSMÅL NR. 806

Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 6. april 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Beredskapsutfordringane for Stranda og kommunane rundt er unike i norsk samanheng. Det er stor fare for at det ustabile fjellpartiet ved Åknes kjem til å rase, noko som vil få katastrofale følgjer.

Ser statsråden behovet for ein ekstraordinær statleg innsats og garanti for å redusere dei økonomiske konsekvensane for særleg Stranda kommune knytt til langvarig og gjentatt evakuering, beredskap og sikringstiltak, eller meiner statsråden at kommunane må bere dette ansvaret åleine?»

GRUNNGJEVING:

Nye og oppdaterte prognoser viser at når raset går vil det utløse ei flodbølge med ei bølgehøgde på over 80 meter, og evakueringssonene må utvidast frå sonene i gjeldande beredskapsplanar. Det tyder mellom anna at kommunane no får problem med å finne trygge lokalitetar til evakuering.

Det vil vere økonomisk svært utfordrande for desse kommunane å handtere utgiftene ved langvarig og gjentatt evakuering av heile lokalsamfunn slik det her kan bli tale om. Sjølv om staten etter søknad ofte tek ein del av rekninga ved naturskadar, er det her tale om ein heilt unik situasjon der heile lokalsamfunn vil bli

avstengde ved heving av beredskapsnivået, og utsletta og raserte når raset går.

Spørsmålet er om statsråden meiner denne situasjonen er så unik i nasjonal samanheng at det kan vere mogleg for staten å stille opp med ekstraordinær bistand når det blir aktuelt og garantiar (utover allereie finansierte overvaking av fjellpartiet), som reduserer konsekvensane av raset, syt for deling av utgifter til evakuering, risikoreduksjon gjennom bistand til flytting av prekær infrastruktur og så vidare.

Svar:

Eit ras frå Åkneset vil få store følgjer for alle lokalsamfunna rundt Storfjorden. Stranda kommune er ein av desse kommunane. Det er praksis i Noreg for at stor-samfunnet stiller opp når lokalsamfunn blir råka av ei uvanleg stor hending. Om ei evakuering blir nødvendig, så vil staten vurdere korleis ein best kan hjelpe lokalsamfunna som blir råka.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet set årleg av delar av skjønsmidlane for å kunne kompensere kommunar som får ekstraordinære utgifter. Flaumen på Vestlandet hausten 2014 er eit døme på at skjønsmidlar har blitt brukt for å kompensere kommunane.

Staten er allereie ansvarleg for finansieringa av overvakinga av Åknes. Frå 1. januar 2015 overtok Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) fjellskredovervakinga i Noreg. NVE overvaker fire ustabile høgrisikoobjekt og melder faregradsnivå til beredskapsmyndigheitene. Åkneset er eit av desse objekta. Bakgrunnen for at regjeringa ønskte ei statleg overtaking, var at staten ville bidra med effektiv og god overvaking der utfordringane blei for store for kommunar

med slik problematikk. Dette sikrar og at kompetansen som finst på dette fagfeltet kan nyttast nasjonalt.

Det er framleis eit kommunalt ansvar å utarbeide lokale beredskapsplanar og sørge for ei fungerande varsling lokalt. Det er viktig at samfunna som er i faresona utarbeider gode planar for evakuering, og planar for korleis kommunen kan tilby innbyggjarane dei nødvendige tenestene i ein evakueringsperiode.

SPØRSMÅL NR. 807

Innlevert 29. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 5. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Har regjeringen tatt stilling til hvilken teknologi som skal benyttes for å aktivere tyfonene i krisesituasjoner etter at FM slukkes, og når vil dette være på plass?»

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på mitt spørsmål nr. 738, svaret er noe uklart ang. fremtidig varsling med tyfoner.

Det haster med å ta en avgjørelse slik at det blir gjennomført nødvendig ombygginger slik at man sikrer at tyfonene virker også etter at FM-nettet slukkes i 2017. Som du skriver i ditt svarbrev anbefaler Di-

rektoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) at varsling primært bør skje ved bruk av Sivilforsvarets tyfonanlegg. Blir derfor noe uklart når Statsråden vil ha en prinsipiell drøfting. Det haster i så fall med den da det er kort tid til dette må være på plass.

Svar:

Som tidligere meddelt i svar på spørsmål 738, har regjeringen sterkt fokus på, og jobber målrettet i forhold til hensiktsmessige løsninger for varsling av befolkningen i forbindelse med at FM-nettet legges ned i løpet av 2017.

SPØRSMÅL NR. 808

Innlevert 30. mars 2016 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 6. april 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«FN har pekt på at funksjonshemmede er en av de aller mest marginaliserte gruppene i fattige land og i konfliktområder. I desember 2015 i forbindelse med budsjettbehandlingen var det enighet på Stortinget om å løfte funksjonshemmedes rettighetsarbeid.

Hvordan prioriterer i praksis UD arbeidet med funksjonshemmedes rettigheter?»

BEGRUNNELSE:

Det ser ut som støtten til funksjonshemmedes eget rettighetsarbeid ikke har økt siden 2009, selv om det er enighet på Stortinget om at dette arbeidet skal prioriteres opp.

I tillegg til at det i forbindelse med budsjettforliket høsten 2015 var enighet om å løfte funksjonshemmedes rettighetsarbeid, har regjeringen gitt klare signaler om styrking av funksjonshemmedes arbeid i MR-mel-

dingen og Utdanningsmeldingen. Til tross for dette har tilskuddet til organisasjoner som Atlas-alliansen i 2016 gått ned.

Deltakelse, medbestemmelse og ikke-diskriminering er viktige menneskerettighetsprinsipp. For å gjennomføre de nye bærekraftsmålene i våre partnerland, er aktiv deltakelse fra funksjonshemmedes egne organisasjoner avgjørende for minske gapet mellom funksjonshemmede og resten av befolkningen i Sør. Represntative organisasjoner med kunnskap om hvordan bærekraftsmålene og menneskerettighetsforpliktelsene kan og bør følges opp, er noe av det viktigste vi kan støtte for å bidra til endring i praksis. Det er viktig å ikke stoppe opp i dette viktige arbeidet nå.

Det mest problematiske er kuttet i støtten til Atlas-alliansens inkluderingsarbeid. UD har støttet Atlas-alliansens arbeid med praktisk inkludering gjennom et eget prosjekt og egen finansiering i perioden 2013-2015. Dette har bidratt til å styrke inkludering blant andre frivillige organisasjoner og tilskuddsmottakere, og kompetansen om inkludering blir etterspurt av stadig nye aktører. Dette prosjektet er overført til Norad fra Utenriksdepartementet uten at finansiering følger med. Det må derfor finansieres innen Norad-rammen, dvs. innenfor det samme bevilgningsnivå fra Norad som i 2015.

Atlas-alliansen må derfor redusere sitt arbeid med inkludering som følge av dette kuttet for å kunne opprettholde støtten til funksjonshemmedes organisasjoner i sør på nivå av 2015.

Regjeringen har styrket arbeidet med utdanning for utvikling og her er det et potensiale for at midler kanalisert gjennom globale fond, for eksempel Global Partnership for Education og sektorprogram på utdanning og helse vil kunne nå ut til mange funksjonshemmede (mainstreaming) Dette er bra, men uten å styrke funksjonshemmede på bakken som kan påvirke egne myndigheter og sikre aktiv deltakelse av funksjonshemmedes egne organisasjoner, risikerer man at satsingen ikke får noen effekt i praksis.

Svar:

I 2012 ble det gjennomført en uavhengig evaluering av hvordan funksjonshemmedes rettigheter var integrert i bistanden (Norad, 1/2012 Evaluation). Evalueringen slo fast at tiltak som direkte rettet seg mot funksjonshemmede, i hovedsak hadde gitt gode resultater. Rapporten viste også at kun en begrenset andel av øvrig bistand hadde styrking av funksjonshemmedes rettigheter som målsetting.

Evalueringen har vært et viktig utgangspunkt for styrket innsats de siste årene. Et sentralt mål er bedret integrering av funksjonshemmedes rettigheter i det totale utviklingssamarbeidet. For å oppnå dette, må det legges til rette for at flere organisasjoner og partnere får anledning til å utvikle kompetanse. Det er positivt

at vi nå ser en økning i interessen fra norske og internasjonale organisasjoner for å arbeide målrettet med funksjonshemmedes rettigheter i egne utviklingsprogrammer.

I vurderingen av årets søknader fra bistandsorganisasjonene, inkludert Atlas-Alliansen, når det gjelder kap.post 160.70 Sivilt samfunn, understreker Norad at de har lagt til grunn at det er de organisasjonene som best kan dokumentere gode resultater og grundige planer, som får økt støtte. Norad har også tatt hensyn til inkludering av funksjonshemmede. Norad har gjennom dette fulgt opp Stortingets føring om å løfte funksjonshemmedes rettighetsarbeid i utviklingssamarbeidet, og samtidig ivarettatt den generelle målsetting om at bistanden skal være resultatorientert.

Utenriksdepartementets arbeid for funksjonshemmedes rettigheter omfatter en rekke bevilgninger, sektorer og initiativ. Det er særlig grunn til å trekke frem utdanningssatsingen, der integrering av barn og unge med nedsatt funksjonsevne står sentralt både i bilateral og multilateral innsats. Blant annet som et resultat av norsk påtrykk, arbeider partnerne i Global Partnership for Education målrettet for å inkludere barn som faller utenfor eller står i fare for å falle utenfor skolen. Barn med nedsatt funksjonsevne er også inkludert i sektorsamarbeid og landprogram, bl.a. i Malawi og Nepal.

Inkludering av sårbare grupper som barn og personer med nedsatt funksjonsevne blir videre prioritert innen norsk humanitær innsats. Deler av den humanitære bevilgningen går til tiltak spesielt rettet mot funksjonshemmede. Vårt arbeid for bedre integrering av funksjonshemmedes rettigheter i den humanitære innsatsen er spesielt viktig, fordi kriser ofte fører til at flere blir funksjonshemmede.

Arbeidet for funksjonshemmedes rettigheter er også høyt prioritert i vårt menneskerettighetsarbeid, i tråd med de prioriterte innsatsområdene i Meld. St.10 (2014-2015) Muligheter for alle - menneskerettighetene som mål og middel i utenriks- og utviklingspolitikken. Samtidig arbeides det konkret med hvordan det kan utvikles bedre målbare ordninger for rettighetsbasering som motvirker diskriminering av sårbare grupper både på det humanitære feltet og innenfor de store satsingene på helse og utdanning. Dette vil få økt oppmerksomhet i tiden fremover, og er i tråd med prinsippet om at «ingen skal etterlates» i den nye globale bærekraftsagendaen.

SPØRSMÅL NR. 809**Innlevert 30. mars 2016 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 5. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Ved ulike anledninger har undertegnede i Stortinget reist spørsmålet om bruken av kommunale beredskapsråd i arbeidet med å forebygge og avdekke vold i nære relasjoner. Statsråden har svart positivt på disse innspillene.

Kan statsråden redegjøre for status i dette arbeidet fra regjeringens side?»

BEGRUNNELSE:

Vold i nære relasjoner rammer først og fremst enkeltpersoner som utsettes for denne typen forbrytelser. De har krav på samfunnets beskyttelse. Vold i nære relasjoner utgjør også et stort samfunnsproblem, som det kreves både utdanning, bevissthet om og tverrfaglig samarbeid for å forebygge og avdekke. Det er viktig at ressursene finner hverandre på tvers. Vold i nære relasjoner forebygges antakelig best lokalt. Vold i nære relasjoner bør derfor bli en hovedoppgave for kommunale beredskapsråd. Der sitter representanter for ledelsen i alle relevante etater, både i stat, fylke og kommune. Beredskapsrådenes oppgave er nettopp å kartlegge omfanget av uønskede hendelser, avdekke svakheter, tette huller i samarbeidet, fylle på ved manglende kompetanse, forberede seg på aksjon når uønskede hendelser skjer, og sist, men ikke minst, forebygge gjennom systematisk og løpende samarbeid.

Svar:

Jeg er glad for at representanten Christoffersen og jeg har et felles engasjement i arbeidet mot vold i nære

relasjoner. Slike overgrep er et sektorovergripende problem og et særlig temaområde som kommunen må sikre helhetlige tiltak overfor. Som representanten viser til, har jeg stilt meg positiv til at vold i nære relasjoner bør kunne være en oppgave for kommunenes beredskapsråd.

Regjeringen prioriterer bekjempelsen av slik kriminalitet høyt. Vi arbeider kontinuerlig og systematisk for å forebygge denne volden, for å styrke utsattes rettssikkerhet og for at hjelpen de utsatte får, er kunnskapsbasert og godt koordinert.

I denne forbindelse kan jeg informere om at jeg nettopp har sendt et brev til alle landets kommuner der jeg oppfordrer til at de lokale beredskapsrådene mobiliseres i kampen mot vold i nære relasjoner.

Dette vil blant annet innebære gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalyser, som skal bidra til å sette kommunen i stand til å utarbeide gode planer for hvordan slike saker kan forebygges. Slikt arbeid innebærer at det må kartlegges hvordan saker avdekkes og håndteres. Kompetansen hos kommunens ansatte må heves, og det må komme på plass gode, formelle rutiner for samarbeid mellom involverte aktører både i og utenfor kommunen.

Jeg påpeker også at oppfølging i beredskapsråd må ses i sammenheng med de lovpålagte kravene til kommunene i lov om kommunale krisesentertilbud, utarbeidelse og gjennomføring av lokale handlingsplaner, og samarbeid i Politiråd og SLT-ordningen.

Jeg vedlegger brevet om beredskapsråd og vold i nære relasjoner som jeg har sendt til kommunene.

SPØRSMÅL NR. 810**Innlevert 30. mars 2016 av stortingsrepresentant Sonja Mandt****Besvart 7. april 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvordan fordeler køen seg på den enkelte kommune?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Utdanningsdirektoratet 15.3.2016 har barnehagekøen steget fra 8334 til 10422.

Svar:

Tall fra Utdanningsdirektoratet viser at det i 2015 sto 10 423 barn på venteliste for barnehageplass. Tallene viser barn som det er søkt om barnehageplass til, men som ikke er innvilget plass per 15. desember 2015. Alle kommuner oppfyller retten til barnehageplass. Det betyr at de på venteliste er barn som ikke har rett til plass, enten fordi de er født 1. september eller senere, fordi

foreldrene har søkt etter hovedopptaket eller fordi de bor i en annen kommune enn den det er søkt plass i.

Vedlagte oversikt viser innrapporterte venteliste-tall for hver kommune.

Vedlegg til svar:

Kommune	Nummer	Fylke	Barn på venteliste
Oslo kommune	301	Oslo	2 362
Stavanger kommune	1103	Rogaland	1 519
Trondheim kommune	1601	Sør-Trøndelag	250
Tønsberg kommune	704	Vestfold	246
Rana kommune	1833	Nordland	237
Os kommune	1243	Hordaland	223
Bergen kommune	1201	Hordaland	216
Rælingen kommune	228	Akershus	198
Ålesund kommune	1504	Møre og Romsdal	179
Ringerike kommune	605	Buskerud	150
Asker kommune	220	Akershus	148
Moss kommune	104	Østfold	137
Time kommune	1121	Rogaland	136
Sandnes kommune	1102	Rogaland	132
Skien kommune	806	Telemark	131
Lørenskog kommune	230	Akershus	124
Askøy kommune	1247	Hordaland	122
Kristiansand kommune	1001	Vest-Agder	117
Gjøvik kommune	502	Oppland	99
Modum kommune	623	Buskerud	98
Klepp kommune	1120	Rogaland	86
Nesodden kommune	216	Akershus	81
Hå kommune	1119	Rogaland	79
Bærum kommune	219	Akershus	72
Skedsmo kommune	231	Akershus	71
Eidsvoll kommune	237	Akershus	69
Narvik kommune	1805	Nordland	69
Sørum kommune	226	Akershus	68
Haugesund kommune	1106	Rogaland	67
Porsgrunn kommune	805	Telemark	67
Malvik kommune	1663	Sør-Trøndelag	62
Rygge kommune	136	Østfold	62
Horten kommune	701	Vestfold	61
Nittedal kommune	233	Akershus	59
Øygarden kommune	1259	Hordaland	59
Vefsn kommune	1824	Nordland	58
Arendal kommune	906	Aust-Agder	55
Gjesdal kommune	1122	Rogaland	55
Melhus kommune	1653	Sør-Trøndelag	55
Sund kommune	1245	Hordaland	50
Alstahaug kommune	1820	Nordland	49

Fet kommune	227	Akershus	47
Vestvågøy kommune	1860	Nordland	46
Halden kommune	101	Østfold	43
Hamar kommune	403	Hedmark	40
Skaun kommune	1657	Sør-Trøndelag	39
Stange kommune	417	Hedmark	39
Fræna kommune	1548	Møre og Romsdal	38
Førde kommune	1432	Sogn og Fjordane	38
Sør-Odal kommune	419	Hedmark	38
Røyken kommune	627	Buskerud	37
Drammen kommune	602	Buskerud	36
Fjell kommune	1246	Hordaland	34
Gran kommune	534	Oppland	34
Rennesøy kommune	1142	Rogaland	34
Meland kommune	1256	Hordaland	32
Øvre Eiker kommune	624	Buskerud	32
Andebu kommune	719	Vestfold	31
Elverum kommune	427	Hedmark	31
Harstad kommune	1903	Troms	31
Ski kommune	213	Akershus	31
Grimstad kommune	904	Aust-Agder	29
Søgne kommune	1018	Vest-Agder	29
Randaberg kommune	1127	Rogaland	28
Vestby kommune	211	Akershus	28
Karmøy kommune	1149	Rogaland	27
Målselv kommune	1924	Troms	27
Bodø kommune	1804	Nordland	25
Kongsberg kommune	604	Buskerud	25
Molde kommune	1502	Møre og Romsdal	25
Råde kommune	135	Østfold	25
Sandefjord kommune	706	Vestfold	24
Aurskog-Høland kommune	221	Akershus	23
Kvinnherad kommune	1224	Hordaland	23
Bardu kommune	1922	Troms	22
Lillesand kommune	926	Aust-Agder	22
Årdal kommune	1424	Sogn og Fjordane	21
Lier kommune	626	Buskerud	20
Holmestrand kommune	702	Vestfold	19
Lillehammer kommune	501	Oppland	19
Rakkestad kommune	128	Østfold	19

Sula kommune	1531	Møre og Romsdal	19
Tromsø kommune	1902	Troms	19
Voss kommune	1235	Hordaland	19
Våler kommune	137	Østfold	19
Enebakk kommune	229	Akershus	18
Giske kommune	1532	Møre og Romsdal	18
Jevnaker kommune	532	Oppland	18
Lunner kommune	533	Oppland	18
Skånland kommune	1913	Troms	18
Hole kommune	612	Buskerud	17
Skiptvet kommune	127	Østfold	17
Vennesla kommune	1014	Vest-Agder	17
Osterøy kommune	1253	Hordaland	16
Sortland kommune	1870	Nordland	16
Sarpsborg kommune	105	Østfold	15
Steinkjer kommune	1702	Nord-Trøndelag	15
Sveio kommune	1216	Hordaland	15
Søndre Land kommune	536	Oppland	15
Ulstein kommune	1516	Møre og Romsdal	15
Ørsta kommune	1520	Møre og Romsdal	15
Bø kommune	821	Telemark	14
Kragerø kommune	815	Telemark	14
Fredrikstad kommune	106	Østfold	13
Frogn kommune	215	Akershus	13
Kristiansund kommune	1505	Møre og Romsdal	13
Nes kommune	236	Akershus	13
Stjørdal kommune	1714	Nord-Trøndelag	13
Karlsøy kommune	1936	Troms	12
Lindås kommune	1263	Hordaland	12
Spydeberg kommune	123	Østfold	12
Stokke kommune	720	Vestfold	12
Sør-Fron kommune	519	Oppland	12
Vestre Toten kommune	529	Oppland	12
Eidsberg kommune	125	Østfold	11
Hobøl kommune	138	Østfold	11
Lindesnes kommune	1029	Vest-Agder	11
Nannestad kommune	238	Akershus	11
Overhalla kommune	1744	Nord-Trøndelag	11
Sykkylven kommune	1528	Møre og Romsdal	11

Aukra kommune	1547	Møre og Romsdal	10
Fauske kommune	1841	Nordland	10
Haram kommune	1534	Møre og Romsdal	10
Tysvær kommune	1146	Rogaland	10
Nøtterøy kommune	722	Vestfold	9
Radøy kommune	1260	Hordaland	9
Rissa kommune	1624	Sør-Trøndelag	9
Songdalen kommune	1017	Vest-Agder	9
Strand kommune	1130	Rogaland	9
Sunndal kommune	1563	Møre og Romsdal	9
Vågsøy kommune	1439	Sogn og Fjordane	9
Åsnes kommune	425	Hedmark	9
Balsfjord kommune	1933	Troms	8
Mandal kommune	1002	Vest-Agder	8
Meldal kommune	1636	Sør-Trøndelag	8
Orkdal kommune	1638	Sør-Trøndelag	8
Østre Toten kommune	528	Oppland	8
Øyer kommune	521	Oppland	8
Alta kommune	2012	Finnmark	7
Deanu Gielda / Tana kommune	2025	Finnmark	7
Fitjar kommune	1222	Hordaland	7
Høyanger kommune	1416	Sogn og Fjordane	7
Kongsvinger kommune	402	Hedmark	7
Birkenes kommune	928	Aust-Agder	6
Brønnøy kommune	1813	Nordland	6
Krødsherad kommune	622	Buskerud	6
Lenvik kommune	1931	Troms	6
Odda kommune	1228	Hordaland	6
Re kommune	716	Vestfold	6
Ringsaker kommune	412	Hedmark	6
Sande kommune	713	Vestfold	6
Skjervøy kommune	1941	Troms	6
Sørreisa kommune	1925	Troms	6
Tingvoll kommune	1560	Møre og Romsdal	6
Ullensaker kommune	235	Akershus	6
Ås kommune	214	Akershus	6
Alvdal kommune	438	Hedmark	5
Austrheim kommune	1264	Hordaland	5
Eigersund kommune	1101	Rogaland	5
Hemne kommune	1612	Sør-Trøndelag	5

Lyngdal kommune	1032	Vest-Agder	5
Midsund kommune	1545	Møre og Romsdal	5
Midtre Gauldal kommune	1648	Sør-Trøndelag	5
Oppegård kommune	217	Akershus	5
Sogndal kommune	1420	Sogn og Fjordane	5
Værøy kommune	1857	Nordland	5
Øksnes kommune	1868	Nordland	5
Ørskog kommune	1523	Møre og Romsdal	5
Askim kommune	124	Østfold	4
Bjerkreim kommune	1114	Rogaland	4
Farsund kommune	1003	Vest-Agder	4
Flesberg kommune	631	Buskerud	4
Gausdal kommune	522	Oppland	4
Namsos kommune	1703	Nord-Trøndelag	4
Sande kommune	1514	Møre og Romsdal	4
Sel kommune	517	Oppland	4
Steigen kommune	1848	Nordland	4
Vågan kommune	1865	Nordland	4
Evenes kommune	1853	Nordland	3
Flora kommune	1401	Sogn og Fjordane	3
Gloppen kommune	1445	Sogn og Fjordane	3
Hof kommune	714	Vestfold	3
Leka kommune	1755	Nord-Trøndelag	3
Seljord kommune	828	Telemark	3
Sigdal kommune	621	Buskerud	3
Trysil kommune	428	Hedmark	3
Ullensvang Herad	1231	Hordaland	3
Andøy kommune	1871	Nordland	2
Averøy kommune	1554	Møre og Romsdal	2
Gamvik kommune	2023	Finnmark	2
Gjemnes kommune	1557	Møre og Romsdal	2
Granvin kommune	1234	Hordaland	2
Grong kommune	1742	Nord-Trøndelag	2
Hadsel kommune	1866	Nordland	2
Hemsedal kommune	618	Buskerud	2
Kviteseid kommune	829	Telemark	2
Leirfjord kommune	1822	Nordland	2
Loppa kommune	2014	Finnmark	2

Moskenes kommune	1874	Nordland	2
Naustdal kommune	1433	Sogn og Fjordane	2
Nesna kommune	1828	Nordland	2
Saltdal kommune	1840	Nordland	2
Sauherad kommune	822	Telemark	2
Siljan kommune	811	Telemark	2
Snillfjord kommune	1613	Sør-Trøndelag	2
Svelvik kommune	711	Vestfold	2
Tranøy kommune	1927	Troms	2
Vaksdal kommune	1251	Hordaland	2
Vestnes kommune	1535	Møre og Romsdal	2
Volda kommune	1519	Møre og Romsdal	2
Åmli kommune	929	Aust-Agder	2
Agdenes kommune	1622	Sør-Trøndelag	1
Askvoll kommune	1428	Sogn og Fjordane	1
Bø kommune	1867	Nordland	1
Drangedal kommune	817	Telemark	1
Eide kommune	1551	Møre og Romsdal	1
Flakstad kommune	1859	Nordland	1
Hurum kommune	628	Buskerud	1
Inderøy kommune	1756	Nord-Trøndelag	1
Nord-Fron kommune	516	Oppland	1
Nordreisa kommune	1942	Troms	1
Rindal kommune	1567	Møre og Romsdal	1
Selje kommune	1441	Sogn og Fjordane	1
Storfjord kommune	1939	Troms	1
Verran kommune	1724	Nord-Trøndelag	1
Vindafjord kommune	1160	Rogaland	1
Åfjord kommune	1630	Sør-Trøndelag	1
Aremark kommune	118	Østfold	0
Audnedal kommune	1027	Vest-Agder	0
Aure kommune	1576	Møre og Romsdal	0
Aurland kommune	1421	Sogn og Fjordane	0
Austevoll kommune	1244	Hordaland	0
Balestrand kommune	1418	Sogn og Fjordane	0
Ballangen kommune	1854	Nordland	0

Bamble kommune	814	Telemark	0
Beiarn kommune	1839	Nordland	0
Berg kommune	1929	Troms	0
Berlevåg kommune	2024	Finnmark	0
Bindal kommune	1811	Nordland	0
Bjugn kommune	1627	Sør-Trøndelag	0
Bokn kommune	1145	Rogaland	0
Bremanger kommune	1438	Sogn og Fjordane	0
Bygland kommune	938	Aust-Agder	0
Bykle kommune	941	Aust-Agder	0
Båtsfjord kommune	2028	Finnmark	0
Bømlo kommune	1219	Hordaland	0
Dovre kommune	511	Oppland	0
Dyrøy kommune	1926	Troms	0
Dønna kommune	1827	Nordland	0
Eid kommune	1443	Sogn og Fjordane	0
Eidfjord kommune	1232	Hordaland	0
Eidskog kommune	420	Hedmark	0
Engerdal kommune	434	Hedmark	0
Etne kommune	1211	Hordaland	0
Etnedal kommune	541	Oppland	0
Evje og Hornnes kommune	937	Aust-Agder	0
Fedje kommune	1265	Hordaland	0
Finnøy kommune	1141	Rogaland	0
Fjaler kommune	1429	Sogn og Fjordane	0
Flatanger kommune	1749	Nord-Trøndelag	0
Flekkefjord kommune	1004	Vest-Agder	0
Flå kommune	615	Buskerud	0
Folldal kommune	439	Hedmark	0
Forsand kommune	1129	Rogaland	0
Fosnes kommune	1748	Nord-Trøndelag	0
Froland kommune	919	Aust-Agder	0
Frosta kommune	1717	Nord-Trøndelag	0
Frøya kommune	1620	Sør-Trøndelag	0
Fusa kommune	1241	Hordaland	0
Fyresdal kommune	831	Telemark	0
Gaular kommune	1430	Sogn og Fjordane	0
Gildeskål kommune	1838	Nordland	0
Gjerdrum kommune	234	Akershus	0
Gjerstad kommune	911	Aust-Agder	0
Gol kommune	617	Buskerud	0

Grane kommune	1825	Nordland	0
Gratangen kommune	1919	Troms	0
Grue kommune	423	Hedmark	0
Gulen kommune	1411	Sogn og Fjordane	0
Guovdageainnu Suohkan / Kautokeino kommune	2011	Finnmark	0
Halsa kommune	1571	Møre og Romsdal	0
Hamarøy kommune	1849	Nordland	0
Hammerfest kommune	2004	Finnmark	0
Hareid kommune	1517	Møre og Romsdal	0
Hasvik kommune	2015	Finnmark	0
Hattfjelldal kommune	1826	Nordland	0
Hemnes kommune	1832	Nordland	0
Herøy kommune	1515	Møre og Romsdal	0
Herøy kommune	1818	Nordland	0
Hitra kommune	1617	Sør-Trøndelag	0
Hjartdal kommune	827	Telemark	0
Hjelmeland kommune	1133	Rogaland	0
Hol kommune	620	Buskerud	0
Holtålen kommune	1644	Sør-Trøndelag	0
Hornindal kommune	1444	Sogn og Fjordane	0
Hurdal kommune	239	Akershus	0
Hvaler kommune	111	Østfold	0
Hyllestad kommune	1413	Sogn og Fjordane	0
Hægebostad kommune	1034	Vest-Agder	0
Høylandet kommune	1743	Nord-Trøndelag	0
Ibestad kommune	1917	Troms	0
Iveland kommune	935	Aust-Agder	0
Jondal kommune	1227	Hordaland	0
Jølster kommune	1431	Sogn og Fjordane	0
Karasjoga Giella / Karasjok kommune	2021	Finnmark	0
Klæbu kommune	1662	Sør-Trøndelag	0
Kvalsund kommune	2017	Finnmark	0
Kvam kommune	1238	Hordaland	0
Kvinesdal kommune	1037	Vest-Agder	0
Kvitøy kommune	1144	Rogaland	0
Kvæfjord kommune	1911	Troms	0
Kvænangen kommune	1943	Troms	0
Kåfjord kommune Gaivuona Suohkan	1940	Troms	0

Lardal kommune	728	Vestfold	0
Larvik kommune	709	Vestfold	0
Lavangen kommune	1920	Troms	0
Lebesby kommune	2022	Finnmark	0
Leikanger kommune	1419	Sogn og Fjordane	0
Leksvik kommune	1718	Nord-Trøndelag	0
Lesja kommune	512	Oppland	0
Levanger kommune	1719	Nord-Trøndelag	0
Lierne kommune	1738	Nord-Trøndelag	0
Lom kommune	514	Oppland	0
Lund kommune	1112	Rogaland	0
Lurøy kommune	1834	Nordland	0
Luster kommune	1426	Sogn og Fjordane	0
Lyngen kommune	1938	Troms	0
Lærdal kommune	1422	Sogn og Fjordane	0
Lødingen kommune	1851	Nordland	0
Løten kommune	415	Hedmark	0
Marker kommune	119	Østfold	0
Marnardal kommune	1021	Vest-Agder	0
Masfjorden kommune	1266	Hordaland	0
Meråker kommune	1711	Nord-Trøndelag	0
Modalen kommune	1252	Hordaland	0
Måsøy kommune	2018	Finnmark	0
Namdalseid kommune	1725	Nord-Trøndelag	0
Namsskogan kommune	1740	Nord-Trøndelag	0
Nedre Eiker kommune	625	Buskerud	0
Nes kommune	616	Buskerud	0
Nesset kommune	1543	Møre og Romsdal	0
Nissedal kommune	830	Telemark	0
Nome kommune	819	Telemark	0
Nord-Aurdal kommune	542	Oppland	0
Nord-Odal kommune	418	Hedmark	0
Norddal kommune	1524	Møre og Romsdal	0
Nordkapp kommune	2019	Finnmark	0
Nordre Land kommune	538	Oppland	0
Nore og Uvdal kommune	633	Buskerud	0
Notodden kommune	807	Telemark	0
Nærøy kommune	1751	Nord-Trøndelag	0
Oppdal kommune	1634	Sør-Trøndelag	0
Os kommune	441	Hedmark	0

Osen kommune	1633	Sør-Trøndelag	0
Porsanger kommune	2020	Finnmark	0
Rauma kommune	1539	Møre og Romsdal	0
Rendalen kommune	432	Hedmark	0
Rennebu kommune	1635	Sør-Trøndelag	0
Ringebu kommune	520	Oppland	0
Risør kommune	901	Aust-Agder	0
Roan kommune	1632	Sør-Trøndelag	0
Rollag kommune	632	Buskerud	0
Rødøy kommune	1836	Nordland	0
Rømskog kommune	121	Østfold	0
Røros kommune	1640	Sør-Trøndelag	0
Røst kommune	1856	Nordland	0
Røyrvik kommune	1739	Nord-Trøndelag	0
Salangen kommune	1923	Troms	0
Samnanger kommune	1242	Hordaland	0
Sandøy kommune	1546	Møre og Romsdal	0
Sauda kommune	1135	Rogaland	0
Selbu kommune	1664	Sør-Trøndelag	0
Sirdal kommune	1046	Vest-Agder	0
Skjåk kommune	513	Oppland	0
Skodje kommune	1529	Møre og Romsdal	0
Smøla kommune	1573	Møre og Romsdal	0
Snåsa kommune	1736	Nord-Trøndelag	0
Sokndal kommune	1111	Rogaland	0
Sola kommune	1124	Rogaland	0
Solund kommune	1412	Sogn og Fjordane	0
Spitsbergen kommune	2111	Svalbard	0
Stor-Elvdal kommune	430	Hedmark	0
Stord kommune	1221	Hordaland	0
Stordal kommune	1526	Møre og Romsdal	0
Stranda kommune	1525	Møre og Romsdal	0
Stryn kommune	1449	Sogn og Fjordane	0
Suldal kommune	1134	Rogaland	0
Surnadal kommune	1566	Møre og Romsdal	0
Sømna kommune	1812	Nordland	0
Sør-Aurdal kommune	540	Oppland	0

Sør-Varanger kommune	2030	Finnmark	0
Sørfold kommune	1845	Nordland	0
Tinn kommune	826	Telemark	0
Tjeldsund kommune	1852	Nordland	0
Tjøme kommune	723	Vestfold	0
Tokke kommune	833	Telemark	0
Tolga kommune	436	Hedmark	0
Torsken kommune	1928	Troms	0
Træna kommune	1835	Nordland	0
Trøgstad kommune	122	Østfold	0
Tvedestrand kommune	914	Aust-Agder	0
Tydal kommune	1665	Sør-Trøndelag	0
Tynset kommune	437	Hedmark	0
Tysfjord kommune	1850	Nordland	0
Tysnes kommune	1223	Hordaland	0
Ulvik kommune	1233	Hordaland	0
Unjargga Gielda / Nesseby kommune	2027	Finnmark	0
Utsira kommune	1151	Rogaland	0
Vadsø kommune	2003	Finnmark	0
Valle kommune	940	Aust-Agder	0
Vang kommune	545	Oppland	0
Vanylven kommune	1511	Møre og Romsdal	0
Vardø kommune	2002	Finnmark	0
Vega kommune	1815	Nordland	0
Vegårshei kommune	912	Aust-Agder	0
Verdal kommune	1721	Nord-Trøndelag	0
Vestre Slidre kommune	543	Oppland	0
Vevelstad kommune	1816	Nordland	0
Vik kommune	1417	Sogn og Fjordane	0
Vikna kommune	1750	Nord-Trøndelag	0
Vinje kommune	834	Telemark	0
Vågå kommune	515	Oppland	0
Våler kommune	426	Hedmark	0
Ål kommune	619	Buskerud	0
Åmot kommune	429	Hedmark	0
Åseral kommune	1026	Vest-Agder	0
Ørland kommune	1621	Sør-Trøndelag	0
Øystre Slidre kommune	544	Oppland	0

SPØRSMÅL NR. 811**Innlevert 30. mars 2016 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 4. april 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Hva var de norske klimagassutslippene i 2005 i a) ikke-kvotepliktig sektor b) i transportsektoren c) i den ikke-kvotepliktige delen av transportsektoren?»

BEGRUNNELSE:

EU målsetting om klimagassreduksjoner i ikke-kvotepliktig sektor regnes ut fra 2005-nivå.

Svar:

Miljødirektoratet er ansvarlig for Norges årlige klimagassrapportering til FNs Klimakonvensjon. Basert på

siste internasjonale utslippsrapportering fra april 2015 har Miljødirektoratet gjort en oppsplitting på kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor, jamfør spørsmålet fra representanten Holmås.

Ifølge disse tallene var de norske klimagassutslippene i 2005 på 55,4 millioner tonn og fordelt likt mellom ikke-kvotepliktig og kvotepliktig sektor med 27,7 millioner tonn CO₂-ekvivalenter på hver. Transportsektoren sto for 15,8 millioner tonn i 2005. Av disse var 14,9 millioner tonn innenfor ikke-kvotepliktig sektor.

SPØRSMÅL NR. 812**Innlevert 30. mars 2016 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 7. april 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil kunnskapsministeren vurdere å justere regelverket for å imøtekomme disse bekymringene?»

BEGRUNNELSE:

Innføringen av nye fraværsgrenser i videregående opplæring har vakt en del bekymring fra blant annet Elevorganisasjonen, som frykter at elever som av en eller annen årsak, for eksempel mobbing, psykiske plager, problemer hjemme eller annet, har vansker med å komme seg på skolen nå vil stå i større fare for å falle ut av skolen. Dersom utformingen av fraværsglene gjør det vanskeligere for elever som sliter å gjennomføre skolen og motta vitnemål, vil hensikten med reglene ikke kunne sies å være oppfylt.

Svar:

Elever i videregående opplæring har en lovfestet plikt til å møte frem og delta aktivt i opplæringen. Målet med fraværsgrensen er å få flere elever til å delta aktivt i undervisningen på skolen samt å redusere omfanget av skulking. Jeg har også registrert at flertallet på Stor-

tinget, inkludert Arbeiderpartiet, er enige i at det bør innføres en fraværsgrense i videregående skole.

Det er forskriftsfestet en rekke unntak fra fraværsgrensen. Fraværsgrensen gjelder kun ubegrunnet og udokumentert fravær. Regelverket er fleksibelt og gir rom for at en elev som for eksempel har psykiske plager kan få nødvendige tilpasninger. Jeg vil også påpeke at skolene har en lovfestet omsorgsplikt overfor elevene. Skolene ser allerede i dag på høyt fravær som en risiko for frafall, og har ulike tiltak rettet mot dette. Fraværsgrensen gir skolene økt incentiv til å fange opp elever med fravær, og til å jobbe målrettet for økt tilstedeværelse.

Forslaget om å innføre en fraværsgrense i videregående opplæring var på bred offentlig høring i fjor. Et klart flertall av høringsinstansene, om lag 70 prosent, uttalte at de ønsket en fraværsgrense i videregående skole. Vi har gått grundig gjennom høringsinnspillene. Sektoren har fått god tid til å forberede seg på endringen. Det er ikke aktuelt å endre regelverket nå. Det vi derimot skal gjøre, er å gi god informasjon og veiledning til skoleeiere. Slik sikrer vi at unntakene blir kjent, og legger til rette for en riktig og rettferdig praksis i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 813**Innlevert 30. mars 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 8. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Lovverket fastsetter bindende grenseverdier for svevestøv og nitrogenoksid. Bruk av piggdekk er en viktig årsak til at det i mange byer er for mye svevestøv i lufta. Dagens innkreving av piggdekkgebyr er svært lite effektiv.

Hvilke lovendringer er nødvendige for at bompengeselskap skal kunne innkreve passeringssavgift for kjøretøy med piggdekk?»

Svar:

Samferdselsdepartementet er opptatt av å bidra til bedre luftkvalitet og er positiv til at det arbeides med ny teknologi som kan benyttes i den sammenhengen. Når det gjelder spørsmålet om å bruke bomstasjoner til kontroll og innkreving av piggdekkgebyret, er dette ikke mulig innenfor dagens bompengesystem. Tillatelsen bompengeselskapene har til å kreve inn bompenger forutsetter at bompengeselskapene ikke engasjerer seg i tiltak som ikke har direkte sammenheng med innkreving av bompenger. Dette reguleres gjennom bompengeavtalen mellom bompengeselskapet og Statens vegvesen – en avtale som bygger på prinsipper som Stortinget har gitt for hvordan bompengeinnkrevingen i Norge skal foregå.

Regjeringen har gjennom Meld. St. 25 (2014-2015) satt i gang en omfattende reform i bompengesektoren.

Som en del av denne, vil ansvar og roller mellom bompengeselskap, utstederselskap og Statens vegvesen bli vurdert. I reformen legges det vekt på en ryddig rolledeling i sektoren. Det er en viktig forutsetning at bompenger ikke skal sammenblandes med midler innkrevd til andre formål. Det vil si at dagens prinsipp om at bompengeselskapene ikke engasjerer seg i tiltak som ikke har direkte sammenheng med innkreving av bompenger vil bli videreført.

I ny organisering legges det opp til at ansvaret for betaling fra kunder med bompengebrikke (utstederfunksjonen) skal skilles fra bompengeselskapene blant annet for å kunne knytte andre tjenester til bompengebrikken. Løsningen med innkreving av piggdekkgebyr innenfor bompengeinnkrevingen i dagens teknologi, vil bety at dette er knyttet opp mot selve bompengeselskapet – som er den aktøren som har befatning med innkrevingssystemet – og ikke utstederen. Det ville innebære at andre midler enn bompenger ble knyttet til bompengeselskapene, noe som altså ikke er i tråd med omorganiseringen fordi man vil være sikker på at bompengene som kreves inn ikke skal benyttes til andre formål.

Jeg legger opp til at bompengereformen skal evalueres etter en tid. Det vil da være aktuelt også å vurdere om det er noe som er endret som skulle tilsi at spørsmålet bør ses på igjen.

SPØRSMÅL NR. 814**Innlevert 30. mars 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 5. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan justisministeren gjera greie for kva slags nasjonale føringar som føreligg for prioritering av etterforsking, og kan statsråden gjera greie for om det føreligg liknande prioriteringslister som hos politidistrikt Vest hos dei andre politidistrikta, samt eventuelt innhaldet i desse?»

GRUNNGJEVING:

NRK har gjennom «Brennpunkt» og ei rekkje nyheitsaker avslørt at politiet i Hordaland ikkje prioriterer lovbrøt som ikkje fører til store verditap eller personskadar. Dette betyr i praksis at vanleg vinningskriminalitet som folk opplever i kvardagen ikkje er ein del av prioriteringa til politiet. Dette er noke Senterpartiet reagerer på, fordi vi meiner at også kvardagskriminaliteten må følgjast opp for at folk skal kjenne seg trygge i heile landet. I samband med dette ønskjer

eg at statsråden gjør greie for kva slags nasjonale føringer som ligg føre for prioritering av etterforskningsressursar, og eg ønskjer å vita om det finst tilsvarande prioriteringslister som hos politidistrikt Vest i dei andre politidistrikta. Dersom det føreligg slike lister, er det å forvente at statsråden presenterer desse.

Svar:

Nasjonale prioriteringer innen straffesaksområdet fremgår av Prop. 1 S (2015-2016), Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev for 2016 til hhv. Politidirektoratet og Den høyere påtalemyndighet, Riksadvokatens rundskriv om mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen i 2016 (Rundskriv nr. 1/2016) og Politidirektoratets disponeringsskriv til politidistrikt og særorgan for 2016.

De overordnede mål som er gitt for straffesakskjeden i 2016 er jf. Prop. 1 S (2015-2016); i) redusere alvorlig kriminalitet, ii) styrke forebyggingen av kriminalitet, og iii) en mer effektiv straffesakskjede. Når det gjelder føringen om prioritering av alvorlig kriminalitet menes i denne sammenheng både grove integritetskrenkelser som vold, herunder vold i nære relasjoner og seksuallovbrudd, samt grov profittmotivert kriminalitet som blant annet grov narkotikakriminalitet, grove ran, menneskehandel, menneskesmugling, økonomisk kriminalitet – herunder arbeidslivskriminalitet, samt grov miljøkriminalitet.

Riksadvokaten har, som leder av påtalemyndigheten, det overordnede ansvar for etterforskning av straffesaker. De sentrale resultatmål for straffesaksbehandlingen fremkommer av Riksadvokatens mål- og prioriteringsskriv (Rundskriv nr. 1/2016). Her vektlegges kvalitet og fremdrift i alle ledd, høy oppklaring, kort saksbehandlingstid og adekvat reaksjon. Videre klargjøres i rundskrivet hva som er de sentrale og landsdekkende prioriteringene ved iverksettelse og gjennomføring av etterforskning.

Riksadvokatens rundskriv gir rom for prioriteringer innen statsadvokatregionene og politidistriktene ut fra lokalt kriminalitetsbilde, så langt de er forenlige med sentrale føringer.

Politidirektoratet har etter anmodning fra departementet forhørt seg med samtlige politidistrikt om hvorvidt det foreligger lokale prioriteringsdirektiv i tillegg til de sentrale prioriteringene. Gjennomgangen viser at de fleste distrikter ikke har utarbeidet slike direktiver. Før sammenlåingene 01.01.2016 var det sju av politidistriktene som oppgir å ha utarbeidet lokale direktiver, mens dette så langt ikke gjelder noen av de «nye» distriktene etter reformen. Gjennomgangen viser således at distriktene legger de sentrale prioriteringene til grunn, men at det i enkelte distrikt i tillegg har vært utarbeidet lokale direktiver - noe det også gis rom for jf. Riksadvokatens omtale av regionale og lokale prioriteringer i rundskriv 1/2016.

Prioritering betyr nødvendigvis at noe går foran noe annet ved knapphet på ressurser, i dette tilfelle at alvorlige saker skal gå foran mindre alvorlige saker. Dette betyr ikke at mindre alvorlig kriminalitet ikke skal etterforskes og påtaleavgjøres, men det må gjøres en helhetlig vurdering av etterforsknings- og påtalekapasitet som sikrer at de prioriterte sakene gis den nødvendige oppfølging.

Når det gjelder den generelle håndteringen av vinningskriminalitet er det flere utviklingstrekk som peker i en riktig retning. Fra 2014 til 2015 gikk anmeldte vinningslovbrudd ned med hele 12 %. Det er også gledelig at oppklaringen av vinningslovbrudd har økt de siste to årene; fra en oppklaringsprosent på 21,4 % i 2013 til 24,1 % i 2015. For lovbrudd totalt har den økt fra 50,4 % i 2013 til 53,8 % i 2015.

Gjennom Nærpolitireformen er det et mål at kvaliteten på politiets straffesaksarbeid skal forbedres. Det er som ledd i dette under utarbeidelse en handlingsplan for løft av etterforskningsfeltet samt at det skal gjennomføres en påtaleanalyse og en særorgan-utredning. Jeg nevner også at jeg i eget brev til Riksadvokaten av 21.01.2014 har understreket at det er viktig å redusere antallet henleggelses saker med antatt kjent gjerningsmann på grunn av manglende saksbehandlingskapasitet. I Riksadvokatens rundskriv 1/2016 vises det til at gjeldende retningslinjer skal ajourføres.

SPØRSMÅL NR. 815**Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 4. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvor mange innsatte er sendt til Nederland, Norgerhaven, for å sone, - totalt og i hhv 2015 og så langt i 2016?»

Svar:

I 2015 ble 257 innsatte overført til straffegjennomføring i Norgerhaven fengsel. Så langt i 2016 er tallet 68. Totalt er altså 325 innsatte overført til straffegjennomføring i Norgerhaven fengsel i Nederland.

SPØRSMÅL NR. 816**Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 6. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Etter 1970 har det vært gjennomført en rekke endringer i arve- og skiftelovgivningen.

Er det ikke fortsatt slik at et bo ikke anses å være skiftet før arvingene har fått full disposisjonsrett over egen arvelodd, og hvis det ikke lenger er tilfelle, når ble bestemmelsene eventuelt endret slik at et bo kan anses som endelig skiftet selv uten at en endelig sluttutlodning har funnet sted?»

BEGRUNNELSE:

Høyesterett har og i flere andre rettsavgjørelser er det slått fast at skiftet ikke er gjennomført før alle arvinger i et uskiftet bo er gitt full disposisjonsrett over egen arvelodd. I Juridisk teori (Augedal, "Skifte" og "Lære-bok i Norsk skifterett" 1930/-35) fremkommer det at en fordring ikke er å anse som et oppgjør av bo med mindre den er sikret i form av et tinglyst skifteutlegg. Et skifte er ikke gjennomført før arvingene har mottatt all arv med full disposisjonsrett. Det er tidspunktet for den endelige utlodningen der arvingene har fått har fått

overført all arv med full eiendomsrett, og ikke den avholdte skiftesamlingen med oppstilling av boet, som er å anse som avgjørende for at et skifte er gjennomført.

Det kan synes som om det hersker noe forskjellig oppfatning av om når et bo er å anse som skiftet, derfor kan en avklaring fra departementet være klargjørende.

Svar:

Det er uklart for meg om spørsmålet representanten stiller relaterer seg til skifte av dødsbo, eller til skifte av et uskiftebo. Det er heller ikke angitt hvilken sammenheng problemstillingen knytter seg til. Det er derfor vanskelig å si noe mer konkret om gjeldende rett.

Jeg nevner for øvrig at det foreligger to utredninger med forslag til regelverksendringer på arve- og skifterettsområdet, NOU 2007: 16 Ny skiftelovgivning og NOU 2014: 1 Ny arvelov. Utredningene er til oppfølging i Justis- og beredskapsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 817**Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 7. april 2016 av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere å gje det norske regelrådet eit oppdrag i tråd med det danske implementeringsrådet?»

BEGRUNNELSE:

I EU/EØS-nytt frå 17. mars kjem det fram at det danske implementeringsrådet har kome med 21 forslag til den danske regjeringa om korleis ho kan for hindre at EU-reglar vert overimplementert i nasjonalt lovgjeving. For mykje implementering av EU-reglar kan gje Danmark meir kostnader og byrder enn naudsynt.

EU/EØS-nytt viser til at rådet mellom anna ber regjeringa fjerne barrierar som er til hinder for at Danmark blir «ein sterk, maritim flaggstat», og nemner Noreg mellom fleire land som det er naturleg å samanlikne seg med. Rådet etterlyser også enklare arbeidsmiljøregulering knytt til kjemikaliar, og viser til Noregs revisjon og forenkling av arbeidsmiljøforskriftene.

Implementeringsrådet blei nedsett av den danske regjeringa i desember. Folketinget vedtok i fjor eit lovforslag om meir openheit rundt implementeringa av EU-lovgjeving i dansk lov. I debatten viste ein mellom anna til at dei aller fleste EU-reglane blei innført gjennom forskrifter.

Svar:

Regelrådet ble oppnevnt og mandatet fastsatt ved kongelig resolusjon i statsråd 11.12.2015. Rådet er av gode grunner et uavhengig organ som ikke tar instruks fra regjeringen i faglige spørsmål. Denne type oppdrag til Regelrådet, som representanten Navarsete omtaler, må derfor eventuelt skje ved endring i mandatet. Regelrådet har et videre mandat og en annen innretning enn det danske Implementeringsrådet. Mens det danske rådet er innrettet kun mot EU-regulering, dekker det norske rådet all ny næringsrelevant regulering uavhengig av om denne har sitt opphav i særnorsk regulering eller EU-regulering. Regelrådet dekker imidlertid delvis de tilsvarende områder som det danske gjør.

Regelrådets formål er å bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder gjennom nytt eller endret regelverk. Etter gjeldende vedtekter skal Regelrådet vurdere forslag til nytt eller endret regelverk som er relevant for næringslivet. Hovedoppgaven til rådet er å ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav som er fastsatt i utredningsinstruksen. Rådet kan også vurdere hvorvidt nytt eller endret regelverk er utformet slik at målene oppnås

til en relativt sett lav kostnad for næringslivet. Rådet gir rådgivende uttalelser.

Det danske implementeringsrådet, som ble etablert i desember 2015, er et uavhengig organ, som gir sin regjering råd om hvordan EU-regulering kan utformes og implementeres på en mindre byrdefull måte for næringslivet. Implementeringsrådet arbeider innenfor tre områder. Jeg vil omtale disse tre områdene og kommentere hvilken rolle det norske Regelrådet har innenfor våre tilsvarende områder.

For det første kan Implementeringsrådet peke på områder hvor det er behov for en tidlig ivaretagelse av danske interesser. I Norge er dette hensynet ivarettatt på annet vis. Etter utredningsinstruksen skal departementene med underliggende virksomheter innenfor sine ansvarsområder så tidlig som mulig identifisere prosesser som blir forberedt i EU, og som er av vesentlig betydning for Norge. Norske vurderinger og synspunkter skal da spilles inn til EUs politikk- og regelverksutforming. I tillegg følger de viktigste prioriteringene for ivaretagelse av norske interesser av Regjeringens strategi for samarbeidet med EU i perioden 2014-2017, som følges opp av politisk ledelse og av embetsverket gjennom konkrete tiltak i de årlige arbeidsprogrammene.

For det andre skal Implementeringsrådet gi regjeringen råd om implementering av ny næringslivsrettet regulering med tanke på å forhindre unødige byrder ved implementering av ny EU-regulering. Det norske Regelrådet har allerede et oppdrag innenfor dette området. Rådet skal, når det i EU utarbeides EØS-relevant regelverk som kan ha vesentlig betydning for norsk næringsliv, bistå ansvarlig departement, med å granske konsekvensutredningene som medfølger forslag som er til behandling i EU-institusjonene. I slike saker vil derfor rådet trekke inn vurderinger knyttet til sitt formål om å bidra til at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder.

For det tredje kan Implementeringsrådet utpeke områder hvor eksisterende nasjonal overimplementering eller -fortolkning av EU-regulering kan revideres med tanke på å lette næringslivets byrder. Ved innretning av det norske Regelrådet ble det gjort et skille mellom eksisterende og ny regulering. Regelrådet skal vurdere forslag til ny eller endret lovgivning. Ansvaret for å identifisere revisjon av eksisterende lovgivning hviler på departementene. Nærings- og fiskeridepartementet har det koordinerende ansvaret for regjeringens forenklingsarbeid for næringslivet. Imidlertid skal Regelrådet i sin offentlige årsrapport gi vurderinger tilknyttet sin virksomhet, og det følger også av Regelrå-

dets frittstående og uavhengige rolle at man kan ha en tydelig stemme innenfor alt norsk reguleringsarbeid av relevans for næringslivet.

Problemstillingen om såkalt overimplementering av EU-regler er viktig. Det er lett å slutte seg til målene til både det norske Regelrådet og det danske implementeringsrådet om å unngå unødige byrder for næringslivet ved implementering av ny EU-lovgivning. Jeg vil imidlertid påpeke at hvis vi fra norsk side velger å innføre lovgivning som går ut over minimumskravene i en rettsakt fra EU, så skyldes det normalt hensynet

til andre viktige samfunns mål, for eksempel innen forbruker- og miljøpolitikken.

Regelrådet og Implementeringsrådet ble opprettet omtrent samtidig. Regelrådet skal ha sitt første møte 27. april, og rådet starter behandling av saker fra 1. juni i år. Jeg mener det norske Regelrådet har fått et hensiktsmessig mandat godt tilpasset vår reguleringsprosess og andre tiltak for å ivareta norske interesser i samarbeidet med EU. Rådet skal evalueres etter en tid, og det er ikke formålstjenlig å foreslå endringer i mandatet nå – før rådet har startet sin virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 818

Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås

Besvart 8. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kva vil statsråden gjere for at omtala transport vert definert som transport som ikkje er omfatta av Yrkessjåførforskrifta sin definisjon av «transport mot vederlag», og at transporten vert definert som ein transporttype som fell inn under unnataket i yrkessjåførforskrifta § 1. e)?»

GRUNNGJEVING:

Dei fleste produsentar i norsk gartneri- og hagebruksnæring har transport som ein del av sitt daglege virke. De eig lastebil/kjøretøy sjølv, og fraktar planter og innsatsmidler som ein del av arbeidet med produksjonen, og også tidvis ferdigvarer frå eigen produksjon.

Yrkessjåførforskrifta sin § 1, som omhandlar verkeområde, innleiar med at forskrifta handlar om transport «mot vederlag». I tillegg angir den unntak, der lyder Forskrifta: ... "Gjelder ikke for fører av kjøretøy" ... § 1e) «som benyttes til frakt av materiell eller utstyr som skal brukes i forbindelse med utøvelse av yrke, forutsatt at det å føre kjøretøyet ikke er personens hovedaktivitet.»

Transporten gartnerane her utfører er produksjonsrelatert, og utgjør berre ein liten del av produsentane sitt daglege virke. Transporten bør derfor ikkje vera omfatta av Yrkessjåførforskrifta. Dagens tolkning av regelverket gjer at alle desse gartnerane og bøndene i dag vert ansett som yrkessjåførar. Dette er lite hensiktsmessig, og ein vesentlig belastning for bransjen. I fleire EU-land er praksisen ein anna, og transport som er atert til eigen produksjon er heller ikkje ansett som «mot vederlag».

Senterpartiet meiner lovverk og forskrift er tydeleg nok, men at praktiseringa ikkje er i samsvar med dette.

Svar:

Spørsmålet som representanten Sjølmo Nordås tar opp illustrerer ei velkjend problemstilling rundt avgrensing og praktisering av yrkessjåføregelverket. Med tanke på formuleringar i spørsmålet, så minner eg om at problematikken var velkjend også då Senterpartiet hadde samferdselsministeren, men utan at det avklarte saka.

Vi har tidlegare hatt kontakt med Gartnerforbundet om praktiseringa av regelverket, og vi har bedt Gartnerforbundet om informasjon om den praksisen dei synar til frå andre land, til dømes Sverige Eg ynskjer å bidra til ei god løysing for næringa, og når Gartnerforbundet bidrar med sin kjennskap til praksis frå andre land, så vil det hjelpe departementet med å sjå nærare på om praksis er annleis i Noreg.

Eg forstår at kravet til yrkessjåførkompetanse opplevast krevjande for gartnerenæringa, slik det truleg også er for andre næringar som utfører transport som ein del av si verksemd.

Yrkessjåførdirektivet (direktiv 2003/59/EF), som Noreg er forplikta til å følgje i medhald av EØS-avtala, er gjennomført i norsk rett ved yrkessjåførforskrifta. Hovudregelen for om ein sjåfør blir omfatta av yrkessjåførforskrifta, er kva slags oppdrag/oppgåver vedkommande utfører, og ikkje yrket i seg sjølv.

Dersom vedkommande utfører person- eller godstransport mot vederlag, gjeld forskrifta. Det er enkelte unntak, mellom anna unnataket i §1 e) som seier at for-

skrifta ikkje gjeld for førar av køyretøy som nyttast til frakt av materiell eller utstyr som skal brukast i samanheng med utøving av yrket, når det å føre køyretøyet ikkje er personen sin hovudaktivitet.

Om den konkrete transporten er omfatta av yrkessjåførregelverket eller ikkje, vil derfor avhenge av ei konkret vurdering av om vilkåra i § 1 bokstav e) er oppfylt i det einskilde tilfelle. Dersom det gjeld transport av materiell eller utstyr som skal brukast i samanheng med utøving av yrket og det å føre køyretøyet ikkje er personen sin hovudaktivitet, omfattast det i utgangspunktet ikkje av ordlyden i yrkessjåførregelverket. Rein frakt av ferdige varer omfattast derimot i utgangspunktet av ordlyden. Det same gjeld frakt av materiell til produksjonsstad for bruk i produksjonen. Der vedkommande frakter materiell eller utstyr som han/ho treng for å utøve sitt yrke, gjeld derimot unntaket.

Vederlagsomgrepet må tolkast i samanheng med formålet, som er å avgrense profesjonell transportverksemd mot reint private aktivitetar som blir gjort av familie og andre, gjerne for kvarandre. Medlemmene i Norsk Gartnerforbund driv i utgangspunktet profesjonell verksemd der dei får vederlag for varene dei fraktar, anten i form av fraktgodtgjersle eller gjennom

varene dei sel. Det er nærliggande å vurdere at så lenge gartnaren frakter sine egne produkt, som skal nyttast vidare i samanheng med utøving av yrket, så driv ein transport som bør falle utanfor yrkessjåførregelverket. Derimot blir det noko anna når ein snakkar om større produsentar med eigen bilpark, kor sjåførar ikkje på noko tidspunkt bidreg i produksjonen på gartneriet, men berre utfører transportoppdrag. Eller der mindre produsentar fraktar varer tilhøyrande ei anna bedrift. Desse eksempla illustrerer kvifor det kan vere uheldig overfor andre næringar om ein gir eit generelt unntak for ei heil yrkesgruppe, utan omsyn til typen av transport som utførast.

Unntaket i § 1 e) er utfordrande også i internasjonal samanheng. Etter kva Vegdirektoratet kjenner til blir regelen tolka omtrent likt i andre land. Nokre EU-land, til dømes Frankrike, har tolka regelen noko vidare for delar av landbruket ut frå lange tradisjonar. Kommisjonen har tidligare gitt uttrykk for at det ikkje vil kome med nærare avklaringar, då slike ytterlegare unntak ikkje vil vere i tråd med formålet til direktivet. Som nemnt innleiingsvis tek eg gjerne imot Gartnerforbundet sine innspel om praksis frå andre land, slik at vi kan sikre at vi har ein best mulig praktis innafor regelverket sine rammer.

SPØRSMÅL NR. 819

Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 7. april 2016 av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Er disse bestemmelsene om å redusere og så fjerne roamingavgiftene implementert i EØS-avtalen, slik at reduserte roaming-priser fra april i år i det indre marked og fjerning av roaming fra 15. juni 2017 også omfatter norske forbrukere, og hvis ikke, når vil dette implementeres EØS-avtalen?»

BEGRUNNELSE:

Allerede i 2007 startet EU-kommisjonen arbeidet med å kutte roaming-avgiftene i det indre marked. I september 2013 la kommisjonen fram et forslag om å utvikle et felles telemarked med sikte på å fjerne roaming-avgiftene i det indre marked. I oktober 2015 vedtok EU-parlamentet at roaming-avgifter skal fjernes fra 15. juni 2017. Men allerede i april i år, skal de nåværende roamingavgiftene reduseres betydelig.

Dette innebærer at det blir rimeligere å bruke mobiltelefon på tvers av landene i det indre marked. Siden 2007 er roamingprisene reduserte med 91 %, men omfanget av roaming er vokst med 630 prosent.

Svar:

Jeg takker representant Hansen for spørsmålet.

Norge har gjennomført samtlige av de tre tidlige forordningene om internasjonal gjesting i ekomforskriften. Forordningene har ført til at prisene for internasjonal gjesting over tid gradvis har blitt redusert. Norske forbrukere og næringsliv har dermed kunnet nyte godt av reduserte priser for bruk av mobiltelefon (og senere også pc og nettbrett) ved reise innenfor EØS-området siden januar 2008.

25. november 2015 vedtok Europaparlamentet og Rådet en ny forordning (TSM-forordningen) om nettnøytralitet og internasjonal gjesting, som etablerer

rettslige rammer for nettnøytralitet og videreutvikler reglene om internasjonal gjesting. Med dette ble prisene for internasjonal gjesting senket ytterligere, og prisforskjellen mellom bruk av ulike nettverk («ute og hjemme») skal etter planen opphøre fra sommeren 2017.

Den delen av TSM-forordningen som gjelder internasjonal gjesting vil bli gjennomført i ekomforskriften § 2-7 på lik linje med de tre foregående forordningene. Ekomloven inneholder per i dag ingen hjemmel for gjennomføringen av reglene om nettnøytralitet og SD vil derfor foreslå inntatt en slik hjemmel i loven. Forslag til endringer i ekomloven var på høring i perioden 1. februar til 11. mars 2016, og det tas sikte på

å fremme en lovproposisjon om nødvendige endringer for Stortinget så snart som mulig.

Det har hele tiden vært vårt ønske og intensjon å få til en gjennomføring i norsk rett av TSM-forordningen på samme tid som i EU, eller nært opptil dato for når den skal gjelde for medlemslandene. Denne datoen er for medlemslandene 30. april 2016, med visse unntak. Det er per i dag vanskelig å si nøyaktig når TSM-forordningen vil bli formelt innlemmet i EØS-avtalen og når den vil tre i kraft for EØS EFTA-landene. Dette er imidlertid en svært viktig sak for forbrukere og næringsliv i de tre EØS EFTA-landene, og vi gjør det vi kan for å få dette på plass så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 820

Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 6. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Muligheten for betinget dom på narkotikaprogram med domstolskontroll (ND) er blitt et permanent alternativ til ubetinget fengselsstraff for tunge rusmiddelavhengige. Ordningen skal utvides til å gjelde hele landet. Ved oppstart av prøveprosjektet i 2006 var det forventet ca. 100 ND dommer årlig. Det har blitt ca. 1/4 og kun 30 dommer i 2015.

Hvilke forventninger har ministeren til antall ND dommer, og hvilke tiltak blir satt inn for at flere får denne rehabiliteringsmuligheten og dermed forebygge ny kriminalitet?»

BEGRUNNELSE:

Formålet med betinget dom på narkotikaprogram med domstolskontroll (ND) er å forebygge ny kriminalitet og fremme domfeltes rehabilitering for relativt tunge narkotikamisbrukere som er gjengangere i straffeapparatet.

I evalueringen av prøveprosjektet kom det frem at 34 % fullførte, mens tilsvarende gjennomføringsgrad i behandlingsinstitusjon for tunge rusmiddelavhengige er på 20-30 %. De som dropper ut er hovedsakelig personer med tynge sammensatt problematikk.

Ved oppstart i 2006 i Oslo og Bergen, ble det forventet ca. 100 ND dommer årlig. Det har helt fra oppstart kun vært ca. en fjerdedel og i 2015 ble det 30 nye ND dommer, derav 17 i Bergen og 13 i Oslo. Det er

strengt krav for å komme med i ordningen, blant annet krav om fast bopel har vært en utfordring.

En av grunnene til det lave tallet kan også være stor turn- over av politijurister som ikke er godt nok kjent med ordningen.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å styrke innsatsen for mennesker med rusproblemer. Regjeringen la derfor fram en ny opptrappingsplan for rusfeltet i november 2015 (Prop.15 S (2016-2020). Utvidelse av ordningen med narkotikaprogram med domstolskontroll (ND) er et viktig tiltak i planen. Regjeringen prioriterte derfor å utvide prøveordningen i Bergen og Oslo til å bli landsdekkende allerede i budsjettet for 2016. Det er et viktig grep med tanke på å nå alle som er i målgruppen for ordningen.

ND er en straffereaksjon. Det er derfor knyttet usikkerhet til nøyaktig hvor stort antall ND-dommer som vil bli avsagt på landsbasis i fremtiden. Det har siden oppstarten i 2006 blitt avsagt 260 ND-dommer til sammen i Oslo og Bergen, dvs. i snitt 26 hvert år. Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har estimert at antall deltakere på programmet etter hvert vil ligge på mellom 150 og 175 til enhver tid.

Det er som representanten er opptatt av viktig å forankre ordningen i domstol og politi/påtale og å drive omfattende informasjon og opplæring. Jeg vil derfor følge opp at KDI gjennomfører slike tiltak. Jeg har

fått opplyst at KDI har etablert et tett og forpliktende samarbeid med Riksadvokaten, Domstolsadministra-

sjonen, Helsedirektoratet og Fylkesmannen i Hordaland (opplæring).

SPØRSMÅL NR. 821

Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 7. april 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hva vil kulturministeren gjøre for å sikre at livssynskanalene har mulighet til å bli kringkastet de kommende årene?»

BEGRUNNELSE:

Da konflikten mellom Canal Digital og Discovery raste i vinter, kom det frem at Canal Digital som distributør av TV-kanaler, betaler store summer for å kunne formidle ulike kanaler til sine abonnenter. Dette gjelder for alle typer kanaler, men med et unntak: livssynskanalene. Disse kanalene må ut med store beløp for å bli kringkastet, altså helt motsatt av situasjonen for aktører som Discovery og andre.

Tidligere har det vært en rekke statlige initiativ for å sørge for at NRK2, Frikanalen og andre løsninger ble brukt for å sikre et mangfoldig medietilbud, hvor også livssynsaktører fikk formidle sine programmer.

Svar:

Kringkastingsforskriften åpner for å pålegge kableiere formidlingsplikt for NRKs fjernsynssendinger,

Frikanalen og den kringkaster som myndighetene har utpekt til å ivareta særskilte allmenne hensyn, som i dag er TV2 Hovedkanalen. EØS-retten stiller to vilkår som må være oppfylt for at myndighetene kan pålegge formidlingsplikt. For det første må kanalen som sikres formidling ivareta en konkretisert allmenn interesse. For det andre må plikten til å formidle kanalen ikke påføre betal-tv-tilbyderen uforholdsmessig store byrder. I praksis må hver enkelt kanal oppfylle allmenne behov. Det vil si at det må dreie seg om en allmenn-kringkaster.

Det er derfor ikke aktuelt å utvide kretsen av formidlingspliktige kringkastere til også å omfatte livssynskanaler.

Jeg viser for øvrig til at sendinger i Frikanalen er åpen for alle som driver frivillig virke på ikke-fortjenstbar/ ikke-offentlig basis i Norge, og at Frikanalen allerede har en rekke livssynskanaler og livssynsorganisasjoner som medlemmer. Det er dessuten åpent for alle TV-kanaler å sende via Internett forutsatt at man har registrert seg hos Medietilsynet.

SPØRSMÅL NR. 822**Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 8. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«På hvilken måte mener helse- og omsorgsministeren at begrepet desentralisering skal vektlegges i en beslutning om hvor nye strålesentre bør etableres?»

BEGRUNNELSE:

Det er bred enighet om å øke strålekapasiteten for kreftbehandling i Norge og gjøre den mertilgjengelig for flere pasienter. Rundt om i landet er det nå et sterkt engasjement omkring lokalisering av nye desentraliserte strålesentre. Helse Sør-Øst skal om få uker ta beslutningen om hvor slike sentre skal plasseres innenfor sine sykehusområder. I forkant av denne beslutningen er det utarbeidet ulike fagrapporter som har tatt opp i seg befolkningsgrunnlag, faglig kompetanse og reiseavstander for befolkningen til og fra de aktuelle plasseringsalternativene. Disse rapportene konkluderer i stor grad med at de fleste faglige og befolkningsmessige forhold er tilnærmet like innenfor Vestfold/Telemark. Mens det for de bosatte pasienter i vestre deler av Telemark og østre deler av Agder vil reiseavstanden for å motta behandling bli uforholdsmessig lang.

Telemark er blant de fylkene som benytter strålebehandling minst i hele landet, samtidig som det er det

fylket som de nærmeste årene vil oppleve en større andel aldrende befolkning sammenlignet med gjennomsnittet i regionen.

Svar:

Målet med desentralisering av helsetjenester er å bringe flere av tjenestene nærmere der folk bor. Økt desentralisering har mange fordeler som kortere reisevei og besparelse av tid. Mange opplever også større trygghet i å bli behandlet nært sitt lokalmiljø og lokale nettverk.

I den aktuelle saken som omhandler strålekapasitet er det, ifølge Helse Sør-Øst, påvist store variasjoner i forbruk som kan knyttes til hvor eksisterende stråleenheter er plassert. I dag står Oslo universitetssykehus HF for en svært stor andel av kapasiteten i regionen.

Helse Sør-Øst RHF har signalisert at de vil legge vekt på at en videre utbygging av strålekapasitet skal skje desentralt. Helse Sør-Øst RHF har ansvar for å sikre likeverdige helsetjenester til alle uavhengig av bosted, og jeg legger til grunn at en planmessig fordeling og utbygging av strålekapasitet vil bidra til økt tilgjengelighet i hele regionen og gi et mer likeverdig tilbud til pasientene.

SPØRSMÅL NR. 823**Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 8. april 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Det må være et mål å øke andelen trehus i Norge, og det må være et mål at elementene til slike hus blir bygd i Norge.

Kan næringsministeren medvirke til at Innovasjon Norges tilskuddsordninger blir brukt aktivt for å fremme en slik miljø- og klimavennlig utvikling, og er dette et element i regjeringens arbeid med bioøkonomi?»

BEGRUNNELSE:

Flere aktører i Akershus har tatt en lederrolle i arbeidet med å utvikle bærekraftige bosettinger der mennesker

kan bo, arbeide og leve innenfor rammen av såkalte økolandsbyer eller økosamfunn.

I Hurdal er det allerede bygget et første trinn i en økolandsby, og det planlegges en lignende landsby i Aurskog-Høland. Som en del av denne utviklingen pågår det et arbeid for å etablere en helnorsk, integrert verdikjede "fra tømmer til hus".

Svar:

Innovasjon Norge forvalter Nærings- og fiskeridepartementets bedriftsrettede virkemidler for verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Selskapet tilbyr tjenester innenfor finansiering, kompetanse, profilering,

nettverk og rådgivning. Innovasjon Norge tar på selvstendig grunnlag beslutning om hvilke prosjekter som skal tildeles støtte, innenfor de føringer som er gitt av Stortinget og selskapets oppdragsgivere. En viktig føring er at støtten skal være utløsende for prosjektene.

Regjeringen vurderer det som hensiktsmessig med bredt innrettede ordninger. Ved å ha åpne, landsdekkende ordninger uten bransjemessige eller geografiske føringer oppnås betydelig konkurranse om midlene. Det skal føre til at det er de kvalitativt beste prosjektene som mottar støtten.

Utviklingsprosjekter innen skog- og trevareindustrien kan, på lik linje med prosjekter innen andre bransjer, motta støtte fra Innovasjon Norge generelle og landsdekkende ordninger. Dette forutsetter at prosjektene møter de kriterier som er satt for de ulike ordningene og at prosjektene når opp i konkurransen om midlene.

Regjeringen har de siste årene styrket Innovasjon Norges generelle og landsdekkende ordninger. Gjennom denne satsingen, har alle prosjekter, uavhengig av

bransje og geografi, fått styrket sine muligheter til å motta støtte fra flere av Innovasjon Norges ordninger.

En tematisk ordning som forvaltes av Innovasjon Norge og som kan være aktuell i denne sammenheng, er Trebasert Innovasjonsprogram. Ordningen finansieres over Landbruks- og matdepartementets budsjett, og skal bidra til å øke bruk av tre som materiale og til å øke lønnsomheten i hele verdikjeden. Alle bedrifter som arbeider for å økt bruk av tre gjennom nyskapende virksomhet er i målgruppen for hvem som kan motta finansiell støtte.

Regjeringen utarbeider nå en nasjonal bioøkonomistrategi. Strategien skal gi overordnede og langsiktige føringer for en nasjonal innsats innenfor bioøkonomien, og bidra til næringsutvikling og et grønt skifte. Strategien vil i utgangspunktet ha en sektorovergripende tilnærming, mens mer sektorspesifikke problemstillinger i hovedsak vil behandles i andre regjeringsdokumenter. I den forbindelse kan det nevnes at regjeringen vil legge frem en stortingsmelding om skog- og trenæringen, der bruk av tremateriale til bygg vil være et tema.

SPØRSMÅL NR. 824

Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 13. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren medvirke til at det kan bygges et nytt stoppested på Kongsvingerbanen til erstatning for dagens Auli og Rånåsfoss stoppesteder, og hvordan vurderer han Jernbaneverkets tids- og pengebruk i saken med henblikk på at de nå likevel ikke ønsker å bygge et nytt stoppested?»

BEGRUNNELSE:

I lengre tid har det blitt arbeidet med å få ned reisetida på Kongsvingerbanen. Som et element i dette arbeidet har det vært arbeidet med å få ned antall stoppesteder. Derfor igangsatte Jernbaneverket, sammen med Nes kommune, Sørums kommuner og andre aktører, et arbeid for å opprette et nytt stoppested til erstatning for dagens Auli og Rånåsfoss stoppesteder, for dermed å få ett stoppested i stedet for to.

Både Nes kommune og Sørums kommuner har vært positive til dette arbeidet og har konkludert med at alternativet "Sandnes Øst" er det aktuelle alternativet for et nytt stoppested. Etter lang tids arbeid sier nå Jernbaneverket at det ikke er aktuelt å realisere "Sandnes Øst" og at de i stedet vil ruste opp dagens Rånåsfoss stoppested (stasjon).

Svar:

Jernbaneverket (JBV) har utarbeidet et planprogram og en konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven for nytt stoppested Rånåsfoss/Auli. Hensikten med dette arbeidet har vært å vurdere konsekvenser av alternative løsninger for etablering av nytt stoppested og kryssningsspor. Kongsvingerbanen er en enkeltsporet banestrekning med svært begrenset kryssingsmulighet som trafikkeres av både lokaltog, regiontog, utenlands tog og godstog.

Målet for JBV's arbeid har vært:

- Økt transportkapasitet
- Tilstrekkelig lengde på kryssningsspor for at 750 meter lange godstog kan krysse
- Dobbel sett med Flirt-tog skal kunne gå på strekningen. Dette krever tosidig plattform med min 220 meter lengde
- Redusert reisetid for passasjerer
- Økt attraktivitet på stasjonene

JBV støtter vurderingen til Nes kommune og Sørums kommuner om at en stoppestedslokalisering ved Sandnes Øst er den beste ut i fra arealutvikling. Imidlertid avdekket grunnundersøkelser utfordrende grunnforhold som vil kreve støttefylninger i Glomma og massestabilisering av stasjonsområdet på grunn av store leiområder.

Gjennom arbeidet er det avdekket at kostnaden ved etablering av nytt stoppested på Sandnes er 2 til 3 gan-

ger så høy som etablering av stasjon og kryssningsspor på Rånåsfoss.

JBV opplyser at Rånåsfoss stasjon vil framstå som en ny stasjon med tosidig plattform, trapperom og heis, bedret innfartsparkering og løsninger for buss, gående og syklende. I tillegg vil dagens kryssningsspor bli forlenget. I tillegg skal det i videre reguleringsplanarbeidet ses på et større område for å sikre et godt og effektivt gang- og sykkelvegnett.

Jeg har forståelse for at kommuner arbeider for den løsningen de mener vil være den beste for lokalsamfunnet, men det er samtidig viktig at dette ses opp mot de totale kostnadene. Utredningsarbeidet har vært nyttig og har avdekket viktige forhold som bør hensyntas ved endelig valg.

Jeg vil imidlertid understreke at også en opprusting av Rånåsfoss stasjon vil bidra til å gjøre jernbanen til et mer attraktivt for de reisende i stasjonens omland.

SPØRSMÅL NR. 825

Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 8. april 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hvordan stiller kulturministeren seg til at ny norsk musikk ikke vil bli spilt på NRK radio på morgensendingene?»

BEGRUNNELSE:

Norsk musikk og særlig ny norsk musikk er avhengig av å bli eksponert gjennom bl.a. allmennkringkasteren NRK for å øke nedslagsfelt og bli oppdaget av lyttere. Det er stor enighet blant norske artister og norske musikkorganisasjoner at NRK er en viktig kulturinstitusjon i Norge som kan spre norsk musikk til mange, både lokalt og nasjonalt. Viktigheten av å bli spilt i sendetid med mange lyttere påpekes. Reaksjonene har vært store etter at NRK meddelte at det ikke vil bli spilt ny norsk musikk på morgen.

Svar:

NRKs radiokanaler har stor oppslutning blant lytterne. Det er derfor viktig at NRK tar ansvar for å fremme norsk musikk. Av denne grunn foreslo regjeringen i

allmennkringkastingsmeldingen Meld. St. 38 (2014-2015) Open og opplyst å øke norskandelen i NRKs hovedkanaler P1, P2 og P3. Departementet understreket også at NRK bør sende en høy andel norsk musikk på sine andre radiokanaler. Stortingsflertallet sluttet seg til dette i mars i år. Stortingsflertallet ga samtidig uttrykk for at NRK bør forpliktes til å ta et større ansvar for å løfte frem nye talenter og lokale artister, for eksempel i distriktssendingene. Dette skal jeg selvsagt følge opp på egnet måte. Jeg vil likevel ikke pålegge NRK å spille lokale artister på bestemte tider av døgnet. Dette ville vært en innblanding i NRKs redaksjonelle frihet som jeg verken vil, eller formelt sett kan gjøre. Jeg minner om at kringkastingssjefen har ansvaret for den løpende programvirksomheten i NRK, og at jeg som eier ikke kan instruere eller overprøve kringkastingssjefen i redaksjonelle spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 826**Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 8. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil regjeringa innføre krav om kommunale akuttplassar og betalingsplikt for utskrivningsklare pasientar innan tverrfagleg spesialisert rusbehandling og psykisk helsevern allereie frå 1. januar 2017, kor mange nye bustadar og bustadstilbod manglar/ må opprettast i kommunane i år for å ta imot dei utskrivningsklare pasientane frå nyttår, kor mange nye årsverk må opprettast for å sikre eit forsvarleg fagleg tilbod i kommunane og kor mykje vil dette koste kommunesektoren?»

BEGRUNNELSE:

Viser til dokument nr.15:718(2015-2106), svar på skriftleg spørsmål frå underteikna på om regjeringa har oversikt over kor mange bustader som manglar nasjonalt til pasientar som er under behandling i psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert rusbehandling. I svaret frå statsråden kom det ikkje noko konkret svar på dette. Samstundes er det regjeringa sin plan å innføre betalingsplikt for utskrivningsklare pasientar innan rus og psykisk helse i 2017. Bustad er den fremste faktoren som i dag hindrar utskriving til kommunane. Innføring av betalingsplikt og oppretting av kommunale akuttsenger innan rus - og psykiatri allereie i januar 2017 vil etter spørsmålsstillaren sitt syn vere fagleg og politisk uansvarleg dersom det skjer utan at kommunane har hatt sjanse til å bygge ut sitt tilbod i forkant.

Svar:

Regjeringen har varslet innføring av betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter innan tverrfaglig spesialisert behandling (TSB) og psykisk helsevern tidligst frå januar 2017 i Meld. St. 26 (2014–2015) og Prop. 1 S. (2015–2016). I de samme dokumentene er det varslet at en plikt til øyeblikkelig hjelp døgntilbud i kommunene for psykisk helse og rus vil innføres fra 2017.

Da betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter innen somatikk ble innført i 2012, fikk kommunene overført midler til sitt rammetilskudd. 1. januar 2016

fikk kommunene en lov-pålagt plikt til å tilby øyeblikkelig hjelp døgnoophold. Også med denne ordningen ble midler til dette innlemmet i kommunenes frie inntekter. Den enkelte kommunene kan selv vurdere hvordan de overførte midlene skal benyttes.

Den plikt kommunene nå har fått til å sørge for tilbud om døgnoophold for helse- og omsorgs-tjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp gjelder som kjent kun for pasienter med somatisk sykdom. For meg er det viktig at vi raskest mulig sikrer at alle pasienter får bedre hjelp. Det kan ikke være slik at noen blir ekskludert fra et kommunalt døgntilbud på grunn av psykisk helse- og rusproblemer. Det er heller ikke akseptabelt at pasienter blir boende i spesialisthelsetjenesten i måneder etter at de er ferdigbehandlet, mens de venter på et kommunalt botilbud. Dette er ikke bra for disse pasientene, og betyr samtidig at andre må vente lengre på behandlingstilbud. Jeg mener det derfor er behov for å innføre betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter også for disse gruppene. Disse virkemidlene skal, nå som tidligere, støtte målene om bedre arbeidsfordeling mellom kommuner og helseforetak, gode pasientforløp og kostnadseffektive løsninger.

Representanten spør hva som skal til for å sikre et faglig forsvarlig tilbud i kommunene i form av botilbud og årsverk, og hva dette vil koste kommunesektoren. Kommunene har allerede en udiskutabel plikt til å yte nødvendige og forsvarlige tjenester til alle som bor i kommunen. Det inkluderer selvsagt også brukere med psykiske helse- eller rusproblem. En betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter innen psykisk helse og rus vil ikke rukke ved dagens ansvars-fordeling eller kravet til forsvarlighet i tjenestetilbudet, og innebærer heller ingen endringer i pasient- og brukerrettighetene. Plikten til et øyeblikkelig hjelp døgntilbud vil være en ny plikt. Som ved innføring av disse ordningene innen somatikk, vil midler følge med når ordningene inntreffer. Jeg tar sikte på å omtale videre prosess knyttet til disse ordningene, herunder de økonomiske konsekvensene, i årets kommuneproposisjon.

SPØRSMÅL NR. 827**Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 8. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil regjeringa sørge for å opprette nasjonale tilbud om tverrfagleg behandlingsopplegg for folk som har opplevd mobbing på jobben, konflikter med sjefen eller konflikter etter varsling, slik klinikken Jobbfast ved Haukeland Universitetssjukehus har tilbud om i dag?»

BEGRUNNELSE:

Jobbfast ved Haukeland Universitetssjukehus tilbyr eit tverrfagleg behandlingsopplegg for folk som har opplevd mobbing på jobben, konflikter med sjefen eller konflikter etter varsling. Klinikken har kapasitet til 42 pasientar i året og har no måtte avvise fleire pasientar frå heile landet. Ventelistene er lange.

Svar:

Helse Vest RHF kan på bakgrunn av informasjon fra Helse Bergen opplyse om at det ennå ikke er tatt stilling til hvorvidt prosjektet "Jobbfast" ved Haukeland Universitetssjukehus skal videreføres eller ikke. På grunnlag av prosjektrapport vil tiltaket bli nærmere vurdert.

Det vil være det regionale helseforetaket som ledd i sitt sørge-for ansvar, som vurderer og tar stilling til hvorvidt etablerte enkelttiltak og prosjekter bør videreføres eller ikke. Jeg legger til grunn at pasienter med psykiske lidelser, uavhengig av årsaken til behovet for helsehjelp, skal få den nødvendige helsehjelpen i samsvar med gjeldende regelverk.

Dersom man konkluderer med at et prosjekt eller et tiltak bør videreutvikles til et nasjonalt tilbud, vil det være det regionale helseforetaket som må fremme slik søknad til Helse- og omsorgsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 828**Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Marianne Aasen****Besvart 8. april 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«På hvilken måte kan statsråden sikre at søkere som har tatt videregående skole i utlandet og dermed har utenlandsk vitnemål får delta i samordna opptak på likverdig vis som de med norsk vitnemål?»

BEGRUNNELSE:

Mange ungdommer velger å ta deler av utdannelsen sin i utlandet, noe som er positivt i et internasjonalt perspektiv. For å sikre at dette ikke går ut over videre skolegang må det finnes gode omgjøringsstabeller. Det bør være slike tabeller for alle OECD-land, og de bør være av en slik kvalitet at vurderer nivået så likt som mulig. Det har vært flere eksempler på at det mangler omgjøringsstabeller for land som Canada og Belgia, noe som er uheldig.

Svar:

Samordna opptak har siden 2007 hatt stor oppmerksomhet på å utarbeide offisielle omregningstabeller for søkere som har sin videregående opplæring fra utlandet.

Da jeg overtok Kunnskapsdepartementet høsten 2013 var altså arbeidet med å utarbeide omregningstabeller godt i gang, men det manglet fortsatt tabeller for flere land. Med grunnlag i henvendelser fra bl.a. søkere som hadde vitnemål fra videregående opplæring fra Canada, ba jeg Samordna opptak om å intensivere dette arbeidet samtidig som de fikk tilført ekstra midler til dette.

Det foreligger pr i dag omregningstabeller for mer enn 60 land. For mange land er det utarbeidet flere tabeller. For Canada er det for eksempel nå utarbeidet tabeller for fem av de 11 provinsene. For Australia er det utarbeidet omregningstabeller for tre av delstatene. Totalt foreligger det omtrent 100 omregningstabeller.

Samordna opptak har opplyst at de hvert år mottar søknader fra 3-4 søkere med videregående opplæring fra Belgia, og at det nå også foreligger en omregningstabell for Flandern i Belgia. Arbeidet med å utarbeide nye omregningstabeller fortsetter, samtidig som det også er viktig å ha fokus på endringer i de landene som det allerede er utarbeidet tabeller for.

Søkere med opptaksgrunnlag fra utlandet konkurrerer i utgangspunktet på like fot med norske søkere. Dette gjelder også for de søkerne som har utdanning

fra land hvor det ikke foreligger omregningstabeller. For slike søkere utarbeider Samordna opptak egne notater som institusjonene legger til grunn ved vurdering av søknadene.

Jeg er enig med representanten Aasen om at det er viktig å ha gode systemer for opptak til norsk høyere utdanning for søkere med videregående opplæring fra utlandet. Jeg vil derfor sørge for at Samordna opptak viderefører arbeidet med utvikling og vedlikehold av omregningstabeller.

SPØRSMÅL NR. 829

Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 11. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvilken kunnskap vi har om omfanget av dette problemet, og hvilke rutiner/tiltak som er iverksatt for å forebygge og avdekke dette?»

BEGRUNNELSE:

Media har de siste årene omtalt enkeltepisoder hvor leger har vært beruset på jobb, og saken om en kirurg ved Rikshospitalet i fjor høst fikk mye oppmerksomhet og vekker naturlig nok bekymring hos enkelte. Enkelt-sakene håndteres av sykehusledelse, Helsetilsynet og eventuelt politiet.

Svar:

Den hyppigste årsaken til at helsepersonell får tilbakekalt sin autorisasjon, er bruk av alkohol, narkotika eller andre midler med lignende virkning i arbeidstiden. Antallet helsepersonell som mister sin autorisasjon på grunn av rusmiddelmissbruk er generelt sett stigende. Den største gruppen av helsepersonell som mister sin autorisasjon som følge av rusmidler, er sykepleiere.

For leger har antallet tilbakekall på grunn av rusmiddelbruk variert mellom 7 og 15 de siste fem årene, med en gjennomsnitt på om lag 11.

Tilbakekall av autorisasjon pga. rusmiddelbruk	2011	2012	2013	2014	2015
Leger	11	14	7	15	10
Totalt	57	60	60	84	85

Rutiner/tiltak for å forebygge og avdekke rusmiddelbruk

Rusmiddelmissbruk hos helsepersonell utgjør en betydelig risiko for svikt og skade i pasient-behandlingen. Det er derfor viktig at virksomheter som yter helsehjelp, har rutiner for å avdekke og forebygge at helsepersonell er rusmiddelpåvirket i arbeid. Det er også av stor betydning at helsepersonell er kjent med arbeidsplassens plikter og rutiner, og har fått veiled-

ning i hvordan de skal forholde seg når det er mistanke om at en kollega kan ha et rusproblem.

Det er først og fremst arbeidsgiver som har mulighet til å avdekke tilfeller der helsepersonell er ruspåvirket i arbeidstiden. Helsepersonell er pålagt pliktmessig avhold i arbeidstiden og i et nærmere bestemt tidsrom før tjenestetiden begynner. Ved en lovendring i 2012 ble det bestemt at helsepersonell kan pålegges å avgi utåndingsprøve, blodprøve eller tilsvarende ved mis-

tanke om ruspåvirkning. Arbeidsgiver eller fylkesmannen kan pålegge helsepersonell slike kontrolltiltak.

Det er et grunnleggende krav til helsetjenesten at den helsehjelp som ytes er faglig forsvarlig. Kravet stilles både til det enkelte helsepersonells utøvelse av helsehjelp og til virksomhetens organisering av sine tjenester. Internkontroll er et viktig redskap for virksomhetene for å sikre faglig forsvarlige helsetjenester. Internkontroll er et verktøy som skal sikre at daglige arbeidsoppgaver blir utført, styrt og forbedret i henhold til lovens krav. Helseforetak og kommuner skal sørge for å ha et systematisk arbeid med kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet i sine virksomheter og at internkontroll ivaretas hos private aktører de inngår avtaler med. Fastleger og andre privatpraktiserende leger har i tillegg det samme ansvaret for å yte forsvarlige tjenester som annet helsepersonell.

Rutiner/tiltak for å forebygge og avdekke rusmiddelbruk i helseforetakene

Helseforetakene har stor oppmerksomhet på å forebygge rusmiddelmisbruk blant sine ansatte, både ut fra et pasientsikkerhetsperspektiv, fra et arbeidsmiljøperspektiv og for å ivareta den enkelte medarbeider. Konsekvensene for den enkelte medarbeider kan være dramatiske siden rusmisbruk både kan medføre tap av arbeidsforhold og tap av autorisasjon til å praktisere som helsepersonell.

Helseforetakene har utviklet prosedyrer for å forebygge og følge opp ansatte med rusmiddelmisbruk. Det er også utviklet prosedyrer for hvordan å håndtere mistanke om rusmiddelbruk blant ansatte.

Helsepersonell har meldeplikt til tilsynsmyndighetene om forhold som kan medføre fare for pasienters sikkerhet, jf. helsepersonelloven § 17. Det innebærer blant annet en plikt til å melde fra om helsepersonell som møter ruspåvirket på jobb. Det er ikke krav til at ruspåvirkningen skal ha medført skade på pasienter for at denne meldeplikten skal inntre.

Alle som jobber i et helseforetak har ansvar for å melde fra om sikkerhetsbekymringer. Dette omfatter rusmiddelbruk. Det er oftest kollega, pasient eller pårørende som varsler arbeidsgiver om et mulig rusmiddelbruk, men rusmiddelbruk avdekkes også av nærmeste leder uten at varsler fra andre er mottatt.

I tilfeller hvor en ansatt innrømmer et rusmiddelmisbruk, har noen av helseforetakene etablert en praksis hvor det kan innvilges en frivillig rusavtale. Hvorvidt den ansatte får tilbud om avtale blir imidlertid vurdert individuelt. Avtalen skal sikre at ansatte utfører sin praksis på en rusfri måte. Avtalen innebærer oppmøtekontroll, uanmeldte stikkprøver, dialog med fastlege, aktiv medvirkning til rusbehandling der det er aktuelt, og jevnlig evalueringsmøter med nærmeste leder. Brudd på en rusavtale kan medføre tap av arbeidsforhold og tap av autorisasjon.

Andre helseforetak har utviklet tiltaksprogram med fokus på at ansatte med rusmiddelproblemer skal få hjelp til å mestre sin livssituasjon uten bruk av rusmidler, slik at tilsettingsforholdet kan opprettholdes.

Etter Arbeidstilsynets tilsynskampanje "God Vakt" i 2005, ble rutiner og praksis knyttet til rusmisbruk blant ansatte gjennomgått og forbedret ved alle helseforetak. Dette omfattet både forebyggende tiltak som holdningsskapende arbeid, strengere kontroll med uttak og administrasjon av medikamenter, og rutiner for hvordan håndtere mistanke om rus og oppfølging av ansatte der det er avdekket brudd på gjeldende lov.

Ledere i helseforetakene er ansvarlig for å etablere og vedlikeholde gode rutiner for oppbevaring, håndtering og kontroll med bestilling og utdeling av medikamenter. God ledelse innebærer å utvikle en sunn bedriftskultur og skape gode holdninger hos egne ansatte. Noen helseforetak har også innført IKT-løsninger som bidrar til å forebygge eventuelt misbruk av tilgjengelige legemidler i virksomheten. Eksempler på dette er legemiddelkabinett, endose-leveranser og oppfølging av medikamentforbruk på nye måter, med analyser av forbruk i forhold til diagnoser med videre. Dette har ført til at det er avdekket mislighold/tyveri av tilgjengelige legemidler, men det er også sannsynlig at disse tiltakene har virket preventive.

Det er departementets vurdering at helseforetakene både har kunnskap om og oppmerksomhet på faren for rusmiddelmisbruk generelt, og at det er utviklet rutiner for å forebygge, oppdage og håndtere denne utfordringen. Samtidig så må man også konstatere at helsetjenesten har en særlig utfordring knyttet til tilgjengelighet til medikamenter. Dette krever både en spesiell årvåkenhet og en aktiv bruk av rutiner for å unngå at helsepersonell misbruker disse viktige innsatsfaktorene i helsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 830**Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 7. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sikre at sivile saker i Gulating lagmannsrett, som hører hjemme i Stavanger og Haugesund, ikke må føres i Bergen grunnet innsparinger i reisebudsjettet, og slik svekke rettsikkerheten til befolkningen i Rogaland?»

BEGRUNNELSE:

I et brev til Advokatforeningen ved Sør-Rogaland krets, referert i Stavanger Aftenblad 21. mars 2016, skriver Gulating lagmannsrett at en rekke sivile saker som hører hjemme i Stavanger og Haugesund må føres i Bergen. Det gjelder også en del saker som allerede er berammet i Stavanger eller Haugesund. Bakgrunnen er at lagmannsrettens reisebudsjett er redusert så mye at retten ikke er i stand til å opprettholde reiseaktiviteten på nåværende nivå. I brevet står det «Me er klare over at disse sparetiltaka kan påføre partene i dei sakene som vert råka ekstra kostnader og understrekar at me finn situasjonen svært lite tilfredsstillande. Med det budsjettet me er tildelt, har me likevel ikkje sett andre løysingar. Diverre er det lite som tydar på at den økonomiske situasjonen vil betra seg, tvert om er signala frå politisk hald at me må rekna med ytterlegare kutt i

domstolane sine budsjett.» Det er fra flere hold påpekt at dette vil svekke rettsikkerheten da det medføre store merkostnader for partene i sivile saker. Reise, opphold, tapt arbeidsfortjeneste og lignende kostnader vil fort kunne utgjøre betydelige beløp, og sivile rettssaker er allerede i dag risikofylt grunnet høye kostnader.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at en slik endring av rettssted kan være til ulempe for både det rettsøkende publikum og mange av rettens aktører.

Domstolene er rammebudsjettert og driftsbevilgningen i 2016 overstiger to milliarder kroner. Det er Domstoladministrasjonen (DA) som foretar de nødvendige prioriteringer av disse midlene når annet ikke fastsettes gjennom Stortingets budsjettbehandling.

Når det imidlertid gjelder den enkelte domstols disponering av sine midler, i dette tilfelle Gulating lagmannsrett, er det opp til domstolen å vurdere best mulig utnyttelse av egne ressurser innenfor de rammene styringsdokumentene fastsetter.

DA har ansvaret for å bidra til effektivitet i hele rettskjeden, og prioritere slik at samfunnets ressurser blir utnyttet på beste måte.

SPØRSMÅL NR. 831**Innlevert 31. mars 2016 av stortingsrepresentant Knut Storberget****Besvart 6. april 2016 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer statsråden konkurransesituasjonen for uavhengige meieriselskaper med egne melkeprodusenter etter bonusutbetaling fra TINE, og vil det bli satt inn tiltak for å sikre konkurranse, og vil statsråden gjennomgå ordningen med spesiell kapitalgodtgjørelse under FU-ordningen slik at den fungerer etter hensikten?»

Svar:

Regjeringa er oppteken av at konkurransetilhøva i meierisektoren skal fungere godt. Eg vil oppretthal-

de konkurransen i mjølkemarknaden til det beste for forbrukarane. Meierisektoren er prega av at det er lite konkurranse om mjølkeprodusentane med berre to aktørar (Tine og Q-Meieriene). Det er noko større konkurranse i foredlinga av mjølkeprodukt basert på at fleire aktørar har råvaretilgang gjennom forsyningsplikta som Tine har. Det er grunnleggande positivt at auka overskot i Tine gir grunnlag for at mange produsentar får auka betaling for si råvare. Gode marginar i Tine gir også rom for at konkurrentane kan tene pengar. Dei uavhengige aktørane har betra sine resultat dei siste åra. Ordninga med spesiell kapitalgodtgjersle har ei lang historie og har bidrege til auka konkurranse i sektoren. Ordninga vart innført frå 1. januar 2004 med

bakgrunn i at uavhengige meieriselskap med egne leverandører av mjølk (i dag Q-meieriene), for det første vil ha krav om kapitalavkastning fra eigar av selskapet. Samstundes og for det andre vil mjølkeprodusentane forvente å få minst same mjølkepris ved overgang fra Tine til eit anna meieri, men sidan dei ikkje får med seg kapital frå Tine, blir dette ei ekstra belastning på uavhengige selskap. I berekningsmodellen for ordninga inngår mellom anna ei eiga berekning for påreknelig avkastningskrav (rente) på eigenkapital, ei berekning av eigenkapital i Tine inkludert berekna meirverdi av Tines eigenkapital utover det som står i Tines årsrekne-

skap, samt talet på liter eigenmjølk i Tine. Eg har hatt på høyring framlegg om endringar i prisutjamningsordninga for mjølk, og eg har i den samanheng oppmoda dei uavhengige aktørane om å gje sine innspel i høyringsrunden. Eg skal gjere ei grundig vurdering av desse innspela.

Eg tek sikte på at Stortinget får mine vurderingar i samband med proposisjonen om jordbruksoppgjæret.

Konkurransetilhøva i mjølkesektoren vil også verte drøfta i meldinga til Stortinget om jordbrukssektoren som eg vil legge fram i løpet av denne stortingsperioden.

SPØRSMÅL NR. 832

Innlevert 1. april 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 11. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for sikre kjeveortopeder i Utkant-Norge og mener statsråden at det utdannes nok kjeveortopeder i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Oppland er et fylke med lange avstander noe som gjør det viktig å ha desentraliserte helsetilbud. Det er blant annet etablert lokallmedisinske sentre både i Valdres og i Nord-Gudbrandsdalen etter stor innsats fra kommunene i regionen. Tannhelse er også en viktig del av et godt helsetilbud og Nord-Gudbrandsdalen har i langt tid vært betjent av en ambulerende kjeveortoped. Han skal nå pensjoneres og det har ikke vært mulig å skaffe erstatter til dette tilbudet. Det betyr at de som skal benytte kjeveortoped kan få mellom 4-7 timers reise til nærmeste spesialist.

Svar:

Kjeveortopeder er den største gruppen av tannlegespesialister i Norge. De utgjorde over 40 pst av 470 årsverk av tannlegespesialister i 2014, samlet for offentlig og privat sektor. På landsbasis var det i 2014 om lag 25 000 innbyggere per årsverk av kjeveortopeder. Kjeveortopedi er den spesialiteten som har best geografisk fordeling, men det vil være områder i landet som ikke er like godt dekket som i befolkningsrike områder. I perioden 2004 til 2014 har antall årsverk av spesialister i kjeveortopedi økt med om lag 25 pst, mens antall barn og unge i den mest aktuelle alderen

for tannregulering har økt med under 5 pst. Dette viser at generell tilgang på kjeveortopeder har vært og er god. Sammenliknet med andre nordiske land har vi en god dekning av kjeveortopeder i Norge.

Det er etablert en nasjonal opptakskomite for spesialistutdanning av tannleger. Komiteen gir råd til universitetene i forbindelse med opptak av søkere til de ulike spesialistutdanningene. Ved vurderingene vektlegges samfunnsmessige hensyn. Søkere med distriktstilknytning til fylker med ekstra behov blir prioritert. Fylkeskommunene er representert i denne komiteen, og disse er oppdatert på innmeldte behov fra alle fylkeskommuner. En del søkere til spesialistutdanning i kjeveortopedi har avtale med fylkeskommunen om å etablere seg i fylket etter endt utdanning. Departementet har satt i gang et arbeid med å utarbeide en utdanningsmodell for tannlegespesialister organisert som en integrert samarbeidsmodell mellom universitetene og de regionale odontologiske kompetansesentre. Når kompetansesentrene er tilstrekkelig bemannet med nødvendige spesialister som også har veilederkompetanse, vil større deler av den kliniske trening av spesialistene kunne foregå ved kompetansesentrene. Dette vil bidra til en bedre geografisk fordeling av tannlegespesialister, inkludert kjeveortopeder.

Representanten viser i sin begrunnelse til at det ikke har vært mulig å skaffe erstatter for en kjeveortoped som har ambulert til Nord-Gudbrandsdal og som nå skal pensjonere seg. De som skal benytte kjeveortoped kan få lang reisevei til nærmeste spesialist. Departementet har fått opplyst fra Oppland fylkeskommune at fylkeskommunen har bidratt til finansiering av lønn under utdanning for en kjeveortoped som etablerer seg

på Gjøvik. I tillegg er det to kandidater fra Oppland under spesialistutdanning. Det opplyses videre at det generelt sett er lettest å rekruttere til sentrale strøk. Departementets vurdering er at tannlegespesialistene i økende grad vil jobbe i flerfaglige miljøer med andre tannlegespesialister.

Det er fylkeskommunen som skal sørge for at spesialisttannhelsetjenester er tilgjengelige i fylket. I et land som Norge vil en god del barn og unge måtte reise flere mil for å kunne få spesialistbehandling, uavhengig av hvilken spesialitet det gjelder. Helse- og omsorgsdepartementet har i samarbeid med Kunnskapsdepartementet lagt til rette for at fylkeskommunene har en innflytelse på opptakskapasiteten av spesialistutdanningen i kjeveortopedi og på hvilke hensyn som skal vektlegges ved opptak. Dette for å sikre den nødvendige geografisk fordelingen. I tillegg vil oppbyggingen av de regionale odontologiske kompetansesentre, som langt på vei finansieres av tilskudd over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett, kunne bidra til et nært samarbeid med øvrige spesialister i regionen for å sikre tilbudet til barn og unge med rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. Oppland fylkeskommune er medeier

i Tannhelsetjenestens kompetansesenter Øst, som ble etablert i november 2015. Dette gir muligheter for eierne av kompetansesenteret til å organisere samarbeidet med spesialistene i fylkeskommunene for på den måten sikre nødvendig tilgjengelighet.

Kjeveortopeder kan som andre tannlegespesialister etablere seg privat uten driftsavtale med fylkeskommune, og samtidig praktisere med stønad fra folketrygden. Så langt har dette i begrenset grad skapt problemer med rekruttering eller etablering av kjeveortopeder. Vi har en rimelig god geografisk fordeling. Jeg ser imidlertid et behov for at kjeveortopedisk spesialistbehandling, på lik linje med øvrige spesialisttjenester til personer med rettigheter etter tannhelsetjenesteloven, i større grad bør integreres med fylkeskommunenes tannhelsetjeneste. Jeg har derfor gitt Helsedirektoratet i oppdrag å utrede ulike forhold ved kjeveortopedisk behandling, og samarbeidet mellom fylkeskommunenes tannleger/tannpleiere og kjeveortopedene. Dette er også forhold som blir viktige i forbindelse med overføring av tannhelsetjenesten fra fylkeskommunene til kommunene som del av kommunereformen.

SPØRSMÅL NR. 833

Innlevert 1. april 2016 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 11. april 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hva er årsaken til at vedtaket fra Overhalla kommune fremdeles ikke er effektivt?»

BEGRUNNELSE:

Kommunestyret i Overhalla har fattet vedtak om stedsnavn for Overhalla og Skage i 3 runder, sist for vel et år siden.

Svar:

Svaret på spørsmålet berører lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn. Ansvar for denne loven ligger til Kulturdepartementet. Svaret på spørsmålet er utformet i samråd med kulturministeren.

Kommunen er det myndighetsorganet som kan vedta navn på tettsteder i kommunen.

Lov om stadnamn begrenser likevel kommunens myndighet, i den forstand at det gis klageadgang dersom kommunen vedtar et navnebytte eller en navnset-

ting som klageberettigede anser å være i strid med det vernet stedsnavn har krav på som kulturminner, jf. lov om stadnamn §§ 1 og 3. Lokale organisasjoner med særlig tilknytning til stedsnavn er blant de klageberettigede, jf. § 5 første ledd bokstav c.

Hvis noen med klagerett klager på kommunens valg av navn, og kommunen ikke omgjør vedtaket, kan vedkommende klage til Klagenemnda for stedsnavnsaker, jf. lov om stadnamn § 10.

Saken fra Overhalla kommune ble påklaget av Namdal Historielag og Nord-Trøndelag Kulturvernråd. Klagenemnda har behandlet klagen og gitt klager medhold. Vedtaket i Klagenemnda er endelig. Alle offentlige organ er forpliktet til å følge Klagenemndas avgjørelse, jf. lov om stadnamn § 9 første ledd.

Stortinget behandlet regelverket senest 15. juni 2015, jf. Prop. 105 L (2014-2015) og Innst. 323 L (2014-2015).

Kulturministeren og jeg er kjent med Innst. S. 333 (2014-2015) Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner, der flertallet i komitéen «mener

at det må vurderes økt kommunalt selvstyre innenfor fastsetting av skrivemåte og navn innenfor adresse- og skiltprosjekt». Vi vil følge opp denne innstillingen med sikte på at kommunenes vedtak skal tillegges større vekt i denne type saker.

Jeg vil i dialog med berørte statsråder vurdere muligheten for å utsette iverksetting av omskiltning og andre praktiske navneendringer i denne konkrete saken i påvente av den varslede endringen i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 834

Innlevert 1. april 2016 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen

Besvart 11. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Nye tall fra Kreftregisteret viser at under halvparten av kvinner med innvandrerbakgrunn møter opp til screening mot livmorhalskreft. Det er også et faktum at stadig færre yngre kvinner følger screeningen. Et tiltak for å øke oppslutningen om screeningprogrammet kan være å gjøre det lettere tilgjengelig ved at jordmødre i kommunehelsetjenesten gis mulighet til å ta celleprøver fra livmorhals, slik man gjør i Sverige.

Vil helseministeren se nærmere på en slik løsning?»

BEGRUNNELSE:

Screeningprogram mot livmorhalskreft startet i 1995 og antallet tilfeller av livmorhalskreft er redusert med omtrent 30 %. De siste årene er det observert et økende antall tilfeller av krefttypen hos kvinner under 40 år. Samtidig viser nye tall fra Kreftregisteret at under halvparten av kvinner med innvandrerbakgrunn møter opp til prøvetaking, og også at færre unge kvinner generelt følger anbefalingen om regelmessige celleprøver.

Som et ledd i å styrke kvinnehelsen i Norge, bør screeningprøver kunne gjøres lettere tilgjengelig ved å gi jordmødre i kommunene mulighet til å utføre dette. I Sverige gir jordmortjenesten på helsestasjonene tilbud om celleprøvetaking, i tillegg til familieplanlegging og svangerskapskontroller. Det virker som et godt prinsipp å organisere forebyggende helsearbeid nærmest mulig brukeren. Det er grunn til å anta at unge kvinner i fertil alder oppfatter helsestasjonstjenesten i sin kommune som en trygg, tilgjengelig og kjent arena. Ved Lillehammer helsestasjon gjennomføres et prosjekt for innvandrerkvinner, hvor to jordmødre gir samtaler til kvinner, gratis prevensjon og tilbud om celleprøvetaking. Det bør vurderes om resultater fra dette prosjektet kan danne grunnlag for endret praksis over hele landet.

Svar:

Jeg er opptatt av god oppslutning til screeningprogrammene og flere tiltak er iverksatt for å øke oppmøtet til Livmorhalsprogrammet. Kreftregisteret har utført et pilotprosjekt som har undersøkt om utsendelse av invitasjon med tid og sted for prøvetaking i stedet for dagens påminnelser, samt om screening utført av jordmor fører til økt oppmøte. Resultatet av piloten evalueres i disse dager. Foreløpige funn viser at invitasjon med tid og sted til både jordmor og lege økte oppmøtet til Livmorhalsprogrammet. Om invitasjon til jordmor ga større eller lavere oppmøte enn invitasjon til lege, er enda ikke klart.

Helsedirektoratet opplyser at Jordmorforbundet er positiv til at jordmødre tar celleprøver av kvinner som ledd i Livmorhalsprogrammet. Logistikken er imidlertid ikke på plass. Dersom jordmødre skal inkluderes som prøvetakere i Livmorhalsprogrammet, kreves det ifølge Helsedirektoratet, ikke bare en omfattende ny logistikk i Livmorhalsprogrammet, men også at jordmødre gjennomgår spesifikk opplæring og kursing på selve prøvetakningen.

I løpet av de neste årene vil muligens dagens livmorhalsprogram legges helt om. Dersom implementeringen av HPV i primærscreening går etter planen, kan det bli foreslått å implementere HPV testing gradvis i hele landet. Det ville da være rimelig å vurdere hvilken rolle jordmødre skal spille i Livmorhalsprogrammet.

Et viktig tiltak for å få innvandrerkvinner til å delta i Livmorhalsprogrammet er å utarbeide informasjonsmateriale på forskjellige språk. Dette gjelder særlig for påminnelser som sendes ut i Livmorhalsprogrammet. Kreftregisteret har imidlertid ikke hjemmel til å samle inn opplysninger om kvinners landbakgrunn og fødested i dag. Det gjør det vanskelig å få sendt ut påminnelser og informasjon på riktig språk. Departementet arbeider med forskriftsendringer for alle de sentrale helseregistrene, og dette momentet vil vurderes i revisjonen. I mellomtiden utfører Kreftregisteret flere

forskningsprosjekter for å undersøke hvilke tiltak som kan bidra til å øke oppmøte hos innvandrere.

SPØRSMÅL NR. 835

Innlevert 1. april 2016 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 12. april 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«I radioprogrammet Politisk Kvarter 31.03 påstår stortingsrepresentant Marianne Marthinsen (Ap) at skatte-kutt har vært regjeringens viktigste satsningsområde siden den tiltrådte oktober 2013, uten at det forsøkes begrunnet. Videre påstår representanten at mesteparten av lettelsene har gått til de som har mest fra før.

Deler statsråden denne virkelighetsbeskrivelsen?»

Svar:

Innfasing av olje- og fondsinntekter øker handlingsrommet i budsjettene utover det som følger av den underliggende veksten i skatter og avgifter. I Meld. St. 1 (2015-2016) Nasjonalbudsjettet 2016 (s. 49-50) framgår det at om lag 14 pst. av det samlede handlingsrommet i budsjettet i perioden 2014-2016 er benyttet til skatte- og avgiftslettelser. Det betyr også at 86 pst. av budsjettets handlingsrom er brukt til andre formål enn skattelettelser. Skatte- og avgiftslettelser er dessuten ikke én satsing. Lettelsene favner ulike områder og ulike formål som boligsparing for ungdom, Skattefunn, skattelettelser for næringslivet, skattelettelser for personer, skatter og avgifter i tilknytning til bilbruk, arv, skatt på formue og frivillighet. Noen miljørelaterte avgifter og energiavgifter økes.

Omstillingene som nå kreves i norsk økonomi, kan ikke alene møtes med økte offentlige utgifter og økt sysselsetting i offentlig sektor. Regjeringens skattereform, som nå ligger til behandling i Stortinget, er et

vesentlig bidrag for å bedre omstillings- og vekstevnen i økonomien. Arbeidet med reformen fortsetter i 2016 og 2017.

Samlede skatte- og avgiftslettelser så langt under denne regjeringen er om lag 18,5 milliarder 2016-kroner. Lavere skattesatser for selskaper og personer utgjør hovedtyngden av lettelsene. Alle inntektsgruppene har fått skattelettelser i gjennomsnitt. Nesten halvparten av netto personskattelettelser er gått til de med under 600 000 kroner i bruttoinntekt. Lettelsene i prosent av betalt skatt er størst i lavinntektsgruppene.

Skattelettelsene stimulerer til økte investeringer og til sparing. Det er også blitt mer lønnsomt for de aller fleste å arbeide mer. Dynamiske virkninger av skatteopplegget bidrar til at en del av lettelsene over tid vil komme tilbake gjennom økte skattegrunnlag. Lettelsene treffer bredt og kommer store deler av befolkningen til gode, med lettelser i alle inntektsintervaller.

SPØRSMÅL NR. 836**Innlevert 1. april 2016 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 8. april 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«På hvilket grunnlag baserer statsråden uttalelsene om at dansk TV2 "måtte tilbakebetale mange millioner kroner for ulovlig statsstøtte"?»

BEGRUNNELSE:

I svar på replikk fra undertegnede i stortingets behandling av Innst. 178 S (2015-2016), sa kulturministeren følgende om eventuell kompensasjon for kommersiell allmennkringkasting:

«Jeg håper også at representanten Grande er innforstått med at regjeringen har behov for en grundig vurdering, også fordi dette er en sak som skal stå seg i ESA. Vi vet f.eks. at i Danmark var man ikke like heldig da man laget modellen. Det bidro til at dansk TV 2 måtte tilbakebetale ulovlig statsstøtte. En sånn situasjon vil vi ikke komme opp i, det håper jeg også at det er forståelse for.»

I et senere innlegg i samme sak uttalte statsråden følgende:

«Jeg har hele tiden vært klar på at vi ikke skal ende opp slik man gjorde i Danmark – dansk TV 2 måtte tilbakebetale mange millioner kroner for ulovlig statsstøtte.»

Svar:

Allmennkringkasteren TV2/Danmark AS (TV2) er i sin helhet eid av den danske stat. Selskapet er i dag utelukkende finansiert med kommersielle inntekter fra bl.a. reklame og brukerbetaling. Frem til juni 2004 ble selskapet også finansiert med offentlige midler, bl.a. med en andel av inntektene fra den danske kringkastingavgiften. I 2000 mottok EU-kommisjonen en klage på den offentlige finansieringen av TV2 fra

kringkastingsselskapet SBS/TVDanmark. I 2004 fattet EU-kommisjonen vedtak om at TV2 hadde mottatt 628,2 mill. DKK for mye i offentlig støtte for perioden 1995 til 2002. Som en følge av dette innkrevde danske myndigheter beløpet, som ble tilbakebetalt av TV 2 i 2004. Kommisjonens vedtak ble imidlertid opphevet av EU-domstolen i 2008. I ettertid har EU-kommisjonen konkludert med at den offentlige støtten TV2 mottok i tidsrommet 1995 til 2002 i sin helhet er å anse som lovlig offentlig støtte. Min henvisning til den danske saken under Stortingets behandling av Innst. 178 S (2015-2016) var derfor litt ufullstendig, men saken illustrerer med tydelighet mitt hovedpoeng, som var å understreke viktigheten av at det det må foretas en grundig vurdering av de EØS-rettslige sidene av en modell der deler av merkostnadene forbundet et allmennkringkastingsoppdrag blir kompensert. Til tross for at det nå er mer enn 16 år siden saken ble klaget inn for EU-kommisjonen, er den ennå ikke avgjort. Dette henger bl.a. sammen med et komplisert juridisk regelverk og en betydelig prosessvilje hos konkurrerende aktører i markedet. Foreløpig siste avgjørelse i saken, en dom fra EU-domstolen av 24. september 2015 er anket av hhv. TV2, EU-kommisjonen og Viasat. TV 2 risikerer for øvrig å måtte betale såkalte "ulovlighetsrenter" som en følge av statsstøtten ikke ble notifisert til EU-kommisjonen. I et brev fra det danske Kulturministeriet til Folketingets Europautvalg og Folketingets Kulturutvalg av 11. februar 2016, fremgår det at Viasat mener at disse ulovlighetsrentene beløper seg til 1,753 mrd. DKK. I samme brev gir den danske regjeringen uttrykk for at det er en risiko for at TV 2 kan gå konkurs dersom ulovlighetsrentekravet må betales.

SPØRSMÅL NR. 837**Innlevert 1. april 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 8. april 2016 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Jeg viser til det enstemmige kommunestyrevedtaket i Måsøy kommune 3. mars 2016 vedrørende adgangskriterier til kongekrabbefisket, som referert i begrunnelsen til spørsmålet.

Hva er statsrådens vurdering av kravet om at hele Vest-Finnmark innlemmes i kvalifiseringsområdet for kongekrabbefisket?»

BEGRUNNELSE:

I kommunestyremøte 3. mars 2016 gjorde Måsøy kommune følgende enstemmige vedtak vedrørende adgangskriteriene for kongekrabbefisket:

"Kommunestyret takker utvalget for et rask, grundig og utfyllende arbeid i forbindelse med utarbeidelse av rapporten og tar denne til orientering. Kommunestyret slutter seg samtidig til utvalgets strategi i det videre arbeid, men ber om at en holder seg til alternativt krav om at hele Vest-Finnmark innlemmes i kvalifiseringsområdet."

Svar:

Vi har som kjent et todelt forvaltningsregime hvor det søkes å begrense videre spredning av kongekrabbe i norske områder. Innenfor et kvoteregulert område i Øst-Finnmark, nærmest grensen til Russland hvor det er etablert en betydelig bestand, forvaltes bestanden som en ressurs som kan bidra til å opprettholde næringsaktivitet og sysselsetting i området. Utenfor dette området er det et mål å holde en lavest mulig bestand gjennom fritt fiske.

Da vestgrensen for det kvoteregulerte området ble satt ved 26°Ø i august 2004, var dette bl.a. basert på en tilrådning fra Havforskningsinstituttet om at en slik grense ville være mest hensiktsmessig for å kunne lykkes i å begrense spredningen vestover langs kysten. Dette basert på topografien i området.

Vestgrensen ved 26°Ø ble deretter også nøye vurdert i tilknytning til St.meld. nr. 40 (2006-2007) Forvaltning av kongekrabbe. Både Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet vurderte da at en vestgrense ved 26°Ø ville være mest hensiktsmessig for å begrense videre spredning av krabben vestover. Det ble samtidig foreslått at en åpen adgang til å delta i det regulerte kongekrabbefisket øst for 26°Ø skulle avgrenses til fartøy hjemmehørende i det samme området. Stortinget behandlet og sluttet seg til forslagene i meldingen i mars 2008.

I Meld. S. 17 (2014-2015) Evaluering av forvaltningen av kongekrabbe ble det etablerte forvaltnings-

regimet vurdert på nytt. Et todelt forvaltningsregime med gjeldende vestgrense ble fortsatt vurdert som hensiktsmessig for å begrense videre spredning. Næringskomiteen uttrykte ved behandlingen av meldingen at "Komiteen registrerer at modellen med delt forvaltning har vært vellykket. Man har klart å utvikle et kommersielt fiske i øst, samtidig som man evner å holde bestanden under kontroll med et utrenskningsfiske i vest". Det ble også vurdert særskilt om fartøy fra Måsøy kommune skulle få adgang til det kvoteregulerte fisket i Øst-Finnmark ved videreføring av gjeldende vestgrense. Stortinget vedtok imidlertid 15. juni 2015 en videreføring av både gjeldende vestgrense og av adgangskriteriene for å delta i det kvoteregulerte fisket.

På bakgrunn av ovennevnte mener jeg det på nåværende tidspunkt ikke er aktuelt å flytte vestgrensen for det kvoteregulerte kongekrabbefisket til fylkesgrensen mot Troms, slik jeg forstår forslaget. Det ville vært i strid med Stortingets beslutning om å videreføre gjeldende vestgrense. Dersom forslaget er å forstå dit hen at fartøy fra Vest-Finnmark må få adgang til å delta i det kvoteregulerte fisket i Øst-Finnmark, uten en flytting av vestgrensen, vil dette også være i strid med Stortingets vedtak. En slik løsning ville for øvrig medført mange nye fartøy i det kvoteregulerte fisket i Øst-Finnmark, med betydelig redusert lønnsomhet for de enkelte fartøy som konsekvens.

Fangststatistikken viser for øvrig at fartøy som ikke er hjemmehørende i Øst-Finnmark har betydelige inntektsmuligheter i det frie fisket etter kongekrabbe vest for 26°Ø, og slik sett også har tilgang til å høste av denne ressursen. Det kan også nevnes at det etter initiativ fra Måsøy kommune ble innført et generelt forbud i 2009 mot å fiske med krabbeteiner for fartøy over 21,35 meter i kystnære områder. Dette for å skjerme lokal flåte og tradisjonelt fiskeri fra redskapskonflikt med større fartøy som fangster kongekrabbe. Man har således vært oppmerksom og iverksatt tiltak som skjermer for uheldige virkninger i det området som ligger nærmest inntil det regulerte området, hvor interessen for å delta i det frie fisket sannsynligvis er størst.

SPØRSMÅL NR. 838**Innlevert 1. april 2016 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 8. april 2016 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Stemmer det, slik det fremgår av flere nyhetssaker i media, at Fiskeriministeren vil sørge for at Havforskningsinstituttets forskning på havbruk skal være av en karakter som støtter positivt opp om regjeringens målsettinger, eller skal HI fortsatt ha en uavhengig stilling, basert på faglige vurderinger?»

BEGRUNNELSE:

31. mars 2016 hadde fiskeriministeren innkalt representanter for Havforskningsinstituttet (HI) og Norske Sjømatbedrifters Landsforening (NSL) til et «oppvaskmøte», med bakgrunn i en strid rundt faglige rapporter fra HI. HI er det største marine forskningsmiljøet i Norge og er ledende på en rekke viktige nasjonale forskningsområder. Etter møtet var fiskeriministeren sitert i en rekke medier på at «forskerne skal være næringsvennlige», og statsråden uttalte til Bergens Tidende (1.4.16) at «vi politikere må se om disse faglige rådene påvirker politikkutformingen på en måte som blir feil i forhold til de målsettingene vi har». Til Fiskeribladet Fiskaren ble det opplyst om at departementet skal se på om den omstridte forskningsrapporten fra Havforskningsinstituttet, eller andre rapporter, «fører til en politikkutforming som er av det negative».

Svar:

Havforskningsinstituttet har og skal ha en fri og uavhengig rolle i faglige spørsmål. Dette er også nedfelt i hovedinstruks for styringen av Havforskningsinstituttet, jf. "Instituttet skal ha en fri og uavhengig rolle i alle faglige spørsmål."

Da jeg uttrykte at Havforskningsinstituttet skal være næringsvennlig, la jeg i dette at instituttet forsker på problemstillinger som er viktige både for næringen og myndighetene. Og at de skal ha god dialog med næringsliv, andre forskningsmiljøer og myndigheter om sin forskning.

Å støtte positivt opp om regjeringens målsettinger, betyr ikke annet enn at jeg forventer at Havforskningsinstituttet og andre forskningsmiljøer leverer forskningsbaserte råd til forvaltningen ut fra den fremste fagkunnskap de besitter. Bare på den måten kan vi forvalte og utvikle fiskeri- og havbruksnæringen bærekraftig og på en måte som bidrar til at også fremtidige generasjoner kan leve av å høste av de store sjømatressursene vi har langs kysten vår.

Storting og regjering kan legge føringer for hva det skal forskes på, men jeg er helt klar på at instituttet skal ha en fri og uavhengig rolle i alle faglige spørsmål.

Det er et stort potensial i fiskeri- og havbruksnæringen. Skal vi utnytte mulighetene som ligger der, er vi helt avhengige av solid og uavhengig forskning. Det skal Havforskningsinstituttet og andre forskningsmiljøer bidra til også i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 839**Innlevert 1. april 2016 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 8. april 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hva synes kunnskapsministeren, som leder det forskningspolitiske arbeidet i regjeringen, om Fiskeriministerens syn på forholdet mellom politiske prioriteringer og faglig frihet i forskningsmiljøene, og kan kunnskapsministeren forsikre om at Havforskningsinstituttets faglige uavhengighet ligger fast?»

BEGRUNNELSE:

31. mars 2016 hadde fiskeriminister Per Sandberg innkalt representanter for Havforskningsinstituttet (HI) og Norske Sjømatbedrifters Landsforening (NSL) til et «oppvaskmøte», med bakgrunn i en strid rundt faglige rapporter fra HI. HI er det største marine forskningsmiljøet i Norge og er ledende på en rekke viktige nasjonale forskningsområder. Etter møtet konkluderte Sandberg med at «forskerne skal være næringsvennlige»,

og uttalte til Bergens Tidende (1.4.16) at «vi politikere må se om disse faglige rådene påvirker politikkutforming på en måte som blir feil i forhold til de målsettingene vi har». Til Fiskeribladet Fiskaren opplyste Sandberg at departementet skal se på om den omstridte forskningsrapporten fra Havforskningsinstituttet, eller andre rapporter, «fører til en politikkutforming som er av det negative».

Svar:

Forskning må være faglig uavhengig for å ha verdi. Det er helt grunnleggende for samfunnets tillit til forskning, forskere og forskningsresultater at vi hegger om forskningens uavhengighet, og at resultater ikke

sensureres av oppdragsgiver eller myndigheter. Det er også viktig at forskningsresultater etterprøves og verifiseres. Men det er helt avgjørende at vi respekterer prinsippet om forskningens uavhengighet og akademisk frihet for å bevare tillit til forskningens resultater. At dette prinsippet gjelder, har også fiskeriminister Per Sandberg presisert, blant annet i Aftenposten 3. april.

Det er viktig at det forskes på problemstillinger som er knyttet til utvikling av oppdrettsnæringen. Vedrørende Havforskningsinstituttets faglige uavhengighet viser jeg til "Hovedinstruks for styringen av Havforskningsinstituttet. Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 24. juni 2014", punkt nr. 8 Formål og uavhengighet: "Instituttet skal ha en fri og uavhengig rolle i alle faglige spørsmål."

SPØRSMÅL NR. 840

Innlevert 1. april 2016 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 12. april 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Er statsråden tilfreds med at norske kommuner påføres en ekstrakostnad på anslagsvis fem milliarder kroner hvert år som følge av høy risikovurdering av kommunenes gjeld?»

BEGRUNNELSE:

Norske kommuners rentebetingelser er dårligere enn de kunne ha vært fordi myndighetene stiller strengere krav til kapital og likviditetsstyring for dem som kjøper norsk kommunegjeld, enn det som gjøres i sammenlignbare land, for eksempel i Sverige. Dette selv om lovgivningen i utgangspunktet er basert på de samme internasjonale anbefalingene. Dette skyldes at norske styresmakter tolker anbefalingene annerledes. I Dagens Næringsliv 30. mars anslår Torolv Herstad at den særlig strenge norske tolkningen av disse anbefalingene medfører at norske kommuner må betale et rentepåslag på 0,9 prosentpoeng, noe som innebærer en ekstraregning på fem milliarder kroner hvert år for kommunene. Selv om staten i praksis garanterer for kommunenes gjeld, behandles kommunegjeld i Norge som om risikoen var tilsvarende som for større private foretak. Dette gir høyere kostnader. I Sverige behandles kommunegjeld som om risikoen var tilsvarende statsgjeld.

Svar:

Norske kommuner kan blant annet ta opp lån i banker eller andre finansforetak (for eksempel forsikringsselskaper) eller direkte i markedet, gjennom f.eks. utstedelse av obligasjoner eller sertifikater. Banker og kredittforetak er underlagt særskilt regulering, herunder minstekrav til kapital og likviditet i finansforetakene. Kapitalkrav innebærer at finansforetakene skal ha en buffer i form av ansvarlig kapital for å stå imot den risiko for tap som institusjonene påtar seg gjennom sin virksomhet. Egenkapitalen tjener som et vern for innskytere, andre kunder og kreditorer. Solide finansforetak er også et viktig vern om eierens interesser og skal stimulere eierne og ledelsen til forsvarlig drift av virksomheten. Dette er av vesentlig betydning for å sikre at finansinstitusjonenes viktigste oppgave i samfunnsøkonomien blir utført på en tilfredsstillende måte. Ut over dette må långiverne selv vurdere hvilken utlånspraksis og rentemargin som er nødvendig for å føre en sunn drift av banken eller kredittforetaket innenfor gjeldende regelverk.

Det er vanskelig å anslå presist hvordan kapitalkrav og risikovekter påvirker samlede kapitalkostnader (inkl. kostnaden ved egenkapital) og utlånsrenter, og dermed rentebetingelser for lån i for eksempel Kommunalbanken. Bankenes utlånsmargin utgjør differansen mellom bankenes utlånsrente og NIBOR-renten i pengemarkedet. Utlånsmarginen skal blant annet dekke forventede utlånstap i bankene, kostnader knyttet til

utlånsvirksomheten, tilleggskostnader knyttet til langsiktig finansiering, samt en konkurransedyktig betjening av egenkapitalen. Utlånsmarginen vil variere over tid avhengig av bl.a. markedssituasjonen og konjunktorene, konkurransesituasjonen i kredittmarkedet og av bankenes egne kredittvurderinger av de enkelte utlån.

Finansinstitusjoner med lav egenkapital er særlig utsatt for reaksjoner i markedet i urolige tider. Høyere kapitaldekning gir også generelt lavere finansieringskostnader, som igjen gir lavere utlånsrenter, også til kommunesektoren. Det er heller ikke gitt at en marginal reduksjon av bankenes kapitalkrav medfører en reduksjon i utlånsrenten til den kundegruppe som denne marginale reduksjonen initialt kommer fra, selv om samlede kapitalkostnader skulle gå ned.

Generelt har finansieringskostnadene til bankene og foretakene blitt noe dyrere den siste tiden. At markedsrentene for lån til kommuner og fylkeskommuner har økt noe, har derfor sammenheng med markedssituasjonen generelt og internasjonal usikkerhet. Når kostnadene ved markedsfinansiering øker som følge av økte risikopremier i både pengemarkedet og obligasjonsmarkedet, så gir dette høyere innlånskostnader for bankene og kredittforetakene, som igjen kan føre til

høyere utlånsrenter. En økning i finansieringskostnadene vil dermed isolert sett kunne bidra til at lånekostnaden for alle øker, herunder bankgjeld og sertifikatgjeld, og gjelder i tilfellet ikke bare kommunesektoren.

Torolv Herstads resonnement, som du viser til i din begrunnelse, bygger på at det ikke er noe risiko med å gi lån til norske kommuner. Som en konsekvens skulle bankene, forsikringsselskapene og markedene være villig til å gi lån på samme vilkår til alle kommuner uavhengig av gjeldsgrad, økonomisk styring og andre forhold. Jeg viser her til tilsvaret til Herstads innlegg i DN 5. april skrevet av statssekretær Tore Vamraak i Finansdepartementet. Tall fra Bloomberg viser også at differansen i risikopåslaget mellom Oslo kommune og norsk stat på den ene siden, og hhv. Stockholm og Vellinge kommune mot svensk stat på den annen side, hitil i år har vært relativt lik til tross for ulik risikovekting og likviditetsklassifisering. Dette kan tilsi at kapitalmarkedenes prising av kommunale papirer i betydelig utstrekning drives av andre faktorer enn risikovekten for lån til kommuner etter kapitalkravregelverket. Etter det departementet kjent med, vil for øvrig vanligvis lokale og regionale myndigheter i EØS-området, låne til høyere rente som vedkommende stat.

SPØRSMÅL NR. 841

Innlevert 1. april 2016 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 11. april 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Hvordan møter statsråden situasjonen i arbeidsmarkedet, når situasjonen er forskjellig i de ulike fylkene?»

BEGRUNNELSE:

Nye tall viser at arbeidsledigheten går opp. AKU-tallene som nylig ble fremlagt viser at arbeidsledigheten er på 4,8 %. Dette er 0,2 prosentpoeng opp på tre måneder. Samtidig viser ferske tall fra NAV at antall helt ledige har falt med 100 personer fra februar til mars, sesongjustert.

Innenfor tallmaterialet skjuler det seg store regionale forskjeller. Mye av disse forskjellene skyldes ulik sammensetning i næringslivet i ulike fylker og landsdeler, ulik kompetanse i befolkningen og muligens også en rekke andre faktorer.

Med ulik arbeidsledighet, og ulike behov i næringslivet er det spesielt viktig at de arbeidssøkende best mulig klarer å treffe det behovet som er lokalt. I

denne sammenhengen har NAV en nøkkelrolle. Det er kjent at NAV i stor grad klarer å tilpasse sine virkemidler til lokale forhold. Det er også kjent at regjeringen jobber med å sette NAV i en enda bedre posisjon til å utnytte sine lokale fordeler.

Derfor kunne det være interessant å høre hvordan arbeidsledighetssituasjonen møtes, f.eks. i mitt hjemfylke Østfold.

Svar:

Det er riktig som stortingsrepresentant Erlend Wiborg sier at situasjonen på arbeidsmarkedet er forskjellige i de ulike delene av landet. Konjunkturedgangen vi har hatt i Norge det siste halvannet året er i hovedsak oljedrevet på grunn av reduserte oljeinvesteringer og fortsatt lav oljepris. Samtidig har den lave oljeprisen ført til en kraftig svekkelse av kronekursen. Sammen med lav rente og en ekspansiv økonomisk politikk har dette gitt betydelige vekstbidrag til øvrige deler av næ-

ringslivet, bl.a. til fiskeindustrien, tradisjonell eksport, reiselivsnæringen og øvrig privat og offentlig tjenesteyting. Denne sammensetningen av negative og positive vekstfaktorer forsterker to-delingen av utviklingen i norsk økonomi og gir store geografiske forskjeller i utviklingen i arbeidsledigheten.

Arbeidsledigheten er særlig høy i Rogaland, men også i de fleste andre fylkene på Sør- og Vestlandet. I øvrige deler av landet med lite oljerelatert virksomhet opplever vi stabil eller fallende ledighet. Økonomiske ressurser til arbeidsmarkedstiltak fordeles av Arbeids- og velferdsdirektoratet etter ledighetssituasjonen i de enkelte fylkene. Når det gjelder tiltak og oppfølging har NAV-Rogaland en særlig utfordring knyttet til mange:

- lærlinger som blir oppsagt og ledige personer uten fullført videregående skole
- ingeniører som etter lengre tids arbeidssøking ikke er i arbeid
- ledige fagarbeidere og ufaglærte innen bygge- og industriarbeid
- edige arbeidsinnvandrere

Dette er grupper NAV-Rogaland har sterkt fokus på i sitt arbeid.

En grunnleggende utfordring for NAV som følge av veksten i ledigheten er å håndtere vesentlig større volumer av arbeidssøkere. For å håndtere dette har etaten foretatt interne omdisponeringer av administrative ressurser til de mest berørte fylkene både i 2015 og 2016. Tilsvarende er det tilført ressurser for å håndtere den økte arbeidsmengden innen dagpengeforvaltningen. Ledighetsveksten medfører at etatens øvrige oppfølgingsarbeid mot utsatte grupper kan bli noe redusert.

Etaten effektiviserer, bl.a. ved å oppfordre brukerne til å bruke mer selvbetjeningstjenester på nett, oppfølging via telefon og gruppeoppfølging framfor å ha individuelle møter med de arbeidssøkende på NAV, mv.

Hvordan møter NAV den økte ledigheten i et delt arbeidsmarked?

NAV informerer aktivt arbeidssøkere om ledige jobber andre steder i landet. Dette gjøres både i media og i all samhandling med arbeidssøkere. Med utgangspunkt i ledighetssituasjonen i Rogaland er det etablert en «mobilitetsgruppe» mellom fylker som har stor ledighet og fylker som har behov for arbeidskraft. Arbeids- og velferdsdirektoratet tilrettelegger og koordinerer videomøtene med fylkene for å informere om tiltak, ideer, samarbeid på tvers av fylkene og vurderer løpende hvordan direktoratet kan ta initiativ til å igangsette tiltak for å møte situasjonen nasjonalt.

Etaten har også nylig utviklet et visualiseringsverktøy («Arbeidsmarkedskartet») som gir aktuelle nasjonale oversikter over situasjonen på arbeidsmarkedet; ledighet, tilgang på stillinger, behov for arbeidskraft, geografisk fordelt, osv. Kartet gir et nasjonalt og fylkesvis bilde av situasjonen, som vil gjøre det lettere å målrette tiltak og ressurser. Denne informasjonen brukes både til planlegging av aktiviteter på tvers av fylkesgrensen, og til veiledning av den enkelte bruker. For eksempel gir verktøyet oversikt over de 20 yrkene med flest ledige jobber og de 20 yrkene med størst ledighet.

Direktoratet har god erfaring med og anser det som hensiktsmessig at NAV inngår rekrutteringsavtaler med arbeidsgivere og i særlig grad store, landsdekkende konsern. Avtalene omfatter intensjonsavtale på overordnet nivå og avtale på lokalt nivå om praktisk rekrutteringssamarbeid mellom arbeidsgivere og NAV. Avtalene kan tilpasses lokale forhold og bedriftens behov. Hensiktene med en avtale er å lage et felles, forutsigbart og forpliktende rammeverk for samarbeid. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil fremover forsterke arbeidet med inngåelse og oppfølging av avtaler på nasjonalt nivå.

Nærmere om situasjonen på arbeidsmarkedet i Østfold

Østfold fylke har til nå vært et fylke med forholdsvis stabil ledighet. Det har tidligere vært et av fylkene med høyest ledighet. Men nå har både Rogaland, Agderfylkene og Telemark høyere ledighet enn Østfold. Den registrerte ledigheten i Østfold har gått svakt ned fra mars 2015 til mars 2016 (fra 3,6 til 3,5 prosent), mens den registrerte ledigheten i landet økte (fra 3,0 til 3,3 prosent) i samme periode. Ledigheten varierer i de ulike kommunene i Østfold. De kommunene som ligger nærmest Oslo ser ut til være mest påvirket av konjunkturedgangen.

I mars ble det lyst ut 720 stillinger i Østfold på nav.no. Det ble lyst ut flest stillinger innen helse-, pleie- og omsorgsyrkene (293 stillinger). Det er stor aktivitet på stillingsmarkedet og mange arbeidsgivere søker nå etter sommervikarer.

Den positive utviklingen i Østfold kan forklares med at kun 2 prosent av sysselsettingen er knyttet til oljerelatert virksomhet. I tillegg har eksportindustrien i fylket fått fordel av svak kronekurs. Lav rente bidrar også positivt.

Hva gjøres i Østfold for å møte ledighetssituasjonen?

I mars arrangerte NAV flere jobbmesser i Østfold og nye er planlagt i april. Dette er et møtested for arbeidsgivere og arbeidssøkere. Disse arenaene gir ar-

beidssøkerne muligheten til å møte arbeidsgivere som har behov for å rekruttere arbeidskraft.

NAV-Østfold følger opp arbeidssøkerne, rundt 80 prosent får oppfølging hver 3. måned (målkravet er 75 %). Arbeidsrettede tiltak er viktig i arbeidsmarkedspo-

litikken. NAV-Østfold har for tiden ca. 4 900 deltakere per måned på tiltak (første kvartal 2016). Dette inkluderer både tiltak for ordinære arbeidssøkere og de som trenger tilpasset bistand fra NAV.

SPØRSMÅL NR. 842

Innlevert 4. april 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 14. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Både ruskontrakter og konfliktråd kan være gode alternative reaksjoner for ungdom med rusutfordringer. Det er lite kunnskap om praksis, effekt og om kommunene er i stand til å følge opp ordningene med nødvendig helse- og sosialfaglig hjelp. Det er også uklart hvordan tiltakene rapporteres i de ulike politidistrikt.

Vil ministeren ta initiativ til en kartlegging av ulike former for ruskontrakter i politidistriktene, samt bruk av konfliktråd og evaluere for å få frem best praksis, og sikre et likeverdig tilbud til alle?»

Svar:

Jeg er ikke fremmed for å initiere ytterligere kartlegging og bruk av ruskontrakter i politidistriktene, konfliktråd og evaluering av bruken. Jeg vil imidlertid i første omgang vise til at dette er problemstillinger vi allerede følger svært nøye, og det er satt i gang oppfølgningstiltak og flere kartlegginger for å sørge for et best mulig og likeverdig tilbud. Under vil jeg redegjøre for kartleggings- og oppfølgingsarbeidet.

Rusproblematikk er ofte en del av utfordringsbildet når ungdom begår lovbrudd og ruskontrakter har ofte blitt tilbudt ungdom som tas for brudd på narkotikalovgivningen. Kontraktene kan være frivillige eller som et vilkår ved påtaleunntatelse. 1. juli 2014 trådte en ny straffart, ungdomsstraff, og en ny strafferettslig reaksjon, ungdomsoppfølging, for lovbrutere mellom 15 og 18 år, i kraft. Med de nye straffereaksjonene er ruskontrakt inkludert som et mulig oppfølgingspunkt. Ansvar for straffegjennomføringen er lagt til konfliktrådene som alle har minst en ungdomskoordinator. I 2014 mottok Konfliktrådene 19 saker med ungdomsstraff og 149 med ungdomsoppfølging, i 2015 var de tilsvarende tallene henholdsvis 34 og 260.

Bruken og effekten av de nye reaksjonene følges nøye. For å sikre kunnskap er det allerede igangsatt

en følgeevaluering ved Nordlandsforskning hvor man blant annet ser på om gjennomføringen bidrar til målet om redusert tilbakefall. I tillegg er det igangsatt en studie ved Folkehelseinstituttet for å frembringe kunnskap om bruk av alternative reaksjonsformer overfor unge i narkotikasaker.

NOU 2008:15 (Barn og straff) anbefalte tilrettelegging av tett tverretattlig samarbeid i oppfølging av unge lovbrutere. I tillegg har erfaringer fra ulike prosjekter, herunder Forsøk med ungdomskontrakter (2001-2003), Felles ansvar (2004) og Oppfølgingsteam for unge lovbrutere(2006-2008)bidratt til utforming av de nye straffereaksjonene.

Målet med reaksjonene er at man ved tett og koordinert oppfølging av ungdom bidrar til lavere grad av tilbakefall, færre vilkårsbrudd og bedret psykisk helse hos de unge. Reaksjonene forutsetter samtykke fra den unge lovbruteren og vedkommendes verge. Ungdomsstraff idømmes av domstolen og er et alternativ til ubetinget fengsel og strengere samfunnsstraff, mens ungdomsoppfølging kan ilegges som vilkår for betinget dom eller overføres fra påtalemyndigheten i mindre alvorlige saker. For begge reaksjonene fastsettes en gjennomføringstid ved domsavsigelse eller påtaleavgjørelse.

Både prinsippet om gjenopprettende prosess og det lokale, tverrfaglige og forpliktende samarbeidet mellom konfliktråd, politi, påtalemyndighet, lokale hjelpeinstanser og ungdommens private nettverk står sentralt i oppfølgingen av den enkelte straffesaken. Innholdet i gjennomføringen er fastlagt i konfliktrådsloven og består av tre lovfestede elementer: et ungdomsstormøte, en omforent ungdomsplan og et oppfølgingsteam. Ungdomsplanen fungerer i denne sammenhengen som en kontrakt. Ettersom rusproblematikk svært ofte utgjør en del av sakene hvor ungdom begår lovbrudd vil det å avgi rusprøver ofte kunne være en del ungdomsplanen.

Justis- og beredskapsdepartementet, Sekretariatet for konfliktråd, Riksadvokaten og Politidirektoratet bi-

dro sammen til en større erfaringskonferanse i 2015. Erfaringen med de nye straffereaksjonene så langt er at

politi, påtale og konfliktråd samarbeider godt om gjennomføring av sakene.

SPØRSMÅL NR. 843

Innlevert 4. april 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 11. april 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvor mye avgifter er samlet innbetalt til staten årlig i årene 2010-2015?»

Svar:

Tabell 1 viser totalt årlig innbetalte avgifter i perioden 2010-2015. Det er tatt med regnskapsførte inntekter

fra merverdiavgift, særavgifter, sektoravgifter, avgifter på frekvenser mv, og avgifter i petroleumsvirksomheten (areal-, CO2- og NOx-avgift). Skatter som gir inntekter til Folketrygden (trygdeavgift og arbeidsgiveravgift), og avgift på arv og gaver er ikke tatt med. Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at regnskapstall for bokførte skatter og avgifter framgår i de årlige budsjettproposisjonene (Prop. 1 LS).

Tabell 1. Samlet bokførte inntekter fra merverdiavgift, særavgifter, sektoravgifter, avgifter på frekvenser mv, og avgifter i petroleumsvirksomheten. Mill. kroner.

	Innbetalte avgifter (mill. kroner)
2010	292 874
2011	308 161
2012	321 333
2013	335 830
2014	346 248
2015	358 029

Kilde: Nasjonalregnskapet

SPØRSMÅL NR. 844**Innlevert 4. april 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 11. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kva er status i arbeidet med å oppretta nye regionale bompengeselskap?»

GRUNNGJEVING:

I spørretimen 30. mars 2016 synte finansminister Siv Jensen til samferdselsministeren for detaljer om saka.

Svar:

Det er riktig av finansministeren å vise til Samferdselsdepartementet i arbeidet med bompengereform. Målsetninga i arbeidet er å redusere bompengebelastninga for bilistane, og ved fleire ulike grep er bompengeni-vået nå lågare enn om ingen grep var gjennomført siste 30 månader.

Som kjent skal fylkeskommunane etablere og eige fem regionale bompengeselskap som skal vere ansvarlege for innkrevjing av bompengar i framtida:

1. Øst: Vestfold, Oppland, Hedmark, Buskerud, Telemark, Akershus og Østfold
2. Fjellinjen: Oslo og Akershus
3. Sør/vest: Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland, Vest-Agder og Aust-Agder
4. Midt: Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag
5. Nord: Nordland, Troms og Finnmark

Det er fylkeskommunane som eig bompengeselskapa, og som derfor har formelt ansvar for etableringa av sine respektive selskap og for å overføre eksisterande og nye prosjekt til desse.

Departementet gav hausten 2015 rammer for dei nye bompengeselskapa basert på føreliggande prinsipp for bompengepolitikken, jf. Prop. 1 S tillegg 2 (2015–2016). Samferdselsdepartementet er i tett og god dialog med fylkeskommunane om etableringa av selskapa i tråd med desse føringane, og vil våren 2016 ha fortsatt god dialog med fylkeskommunane for å sikre at fylkeskommunane sine spørsmål og synspunkt om aktuelle problemstillinger blir diskuterte med departementet.

Fylkeskommunane synest å vere godt i gang med sitt arbeid – enten ved å førebu etablering av nye, felleseigde selskap eller å bygge vidare på eksisterande selskap og tilpasse desse til nye rammer.

Departementet har inntrykk av at det for alle dei fem selskapa nå vert lagt opp til å få avklaringar ved behandling i fylkestinga, og at dei fleste politiske avklaringane som er nødvendige for å etablere alle fem selskapa i tråd med rammene/ha alle eigarfylka inne på eigarsida i dei respektive selskapa, er på plass i løpet av tredje kvartal 2016.

Vidare arbeider Samferdselsdepartementet med eit utkast til nytt avtaleverk som er tilpassa ny organisering. Dette avtaleverket vil erstatte dagens bompengavtale. Utkast til nytt avtaleverk vil innan kort tid bli sendt på høyring til fylkeskommunane.

Som kjent er det lagt til grunn at utstedarfunksjonen skal skiljast frå bompengeselskapa. Det pågår for tida arbeid med å fastsette rammer for ein utskilt utstedarfunksjon, samt med å vurdere rolle- og ansvarsdelinga i ny bompengesektor.

Departementet legg vekt på å oppretthalde den gode dialogen med fylkeskommunane i den vidare prosessen, samt å konsultere og informere dagens bompengibransje i det pågåande arbeidet med bompengereformen.

SPØRSMÅL NR. 845**Innlevert 4. april 2016 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 11. april 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at industriutvikling og re-industrialisering av ny industrivirksomhet kan få

bedre rammebetingelser og at virkemiddelapparat kan møte industriens behov for å avlaste risiko i forbindelse med større industrielle investeringer?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på spørsmål nr. 725 til skriftlig besvarelse om SIVAs kapasitet. I besvarelsen skriver statsråden

«Siva har de senere årene lagt opp til å satse mer på bygg for kunnskaps- og forsknings-parker, og redusert andelen investeringer i industri-/produksjonsbygg for enkeltbedrifter.»

Det er en velkjent utfordring at kapitalmarkedet er krevende både i forhold til industriutvikling og i en re-industrialisering for å utvikle ny industri. SIVA har vært og er en viktig i aktør i disse fasene for industrien. Når SIVA som statlig aktør for industriutvikling satser mindre på industri og produksjonsbygg blir det mer krevende å få til industriutvikling og re-industrialisering av ny industrivirksomhet mer krevende. I mange sammenhenger kan det medføre at gode prosjekter ikke blir realisert eller flyttes til andre land med bedre ordninger for denne type utvikling.

Svar:

Det finnes en rekke virkemidler innenfor det næringsrettede virkemiddelapparatet som kan benyttes i forbindelse med industriutvikling og reindustrialisering, som Innovasjon Norges ordninger for forsknings- og utviklingskontrakter og miljøteknologi. Rollen til Sivas eiendomsvirksomhet er å utløse byggeprosjekter i markeder der det private kapitalmarkedet ikke vil ta hele risikoen. Dette kan være innenfor geografiske

områder der annenhåndsverdien for bygg er lav, eller innenfor næringer der risikoen er spesielt høy.

Sivas eiendomsportefølje består i hovedsak av tre typer eiendommer: Industri- og produksjonsbygg, næringsparker/næringsbygg og bygg for forsknings- og kunnskapsparker. Siva engasjerer seg i industribygg for enkeltaktører når dette vurderes å være en riktig prioritering for selskapets måloppnåelse, dvs. når Sivas investeringer bidrar til å utløse privat medfinansiering slik at nye muligheter for lønnsom næringsutvikling kan realiseres. Slike investeringer kan ofte være relatert til produkt- og prosessinnovasjoner, nye industrielle koblinger eller restrukturering av bransjer. En del av Sivas kjernekompetanse er å forstå industriprosesser og tilrettelegge bygningsmasse for industriens behov.

Samtidig er det en sentral del av Sivas strategi å fremme forskningsbasert innovasjon i tilknytning til universitets- og høyskolemiljøene, gjennom å tilrettelegge bygg for forsknings- og kunnskapsparker best mulig for samhandling og kunnskapsutvikling. Dette bidrar til spredning av teknologi og kompetanse, som igjen kan være utløsende for ny industriell virksomhet.

Den varslede stortingsmeldingen om industriens rammevilkår vil drøfte hvordan næringspolitikken kan fremme god omstillingsevne, økt bærekraft og fortsatt høy konkurransekraft i norsk industri. Rammebetingelser for å drive industrivirksomhet i Norge vil bli drøftet i meldingen, både med tanke på utvikling av eksisterende industri og etablering av ny virksomhet. Både kapitaltilgang til næringslivet og en rekke andre forhold av betydning for industrien vil være tema i meldingen.

SPØRSMÅL NR. 846

Innlevert 4. april 2016 av stortingsrepresentant Truls Wickholm

Besvart 11. april 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvor mye er det påløpte årlige skatte- og avgiftsnivået redusert siden regjeringen tiltrådte og hvor mye utgjør dette i tapte inntekter i snitt per dag på årsbasis når fullt innfaset?»

Svar:

Samlede skatte- og avgiftslettelser så langt under denne regjeringen er anslått til om lag 18,5 milliarder 2016-kroner. Når skattelettelsene er fullt innfasert (i 2016), anslås altså det årlige skattenivået fremover å

være 18,5 mrd. kroner lavere enn før regjeringen tiltrådte.

Stortingsrepresentant Marianne Marthinsen viste i sitt spørsmål i Stortingets muntlige spørretime 30. mars til at Arbeiderpartiet har påpekt at regjeringen har brukt 50 millioner kroner om dagen på skatteutt siden den inntok regjeringskontorene. Det medfører ikke riktighet. De samlede skatte- og avgiftslettelsene på om lag 18,5 mrd. kroner fordelt på de 897 dagene regjeringen hadde sittet frem til 30. mars utgjør om lag 21 mill. kroner per dag i skatte- og avgiftslettelser. Dersom man beregner hva det reduserte skattenivået, når 2016-nivået er fullt innfasert, utgjør daglig, betyrt

det om lag 50 millioner kroner lavere skatte- og avgiftsinnbetalinger per dag i et kalenderår fremover i tid.

Lavere skattesatser for selskaper og personer utgjør hovedtyngden av lettelsene. Når representanten Marthinsen setter skattelettelser opp mot nye arbeidsledige, må jeg bemerke at økte skatter verken fører til flere eller tryggere arbeidsplasser i de virksomhetene som rammes. Skattelettelsene stimulerer tvert i mot til

økte investeringer og til sparing. Det er også blitt mer lønnsomt for de aller fleste å arbeide mer. Skattelettelsene er et vesentlig bidrag for å bedre omstillings- og vekstevnen i økonomien. Dynamiske virkninger av skatteopplegget bidrar til at en del av lettelsene over tid vil komme tilbake gjennom økte skattegrunnlag.

SPØRSMÅL NR. 847

Innlevert 4. april 2016 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 7. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hva synes justisministeren om politiets anmodning om at jenter ikke bør alene rundt i lokalsamfunnet sitt, og står ministeren bak politiets oppfordring om at befolkningen selv må ta grep og slik innskrenke egen frihet for å være seg selv?»

BEGRUNNELSE:

Første april meldte Oppland Arbeiderblad at politiet hadde fått rapporter om at et titalls tilfeller av seksuell trakassering av unge jenter i Vestoppland. I følge politiet er det snakk om grupper av gutter eller unge menn av utenlands opprinnelse som står bak kriminaliteten. Etterforskningsleder i Vestoppland PD Bjørn Slåtsveen uttalte til avisen "Det finnes kulturforskjeller mellom Norge og noen andre land som er så store at sånt kan skje. Det kan ofte være greit å gå sammen med noen når man går, i hvert fall for jenter på kveldstid"

Svar:

I spørsmålet vises det til tilfeller av seksuell trakassering av unge jenter i Oppland, hvor det i følge politiet er gutter og unge menn av utenlandsk opprinnelse som står bak trakasseringen.

Slike handlinger er helt uakseptable og må møtes med en klar reaksjon fra samfunnets side. Det er for meg et helt grunnleggende prinsipp at et seksuallovbrudd aldri er offerets feil, og at politiet skal sørge for at borgerne ikke må innskrenke egen frihet på grunn av kriminelle personers handlinger. Det er alltid gjerningspersonen som må bære ansvaret for den aktuelle handlingen.

Handlingene er like alvorlige samme hvem som utfører dem. I dette tilfellet viser politiet til at det er gutter og unge menn av utenlandsk opprinnelse, blant disse asylsøkere, som står bak handlingene. Det må uansett ikke herske noen tvil om at det er norsk lov som gjelder.

Grov integritetskrenkende kriminalitet som vold og seksuallovbrudd er særlig vektlagt i sentrale styringsdokumenter. Slik kriminalitet utgjør et alvorlig samfunnsproblem, er en stor belastning for ofrene som utsettes for dette og bidrar til å skape utrygghet i samfunnet. Det er derfor en høyt prioritert oppgave å forebygge og bekjempe slik kriminalitet, samt å etterforske og iretteføre anmeldte straffesaker av denne typen.

SPØRSMÅL NR. 848**Innlevert 4. april 2016 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 12. april 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Dersom sysselsettingsgraden i Norge blant kvinner og totalt var på nivå med gjennomsnittet i OECD, hva ville tapt verdiskaping vært, sammenlignet med dagens nivå?»

Svar:

Departementet har ikke regnet på dette. En tallfesting av konsekvensene på verdiskapingen av lavere andel sysselsatte kvinner og totalt er avhengig av hva ar-

beidstid og produktivitet ville blitt. Vi har lite grunnlag for å anslå slike effekter.

Arbeidsinnsatsen er viktig for verdiskapingen i økonomien og for bærekraften i offentlige finanser. Norge har høy sysselsetting, særlig blant kvinner og eldre. Den gjennomsnittlige arbeidstiden er likevel lav. Arbeidsinnsatsen pr. innbygger er dermed ikke høyere enn gjennomsnittet for EU-landene. Samtidig er det mange som mottar trygd. Andelen som står utenfor arbeidslivet som følge av sykdom og nedsatt arbeidsevne er høyere enn i mange andre land. Å redusere denne andelen er krevende, men viktig.

SPØRSMÅL NR. 849**Innlevert 4. april 2016 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 11. april 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva tilsvareer fallet i sysselsettingsgrad fra 2008-2015 og fra 2014-2015 i tapt verdiskaping, totalt og fordelt på kjønn?»

Svar:

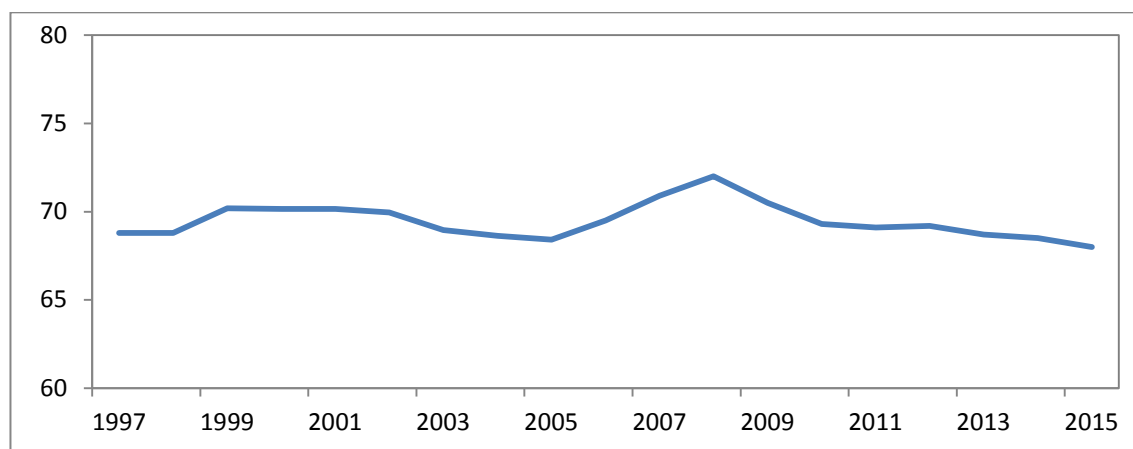
Departementet har ikke regnet på dette. En slik beregning vil kreve forutsetninger om arbeidstid og produktivitet for de som kom inn og gikk ut av sysselsetting. Vi har lite grunnlag for å anslå dette.

I 2008 var 72 pst. av befolkningen i alderen 15-74 år sysselsatt. I årene etter gikk andelen sysselsatte tilbake til om lag de samme nivåene vi så på slutten av 1990-tallet og midten av 2000-tallet, se figur 1. I 2015 var sysselsettingsandelen 68 pst. Andelen avtok noe mer for menn enn kvinner over denne perioden.

Det er flere forhold som bestemmer utviklingen i sysselsettingsandelen. På kort sikt påvirkes sysselsettingsandelen av konjunkturer og etterspørselen etter arbeidskraft. Nedgangen etter 2008 må dels ses i sammenheng med at norsk økonomi i 2008 var nær toppen av en høykonjunktur, men også demografi og atferdsendringer har hatt betydning. Over det siste tiåret er sysselsettingsandelen trukket ned av endret alderssammensetning (flere eldre), men opp av økt arbeidstilbud fra eldre.

Høy innvandring har også påvirket sysselsettingsandelen i denne perioden. Lav gjennomsnittsalder blant innvandrere i forhold til befolkningen for øvrig har trukket sysselsettingsandelen opp. Samtidig har innvandrere lavere sysselsettingsrate per aldersgruppe, noe som trekker i motsatt retning.

Figur 1: Utviklingen i sysselsetting. Andel av befolkningen 15-74 år¹

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

1. Justert for brudd i Arbeidskraftundersøkelsen i 2006.

SPØRSMÅL NR. 850

Innlevert 5. april 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 11. april 2016 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at forsvaret i større grad bistår politiet i en krisesituasjon, i tråd med anbefalingene fra blant annet Gjørv-kommisjonen?»

BEGRUNNELSE:

TV2 har avslørt at forsvarets helikopterstøtte til politiet ikke var tilfredsstillende under øvelsen Gemini 2015. Det er viktig at politiet samarbeider godt med forsvaret i en krisesituasjon, og at transportfunksjoner sikres.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 5. april 2016 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein om hva forsvarsministeren vil gjøre for at Forsvaret i større grad bistår politiet i krisesituasjoner. Han viser til Gjørv-kommisjonen og en nyhetssak på TV2 om Øvelse Gemini 2015.

En av anbefalingene Gjørv-kommisjonen fremsatte var rettet direkte mot Forsvaret. Denne gjaldt, for det første, rask og effektiv helikopterstøtte til politiet som

dimensjonerende oppgave for Forsvaret i forbindelse med terrorbekjempelse på norsk jord. For det andre anbefalte kommisjonen at det bør vurderes om Forsvaret skal ha ytterligere støtteoppgaver til politiet ved terrorangrep.

Forsvarets primæroppgave er militært forsvar, og er innrettet i tråd med det. Men det er grunnleggende at Forsvaret også kan gi bistand dersom politiet eller andre sivile myndigheter anmoder om det. I et samfunnssikkerhetsperspektiv kan økt operativ evne i Forsvaret for å håndtere de militære primæroppgavene også gi økt evne til å bistå politiet og andre med å ivareta samfunnssikkerheten. For eksempel kan en forbedring av Forsvarets evne til å håndtere militære angrep også kunne gi bedre evne til å bistå i terrorberedskapen.

Forsvarets helikopterberedskap til støtte for politiet er gradvis blitt styrket etter 22. juli 2011. Anbefalingen om å styrke helikopterstøtten til politiet er iverksatt blant annet ved at det nå er stasjonert to Bell-helikoptre på Rygge og to på Bardufoss for dette formålet. Fra 1. januar 2015 ble klartiden redusert fra to timer til én time begge steder. Helikoptrene på Rygge kan gi håndhevelsesbistand til politiet, dvs. bistand til politiet i skarpe situasjoner. Helikoptrene på Bardufoss

kan gi alminnelig transportbistand. Bruk av Forsvarets helikopterressurser vil også bli tema i den kommende langtidsplanen for forsvarssektoren.

Det er avgjørende at politiets anmodninger om bistand behandles raskt i alle ledd. Jeg har derfor, i samråd med justis- og beredskapsministeren, delegert beslutningsmyndigheten for å innvilge håndhevelsesbistand med helikoptrene på Rygge, til sjefen for Forsvarets operative hovedkvarter.

Øvelse Gemini er forsvarssjefens øvelse for å øve Forsvarets evne til å yte bistand til og samvirke med politiet i maritime kontraterror-operasjoner offshore. Fjorårets øvelse ble gjennomført som en uvarslet øvelse på alle nivåer, fra taktisk til strategisk nivå. Øvelsen viste at etterlevelse av fastsatte beredskapstider er tilfredsstillende hos de berørte enheter, samt en forbedring innen effektiv håndtering av bistandsanmodninger sammenlignet med tidligere øvelser. Samtidig avdekket øvelsen enkelte utfordringer, spesielt innen tilgjengeligheten på helikoptre og sertifiserte besetninger for maritime kontraterror-operasjoner.

Forsvaret og politiet har i samarbeid analysert erfaringene fra fjorårets Gemini-øvelse, og disse er viktige læringspunkter som inngår i grunnlaget for planleggingen av årets øvelse. De ble blant annet brukt på et felles kompetansehevingseminar for de to sektorene i februar. Tilbakemeldingene fra seminaret var meget gode, og det var nyttige diskusjoner som bidro til en mer felles situasjonsforståelse om ressurser og problemstillinger. Jeg ser det som svært viktig at ulike erfaringer og oppfatninger kommer frem, slik at Øvelse Gemini bidrar til reell forbedring og utvikling av samarbeidet.

Forsvaret har som en av sine oppgaver å bidra til ivaretagelse av samfunnssikkerhet og andre sentrale samfunnsoppgaver. Innenfor rammene av gjeldende regelverk og prinsipper for sivilt-militært samarbeid kan alle Forsvarets tilgjengelige ressurser i utgangspunktet stilles til disposisjon, avhengig av politiets og øvrige sivile myndigheters behov i en krisesituasjon.

Det har de siste 15 årene vært prioritert å videreutvikle det sivil-militære samarbeidet innen totalforsvaret med særlig vekt på Forsvarets bistand til sivile myndigheter. Forbedrings-arbeidet fikk ytterligere aktualitet og prioritet gjennom myndighetenes oppfølging av terrorhandlingene 22. juli 2011.

Spesialstyrkenes evne til å bistå politiet i kontraterroroperasjoner er også styrket, ved at Marinejegerkommandoen i 2014 ble satt på nasjonal kontraterrorberedskap i tillegg til Forsvarets spesialkommando. For øvrig er Heimevernets innretting og oppgaver knyttet til objektsikring tydeliggjort, og bevilgningene er økt for å gi mer øving og bedre materiell.

Regelverk og prosedyrer er dessuten blitt forbedret, herunder oppdatering av bistandsinstruksen og nye bestemmelser i politiloven. Regjeringen har også satt ned et utvalg som skal utarbeide forslag til ny bistandsinstruks innenfor de nye lovrammene Stortinget har satt for Forsvarets bistand til politiet.

I tillegg er planverk oppdatert, og bedre koordinert mellom sivil og militær side.

Det har vært prioritert å øve mer målrettet på alle nivåer for forbedring av Forsvarets bistand. Dialogen mellom sivile og militære aktører har blitt styrket. Politiets sikkerhetstjeneste og Etterretningstjenesten samarbeider tettere, bl.a. gjennom Felles kontraterror-senter. Nasjonal sikkerhetsmyndighet og NorCERT er styrket for bedre å kunne koordinere håndteringen av IKT-angrep og forebyggende objektsikkerhet.

Den kontinuerlige videreutviklingen av Forsvarets evne til å bistå sivile myndigheter ved naturkatastrofer, ulykker, terroranslag og annen alvorlig kriminalitet vil fortsette. Det er en prioritert oppgave for regjeringen å gjøre Forsvaret ytterligere bedre i stand til å yte bistand. Dette vil derfor være et tema i Forsvarsdepartementets kommende langtidsplan for forsvarssektoren og i Justis- og beredskapsdepartementets kommende samfunnssikkerhetsmelding.

SPØRSMÅL NR. 851

Innlevert 5. april 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 14. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Vil statsråden utvide mandatet til Cold Case gruppen i Kripos, slik at gruppen på eget initiativ kan iverksette etterforskning, uten anmodning fra politidistrikt eller statsadvokat, og at enheten også kan vurdere saker

med alle henleggelseskoder dersom konkret informasjon skal tilsi at etterforskning er nødvendig?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstilleren er veldig positiv til at statsråden har vist handlekraft, og opprettet en cold-case gruppe. Dette er i praksis ofrenes gjenopptakelseskommisjon, og viser at interessene til landets kriminalitetsofre under denne regjeringen veier langt tyngre enn tidligere. En nyopprettet ordning vil likevel alltid ha en innkjøringsperiode der det avdekkes hva som er en optimal organisering. Spørsmålsstiller mener cold-case gruppen på eget initiativ bør få vurdere hvilke saker som skal gjenåpnes, og at gjenåpning ikke er avhengig av en anbefaling fra politidistrikt eller statsadvokat. Ny teknologi og ny informasjon kan også gjøre at saker som tidligere er antatt å være ulykker eller liknende, og av denne grunn er henlagt, likevel kan vise seg å kunne være et resultat av kriminelle forhold som bør etterforskes på nytt. Det er fordelaktig at en politienhet som skal vurdere eldre saker på nytt, har anledning til å gjøre dette med friske øyne. Cold-case gruppen bør også ha mulighet til å på eget initiativ vurdere om en sak bør gjenåpnes eller ikke, og denne uavhengige vurderingen bør kunne foretas på alle saker, uavhengig av henleggelsesårsak.

Svar:

I 2014 ble det besluttet å opprette en enhet som skal kunne etterforske alvorlige uoppklarte saker, og 1. mai 2015 trådte instruks for enheten i kraft. Instruksen er utgitt av riksadvokaten og politidirektøren i fellesskap.

Instruksen nevner at sakstyper primært vil være drapssaker som ikke er oppklart, herunder mistenkelige dødsfall og saknet-saker som kan være drap. Sjefen

for Kripas kan bestemme at også andre typer uoppklarte saker skal behandles av enheten.

I henhold til instruksen kan politimestrene, sjefene for politiets særorganer eller statsadvokatene anmode Kripas om bistand til gjennomgang og/eller bistand under etterforskning av aktuelle saker. I særlige tilfeller kan imidlertid Kripas tilby slik bistand uten forutgående anmodning.

Arbeidsgruppen som utarbeidet utkast til instruks var av den oppfatning at det er viktig å bruke det innarbeidede sporet som straffesaker følger. Dette innebærer at det er politidistriktene som har ansvar for saker innenfor sitt geografiske ansvarsområde, men at Kripas kan yte bistand. Behovet for å identifisere de riktige og viktigste sakene kan tilsi at det kan være aktuelt for Kripas å tilby sin bistand, for eksempel hvor enheten ser koblinger mellom uoppklarte saker.

Gjeldende instruks innsnevrer ikke enhetens mandat til bare å etterforske saker basert på henleggelseskode. Det avgjørende er at det dreier seg om:

1. Alvorlige uoppklarte saker, herunder drap, mistenkelige dødsfall og saknet-saker som kan være drap, samt andre typer uoppklarte saker etter bestemmelse av sjefen for Kripas.

2. Saker som er avsluttet eller hvor etterforskningen er betydelig trappet ned (de "kalde" sakene).

Kripas har uttalt at man bør avvente å vurdere en eventuell utvidelse av mandatet til enheten har opparbeidet seg mer erfaring med saksarbeidet (anslagsvis 1-3 år). Enheten har vært i full virksomhet kun kort tid og jeg er enig i at det fremstår som rimelig å la det gå noe tid og høste erfaringer før eventuelle endringer vurderes. Dersom erfaringene viser at mandatet bør endres, er jeg åpen for å gjøre dette.

SPØRSMÅL NR. 852

Innlevert 5. april 2016 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 11. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp at Bærum sykehus forblir et fullverdig lokalsykehus for Asker og Bærum, og hvilke alternative tilknytningsformer vil bli vurdert?»

BEGRUNNELSE:

Asker og Bærum er en del av Oslo-regionen og utgjør et felles bo- og arbeidsmarked. Bærum sykehus er i

dag en del av Vestre Viken helseforetak, mens etater som eksempelvis brann og politi er organisert sammen med Oslo.

Svar:

Bærum sykehus er ett av fire somatiske sykehus i Vestre Viken. Sykehuset er lokal- og akuttstusykehus for befolkningen i Asker og Bærum. Sykehuset har i dag områdefunksjoner for hele Vestre Vikens befolk-

ning på enkelte områder som plastikkirurgi, fedmeoperasjoner og aldersmedisinsk kompetansesenter. Det foreligger ingen planer om å endre Bærum sykehus sin tilknytning til Vestre Viken. Bærum sykehus er et av

de større norske sykehusene, ligger i et område med befolkningsvekst og vil fortsatt være et viktig sykehus framover, i et samspill med de øvrige sykehusene i Vestre Viken.

SPØRSMÅL NR. 853

Innlevert 5. april 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 13. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Det er bevilget øremerkede midler over statsbudsjettet 2015 til videreutdanning innen barnepalliasjon med 1,5 millioner kr. Høgskolen i Gjøvik, som når blir en del av NTNU, har meldt sin interesse for dette og har i samarbeid med JLOB (Ja til Lindrende Enhet og Omsorg for Barn) skissert en studieplan og kan ha en videreutdanning klar høsten 2016 i barnepalliasjon.

Når blir midlene til denne utdanningen utlyst og hvilke føringer legger departementet?»

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har delegert forvaltningen av en rekke tilskudd til Helsedirektoratet. Helsedirektoratet er delegert myndighet til å fastsette nærmere regler for hvordan en ordning skal forvaltes, til å behandle søknader og til å fatte vedtak om tildeling.

Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet er pålagt å følge statens økonomiregelverk i sin tilskuddsforvaltning. Dette omfatter blant annet utarbeidelse av tildelingskriterier og oppfølging av opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen.

I tillegg har Helsedirektoratet fastlagte rutiner for behandling av tilskudd. For tilskuddsmottakere som har mottatt tilskudd året før, noe som er tilfelle for

Foreningen for barnepalliasjon, må Helsedirektoratet ha tilsendt fullstendig års- og regnskapsrapport før nytt tilskudd kan utbetales i sin helhet.

Jeg har forståelse for at organisasjoner, og kanskje særlig små organisasjoner, kan oppleve de administrative oppgavene knyttet til statlige tilskudd som krevende å forholde seg til. Jeg har fått informasjon om at Helsedirektoratet derfor har hatt en løpende dialog med Foreningen for barnepalliasjon, der det er gitt informasjon og veiledning, samt at det ble utbetalt forskudd på tilskuddet i februar 2016.

Jeg har videre fått informasjon om at Helsedirektoratets behandling av saken i 2016 er gjennomført etter den fastlagte rutinen for tilskuddsforvaltning, og at Helsedirektoratet ikke har oppfattet at dette har skapt spesielle problemer for Foreningen for barnepalliasjon i 2016. Om Foreningen for barnepalliasjon har behov for nærmere informasjon og veiledning, vil Helsedirektoratet gjerne tilby dette.

Ved at statens økonomiregelverk følges, ved å utvikle gode rutiner og praksis for oppfølging av tilskudd, ved at tilskuddsmottakere følger rapporteringskrav og gjennom en god dialog mellom tilskuddsmottaker og forvalter av tilskuddet, bidrar vi til at tilskuddsmottakere får en forutsigbar driftssituasjon og til at organisasjoner, som Foreningen for barnepalliasjon, kan drive sitt viktige arbeid.

SPØRSMÅL NR. 854**Innlevert 5. april 2016 av stortingsrepresentant Hege Jensen****Besvart 11. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor godt er vannmagasinene i Norge sikret mot et eventuelt terrorangrep?»

BEGRUNNELSE:

Vi lever i en tid hvor verden er preget av terror og hvor terrorhandlinger kommer stadig nærmere. Terrorhandlinger med hensikt å ramme mennesker, gjøre materielle skader men også å skremme oss.

I Norge er flere bekymret for at slike handlinger skal finne sted. Vi er bekymret, ja sågar redde for bombeangrep, flystyrt for å ikke nevne kjemiske og biologiske våpen.

Sistnevnte våpen er tidligere brukt i terrorøymed i USA i form av spredning av miltbrannbakterie.

Når PST ved et par anledninger har fastslått reell trusselfare i Norge synes jeg det er betimelig å stille spørsmålstegn ved sikkerheten i landet vårt.

Jeg er kjent med at Justisdepartementet har utarbeidet gode risiko- og sårbarhetsanalyser for mulige terrorhendelser men savner informasjon om sikkerhetstiltak rundt vannmagasinene våre.

Vannmagasinene er godt merket over hele landet og er dermed lett tilgjengelige. Det vil være enkelt å tilsette uønskede stoffer i drikkevannet f.eks. antrax dråper med egenskap til å utslette befolkningen over et stort område.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har i kapittel 5 i Prop. 1 S (2015-2016) gitt en omtale om vannforsyning som kritisk viktig infrastruktur. Som ansvarlig samordnende departement på vannområdet, ga Helse- og omsorgsdepartementet innspill til dette kapittelet. Jeg finner det derfor riktig også å vise til de vurderinger som der er gjort:

I rapporten Et felles løft fra Ekspertgruppen for forsvar av Norge går det fram at rammebetingelsene for norsk sikkerhetspolitikk har endret seg vesentlig på kort tid. Ved en skjerpet sikkerhetspolitisk situasjon som involverer Norge kan det ikke utelukkes at vannbehandlingsanlegg rammes. Det kan dreie seg om fysiske angrep eller angrep rettet mot IKT-systemer, med sikte på å ramme funksjoner av særlig betydning for forsvar og sivil krisehåndtering.

PST forventer at de negative utviklingstrekkene vil være dominerende. Eventuelle terroraksjoner forventes i hovedsak utført ved bruk av enkle midler og

metoder rettet mot det som anses som symbolmål for ekstremistene.

Terrorhandlinger rettet spesifikt mot vannforsyningsanlegg har historisk sett vært få. Etter det man kjenner til finnes ingen konkrete koblinger mellom ekstremistmiljøer i Norge og forsøk på anslag mot vannforsyningen. Det er ikke nye opplysninger som tilsier en økt trussel mot vannforsyningen fra terrorister. Forurensning av større vannkilder med biologiske, kjemiske eller radioaktive farlige stoffer vil kunne gi svært alvorlige konsekvenser. Sannsynligheten for at målrettede sabotasjeaksjoner skulle forårsake slik forurensning, er imidlertid liten. Målrettede angrep mot vannkilder vil kreve stor ekspertise, være vanskelig å utføre og fortynningseffekter og strømningsforhold gjør at ønsket effekt er svært usikker. Aksjoner vil kreve store mengder av det aktuelle stoffet. Mer avgrensede sabotasjehandling mot deler av et vannforsyningssystem vil også kunne gjøre betydelig skade og kan ikke utelukkes.

Økende avhengighet av IKT-styring vil i seg selv kunne øke sannsynligheten for IKT-angrep. En slik hendelse kan i verste fall gi uvedkommende mulighet til å lamme vannforsyningen.

Mattilsynet har gjennomført en spørreundersøkelse om fysisk sikring og informasjonssikkerhet ved ca. 440 vannverk som leverer vann til mer enn 500 personer. Resultatene fra undersøkelsen viser at det er store forskjeller og gjennomgående for lite bevissthet ved vannverkene om temaene.

Selv om trussel- og sårbarhetsbildet er under utvikling, er det min oppfatning at risikoen for tilsiktede hendelser ved vannforsyningssystemer vurderes som liten. Konsekvensene ved en eventuell hendelse vil derimot kunne være alvorlige. Innføring av ny teknologi kan dessuten gi nye sårbarheter.

For å få økt fokus på viktigheten av arbeid med forebyggende sikkerhet har HOD involvert seg i dette på flere måter:

- I utkast til ny drikkevannsforskrift som nå er på høring, foreslår vi innskjerpet krav til beredskap og en ny bestemmelse om forebyggende sikring.
- HOD har i en lengere periode hatt et nært samarbeid med Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) angående mulig objektsikring med hensyn til vannverk og ledningsnett. Det har vært møter med aktuelle vannverkseiere om forebyggende sikring hvor NSM har deltatt. NSM har dessuten deltatt på konferanser og holdt innlegg for blant annet vannverkene.

- HOD har i flere år hatt jevnlig samarbeid med Norsk Vann (vannverkernes bransjeorganisasjon). Temaer som det har vært samarbeidet om er beredskap og driftssikkerhet ved vannverkene. HOD har også deltatt på årlige konferanser for vannbransjen og holdt foredrag om aktuelle temaer.
- Mattilsynet har blitt bedt om å øke innsatsen med hensyn til drikkevann og ledningsnett herunder tilsyn med forebyggende sikring og beredskap.
- Det er startet et arbeid for å få på plass et nettverk for kompetansestøtte ved kriser ved vannverkene. Folkehelseinstituttet, Mattilsynet, Norsk Vann og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap er involvert i arbeidet. Nettverket skal bestå av faglige rådgivere som kan bistå vannverkseierne med råd i spesielt krevende situasjoner.
- Det arbeides også for tiden med forslag til nye/ajourførte tiltaksgrenser angående radioaktiv foru-

rensning i næringsmidler inklusive drikkevann. Dette arbeidet er beskrevet i gjennomføringsplanen for "Strategi for forvaltning av radioaktivitet i dyrefôr og næringsmidler."

- HOD deltar i Samarbeidsforumet for ledninger i grunnen. Vi deltar også i en interdepartemental arbeidsgruppe ledet av KMD: "Ledninger og annen infrastruktur i grunnen." Arbeidsgruppen er nedsatt av en gruppe statssekretærer. Et vedlikeholdt og driftssikkert ledningsnett er avgjørende viktig for trygg sikker levering av helsemessig trygt drikkevann.
- Mattilsynets tilsyn med vannverk i 2016 fokuserer blant annet på viktigheten av å ha god leveringssikkerhet herunder reservevannsforsyning og planer for nød vann.

SPØRSMÅL NR. 855

Innlevert 5. april 2016 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 13. april 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvordan vil regjeringen sikre videre drift ved de ideelle familiesentrene, herunder et tilbud fra sentrene på samme nivå i 2016 som for 2015?»

BEGRUNNELSE:

Dette gjelder BufDirs kjøp av plasser i 2016 fra de ideelle familiesentrene. I brev fra BufDir til sentrene (29.2) slås det fast at Bufetat har som intensjon å kjøpe plasser tilsvarende volumet man kjøpte i 2015 (Fra 01.07 - 31.12.2015 - 6 måneder).

Dette betyr i følge sentrene at de vil ha et driftsgrunnlag for nåværende aktivitetsnivå (19 plasser) kun de første 6 månedene av 2016. Alternativt må virksomhetene ganske raskt kutte kraftig i tilbudet hvilket vil føre til at tilbudene blir så små at det blir ensbetydende med styrt avvikling. Dette er så vidt KrF å forstå i strid med Stortingets og regjeringens intensjon om å videreføre nivået på tilbudet til de tre sentrene på samme nivå i 2016 som i 2015.

BufDir utlyste en skjermet anbudskonkurranse medio mai 2015 om kjøp av faste plasser i sentre for foreldre og barn. Kontrakten ble inngått med virkning 01.07.2017 for Vilde (8 plasser) Anglo (5 pl.) og Solstrand (6 pl.) - totalt 19 plasser. Kontrakten gjaldt i

første omgang ut 2015, men inneholdt opsjon for ytterligere 1+1 år. I brev av 09.11.2015 til de tre sentrene meldte BufDir at de ville ta ut opsjon for 2016, men det ble i dette brevet skapt usikkerhet om nivået. Med bakgrunn i brevet, ble det gitt tydelige politiske føringer fra både familie- og kulturkomiteen og statsråden om at nivået på tilbudet til de tre sentrene fra 2015 skal videreføres også i 2016, dvs. kjøp av i alt 19 plasser fra de tre sentrene, og at dette skal videreføres for hele 2016.

Svar:

Senter for foreldre og barn er først og fremst et tilbud til de yngste, risikoutsatte barna. For at ikke skadevirkningene for barnet skal bli for store, er det viktig å identifisere de barna som har behov for hjelp tidlig, og raskt sette i gang tiltak som virker. I arbeidet med å oppdage behovene til de aller minste tidlig, er foreldre- og barnsentrene viktige.

Jeg forstår spørsmålet slik at representant Bekkevold ønsker informasjon om Bufdirs kjøp av plasser fra de ideelle sentrene, og om bruken av bevilgningen til disse sentrene er i henhold til Stortingets føringer. Departementet har lagt til grunn at intensjonen med bevilgningen har vært at kjøp av plasser fra de ideelle

sentrene for foreldre og barn skulle øke med 21 mill. kroner, sammenlignet med kjøp i 2014. Vi ser i denne sammenhengen bort fra den del av bevilgningen som er tildelt Oslo kommune. Dette innebærer at kjøp av plasser fra de ideelle sentrene i 2015 og 2016 skal tilsvare bevilgningen fra Stortinget på 21 mill. kroner pluss beløpet Bufdir brukte på kjøp av plasser fra ideelle sentre i 2014, jf. omtale i Innst. 14. S (2015-2016) hvor komiteen viser til den flytting som er gjort av 21,6 mill. kroner fra kap. 858, post 01 til post 22 for innkjøp av plasser ved ideelle sentre for foreldre og barn (for å sikre riktig postbruk). Omtalen i budsjettinnstillingen klargjør at det skjer en videreføring av nivået fra 2015 til 2016, dvs. en økning på 21 mill. kroner sammenlignet med nivået i 2014.

Bufdir inngikk kontrakt med tre av de ideelle sentrene med virkning fra 1. juni 2015. Bevilgningen til Bufdir på 21 mill. kroner ble fordelt på sentrene over de 6 månedene kontrakten gjaldt for. Dette tilsvarte 19 plasser, som var all tilgjengelig kapasitet på de tre sentrene på avtaletidspunktet. Plassene ble kjøpt uavhengig av behov. Ett av sentrene kunne imidlertid ikke levere alle plassene i hele perioden det var inngått avtale om.

2016 vil være første året man ser effekten av tildelingen gjennom et helt år. I løpet av året skal den samme bevilgningen fra Stortinget fordeles på 12 måneder, ikke bare siste halvdel av årets som var tilfellet i 2015. I 2016 har direktoratet derfor fordelt kjøp av faste plas-

ser på 12 måneder. Disse plassene blir kjøpt uavhengig av behov og kommunenes etterspørsel. Sentrene får med andre ord betalt for plassene uavhengig av om de blir brukt eller ikke. Dette vil gi en økonomisk sikkerhet for sentrene gjennom hele året, uavhengig av etterspørselssvingninger. Antall faste plasser i 2016 tilsvare omtrent 50 prosent av tilgjengelig kapasitet i de tre sentrene.

I tillegg til kjøp av faste plasser for 21 mill. kroner skal Bufdir kjøpe plasser som tilsvare Bufdirs utgifter til kjøp av plasser fra de ideelle sentrene i 2014. Kjøp utover de faste plassene vil avhenge av etterspørsel, behov og tilgjengelighet. Bufdir forventer at kjøp i 2016 vil være på omtrent samme nivå som i 2015. Bufdir har informert regionene og de ideelle sentrene om plan for kjøp av plasser i 2016.

Opphold i senter for foreldre og barn er et frivillig hjelpetiltak, og i hovedsak er det familiestøttende tiltak som etterspørres fra de ideelle sentrene. Det er ikke Bufetat, men kommunenes barneverntjeneste som definerer behovet for opphold på foreldre- og barnsentre. Bufetats kjøp av plasser utover de garanterte plassene vil derfor avhenge av kommunenes etterspørsel. Det må også gjøres en vurdering av hvilket senter som er best egnet til å møte barnas og familienes behov. Dette kan innebære at kjøp utover garanterte plasser blir ulikt fordelt gjennom året og mellom sentrene.

SPØRSMÅL NR. 856

Innlevert 5. april 2016 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold

Besvart 13. april 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Det vises til den siste tids debatt rundt håndhevingen av lovverket som regulerer søndags- og helligdagshandelen.

Hvordan vil regjeringen sikre at gjeldende lovverk respekteres og følges?»

Svar:

Lovverket som regulerer søndags- og helligdagshandelen gjelder faste utsalgssteder, og hovedregelen er at disse skal holde stengt på søn- og helligdager. Det er en rekke unntak fra dette påbudet for bestemte typer faste utsalgssteder, og disse kan holde åpent på søn- og helligdager. Som kjent har departementet hatt forslag om

endringer i regelverket for søn- og helligdagshandel på høring. Jeg har registrert at det ikke er flertall på Stortinget for regjeringens forslag, og jeg vil understreke at de gjeldende reglene skal følges. De som driver faste utsalgssteder, må respektere og følge gjeldende rett.

Det følger av gjeldende regler at et fast utsalgssted må være et lokale som kan stenges eller låses, jf. Ot.prp. nr. 11 (2002–2003) på side 7. Det er ikke adgang til å gjøre om deler av en butikk på søn- og helligdager ved å bruke rørlige skillevegger eller lignende. Definisjonen av hva som er et fast utsalgssted, har en lang forhistorie og skriver seg tilbake til tidligere lover på området, det vil si åpningstidsloven fra 1998, åpningstidsloven fra 1985 og lov om lukningstider for utsalgssteder fra 1913. Dette innebærer blant annet at praksis etter de eldre lovene er relevant ved tolknin-

gen av den gjeldende bestemmelsen i helligdagsloven § 5 om salg fra faste utsalgssteder, jf. også Lovavdelingsens tolkningsuttalelser 16. desember 2003 (saksnr. 200307504 EO ATV/KG) og 10. januar 2007 (saksnr. 200607554 EP HCH/BS). Reglene er derfor klare. Det er ikke opp til de enkelte butikkeierne eller bransjen å avgjøre hvordan regelverket skal tolkes.

Håndhevelse av åpningstidsbestemmelsene er det politiet som gjør. Brudd på bestemmelsene i helligdagsloven kan sanksjoneres, og det finnes eksempler på butikkeiere som har fått bot og inndragning av omsetning etter politiets inngripen. Arbeidstilsynet kan også føre tilsyn etter arbeidsmiljøloven, som blant annet har nærmere regler om søndagsarbeid.

SPØRSMÅL NR. 857

Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 12. april 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«I dagens krevjande arbeidsmarknadssituasjon ser vi dømer på fosterforeldre der den eine blir permittert eller arbeidsledig og får trekk i dagpenger på grunn av godtgjeringa fosterheimen mottok.

Meiner statsråden at dette er rett tolking av regelverket, og vil ho ta grep for å forbedre fosterforeldre si arbeidsrettslege og sosiale stilling?»

GRUNNGJEVING:

Mange hadde forventet at regjeringa i Fosterheimsmeldinga ville ta tak i dei økonomiske rammevilkåra for alle fosterforeldra som på vegner av samfunnet tek på seg det umåteleg viktige oppdraget det er å gje dagleg omsorg for barn som av ulike grunnar ikkje kan bu hos sine biologiske foreldre. Behovet for fleire som vil ta på seg fosterheimsoppdrag er skrikande, og dei mangelfulle arbeidsrettslege, økonomiske og sosiale rammevilkåra er med på å hemme rekrutteringa og gjer kvardagen vanskelegare for dei som allereie har fosterheimsoppdrag.

Svar:

Fosterforeldre gjør en viktig innsats for noen av de mest sårbare barna i samfunnet. Regjeringen er opptatt av å gi gode rammebetingelser, veiledning og støtte til familier som påtar seg det viktige samfunnsoppdraget det er å være fosterforeldre. I stortingsmeldingen om fosterhjem er dette tema. Meldingen gjør også rede for fosterforeldres rettigheter etter folketrygdloven.

Arbeids- og sosialministeren har i sitt svar på skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide 7. april 2016 redegjort for dagens regler om dagpenger. Jeg viser derfor til hennes redegjørelse når det gjelder spørsmålet om tolkning av regelverket:

"Dagpenger skal gi delvis dekning for bortfall av arbeidsinntekt på grunn av arbeidsløshet. For å ha rett til dagpenger må man ha tapt arbeidsinntekt og arbeidstiden må være redusert med minst 50 prosent. Det er også et vilkår at man er reell arbeidssøker, dvs. aktiv arbeidssøker og disponibel for ethvert jobbtilbud, hvor som helst i landet.

Dagpengene blir gradert (avkortet) forholdsmessig etter antall arbeidete timer. For dagpengemottakere som arbeider mer enn 50 prosent av vanlig arbeidstid, faller dagpengene helt bort. Som hovedregel skal alle timer med lønnet og ulønnet arbeid føre til reduksjon i utbetaling av dagpenger. Fosterhjems godtgjørelsen består av arbeidsgodtgjørelse og utgiftsdekning. Arbeidsgodtgjørelsen blir utbetalt som lønnsinntekt. Det betyr at dagpengene graderes mot denne inntekten ved at den omregnes til arbeidstimer, basert på høyeste avlønning for barnehageassistenter i kommunen. Hvor mange timer dette utgjør per meldeperiode avhenger av størrelsen på godtgjøringen og barnehageassistentlønningen i vedkommende kommune.

Den økonomiske godtgjørelsen til fosterforeldrene skal gjenspeile den innsatsen de gjør ved å påta seg et omsorgsoppdrag for samfunnet. Godtgjørelsen er pensjonsgivende, skattepliktig inntekt. Fordelen med dette er at den dermed også gir opptjening til dagpenger og andre trygdeytelser. Fosterhjemsforeningen har lenge vært opptatt av at godtgjørelsen de mottar skal gi rett til opptjening av trygderettigheter og pensjon. På den annen side betyr dette at et oppdrag som fosterforeldre kan føre til at fosterforeldre som blir arbeidsledig eller permittert fra annet arbeid, ikke får eller kun får graderte dagpenger.

Å være fosterforeldre har i liten grad karakter av å være ordinært lønnsarbeid. Oppgaven oppfattes mer på linje med å ta seg av egne barn, enn som et ordinært arbeid. Jeg forstår derfor at mange kan reagere på at dagpengene blir avkortet og i noen tilfeller faller helt bort som følge av at arbeidsløse eller permitterte har påtatt seg oppdrag som fosterforeldre. Jeg ser at graderingsreglene kan virke urimelig, men det er

som nevnt, både fordeler og ulemper ved at arbeidsgodtgjørelsen blir regnet som pensjonsgivende inntekt.

Generelt er det lite ønskelig å gi særregler for enkeltgrupper. Både fordi det er krevende å begrunne noen enkeltgruppers særbehov fremfor andres, og fordi unntak generelt fører til et mindre oversiktlig regelverk. Unntak øker også risikoen for uthuling av de grunnleggende vilkårene i dagpengeordningen, bl.a. om tap av arbeid og inntekt og om å være fullt disponibel for arbeidsmarkedet.

Regjeringen har signalisert at den vil gå gjennom de ulike inntektssikringsordningene i folketrygden, med sikte på

at det skal lønne seg å arbeide. En del av dette vil omfatte en generell gjennomgang av graderingsreglene, som også kan få betydning for fosterforeldre."

Arbeids- og sosialministeren viser til at regjeringen har signalisert at den vil gå gjennom de ulike inntektssikringsordningene i folketrygden. En del av dette vil omfatte en generell gjennomgang av graderingsreglene, som også kan få betydning for fosterforeldre. Jeg er opptatt av fosterforeldres rammebetingelser og vil følge dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 858

Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 13. april 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hvilke muligheter ser utenriksministeren for en styrking av det internasjonale arbeide mot diskriminering og forfølgelse på grunn av livssyn og religion, og hva kan i tilfelle Norge bidra med?»

BEGRUNNELSE:

I flere stater Norge har et nært forhold til som Pakistan og Sri Lanka, finner vi eksempler på diskriminering, utestengning og forfølgelse på grunn av livssyn og religion. Slik diskriminering rammer mange grupper som for eksempel jøder, kristne og Ahmadiyya-muslimer.

Ofte dreier det seg om konflikter mellom folkegrupper, men disse konfliktene forsterkes og legitimeres gjennom formelle og uformelle grep fra myndighetenes side. I enkelte land defineres og bestemmes diskrimineringen i vedtatte lover og vanskeliggjør dermed livssituasjonen for de som rammes.

Svar:

Vold, intoleranse og diskriminering basert på religiøs tilhørighet og livssyn er et alvorlig og økende problem i en rekke land og regioner i dag. Arbeidet for tros- og livssynsminoriteter står derfor sentralt i Utenriksdepartementets innsats for menneskerettighetene. Dette er reflektert i regjeringens stortingsmelding om menneskerettigheter i utenriks- og utviklingspolitikken (Meld St 10 2014-15).

Det normative rammeverket for bekjempelse av diskriminering og forfølgelse på grunn av livssyn el-

ler religion består bl.a. av FNs minoritetserklæring, regelmessige FN-resolusjoner og aktive spesialrapportører både for tros- og livssynsfrihet og for minoriteters rettigheter. I Europa er vernet av nasjonale minoriteter beskyttet av Europarådets rammekonvensjon fra 1995.

Utenriksdepartementets innsats for religiøse minoriteter har de siste årene vært organisert innenfor rammene av et eget minoritetsprosjekt. Prosjektets målsetting er å styrke det internasjonale samfunns bevissthet om religiøse minoriteters situasjon, gjennomføre målrettede tiltak i enkeltland og bedre kunnskapsnivået i utenrikstjenesten. Prosjektet har utarbeidet en egen veileder for arbeidet med tro- og livssynsminoriteter som er blitt godt mottatt.

Sammen med stortingsrepresentant Knut Arild Ha-reide tok jeg i fjor bl.a. et initiativ til å støtte et prosjekt som Kirkens Nødhjelp driver i Syria og Irak. Prosjektet skal analysere beskyttelsesbehovene til religiøse minoriteter og samtidig gå inn med målrettet respons til sårbare minoritetsgrupper. Utenriksdepartementet har også gått foran med støtte til bl. a. en rekke prosjekter for å redusere sektersk konflikt og unngå overgrep i religionens navn. Norge støtter også flere tiltak for å motvirke ekstremisme og radikalisering av ungdom.

Religiøse minoriteter er i mange land blant de mest sårbare og behøver derfor særskilt oppmerksomhet. Dette krever at både nasjonale myndigheter og det internasjonale giversamfunn legger økt vekt på et minoritetsperspektiv, selv når det krever ekstra innsats. Dette er føringer som også legges til grunn i norsk utviklingspolitikk.

Arbeidet for fremme av minoriteters rettigheter, både religiøse minoriteter og andre som utsettes for menneskerettighetsbrudd, blir også ivaretatt på andre måter. Vi tar opp religiøse minoriteters situasjon i samtaler på høyt nivå med land som har utfordringer

på området. Vi stiller kritiske spørsmål til enkeltland under landgjennomgangene i FNs menneskerettighetsråd. Vi tar opp denne problemstillingen i FNs årlige minoritetsforum. Ordningen med en spesialutsending for religiøse minoriteter vil bli videreført.

SPØRSMÅL NR. 859

Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 12. april 2016 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Mattilsynet har bestemt at 200 tonn av sjokoladepålegget Nugatti må destrueres grunnet hasselnøttpastaen fra Tyrkia ikke ble meldt riktig inn til Mattilsynet før fortolling, ifølge NTB. Partiet ble likevel frigitt i tollen og 500000 Nugatti-bokser er produsert. Det er et vedtatt mål å redusere matkastingen i Norge.

Hvis det ikke ligger helsemessige årsaker bak kravet om destruksjon, vil statsråden foreta seg noe i denne saken?»

Svar:

Bakgrunnen for vedtaket til Mattilsynet om omsetningsforbud/avvisning er at partiet av hasselnøttpasta ikke er framstilt for grensekontroll. Det er omsyn til mattryggleik som ligg bak kontrollkravet. Saka er i følgje Mattilsynet no til behandling som ei ordinær klagesak ved hovudkontoret i Mattilsynet. Eg finn det derfor ikkje rett å kommentere vedtaket før klagen er slutthandsama.

For ordens skuld gjer eg merksam på at denne saka høyrer konstitusjonelt inn under Helse- og omsorgsministeren.

SPØRSMÅL NR. 860

Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide

Besvart 7. april 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«I Sunnmørsposten 6. april 2016 fremgår det at en person som er permittert får redusert dagpengeutbetaling på grunn av at han og hans kone er fosterforeldre. Det er i dag et stort behov for fosterforeldre, og det er derfor nødvendig at fosterforeldre ikke skal komme økonomisk dårligere ut.

Vil statsråden vurdere å endre regelverket slik at fosterforeldre ikke mister inntekt ved permittering?»

Svar:

Regjeringen er opptatt av å gi gode rammebetingelser, veiledning og støtte til familier som påtar seg det vikti-

ge ansvaret det er å være fosterforeldre. Barne- og likestillingsministeren har nylig levert en stortingsmelding om dette tema.

Dagpenger skal gi delvis dekning for bortfall av arbeidsinntekt på grunn av arbeidsløshet. For å ha rett til dagpenger må man ha tapt arbeidsinntekt og arbeidstiden må være redusert med minst 50 prosent. Det er også et vilkår at man er reell arbeidssøker, dvs. aktiv arbeidssøker og disponibel for ethvert jobbtilbud, hvor som helst i landet.

Dagpengene blir gradert (avkortet) forholdsmessig etter antall arbeidete timer. For dagpengemottakere som arbeider mer enn 50 prosent av vanlig arbeidstid, faller dagpengene helt bort. Som hovedregel skal alle timer med lønnet og ulønnet arbeid føre til reduksjon i

utbetaling av dagpenger. Fosterhjemsgodtgjørelsen består av arbeidsgodtgjørelse og utgiftsdekning. Arbeidsgodtgjørelsen blir utbetalt som lønnsinntekt. Det betyr at dagpengene graderes mot denne inntekten ved at den omregnes til arbeidstimer, basert på høyeste avlønning for barnehageassistenter i kommunen. Hvor mange timer dette utgjør per meldeperiode avhenger av størrelsen på godtgjøringen og barnehageassistentlønningen i vedkommende kommune.

Den økonomiske godtgjørelsen til fosterforeldrene skal gjenspeile den innsatsen de gjør ved å påta seg et omsorgsoppdrag for samfunnet. Godtgjørelsen er pensjonsgivende, skattepliktig inntekt. Fordelen med dette er at den dermed også gir opptjening til dagpenger og andre trygdeytelser. Fosterhjemssforeningen har lenge vært opptatt av at godtgjørelsen de mottar skal gi rett til opptjening av trygderettigheter og pensjon. På den annen side betyr dette at et oppdrag som fosterforeldre kan føre til at fosterforeldre som blir arbeidsledig eller permittert fra annet arbeid, ikke får eller kun får graderte dagpenger.

Å være fosterforeldre har i liten grad karakter av å være ordinært lønnsarbeid. Oppgaven oppfattes mer

på linje med å ta seg av egne barn, enn som et ordinært arbeid. Jeg forstår derfor at mange kan reagere på at dagpengene blir avkortet og i noen tilfeller faller helt bort som følge av at arbeidsløse eller permitterte har påtatt seg oppdrag som fosterforeldre. Jeg ser at graderingsreglene kan virke urimelig, men det er som nevnt, både fordeler og ulemper ved at arbeidsgodtgjørelsen blir regnet som pensjonsgivende inntekt.

Generelt er det lite ønskelig å gi særregler for enkeltgrupper. Både fordi det er krevende å begrunne noen enkeltgruppers særbehov fremfor andres, og fordi unntak generelt fører til et mindre oversiktlig regelverk. Unntak øker også risikoen for uthuling av de grunnleggende vilkårene i dagpengeordningen, bl.a. om tap av arbeid og inntekt og om å være fullt disponibel for arbeidsmarkedet.

Regjeringen har signalisert at den vil gå gjennom de ulike inntektssikringsordningene i folketrygden, med sikte på at det skal lønne seg å arbeide. En del av dette vil omfatte en generell gjennomgang av graderingsreglene, som også kan få betydning for fosterforeldre.

SPØRSMÅL NR. 861

Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide

Besvart 13. april 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hvilke forvaltningstiltak for biologisk mangfold er blitt truffet på bakgrunn av MAREANO-programmet, og i hvilken grad har resultatene fra MAREANO-programmet blitt brukt til å identifisere og prioritere områder som bør vernes i henhold til våre forpliktelser om minst 10 prosent marint vern innen 2020 under konvensjonen for biologisk mangfold?»

BEGRUNNELSE:

Siden oppstarten av MAREANO-programmet i 2006 har Norge brukt 563,8 millioner kroner på MAREANO-programmet. Programmets formål har blitt uttrykt med varierende formuleringer. I Statsbudsjettet for 2006 står det «MAREANO har som mål å kartlegge og gjennomføre grunnleggjande studiar av havbotnens fysiske, biologiske og kjemiske miljø. Dette skal systematiserast i ein marin arealdatabase for norske kyst- og havområde». I Statsbudsjettet for 2009 står det «Kartleggingsprogrammet MAREANO skal innhente kunn-

skap om det biologiske mangfoldet på havbotnen, som grunnlag for ei berekraftig forvaltning».

Det anerkjennes at MAREANO-programmet har bidratt til kunnskapsgrunnlaget for forvaltningsplanene for både Norskehavet og Barentshavet og Lofoten. Videre kan MAREANO-programmet tilskrives å ha bidratt til etableringen av 10 av de totalt 19 vernede korallområdene som er etablert i Norge. Utover dette er det utfordrende å peke på hvordan det styrkede kunnskapsgrunnlaget i forvaltningsplanene har bidratt til forvaltningstiltak som styrker en bærekraftig forvaltning av det biologiske mangfoldet til havs.

I 2002 undertegnet Norge en konkretisering av konvensjonen for biologisk mangfold, med mål om å stoppe tapet av naturmangfold innen 2010. I 2010 erkjent konvensjonens medlemsland at målet ikke var nådd. Fristen ble skjøvet til 2020, og man ble i tillegg enige om Aichi-målene. Aichi-mål 11 lyder «Innen 2020 er minst 17 prosent av land- og ferskvannsarealer, og 10 prosent av kyst- og havområder, spesielt områder som er særlig viktig for biologisk mangfold og økosystemtjenester, bevart gjennom effektivt og

hensiktsmessig forvaltede, økologisk representative og godt sammenhengende systemer av verneområder og andre effektive bevaringstiltak, og er en integrert del av landskapet.» Kravet om 10 prosent marint vern ble også bekreftet i FN's nye bærekraftsmål.

I det norske arbeidet med marint vern, før man ble enige om AICHI-målene, ble det i 2004 utarbeidet en marin verneplan, bestående av 36 områder innenfor Norges territorialgrense. Status i dag er at 3 av de 36 områdene i marine verneplans fase 1 er innvilget vern, og man har foreløpig ikke identifisert og prioritert områder som bør vernes utenfor territorialfarvannet, i henhold til Norges forpliktelse til konvensjonen for biologisk mangfold. Av Norges mål om å verne 10 prosent av våre marine områder innenfor vår økonomiske sone har vi så langt vernet 0,3 prosent, om man regner korallvernet som marine verneområder.

Svar:

MAREANO-programmet ble startet i 2005 på grunn av betydelig kunnskapsmangel om bunnforholdene i norske havområder. MAREANO-programmet har gitt verdifull ny kunnskap gjennom kartleggingen av dybde, bunnforhold, arts mangfold, naturtyper, kjemiske forhold/forurensning i sedimentene og geologiske formasjoner på havbunnen i norske havområder. Dataene fra MAREANO-kartleggingen gjøres tilgjengelige for aktuelle brukere gjennom MAREANOs nettsider og kartinformasjonstjenesten Norge digitalt.

Kartlegging av havbunnen gjennom MAREANO øker kunnskapen betydelig om utbredelsen av naturtyper og arter, og påvirkning på disse fra menneskelig aktivitet. Denne kunnskapen gir grunnlag for en bedre forvaltning og beskyttelse av sårbare naturtyper. Programmet har prioritert å kartlegge først de områdene som har eller kan ha store miljøverdier eller ressurser som kan påvirkes av eksisterende eller ny menneskelig aktivitet. I arbeidet med det faglige grunnlaget for forvaltningsplanene for havområdene har kunnskapen om miljøverdiene i de særlige verdifulle og sårbare områdene blitt bekreftet og styrket gjennom MAREANO.

MAREANO-kartleggingen har påvist mange nye korallrevforekomster. Ny kunnskap fra blant annet MAREANO-programmet har vært grunnlag for at ti nye områder med kaldevannskoraller gitt særskilt beskyttelse og status som marine beskyttede områder med hjemmel i havressursloven. Kunnskapen er viktig grunnlag for en gjennomgående bærekraftig forvaltning av havbunnen, bl.a. gjennom å øke den tilgjengelige kunnskapen om sårbare naturtyper som koraller og svamp og redusere risikoen for sammenstøt med slike naturverdier under utøvelse av fiske eller annen virksomhet. Beskyttelse av områder med koraller eller andre naturverdier utenfor 12 nautiske mil må gjøres etter eksisterende sektorregelverk.

Det følger av omtalen i naturmangfoldmeldingen, som nå ligger til behandling i Stortinget, at vurderingen av måloppnåelsen for bevaring av kyst- og havområder (Aichi-mål 11) ikke kan baseres kun på prosentvis areal. Ulike beskyttelsesregimer bidrar til oppnåelsen av målet, men i ulik grad når det gjelder de forskjellige kriteriene som følger av målet. Fiskeriforvaltningen har for eksempel en rekke arealbaserte virkemidler som også kan bidra til å beskytte områder med særlige miljøverdier og dermed være relevante i vurderingen av mål 11. Det er langt på vei mulig å nå målet fram mot 2020 ved å supplere dagens bevaringsområder, basert på en gjennomgang av kriteriene om representativitet, sammenheng og effektiv beskyttelse. Arbeidet innenfor 12 nautiske mil med marint vern etter naturmangfoldloven skal videreføres. For å kunne sikre representativitet og sammenheng er kunnskap viktig, og kunnskapen opparbeidet gjennom MAREANO-programmet vil være en viktig del av det samlede kunnskapsgrunnlaget.

SPØRSMÅL NR. 862**Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen****Besvart 14. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor mange nye sykehjemsplasser er påbegynt, hvor mange er ferdigstilt, og hvor mange er rehabilitert, i perioden oktober 2013 til mars 2016, og kan vi be om tilsvarende tall for perioden 2009-2013?»

BEGRUNNELSE:

I leserinnlegg fra 31.08.15 skriver Bård Hoksrud (Frp) at utbyggingstakten på kommunale omsorgstjenester er nær doblet siden Fremskrittspartiet kom i regjering. Jeg ønsker at Stortinget skal få belyst hvordan utbyggingstakten i eldreomsorgen faktisk har utviklet seg siden regjeringsskiftet i 2013. Jeg ber derfor om tall som reflekterer sykehjemsplasser som er påbegynte og ferdigstilt i inneværende stortingsperiode. Det er relevant for Stortinget å få opplyst hvor mange plasser kommunene har søkt om, antall tilsagn gitt fra Husbanken, hvor mange plasser som faktisk er ferdigstilt, og hvor mange plasser som er såkalt «avhjemlet» i samme tidsrom. Vi ber om at tall fra Husbanken og SSBs statistikk for antall beboere og plasser i sykehjem og boliger til pleie- og omsorgsformål, legges til grunn.

Jeg ber om at departementet benytter seg av de tilgjengelige og relevante måletidspunkter og statistikkgrunnlag som kan besvare og belyse spørsmålet på en best og mest mulig utfyllende måte.

Svar:

Investeringsstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser ble opprettet i 2008. Ordningen har siden den ble etablert, hatt som formål å stimulere kommunene til å fornye og øke tilbudet av plasser i institusjon og omsorgsbolig for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonsnedsettelse. Investeringsstilskuddet ble opprettet i 2008, og forvaltes av Husbanken.

Kommunene kan levere heldøgntjenester i institusjon, omsorgsboliger eller i brukernes egne hjem. Tall fra SSB/Kostra måler utviklingen i heldøgnstil-

bud i institusjon gjennom antallet plasser i sykehjem, aldershjem, barnebolig og avlastningsboliger. Utviklingen for heldøgntjenester i omsorgsbolig måles av SSB gjennom antallet beboere i boliger med heldøgns bemanning. Tall fra SSB/Kostra viser utvikling i antall plasser i institusjon og antall beboere i boliger med heldøgns bemanning, og ikke endringer i det totale tilbudet som følge av utskiftning og renovering.

Jeg forstår representantens spørsmål som at det her først spørres etter statistikk fra Husbanken om investeringstilskudd til plasser i sykehjem i perioden oktober 2013 til mars 2016, og deretter for perioden 1. januar 2009 til og med 30. september 2013. Ettersom statistikken for investeringsstilskuddet ikke skiller mellom sykehjem og andre typer heldøgns tjenestetilbud i institusjon, har jeg tatt utgangspunkt i den offentlig tilgjengelige statistikken fra Husbanken for antall plasser i institusjon i endelige søknader, antall plasser i institusjon med tilsagn om tilskudd og antall plasser i institusjon med utbetalt tilskudd (ferdigstilte plasser) i de to periodene. Det er grunn til å påpeke at tilskudd som ytes til plasser i institusjon i stor grad vil være plasser i sykehjem.

Representanten stiller spørsmål om hvor mange sykehjemsplasser som er påbegynt i de to periodene. Det eksisterer ikke systematisert statistikk som viser oppstartsdato for prosjekter med tilsagn om tilskudd. Husbanken fører i denne sammenhengen kun statistikk over hvor mange plasser i institusjon som har fått tilsagn om tilskudd i de ulike månedene, og det er ikke nødvendigvis samsvar mellom dato eller måned for når et prosjekt får tilsagn om tilskudd og når byggearbeidene faktisk påbegynnes. Spørsmålet om hvor mange plasser i institusjon, herunder sykehjem, som er påbegynt i ulike måneder, kan derfor ikke besvares uten en detaljert gjennomgang av kommunenes søknader til Husbanken. Et slikt arbeid er ikke mulig å gjennomføre med den tiden som her er til rådighet.

Husbanken har heller ikke månedsstatistikk som viser prosjekter som omfatter rehabilitering, herunder

rehabiliteringsprosjekter på månedsnivå som omfatter plasser i sykehjem. Denne typen informasjon vil også kreve en større gjennomgang av kommunenes søknader til Husbanken.

Tallene fra Husbanken viser at det i perioden 1. oktober 2013 til og med 31. mars 2016 ble mottatt endelige søknader tilsvarende 3048 plasser i institusjon. I samme periode har Husbanken gitt tilsagn om tilskudd

Tabell for investeringstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser:

	Status per 1. januar 2009	Status per 1. oktober 2013	Status per 31. mars 2016
Plasser i institusjon i endelige søknader	731	3946	6994
Plasser i institusjon med tilsagn om tilskudd	659	3908	6705
Plasser i institusjon med utbetalt tilskudd (ferdigstilte plasser)	103	2221	4076

Kilde: Husbanken. Mrk.: Plasser i institusjon = i stor grad plasser i sykehjem.

til 2797 plasser i institusjon, og utbetalt tilskudd til 1855 ferdigstilte plasser i institusjon.

Tallene fra Husbanken viser videre at det i perioden 1. januar 2009 til og med 30. september 2013 ble mottatt endelige søknader tilsvarende 3215 plasser i institusjon. I samme periode har Husbanken gitt tilsagn om tilskudd til 3249 plasser i institusjon, og utbetalt tilskudd til 2118 ferdigstilte plasser i institusjon.

Videre ber representanten om oversikt over hvor mange plasser som er såkalt "avhjemlet" i samme periode. Jeg legger til grunn at det her menes plasser i sykehjem som er omgjort til omsorgsbolig ved at kommunen ikke lenger krever egenandel av beboer etter regelverket for vederlag for langtidsopphold i institusjon, men heller krever husleie som i ordinære utleieboliger, herunder omsorgsbolig. Kommunene står fritt til selv å velge hva som er formålstjenlig i organiseringen av sine omsorgstjenestene, og jeg er kjent med at det forekommer tilfeller av denne typen bruksendring. Det eksisterer imidlertid ikke offentlig statistikk som viser slik bruksendring målt i antall plasser. Det er samtidig viktig å understreke at uavhengig av hvordan og hvor kommunene hjemler sitt tilbud, så skal kommunene sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Til slutt ber representanten om at det i svaret skal legges til grunn "SSBs statistikk for antall beboere og plasser i sykehjem og boliger til pleie- og omsorgsformål". Jeg oppfatter at representanten med dette ber

om en skjematisk fremstilling av utviklingen for de etterspurte variablene siden 2009. Ettersom SSBs målepunkt er 31. desember, er det naturlig å inkludere tall for 2008 for å få med utviklingen også i 2009.

I budsjetteringen av investeringstilskuddet legges det til grunn en periode på fem år fra tilsagn om tilskudd er gitt, til plassen er ferdigstilt og tilskudd utbetales. Det vil derfor ta flere år før en effekt av regjeringens styrking av investeringstilskuddet i 2013 vil kunne vises i statistikken fra SSB.

SSB publiserer ikke statistikk for antall plasser i boliger til pleie- og omsorgsformål, men antall beboere i boliger til pleie- og omsorgsformål. Jeg har også inkludert tall fra SSB for beboere i bolig med heldøgns bemanning, ettersom investeringstilskuddet kun ytes til plasser som skal bebos av personer med behov for heldøgns omsorgstjenester og dette er den eneste variabelen publisert i Kostra som viser heldøgns tjenestetilbud i omsorgsbolig.

Tabell for tall fra SSB:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
Sykehjemsbeboere	..	..	41160	40795	41310	40534	40521	39967
Plasser i sykehjem	39325	39259	39670	39852	40307	40184	40184	39633
Beboere i bolig til pleie- og omsorgsformål	..	..	42792	44483	44846	44772	44087	43536
Beboere i bolig med heldøgns bemanning	20141	20186	20936	21675	22015	21786	22221	22796

Kilde: SSB/Kostra. Enkelte år mangler registreringer av ulike årsaker. * Tall for 2015 er ureviderte og foreløpige.

SPØRSMÅL NR. 863

Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen

Besvart 12. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mye ressurser, regnet både i antall årsverk og i kroner, er brukt så langt på å utvikle, følge opp og implementere forsøksordningen med statlig finansiering av eldreomsorgen som per i dag kun er en ordning som omfatter 7 kommuner?»

BEGRUNNELSE:

Statlig finansiert eldreomsorg har vært en kampsak for Frp i mange år, og Høyre har gått med på å gjennomføre et forsøk i en periode på tre år. Hensikten med forsøket er å teste ut om statlige tildelingskriterier og finansiering bidrar til økt likebehandling på tvers av kommunegrenser, og riktigere behovsdekning for innbyggerne. Forsøket var planlagt gjennomført i 20 kommuner. Per 6.4.16 er det kun 7 kommuner som vil delta i forsøket. Det er relevant for Stortinget å få opplyst hva slags ressurser som så langt er brukt og hvor mye

ressurser som vil brukes i oppfølging av det videre arbeidet med prosjektet.

Svar:

Stortinget bevilget i Saldert budsjett for 2015 20 mill. kroner til forsøket. Bevilgningen ble redusert med 11 mill. kroner i behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett for 2015 grunnet senere oppstartstidspunkt enn opprinnelig lagt opp til. Ved utgangen av 2015 var det et mindreforbruk på 2,4 mill. kroner på posten. Det ble derfor totalt benyttet 6,6 mill. kroner til planlegging og tilrettelegging for gjennomføring av forsøket i 2015, grunnet senere oppstart av forsøket.

Stortinget har i Saldert budsjett for 2016 bevilget 15 mill. kroner til planlegging, gjennomføring og følgeevaluering av forsøket. Forsøket starter opp 1. mai 2016.

SPØRSMÅL NR. 864**Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 14. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor stor andel av det totale helsebudsjettet går til byråkrati og administrasjon, hvor stor andel av spesialisthelsetjenestens budsjett brukes på byråkrati og administrasjon, og hvor stor andel av budsjettet til primærhelsetjenesten brukes til byråkrati og administrasjon, og kan jeg også be om tall for de ulike sektorene sett som del av det totale helsebudsjettet?»

Svar:

Kostnader til administrasjon av helse vil i hovedsak forekomme kommunene, i spesialisthelsetjenesten og i den sentrale helseforvaltning.

Innledningsvis vil jeg vise til at det er krevende å definere "byråkrati og administrasjon". Mange av helsetjenestens oppgaver er knyttet til pålagte oppgaver og rapportering, andre oppgaver er knyttet til helt nødvendige støtte- og serviceoppgaver som for eksempel innkjøp, IKT, HR, pasientreiser, logistikk, pasientflyt, forvaltning, drift og vedlikehold av bygg. Alle helsetjenester krever administrative funksjoner for å kunne fungere på en god måte. Det utføres administrative oppgaver på alle nivåer. Oppgavene er ulikt organisert i kommunene og i helseforetakene.

OECD publiserer tall for andel utgifter til "Health administration and health insurance" i sin statistikkdatabase. De siste tallene er fra 2014. Tallene for Norge viser at andelen administrasjon av totale helseutgifter var 0,6 pst. i 2014. Andelen har variert mellom 0,5- 0,8 pst. i perioden 2009 til 2014. Det er SSB som rapporterer tallene for Norge til OECD, og de følger bestemte definisjoner. Som det går fram av avsnittet under

innebærer definisjonen av "Health administration and health insurance" en noe smal definisjon av administrasjon.

Vi har ikke tall for kostnader knyttet til administrasjon av den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det samme gjelder for administrasjon av spesialisthelsetjenesten.

SSBs helseregnskap er grunnkilden til tallene fra OECD. Ifølge SSBs helseregnskap ble det brukt 1859 mill. kroner til helseadministrasjon i 2014, og dette tilsvarer altså 0,6 pst. av de totale helseutgiftene. Helseadministrasjon er her, kort forklart, definert som driftsutgiftene på følgende institusjoner: De regionale helseforetakene og Helse- og omsorgsdepartementet (herunder Bioteknologinemnda, Statens strålevern, Statens helsetilsyn, Norsk pasientskadeerstatning, Pasientskadenemnda, Statens legemiddelverk). I tillegg tas enkelte tilskudd/tiltak til helsetjenesten med:

Apotekvesenet og legemiddelfaglige tiltak, statlige stimulerings tiltak for psykisk helse og diverse andre kostnader til tilskudd/tiltak avhengig av på hvilke kapitler disse kostnadene er plassert i Helse- og omsorgsdepartementets budsjettproposisjon.

SSB viser videre til at kostnader til helseadministrasjon bør ses i sammenheng med kostnader til forebyggende helsearbeid. Forebyggende arbeid er her definert som kostnadene til følgende institusjoner: Folkehelseinstituttet, Utredningsvirksomhet, forskning m.m., Tannhelsetjenesten, Folkehelse, Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten og Helsedirektoratet. Kostnader i kommuneregnskapet knyttet til Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste og Annet forebyggende helsearbeid er også inkludert her.

SPØRSMÅL NR. 865**Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 13. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor mange flere ansatte ble det i den sentrale helseforvaltningen fra regjeringsskiftet høstet 2013 til mars 2016?»

BEGRUNNELSE:

I januar 2016 trådte endringer for organisering av den sentrale helseforvaltningen i kraft. Regjeringen sier på sine nettsider at de vil forenkle og effektivisere den sentrale helseforvaltningen, med målsetting om at fel-

lesskapets ressurser benyttes mest mulig effektivt og at befolkningen skal få bedre helsetjenester. Regjeringen gikk til valg på å redusere antallet byråkrater og lovet å redusere antallet offentlige ansatte. Tall fra blant annet SSB, svarbrev til Stortinget knyttet til statsbudsjettet og Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) viser noe annet. Jeg ber derfor om en oversikt over økingen i antall helsebyråkrater fra 2013-2016, og perioden 2009-2013.

Svar:

Oversikter over årsverk i den sentrale helseforvaltningen for perioden 2009 – 2012 og 2013 - 2015 er vedlagt. Tall for 2016 er ikke klare på nåværende tidspunkt.

Når det gjelder tall fra og med 2015 er disse rapportert i ny innrapporteringsordning for årsverk, jf. omtale i Prop. 1 S Helse- og omsorgsdepartementet (2015-2016). Ordningen medfører brudd med tidligere statistikk, og årsverkstallene er derfor ikke direkte sammenlignbare med tall fra tidligere år. Fra 2015 er også timelønte, overenskomstlønte og ledere på lederkontrakt inkludert i statistikken. De nye tallene pr. 1. mars 2015 er i tillegg usikre da det er ulik grad av tilpasning til den nye ordningen.

I følge oversikten per. 1. mars 2015 har Folkehelseinstituttet økt med 116 årsverk sammenlignet med tall per. 1. mars 2014. Av dette er 23 årsverk knyttet til den nevnte usikkerheten som følge av ny innrap-

porteringsordning. Av den reelle veksten er vel 25 årsverk knyttet til innlemming av Giftinformasjonen pr. 1. januar 2015. Eksternfinansierte oppdrag har økt med nærmere 27 årsverk. Den resterende økningen er knyttet til nye oppgaver, herunder sykdomsbyrde-prosjektet, vaksineprogrammet, helseregistre mv. Helsedirektoratet har hatt en reell økning på om lag 150 årsverk i samme periode. Av dette er vel 120 årsverk knyttet til fagområdet e-helse og IT-området i Helsedirektoratet/Helfo. Over 13 årsverk er overført fra Kunnskapssenteret til Helsedirektoratet knyttet til fagområdet pasientsikkerhet, mens tre stillinger er overført fra NAV til sekretariatet for Statens seniorråd. Helfo har styrket bemanningen med åtte årsverk som følge av nye oppgaver. Øvrige endringer er knyttet til arbeidet med pakkeforløp kreft, spesialistutdanning, Omsorgsplan 2020, medisinsk utstyr, tannhelsefeltet, rehabilitering mv.

Regjeringen legger vekt på en effektiv bruk av fellesskapets ressurser, og har derfor innført en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform som forutsetter at statlige virksomheter gjennomfører tiltak for å bli mer effektive. I den sentrale helseforvaltningen gjennomføres en strukturreform som reduserer antall underliggende etater fra 15 til 11. Organiseringen vil samle fagmiljøer og legge til rette for mer effektiv helseforvaltning slik at samfunnets ressurser utnyttes bedre.

Vedlegg til svar:

Helse- og omsorgsdepartementet

Årsverk 2009 – 2013 (Kilde: Prop. 1. S)

Virksomhet	2009	2010	2011	2012
Helse- og omsorgsdepartementet	189	197	197,3	198,0
Nasjonalt folkehelseinstitutt	593	618,9	599,9	713,1
Statens strålevern	102	112,1	111,9	112,1
Statens institutt for rusmiddelforskning	38	40,4	40,0	44,5
Helsedirektoratet Herunder: Pasientombudene	541 43,5	1126,8 80,6	1350,7 61,0	1175,7 65,3
Helseøkonomiforvaltningen (HELFO)	512	551	578,0	563,3
Statens helsetilsyn	78	93,9	98,2	105,4
Norsk pasientskadeerstatning	114	128,3	135,2	131,8
Statens autorisasjonskontor for helsepersonell	32	36,6	37,3	45,1
Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten	130	134,1	137,5	145,6
Statens legemiddelverk	214	247,5	242,5	229,9
Nemndssekretariater mv.	53	59,2	65,8	67,1

SPØRSMÅL NR. 866**Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 12. april 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Ifølge SSBs Arbeidskraftundersøkelse er 72 000 unge hverken i jobb eller under utdanning.

Hvor mye ville verdiskapingen økt dersom denne gruppen var i arbeid?»

Svar:

Sysselsettingen blant ungdom er særlig påvirket av konjunktursvingninger. I forbindelse med finanskrisen var det en markert nedgang i sysselsettingen blant ungdom i aldersgruppen 15-24 år i 2009, men også i årene 2010 og 2011 avtok sysselsettingen blant ungdom. I 2015 utgjorde andelen sysselsatte i aldersgruppen

15-24 år 51,1 pst. Det er om lag på samme nivå som i 2011, men 7 prosentenheter lavere enn i 2008.

Det er store kostnader, både for den enkelte og for samfunnet, ved at unge står utenfor arbeidsmarke-

det. I 2015 var det i gjennomsnitt 72 000 personer i aldersgruppen 15-29 år som ikke var i arbeid eller i utdanning. Det tilsvarer 7 pst. av befolkningen i denne aldersgruppen. Det er imidlertid komplisert å gi anslag for økt verdiskaping ved at denne gruppen kom i arbeid. Blant annet måtte en gjort forutsetninger om arbeidstid og produktivitet for de som står utenfor arbeidslivet. Vi har lite grunnlag for å anslå slike effekter.

Manglende fullføring av videregående opplæring øker risikoen for frafall fra arbeidslivet. Det er videre bekymringsfullt at ungdom blir uføretrygdet. Regjeringen vil motvirke at unge faller utenfor utdanning og arbeidsliv og sørge for at de kommer raskt i opplæring og aktivitet. I 2016 har regjeringen iverksatt en egen ungdomspakke med både arbeidsrettede tiltak og tiltak rettet mot utdanning.

SPØRSMÅL NR. 867**Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 15. april 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Panama Papers avslører svært beklagelig atferd av Norges største bank DnB i perioden 2006 til 2009. Samtidig forteller tidligere finansminister Kristin Halvorsen at hun i 2007 var kjent med DnBs anbefaling av skatteparadiser for enkelte av sine kunder, og at hun tok dette opp med banken.

Kan statsråden bringe på det rene hva som faktisk ble gjort i sakens anledning i 2007, og av hvem, slik at vi kan få klarlagt hvordan staten som eier fulgte opp den informasjonen daværende regjering hadde?»

BEGRUNNELSE:

Statens 10 prinsipper for eierstyring nedfelt i regjeringens eierskapsmelding, stortingsmelding nr. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap, er tydelige. Likeledes er den rollefordeling som i meldingen trekkes opp mellom staten som eier og selskapenes styre klar.

Det er bred politisk enighet om de 10 prinsippene for statlig eierskapsutøvelse. De samme 10 prinsippene som nå gjelder, er for alle praktisk formål en videreføring av den forrige rødgrønne regjeringens prinsipper. Det gjelder også knyttet til prinsipp nr. 10 om samfunnsansvar, selv om denne regjeringen har strammet inn ordlyden betydelig. Selskaper staten har eierskap i skal nå arbeide målrettet for å ivareta sitt samfunnsansvar, og skatteparadiser er nå beskrevet spesielt og med en tydelig forventning til selskapene. I den rødgrønne regjeringens eierskapsmelding, stortingsmelding nr. 13 (2010-2011) Aktivt eierskap - norsk statlig eierskap i en global økonomi, het det at selskapet skal være bevisst sitt samfunnsansvar.

Både i Solberg-regjeringens og i Stoltenberg-regjeringens eierskapsmeldinger fremgår det likevel tydelig at det er eierdialogen med selskapene som er det viktigste virkemiddelet for å følge opp selskapenes arbeid med samfunnsansvar. Så langt har det i mediene kommet frem at tidligere finansminister Halvorsen i 2007

fikk informasjon om DnBs virksomhet, og at hun på det tidspunktet tok dette opp med bankens ledelse. Det var imidlertid da, som nå, næringsministeren som hadde ansvaret for eierdialogen med DnB. Det er derfor av stor interesse å få kartlagt hvorvidt denne problemstillingen på det tidspunkt var en del av eierdialogen mellom staten som eier og DnB, slik eierskapsprinsippene forutsetter.

Svar:

Statens eierskapsutøvelse er beskrevet i eierskapsmeldingen, Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap. Her beskrives blant annet statens eierskapsprinsipper og rolledelingen mellom eier og selskapsledelse.

Slik det fremgår av eierskapsmeldingen er det etablert et skille mellom statens utøvelse av rollen som eier og dens utøvelse av øvrige roller, inkludert de som ligger til Finansdepartementet og Finanstilsynet mv, knyttet blant annet til relevante regulatoriske forhold. Tilsynsvirksomheten skal utøves av de statlige tilsynsmyndighetene og ikke av den statlige eierutøvelsen.

Rollefordelingen er ikke til hinder for at staten i eierdialogen formidler tydelige forventninger til at selskapene arbeider systematisk med sitt samfunnsan-

svar og er ledende på sine områder, slik det fremgår av eierskapsmeldingen. I de årlige samfunnsansvarsmøtene gjennomgår departementet statens forventninger og ber selskapene redegjøre for vesentlige områder på samfunnsansvarsområdet. Det forventes da at selskapene kommenterer på områder staten har forventninger på – der det er vesentlig for deres forretningsdrift. Temaer i disse møtene med DNB de siste årene har blant annet vært etikk, varsling, økonomisk kriminalitet, antikorupsjon, omdømmevurderinger mv.

Med utgangspunkt i skillet mellom de ulike statlige rollene som omtalt over, ville en naturlig oppfølging fra statens side av daværende finansminister Halvorsens uttalelser i august 2007 vært en kontakt mellom selskapet og Finansdepartementet eller daværende Kredittilsynet. Jeg viser til Finansdepartementet for nærmere informasjon om hva det foretok seg i sakens anledning. NRK oppgir at Finanstilsynet i august 2007 tok kontakt med Finanstilsynet om saken.

Statens generelle forventninger tilknyttet blant annet etikk, varsling, økonomisk kriminalitet, antikorupsjon og omdømmevurderinger mv. er som beskrevet over tema i eierdialogen. DNBs aktiviteter i Luxembourg var ikke tema i eierdialogen med DNB før i 2014. Jeg er imidlertid ikke kjent med alle forhold under mine forgjengere.

SPØRSMÅL NR. 868

Innlevert 6. april 2016 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 13. april 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvilke initiativ vil regjeringen ta for å styrke og koordinere gründeropplæring for migranter i Norge, slik at de kan bygge et bærekraftig næringsliv når de kommer tilbake til sine hjemland?»

BEGRUNNELSE:

Dette er et spørsmål som også ble berørt under interpellasjonen fra undertegnede til statsministeren 15. mars i år. Men det er et behov for videre konkret oppfølging.

Migranter i Norge har et behov for å tilegne seg kompetanse som kan komme til nytte når man vender tilbake til eget hjemland. Det kan for eksempel dreie seg om hvordan man etablerer og drifter en bedrift og samtidig utnytter ny teknologi som brukes i Norge.

Kompetanse om produksjon av elektrisitet fra fornybar energi, rensing av vann og kloakk, samt avfalls-

behandling, er eksempler nyttig kunnskap på store miljøutfordringer i mange utviklingsland.

En satsing på slik kompetansebygging er viktig for å bidra til økonomisk utvikling, etablering av arbeidsplasser, og i arbeidet med å nå viktige miljømål i ulike utviklingsland.

Vi registrerer at det er en betydelig etterspørsel etter slik kompetansebygging i Norge, men at tilbudet er lite eller dårlig koordinert.

En styrket gründeropplæring for migranter i Norge vil være et viktig bidrag i oppfølgingen av vår næringslivssatsing i utviklingsland, og for å ta de globale miljøutfordringene på alvor.

Svar:

Regjeringen har, som kjent, allerede et omfattende tilbud til gründere gjennom det offentlige virkemid-

delapparatet. Dette tilbudet står til disposisjon også for innvandrere som vil etablere bedrift. Samtidig er det behov for at flere av virkemidlene for entreprenørskap som allerede finnes, synliggjøres bedre for innvandrerbefolkningen. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har gjennom oppdragsbrevet for 2015 bedt Innovasjon Norge om å gjøre en særskilt innsats for å få flere med innvandrerbakgrunn blant søkerne til deres programmer. Departementet har videre gitt Innovasjon Norge i oppdrag å videreføre arbeidet med utprøving av flere arbeidsmetoder og tilnærminger for bedre å nå frem til innvandrerbefolkningen.

Fylkeskommunene og kommunene har en viktig rolle for å bidra til, og legge til rette for entreprenørskap og verdiskapning regionalt og lokalt. Kommunene også en viktig rolle når det gjelder integreringen av nyankomne innvandrere.

Fra 2014 innførte regjeringen en tilskuddsordning, Tilskudd til etablereropplæring for innvandrere, hvor kommuner og fylkeskommuner kan søke støtte til å styrke og utvikle det ordinære tilbudet om etablereropplæring. Formålet er å tilrettelegge bedre for etablerervirksomhet for innvandrere. Ordningen administreres av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). I tildelingen av midler legges det blant annet vekt på tilbud som inneholder tilpasset informasjon, opplæring, veiledning, oppfølging og nettverksbygging for innvandrere som vil etablere egen bedrift og formidling av gode resultater og metoder til andre (fylkes) kommuner. I 2016 ble det satt av 6,2 mill. kroner til tilskuddsordningen i Prop 1 S (2015-2016). Midlene ble tildelt for prosjektvirksomhet i fylkeskommunene Buskerud, Telemark, og Rogaland, samt til kommunene Oslo bydel 10 Grorud, Bergen og Surnadal.

Norsk senter for flerkulturell verdiskapning (NSFV) er et etablerersenter som skal bidra til økt gründeraktivitet og verdiskapning blant innvandrere i fylkene Buskerud, Oslo, Akershus, Vestfold, Telemark og Østfold. NSFV tilbyr kursprogrammer, nettverksaktiviteter og individuell rådgivning til potensielle gründere. Senteret eies av Buskerud fylkeskommune. Fram til 2015 hadde i alt 831 personer deltatt i NSFVs etablererprogrammer eller fått rådgivning om bedriftsetablering. Av disse har 171 personer etablert egne foretak, hvorav 43 prosent kvinner.

I 2016 mottok fylkeskommunen 3,5 millioner kroner fra tilskuddsordningen for etablereropplæring for innvandrere for blant annet å videreutvikle NSFVs virksomhet som et nasjonalt kompetansesenter for etablererveiledning for innvandrere.

Regjeringens gründerplan «Gode ideer - framtidens arbeidsplasser» presenterer regjeringens politikk for å fremme flere gode gründere og flere lønnsomme oppstartsbedrifter. Den formidler regjeringens langsiktige visjoner og kommer med konkrete tiltak, blant annet for å fremme større mangfold blant gründere. Blant

annet lanseres Vekst, et spisset mobiliseringstiltak for å fremme lovende gründere fra grupper som er underrepresentert blant norske gründere, slik som innvandrere.

Andre tiltak som kan være relevant å nevne fra regjeringens gründerplan er:

- En fasttrackordning for særlig lovende utenlandske gründere – Start in Norway.
- Digitalisering av Innovasjon Norges gründertjenester. Virkemiddelapparatet skal være tilgjengelig for ambisiøse gründere uavhengig av kjønn, nasjonalitet, alder og etnisk tilhørighet. Alle tjenester skal være tilgjengelig på engelsk.

Fra 2014 innførte regjeringen også tilskuddsordningen Tilskudd til mentor- og traineeordninger for personer med innvandrerbakgrunn. Ordningen administreres av IMDi. Formålet med tilskuddsordningen er at flere personer med innvandrerbakgrunn får bruke kompetansen sin ved at virksomheter etablerer mentor- eller traineeordninger for denne gruppen. Gjennom slike ordninger kan personer med innvandrerbakgrunn få mulighet for innpass i arbeidslivet, karriereutvikling og bedre bruk av egen kompetanse, samt å styrke sine nettverk og få innsikt i nye arbeidsområder og virksomheter. Samtidig kan virksomheter bli tilført ny kunnskap og nye erfaringer. Målgruppe for tilskuddsordningen er virksomheter i privat eller offentlig sektor som har, eller som ønsker å etablere mentor- eller traineeordninger for personer med innvandrerbakgrunn.

Det ble satt av 3,7 millioner kroner til denne tilskuddsordningen i Prop 1 S (2015-2016). Midlene ble tildelt til 8 prosjekter, blant annet til NHOs prosjekt Global Future og Virkes prosjekt Seema. Ifølge IMDi er det en stor variasjon både i omfanget av tiltakene og type prosjekter og tiltak som får støtte. Det er gitt tilskudd til både private og offentlige virksomheter for mentor- og traineeordninger som retter seg mot personer med ulik grad av utdanning og arbeidserfaring.

Norge har et bredt tilbud som gjør det mulig for ambisiøse innvandrere å starte egen bedrift. De som skaffer seg denne kompetansen vil ha kunnskap de også kan ta i bruk ved retur til opprinnelseslandet.

SPØRSMÅL NR. 869**Innlevert 7. april 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 19. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Legemiddelvalg må baseres på medisinske og ikke økonomiske hensyn pga. ulike finansieringsordninger. Det norsk utviklede Xofigo blir finansiert over det enkelte sykehus budsjett, mens de to andre legemidlene for denne pasientgruppen, finansieres over H-reseptordningen. Bakgrunnen er at Xofigo injiseres poliklinisk, mens de to andre er i tablettform. Resultatet er at det norske alternativet velges bort av økonomiske grunner.

Vil ministeren sikre likebehandling og sørge for at Xofigo innlemmes i H-reseptordningen?»

BEGRUNNELSE:

Det norsk utviklede legemiddelet Xofigo brukes i behandling av pasienter med prostatakrefte og spredning til skjelett. I statsbudsjettet for 2016 endret regjeringen finansieringssystemet for nukleærmedisin. Finansieringen ble endret fra refusjon gjennom Folketrygden, til et system med forutbestemte satser for aktivitetsbasert tilskudd, og helseforetakene fikk styrket basisbevilgning med 51,7 millioner.

Det påvirker valg av legemidler når kostnaden for det ene alternativet blir belastet sykehuset direkte, mens andre alternativ for samme pasientgruppe blir belastet det regionale helseforetaket. Forskjellen skyldes at det ene alternativet injiseres mens de andre er i tablettform og er derfor innlemmet i H-reseptordningen.

Legemidler som er metodevurdert og anbefalt helse økonomisk gjennom grundige nasjonale undersøkelser må sikres lik finansiering når de tilbys samme pasientgruppe.

Ved helseforetak-resept (H-resept) har de regionale helseforetakene finansieringsansvaret. De to andre legemidlene som brukes i behandling av prostatakrefte med spredning til skjelett er innlemmet i H-reseptordningen. Det gjelder blant annet Xtandi og Zytiga.

Priskonkurranse mellom likeverdige legemidler kan oppnås gjennom anbud i sykehusene. Slik systemet er i dag blir det en uheldig vridning som er kontraproduktiv og ikke basert på klinisk praksis.

Helse og Omsorg21 har en målsetting om å bygge opp en nasjonal helseindustri. Det er en lang prosess for å forske frem og utvikle og få godkjent legemidler, og møte slik snubletråder når legemidlet er tatt i bruk.

Svar:

Representanten spør om jeg vil sørge for at Xofigo innlemmes i H-reseptordningen. Svaret er nei. H-re-

septordningen gjelder rekvirering og utlevering av legemidler til bruk utenfor sykehus som finansieres av et regionalt helseforetak. Xofigo er et radioaktivt legemiddel som ifølge preparatomtalen kun skal administreres og håndteres av personer autorisert til å håndtere radiofarmaka i egnede kliniske omgivelser. På grunn av radioaktiviteten er det strenge krav til oppbevaring, ved at hetteglasset må oppbevares i en blykrukke og i overensstemmelse med nasjonale retningslinjer for radioaktivt materiale. De alternative legemidlene som er nevnt i spørsmålets begrunnelse er ikke radioaktive og er i tablett-/kapselform som kan tas av pasienten selv. Disse er i H-reseptordningen.

Fra 1. januar i år ble aktivitetsbasert finansiering av nukleærmedisin lagt om. Aktivitetsbasert refusjon for nukleærmedisinske undersøkelser består nå av to deler: Refusjon for selve prosedyren og refusjon for radiofarmakum (det radioaktive stoffet som anvendes). Før omleggingen ble radiofarmaka refundert etter regning – dvs. 100 pst. aktivitetsbasert finansiert. Etter omleggingen ble dette erstattet med forutbestemte satser, etter gjeldende sats for aktivitetsbasert tilskudd. Omleggingen fra 1. januar innebærer altså at også nukleærmedisin inklusiv radiofarmaka underlegges den samme hovedmodell for finansiering som øvrig spesialisthelsetjeneste (blandingsmodellen mellom ramme og stykkpris).

Kostnadene til legemidler i H-reseptordningen inkluderes vanligvis i Innsatsstyrt finansiering (ISF). Disse legemidlene underlegges således også den samme hovedmodell for finansiering som øvrig spesialisthelsetjeneste (basis og aktivitetsbasert finansiering). Det vil typisk ta et år mellom det tidspunkt et legemiddel er inkludert i H-reseptordningen til ISF-ordningen er oppdatert. I denne perioden må legemiddelet finansieres gjennom de regionale helseforetakenes basisbevilgninger.

Når finansieringsansvaret for legemidler blir overført fra folketrygden til de regionale helseforetakene gjennom ordningen med h-resept har det bl.a. ligget til grunn et prinsipp om at ulike finansieringsordninger (folketrygden, aktivitetsbasert finansiering rettet mot sykehusene) kan føre til at legemiddelvalg baserer seg på økonomiske og ikke medisinske hensyn. Både h-reseptordningen og aktivitetsbasert finansiering av nukleærmedisin medfører at medikamentkostnader underlegges den samme hovedmodell for finansiering som øvrig spesialisthelsetjeneste.

SPØRSMÅL NR. 870**Innlevert 7. april 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 18. april 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Meiner statsråden at ei oppheving av arbeidsmiljøloven § 14-12 andre ledd vil innebera eit brot med Noregs forpliktingar etter EØS-avtalen?»

Svar:

Etter mitt syn er svaret på representantens spørsmål nei. Innledningsvis vil jeg fremheve at EØS-landene har et betydelig nasjonalt handlingsrom til å fastsette beskyttelsesnivå når det gjelder lovgivning med formål å verne arbeidstakere. Dette gjelder også for vikarbyrådirektivet. Hovedregelen i Norge om faste ansettelse og begrensninger i adgangen til innleie og midlertidig ansettelse gir uttrykk for et relativt høyt beskyttelsesnivå. Dette er et grunnleggende trekk ved det norske arbeidsmarkedet.

I utgangspunktet gjelder etter norsk rett samme vilkår for adgang til innleie og midlertidig ansettelse. Det er likevel noen forskjeller. Loven gir for eksempel en adgang til innleie på grunnlag av avtale mellom lokale parter (§ 14-12 (2)) som ikke gjelder for midlertidig ansettelse, og det er gitt en generell adgang til midlertidig ansettelse i inntil 12 måneder som ikke gjelder for innleie.

Vikarbyrådirektivet har en regel om at begrensninger (restriksjoner) på innleie må begrunnes i "allmenne hensyn", herunder særlig hensyn til beskyttelse av de innleide arbeidstakere, krav til helse og sikkerhet på arbeidsplassen eller i behovet for å sikre et velfungeren-

de arbeidsmarked og forebygge misbruk. Da direktivet ble gjennomført, kom daværende regjering og Stortingets flertall til at innleiereglene kunne videreføres fordi de kunne begrunnes i allmenne hensyn. Det ble blant annet vist til at direktivet gir landene vid anledning til å fastsette grad av beskyttelse av faste ansettelse nasjonalt. I hovedbegrunnelsen for at adgangen til innleie er begrenset, ble det særlig vektlagt å sikre et arbeidsmarked med hovedvekt på faste, direkte ansettelse og først og fremst topartsforhold. Dette er sentrale og grunnleggende trekk ved det norske arbeidsmarkedet. Reglene ivaretar et velfungerende arbeidsmarked, som er et av de allmenne hensyn som særlig er nevnt i vikarbyrådirektivet.

Jeg nevner også at det i forbindelse med utvidelsen av adgangen til midlertidig ansettelse i 2015, ble vurdert om det var i strid med vikarbyrådirektivet og EØS-avtalen at den generelle adgangen ikke fikk tilsvarende anvendelse ved innleie. Departementet la bl.a. vekt på at parallelle regler for midlertidig ansettelse og innleie ikke har vært et mål i seg selv, målet har vært knyttet til et høyt beskyttelsesnivå for faste ansettelse og topartsrelasjoner. Det var derfor ikke i strid med vikarbyrådirektivet og EØS-avtalen.

Etter mitt syn ville heller ikke en eventuell opphevelse av § 14-12 andre ledd innebære et brudd med Norges forpliktelser etter EØS-avtalen. Hovedbegrunnelsen for innretningen på innleiereglene vil være den samme som tidligere; å ha et høyt beskyttelsesnivå for faste ansettelse og topartsrelasjoner. Her er det nasjonale handlingsrommet som nevnt betydelig.

SPØRSMÅL NR. 871**Innlevert 7. april 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 15. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre gode rutiner ved sending av digitale brev med pasientopplysninger og at digitale pasientbrev ikke kommer på avveier, og når feil oppstår blir de fort avklart og rettet opp, slik at pasientsikkerhet blir ivaretatt?»

BEGRUNNELSE:

543 digitale brev med pasientopplysninger forsvant da de skulle sendes internt i Helse Fonna. Brevene inneholdt opplysninger om oppfølging av pasienter. Det gikk ti måneder før feilen oppstår til den blir oppdaget. Dette kunne hatt dramatiske og alvorlige konsekvenser for enkeltmennesker. Etter gjennomgang av brevene i etterkant viser at denne hendelsen ikke har hatt drama-

tiske konsekvenser for de det gjelder, det kunne gått mye verre.

Svar:

Innledningsvis vil jeg beklage at brev med helseopplysninger ikke ble sendt og mottatt som de skulle. 543 brev til Helse Fonna HF ble ikke sendt på papir som de skulle i perioden mars 2015 til januar 2016. Siden feilen kun oppsto i Helse Fonna og ikke i de andre helseforetakene i Helse Vest, så tok det nok dessverre noe lengre tid før feilen ble oppdaget.

Brevene inneholdt opplysninger om oppfølging av pasienter. Brev fra fastlegene kom frem som de skulle, men feilen rammet dokumenter som ble sendt fra andre avdelinger internt i Helse Vest. Helse Vest RHF har undersøkt situasjonen rundt alle de aktuelle brevene, uten å finne at feilen har hatt helsemessige konsekvenser for de aktuelle pasientene. Saken ble rutinemessig meldt til fylkeslegen av Helse Fonna HF.

Helse Vest RHF og Helse Vest IKT har gjennomført flere tiltak i etterkant av hendelsen for å forsøke å unngå tilsvarende problemstillinger i fremtiden. Årsaken var feil i det tekniske oppsettet i journalsystemet for noen typer brev til Helse Fonna HF, og en manglende etterkontroll av dette oppsettet. Feilen var vanskelig å oppdage fordi det fungerte for de andre helseforetakene i Helse Vest RHF. Helse Vest IKT har nå innført en dobbel kontroll med disse kritiske parameterne, og har også etablert ytterligere kontrollrutiner.

I forbindelse kontroll- og opprettingsarbeidet oppdaget Helse Vest IKT også en feil knyttet til Sogn lokalmedisinske senter/kommunal akutt døgnenhet. Feilen skyldtes feil i oppsettet i journalsystemet DIPS ved institusjonen. Systemet var konfigurert slik at brukere av systemet kunne oppfatte at epikriser ble sendt elektronisk ut fra DIPS, uten at dette faktisk skjedde. Konsekvensen av feilkonfigureringen er at 80 epikriser fra perioden juni 2015 til januar 2016 ikke ble sendt ut fra journalsystemet, og dermed ikke kom frem til aktuelle mottakere i samarbeidskommunene. Oppsettet er nå korrigert og epikrisene er ettersendt. I tillegg er det etablert en overvåking av den elektroniske sendingen fra systemet. Det er ikke avdekket alvorlige helsemessige konsekvenser for de aktuelle pasientene.

Felles for disse sakene er at de ikke har handlet om tekniske feil, men feil i oppsett som følge av "menneskelige" feil, misforståelser og manglende opplæring. De andre regionene har blitt informert om hendelsene og feilene. Dette for felles læring og eventuell feilretting. Det er etablert læringssløyfer mellom de ulike regionene for å lære av feil, og det arbeides målrettet innad og mellom helseforetak og mellom regionene på dette området.

God internkontroll og risikostyring er etablert for å forebygge, forhindre og avdekke avvik. Dette er et ansvar som påligger styrene i helseforetakene og administrerende direktør som databehandlingsansvarlig. Departementet har hatt krav om dette i foretaksmøtene i de regionale helseforetakene. I tillegg skal helseforetakene og de regionale helseforetakene følge opp kvalitetssikringen av de pasientadministrative rutiner gjennom supplerende organisasjons- og kompetanseutvikling.

Departementet har rutinemessig fulgt opp de øvrige regionale helseforetakene. De har informert departementet om at de ikke har tilsvarende feil i sine pasientadministrative systemer, og at de alle har etablert ulike kontrollrutiner for å fange opp liknende avvik og feil i systemene.

Avslutningsvis vil jeg understreke at erfaringene dessverre viser at avvik og feil oppstår i helseforetakenes pasientadministrative systemer og elektroniske pasientjournaler. Dette skyldes både feil i systemer og menneskelig svikt i forvaltning av systemene. Derfor er jeg opptatt av at helseforetakene og de regionale helseforetakene skal ha høy prioritet og oppmerksomhet på å forebygge, avdekke og melde avvik og feil på dette området. Videre at de skal anvende de systemer og rutiner som er utviklet for å lære av hverandres feil. Informasjonen fra de regionale helseforetakene viser at helseforetakene har systemer, internkontroll og risikostyring som fanger opp avvik og feil – og som de lærer av. Dette følges også opp med tiltak knyttet til organisasjons- og kompetanseutvikling.

SPØRSMÅL NR. 872**Innlevert 7. april 2016 av stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes****Besvart 15. april 2016 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Kva kan utanriksdepartementet gjere, og kva planar har Utanriksdepartementet ytterlegare, for å få Joshua Olav Danile Hodne French benåda eller overført til Norge for soning?»

GRUNNGJEVING:

Joshua French blei arrestert i Kongo sommaren 2009 saman med Tjostolv Moland. Hausten 2009 blei dei begge dømt til døden. Fire år seinare døydde kameraen Moland i fengselet i Kinshasa.

Etter mange år i kongolesisk fengsel, under svært vanskelege forhold, er den psykiske og fysiske helse-tilstand til Joshua French svekka og dårleg. Det hastar difor med ei løysing. French har heile tida hevda si uskuld og mange har gjort forsøk på å få French heim til Norge. Hans mor Kari Hilde Hodne French kjemper ein tapper kamp for sin son, men er no der at ho nærast gir opp kampen. Det er av humanitære grunnar viktig at Norge og utanriksministeren framleis søker etter ei løysing slik at Joshua French kan enten bli benåda eller vert utlevert til Norge for soning her.

Svar:

Utanriksdepartementet har følgd denne saka tett sidan fengslinga av Tjostolv Moland og Joshua French i mai 2009. Departementet er godt kjent med utviklinga i saka med omsyn til helsa til Joshua French som følgje av kontakt med pårørende og besøk i fengselet og på sjukehuset der French har vore innlagd sidan 14. januar i år.

Innanfor dei rammene som Stortinget har satt for konsulær støtte, gjer Utanriksdepartementet det som er mogeleg for å støtte Joshua French under dei vanskelege tilhøva som er for soninga.

Utanriksdepartementet har jamleg kontakt med styresmaktene i Kinshasa for å finne ei løysing i saka. Det synest som om styresmaktene i DR-Kongo ikkje ser overføring til Noreg for soning som aktuelt, men etter det vi kjenner til er spørsmålet om benådning til vurdering. Vi kan førebels ikkje seie noko om når ei endeleg avgjerd vert teken.

I denne saka arbeider vi i lag med britiske styresmakter, ettersom Joshua French er både norsk og britisk borgar. Arbeidet vårt for å få Joshua French overført til Noreg held fram.

SPØRSMÅL NR. 873**Innlevert 7. april 2016 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen****Besvart 15. april 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Hvilke spørsmål rettet Nærings- og fiskeridepartementet eller næringsministeren til DNB i 2014, knyttet til DNBs aktivitet i og befatning med skatteparadisier og hemmeligholdsjurisdiksjoner, og hva var det ordrette svaret fra DNB på departementets eller statsrådens spørsmål?»

BEGRUNNELSE:

Til VG den 6. april 2016 uttalte næringsministeren følgende:

«– Vi har gått gjennom vårt departement, og i min periode vet jeg i hvert fall at dette forholdet har vært tatt opp og besvart fra DNBs side, sier næringsministeren til VG.

– Hva var tatt opp og hvordan ble det besvart?

– Skatteparadisier og Luxembourg ble tatt opp i 2014, blant annet"

Svar:

Statens eierskapsutøvelse er beskrevet i eierskapsmeldingen, Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap. Her beskrives blant annet statens eierskapsprinsipper og rolledelingen mellom eier og selskapsledelse.

I oppfølging av statens forventninger til selskapene er eierdialogen sentral: Selskapenes arbeid med samfunnsansvar, inkludert problemstillinger knyttet

til skatt, etikk og anti-korrupsjon mv., tas opp i departementets møter med selskapene. Det er redegjort for denne kontakten i eierskapsmeldingen. I slike møter gjennomgår departementet jevnlig statens forventninger og ber selskapene redegjøre for vesentlige områder på samfunnsansvarsområdet. Det forventes da at selskapene kommenterer på områder staten har forventninger på – der det er vesentlig for deres forretningsdrift.

I de årlige samfunnsansvarsmøtene med DNB, som med andre selskaper i departementets portefølje, diskuteres aktuelle temaer, inkludert styrenes ansvar og involvering i arbeidet med samfunnsansvar og hvilke retningslinjer, systemer og tiltak selskapene har for å ivareta sitt samfunnsansvar. Temaer i disse møtene

med DNB de siste årene har blant annet vært etikk, varsling, økonomisk kriminalitet, antikorupsjon, om-dømmevurderinger mv.

I november 2014 kom det frem gjennom eierdialogen, medieoppslag og henvendelse spørsmål om DNBs aktivitet i Luxembourg. Departementet tok på bakgrunn av dette 9.12.2014 kontakt med DNB om bankens skatteavtaler i Luxembourg. NFDs henvendelse er vedlagt. På bakgrunn av denne ga DNB et svar 10.12.2014. Svaret fra DNB er vedlagt.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokument-serien/2015-2016/dok15-201516-0873-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 874

Innlevert 7. april 2016 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 14. april 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Er statsråd Sanner, som ansvarlig for regjeringens arbeidsgiverpolitikk i staten, enig i Keshvaris utsagn?»

BEGRUNNELSE:

Ytringsfriheten er forankret i Grunnloven og i menneskerettighetene. I arbeidsforhold har man i tillegg en lojalitetsplikt, men denne plikten går ikke lenger enn det som er nødvendig for arbeidsforholdet. Ingen arbeidsgivere kan avgrense sine ansattes ytringer bare fordi de er ubekvemme. Men det er ikke nok at loven sier dette. Vi må i tillegg bygge en kultur for ytringsfrihet. Der det er takhøyde på arbeidsplassen, for intern kritikk. Der folk ikke trenger å være redd for posisjonen sin fordi om de sier fra.

For å få til bedre styring og ledelse i staten, har kommunal- og moderniseringsministeren etablert et program der det sentrale er mindre detaljstyring og mer tillit til lederne i staten.

I påsken fikk UDIs direktør Frode Forfang refs av stortingsrepresentant fra regjeringspartiet Fremskrittspartiet Mazyar Keshvari. Keshvari uttalte til Klassekampen at Forfang «bør konsentrere seg om jobben sin her i Norge framfor å opptre som en utenrikspolitisk kommentator».

Svar:

Ytringsfriheten er en grunnleggende menneskerett i et fritt og demokratisk samfunn. Jeg er enig med stortingsrepresentanten Håheim i at vi skal bygge opp en kultur for ytringsfrihet på arbeidsplassene, der det er takhøyde for debatt og kritikk. Mitt departement har gitt ut "Etske retningslinjer for statstjenesten", der ansattes ytringsfrihet er et sentralt tema. Her uttrykkes det bl.a. klart at:

"Av hensyn til allmennhetens krav på innsyn og informasjon, er det viktig at statsansatte med sine sakkunnskap har adgang til å formidle et kritisk og kompetent perspektiv i samfunnsdebatten. Innenfor taushetspliktens rammer har statsansatte anledning til å uttale seg på deres eget fagfelt, selv om lojalitetsplikten til virksomheten her kan sette snevrere grenser for ytringsfriheten."

Hvilke grenser lojalitetsplikten setter for ansattes rett til å uttale seg om egen virksomhet må vurderes konkret, men det er helt klart at terskelen skal være høy. Sivilombudsmannen har tatt opp dette spørsmålet med mitt departement på bakgrunn av hans gjennomgang av ansattes ytringsfrihet i kommunal og statlig sektor. For statens vedkommende konkluderer Sivilombudsmannen med en anbefaling om at Kommunal- og moderniseringsdepartementet bør revidere de etiske retningslinjene for statstjenesten.

Som et ledd i å følge opp Sivilombudsmannens anbefaling har jeg nå satt i gang arbeidet med en gjennomgang av de etiske retningslinjene for statstjenesten,

bl.a. for å klargjøre ansattes ytringsfrihet i statlige virksomheter.

SPØRSMÅL NR. 875

Innlevert 7. april 2016 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 13. april 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Mener statsråden det er politikere eller forskerne selv som er best egnet til å tolke forskningsresultat, og mener statsråden det er problematisk dersom politikere mistolker forskning?»

BEGRUNNELSE:

I kronikk på NRK Ytring 5. april skriver statsråden at «altfor mange barn tvinges på flukt av sine familier». Statsråden skriver videre at «forskning viser at det er svært ofte foreldrene og familien som sender barna sine ut på farefulle reiser». Statsråden viser til en FAFO-rapport fra 2014 og en intervjubasert undersøkelse fra Psykologisk institutt ved Universitet i Oslo. Til nrk.no 6. april reagerer forskerne bak de to rapportene og mener at forskningen deres fremstilles feilaktig. Anne Britt Djuve, forskningssjef i FAFO sier at «påstanden om at det er vanlig at de tvinges på flukt har i hvert fall ikke vi dokumentert.» I samme artikkel sier Guro Om-land ved Psykologisk institutt ved Universitet i Oslo at «jeg har ikke skrevet noe om hvorvidt barna selv velger å legge ut på flukten til Europa alene eller ikke». Til Aftenposten samme dag er de to forskerne sitert på at de mener dette er «klart feilaktig bruk» som «bringer forskningen i vanry».

Dette er ikke første gang statsråden er kritisert for sin tolkning og bruk av forskning og statistikk. Både når det gjelder antallet som kommer på familiegjengenforening og bruken av begrepet «ankerbarn» har høstet kritikk fra regjeringens faglige, underliggende etater.

I sin blogg 7. april skriver rektor ved UiO, Ole Petter Ottersen, at «det er en grense som overskrides når

politikerne forsøker å påvirke forskningsresultatene eller med overlegg mistolker dem. I løpet av den siste uken har vi altså sett eksempler på begge deler. Dette er alvorlig, fordi det diskrediterer den samme forskningen som regjeringen har vist at den vil satse på.»

Svar:

I arbeidet med proposisjon 90 L (2015-2016) har vi benyttet informasjon fra funn i flere forskningsrapporter. Informasjonen illustrerer noen forhold, men vi har ikke lagt avgjørende vekt på konklusjonene i forskningsrapportene. Dette fremgår av proposisjonen.

Det er viktig å basere beslutninger på faktiske forhold. Regjeringen vil blant annet forhindre at barn og unge blir sendt ut på farefulle reiser alene i hendene på menneskesmuglere. Barns beste i de fleste tilfeller er å være sammen med sin familie uavhengig av kultur eller hvor de kommer fra. Derfor har vi et mål om å bidra til at færre familier velger å sende barna alene ut på en lang og farlig reise. Forskningen er ikke avgjørende for hvorfor vi har fremmet forslaget, men det faktum at barn sendes, frivillig eller mot sin vilje, i hendene på menneskesmuglere der de kan bli utsatt for vold, overgrep og i verste fall bli drept på veien til Norge og Europa, har veid tungt.

Det er viktig å skille mellom hva som er forskning og hva som er politiske vurderinger og standpunkter.

SPØRSMÅL NR. 876**Innlevert 7. april 2016 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 21. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å øke trafikksikkerheten for syklist langs E18 vest for Oslo i påvente av ny sykkelvei og sykkelekspressvei som skal bygges som del av en fornyelse av E18?»

BEGRUNNELSE:

Sykkelandelen i Akershus er i dag bare 3 %. Akershus fylkeskommune har i sin sykkelstrategi vedtatt at sykkelandelen skal øke til 8 %. Et av områdene hvor potensialet for økt bruk av sykkel som transportmiddel til jobb og andre daglige gjøremål er veldig stort er mellom Sandvika og Oslo, langs E18. Syklistenes landsforening peker på en rekke punkter langs denne traseen som er trafikkfarlige, blant annet på Høvik og på Lysaker-lokket. Oppgradering av denne sykkeltraseen er statens ansvar, ettersom den ligger langs E18.

Dette gjelder f.eks. krysset innkjøring Sandviksveien 120/Sandviksveien. Syklistene som ferdes vestover må krysse Sandviksveien i rushtrafikken og både de og syklistene som sykler østover må gjennom en meget krapp kurve i stikkveien med fare for sammenstøt med både biler og motgående sykkeltrafikk, og det har vært alvorlige ulykker her.

På rundkjøring Høvik vestenden av Markalléen må syklist i begge retninger passere rundkjøring med trafikk som kjører av fra E18 samt «snik»-trafikk som kører i Markalléen om ettermiddagen. Da den nye rundkjøringen ble prosjektert ba vi SVV om å sørge for at toveis G&S vei ble lagt på nordsiden av veien mellom Høviklokket og forbi rundkjøringen men dette ble ignorert og det burde være innlysende at det er en uforsvarlig løsning å blande sykkel- og biltrafikk. Her har det allerede skjedd sammenstøt mellom syklist og lastebil. I tillegg står det biler i sykkelfeltet som venter på å komme inn til bensinstasjonen ST!, de blokkerer også for sikten når det gjelder biler som kjører ut fra stasjonen, spesielt utfordrende er det søndag kveld og mandag morgen pga. lavpris-tilbud på drivstoff.

På Lysakerlokket er det en dobbel rundkjøring som sykkeltrafikken mellom hovedåren Prof. Kohtsvei og sykkelbroen over Lysakerelven må krysse. Her skjedde en ulykke. Med 5 armer og to kjørefelt er rundkjøringen meget uoversiktlig.

Svar:

Sykelruten langs E18 i Bærum er mye brukt av jobb-syklist som har sin arbeidsplass i Lysaker/Fornebu-området og Oslo vest. Det er det parallelle fyl-

kesvegnettet som er definert som E18-rute for syklist i Bærum. Antallet syklist på hele eller deler av denne ruten vil ventelig øke i årene framover siden potensialet for sykling er stort, og sykkelvegnettet utbedres kontinuerlig.

I kommunedelplanen for ny E18 gjennom Bærum og forslaget til reguleringsplan på strekningen Lysaker – Ramstadsletta som Statens vegvesen nå utarbeider, legges det opp til en høystandard, sammenhengende sykkelveg med bredde og utforming som vil innebære et tilbud til syklist utover det som vanligvis bygges i dag - en såkalt sykkelekspressvei. En slik løsning vil sikre god framkommelighet og trafikksikre løsninger for syklistene i denne korridoren.

Det er riktig at dagens tilrettelegging for syklist langs E18 vest for Oslo verken er fullstendig sammenhengende eller har tilfredsstillende standard over alt. Syklistene må blant annet ferdes gjennom noen kryssområder med til dels mye biltrafikk. Dette fordrer ekstra aktsomhet, både blant syklist og bilist, og et godt samspill mellom trafikantgruppene. Statens vegvesen har derfor gjennomført flere tiltak de senere år for å bedre trafikksikkerheten og framkommeligheten for syklist langs E18.

Det finnes ikke politiregistrerte ulykker langs sykkelruten mellom Sandvika og Oslo der syklist har blitt alvorlig skadd de seneste fem årene. Statens vegvesen er imidlertid klar over at det har skjedd noen ulykker med alvorlig og lettere skadeforløp som ikke er registrert, og at det fortsatt er behov for tiltak for å redusere ulykkesrisikoen.

Statens vegvesen har derfor i samarbeid med Bærum kommune, nylig foretatt en gjennomgang av de forskjellige ulykkene på strekningen med tanke på å gjennomføre såkalte strakstiltak også på de omtalte punktene i spørsmålet (begrunnelsen) - dvs. enkle tiltak som ikke fordrer omfattende planlegging og investeringer. Aktuelle tiltak i en slik sammenheng kan være siktutbedring, bedret skilting og oppmerking i vegbanen samt breddeutvidelse på enkelte punkter.

Videre er jeg kjent med at det i Statens vegvesens handlingsprogram for perioden 2014-2017 også er prioritert en noe større utbedring av forholdene for syklist og fotgjengere langs Prof. Kohts vei øst i Bærum.

SPØRSMÅL NR. 877**Innlevert 7. april 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 20. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Fædrelandsvennen omtalte sak om ulovlig tvangsbruk overfor person med psykisk utviklingshemning i Kristiansand, 4. april. Personen ble innelåst og utsatt for tvangsbruk som ikke var i tråd med gjeldene lovverk. Tilsvarende forhold avdekkes fra tid til annen av media over hele landet.

Hva har ministeren gjort og hva vil han gjøre for å sikre at menneskerettsforpliktelsene, lovverk og vanlig mellommenneskelig respekt etterleves i tjenestene når det gjelder personer med utviklingshemning?»

BEGRUNNELSE:

En mor står frem i Fædrelandsvennen og forteller om ulovlig tvangsbruk av sin datter, som er over femti år og underlagt kommunens omsorg og pleie. Det står respekt av en mor som kjemper for sitt barns rettigheter på denne måten. Mange ganger finner pårørende det svært vanskelig og belastende.

Kommunen har svart at de skal rydde opp og sørge for at dette ikke skal skje. Det er rett og rimelig.

Å være avhengig av andres hjelp og omsorg som voksen er utfordrende, mest for de som er avhengig av slik hjelp på permanent basis, men også for ansatte. Lover og regler skal følges. Individuelle hensyn skal tas og alle skal møtes med lik respekt og den omsorgstrengendes rettigheter skal sikres og ivaretas.

Vi vet at bruken av tvang og tvangsmidler varierer mellom distrikter. En artikkel fra Nasjonalt kompetansemiljø for utviklingshemming (NAKU) 20.1.2016 viser til at det i 2014 var rundt 2300 personer med psykisk utviklingshemming som var omfattet av vedtak om tvang eller tvangsmidler brukt i nødtilfeller. Helsetilsynet har rapportert at antall vedtak om tvang varierer rundt om i landet.

Det er viktig at lovgivers intensjoner blir fulgt opp ute i tjenestene. Alle brukere skal ha likeverdige tjenester og lovverk skal følges. Det er en viktig del av kvaliteten som ytes i alle tjenester, uansett formål. For personer som trenger omfattende og grunnleggende hjelp er det umåtelig viktig at kvaliteten er god og respektfull og selvfølgelig i tråd med lovens bokstav og formål.

Norsk forbund for utviklingshemmede (NFU) har flere ganger tatt opp denne problemstillingen i media og i høringer på Stortinget og brukerorganisasjonene og pårørende, som denne moren i Fædrelandsvennen, er viktige medspillere i å gjøre tjenestene bedre. Å ha god dialog med pårørende og deres organisasjoner og

utvikle og drive tjenestene i godt samspill med dem er en kvalitetsindikator i seg selv.

Omtalene rundt om i landet og dette eksempelet fra Kristiansand, viser at det er mer å gå på, og at det finnes et forbedringspotensial når det gjelder ivaretagelse av personer med utviklingshemning i tjenestene i dag.

Svar:

Helse- og omsorgstjenestelovens kapittel 9 åpner for bruk av tvang og makt som ledd i tjenester til personer med utviklingshemming. Tvang og makt kan bare brukes for å hindre eller begrense vesentlig skade, og når det er faglig og etisk forsvarlig. Andre løsninger skal som hovedregel være prøvd først. Formålet med reglene er å hindre at personer med utviklingshemming utsetter seg selv eller andre for vesentlig skade og å forebygge og begrense bruk av tvang og makt. Loven har strenge saksbehandlingsregler som skal sikre at det ikke brukes tvang utenom i tilfellene loven åpner for. Loven inneholder også konkrete kompetansekrav knyttet til gjennomføringen tiltak som medfører bruk av tvang og makt.

Reglene om bruk av tvang i helse- og omsorgssektoren er samlet i fire regelsett. I tillegg til reglene som gjelder for bruk av tvang i tjenesteytingen til utviklingshemmede, er det gitt regler om tvang i psykisk helsevernloven, pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A (tvungen somatisk helsehjelp til bl.a. demente) og helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 10 (tvangstiltak overfor rusavhengige). Erfaringer med regelverkene, gråsoner og utviklingen i helse- og omsorgstjenestene gjør at det er behov for å gå igjennom de fire regelsettene i sammenheng og utrede behov for revisjon og modernisering. Regjeringen vil derfor nedsette et utvalg før sommeren. Utvalget vil få i oppdrag å foreslå nødvendige endringer for å møte behovene i dagens og fremtidens helse- og omsorgstjenester. Forholdet til våre internasjonale forpliktelser, blant annet FNs konvensjon om rettigheter til personer med nedsett funksjonsevne (CRPD), vil inngå i utredningen.

I Meld. St. 26 (2014 – 2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet har vi forslag til hvordan den kommunale helse- og omsorgstjenesten kan utvikles for å møte dagens og fremtidens utfordringer. Forslagene omhandler tiltak som skal legges til rette for en flerfaglig og helhetlig kommunal helse- og omsorgstjeneste, med god kvalitet og kompetanse. Noen sentrale tiltak er forslag til team og tiltak for å styrke en helhetlig, nær og koordinert tjeneste.

Regjeringen har etablert en plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i de kommunale helse- og omsorgstjenestene, Kompetanseløft 2020. Formålet med planen er å bidra til en faglig sterk tjeneste, og å bidra til å sikre at den kommunale helse- og omsorgstjenesten har tilstrekkelig og kompetent bemanning. Noen av tiltakene i Kompetanseløft 2020 er rettet direkte mot helse- og omsorgstjenestene til personer med utviklingshemming, som f. eks. opplærings- og kompetansetiltaket Mitt livs ABC. Helse- og omsorgsdepartementet finansierer også Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming, som skal bidra til å utvikle det faglige grunnlaget for å skape gode levekår for utviklingshemmede.

Helsedirektoratet sendte i juni 2015 ut et revidert rundskriv om rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming, IS-10/2015. Rundskrivet har som formål å gi veiledning om regelverket til saksbehandlere og tjenesteytere som skal praktisere dette. Helsedirektoratet har i rundskrivet foretatt etterspurte klargjøringer av hvordan regelverket skal forstås, og utdypet forståelsen av de vilkår og øvrige krav som regelverket oppstiller.

Et annet tiltak som kan bidra til gode helse- og omsorgstjenester, er hensiktsmessige turnusordninger. Bruk av ulike former for langturnus kan vise seg å være et viktig bidrag for å nå målene om større stillinger og bedre bruk av den kompetente arbeidskraften. Det viser funn fra FAFOs undersøkelse "Langturnus og hele stillinger i Bergen kommune" i 2012. Økt kontinuitet i personalgruppen vil kunne være et viktig tiltak for å sikre trygghet og stabilitet, og gi mindre bruk av tvang. Endringene i arbeidstidsreglene regjeringen fikk vedtatt i 2015 åpner i større grad for lokale avtaler om lange vakter og gjennomsnittsberegning. For eksempel kan det da avtales lange vakter i helgene, og dette kan bidra til mindre behov for små stillinger. Arbeidstidsutvalget (NOU 2016:1) foreslår i sin utredning å utvide ordningen med medlevertturnuser også til institusjoner

som ikke behandler rus- og atferdsproblemer. Utvalget vil videreføre kravet om at det skal være i institusjoner som har et omsorgs- eller behandlingsopplegg som krever at behandlere eller omsorgspersoner bor sammen med beboerne. Utredningen er på høring, med frist 1. juli.

Rettighetsutvalget, som ble opprettet i 2015, skal analysere og vurdere hvilke endringer som er nødvendige for å sikre oppfyllelsen av grunnleggende rettigheter til mennesker med utviklingshemming. Rettighetsutvalget ble opprettet som et resultat av Stortingets behandling av Meld. St. 45 (2012 – 2013) Frihet og likeverd, og skal levere sin innstilling innen 30. september 2016.

Kvalitet handler om å møte den enkelte med verdighet og respekt. Holdninger og handlinger må utvikles i det daglige, gjennom å legge til rette for refleksjon og diskusjon om de vanskelige etiske utfordringene. For å styrke den etiske kompetansen blant ansatte i de kommunale helse- og omsorgstjenestene er det i perioden 2007- 2015 gjennomført et nasjonalt prosjekt "Samarbeid om etisk kompetanseheving," der over 250 kommuner har deltatt. Satsingen følges nå opp gjennom lokale veiledere som bistår kommunene i deres arbeid, bla gjennom spredning og opplæring i metoder og verktøy for etisk refleksjon. Videre får Senter for medisinsk etikk ved Universitetet i Oslo midler til et langsiktig og helhetlig arbeid med utviklingen av den etiske kompetansen i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Midlene benyttes til veiledning og undervisning av kommuner som driver systematisk etikkarbeid, tilbud om kompetanseutvikling og bistand til pågående prosjekter.

Med disse tiltakene vil vi bidra til å styrke helse- og omsorgstjenestene til personer med utviklingshemming og bidra til at menneskerettighetsforpliktelsene, lovverk og vanlig mellommenneskelig respekt etterleves.

SPØRSMÅL NR. 878**Innlevert 7. april 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 3. mai 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Kan statsråden gje eit oversyn over summen av årlege forelda krav frå NAV blei etablert 1. juli 2006 og fram til i dag, fordela dei årlege forelda krava i ulike intervall, oppgje fordelinga av dei årlege forelda krava mellom personar med og utan innvandrarbakgrunn, synleggjera ev. enkeltgrupper som skil seg ut når det gjeld forelda krav, i tillegg til å drøfta kva utviklinga i samla forelda årlege krav over tid gjev av incentiv-verknader for personar busett i Noreg med tilgjenge til ytingar frå NAV?»

Svar:

Eg legg til grunn at spørsmålet gjeld forelda krav knytt til feilutbetalingar og trygdemisbruk av ytingar som personar har motteke frå Arbeids- og velferdsetaten. Krav som gjeld barnebidrag er difor halde utanfor.

Eg vil innleie med å seie at det er viktig å prioritere arbeidet med å avdekke og krevje inn feilutbetalingar. Det er viktig av omsyn til legitimiteten til velferdsordningane og for å førebyggje trygdesvindel. Det er også ei stor utfordring om store summar går tapt som følgje av manglande avdekking og innkrevjing av feilutbetalingar.

Eg vil likevel presisere at feilutbetalingar har ulike årsaker. Det kan skuldast endringar hos brukaren som til dømes endring i inntekt, sivilstand eller arbeids- og aktivitetsforhold. Det kan òg skuldast feil i sakshand-

saminga eller i Arbeids- og velferdsetaten sitt IKT-system for sakshandsaming. Feil i ytinga kan ha vore tilfellet i fleire år, og ein del av beløpet kan difor vere forelda før feilen vert avdekt. I dei sakene der brukaren vert dømd for trygdesvindel vert ikkje beløpa forelda.

Det er ikkje mogleg å fordele dei årlege forelda krava mellom personar med og utan innvandrarbakgrunn, heller ikkje synleggjera ev. enkeltgrupper som skil seg ut når det gjeld forelda krav, dette fordi Arbeids- og velferdsetaten ikkje registrerer desse opplysingane om brukarane.

Tabellen under syner årlege krav som er motteke til innkrevjing, beløp som er innkreve og beløp som er forelda under innkrevjing. Tabellen syner at krav motteke til innkrevjing har auka frå noko over 250 mill. kroner i 2006 til om lag 1,2 mrd. kroner i 2015. Samstundes har innkreve beløp i same periode auka frå om lag 170 mill. kroner til om lag 750 mill. kroner. Det har med andre ord vore nær ei femdobling av både avdekka beløp og av innkreve beløp i perioden. Det er i same periode relativt avgrensa beløp som er forelda under innkrevjing, ei auke frå 1,5 mill. kroner i 2006 til om lag 16 mill. kroner i 2015. Det er viktig å vere klar over at beløp som er oppgjeve for kvart enkelt år kan kome av feilutbetalingar over fleire år før dei blei avdekka, og at det vil ta fleire år fram i tid før dei er innkreve.

Tabellen ovanfor undervurderer likevel summen av årlege forelda krav, då det er ikkje ubetydelege beløp som blir forelda før dei blir motteke til innkrevjing.

År	Motteke til innkrevjing (tusen kroner)	Innkravd beløp (tusen kroner)	Forelda under innkrevjing (tusen kroner)
2015	1 195 939	751 901	15 950
2014	1 215 788	656 459	20 754
2013	1 014 431	605 609	14 493
2012	1 094 935	573 733	13 719
2011	842 842	440 007	10 215
2010	610 962	362 783	3 190
2009	465 386	257 019	1 019
2008	495 737	175 610	204
2007	246 088	165 059	937
2006	257 429	171 329	1 556

Det kan dels vere krav som allereie er forelda når dei blir avdekka, men det kan òg vere beløp som blir for-

elda medan etaten handsamer saka. Det føreligg ikkje statistisk informasjon over summen av årlege forelda

krav frå Arbeids- og velferdsetaten for perioden 2006 til 2012.

Tabellen under syner årlege forelda krav før innkrevjing i perioden 2013-2015, etter lova om forelding. Tabellen syner at stordelen av krava som er blitt forelda i perioden, er blitt forelda før dei er motteke til innkrevjing. Det har vore ei auke frå om lag 150

mill. kroner i 2013 til om lag 270 mill. kroner i 2015, sjølv om auken i tala frå 2013 til 2014 primært kjem av at Arbeids- og velferdsetaten endra reknskapspraksis mellom desse åra.

Summen av dei årlege forelda krava i perioden 2013 til 2015 (før og under innkrevjing) fordelt på ulike intervall kjem fram i tabellen under. Den syner

År	Sum årlege forelda krav før innkrevjing (tusen kroner)
2015	272 492
2014	254 208
2013	150 254
Sum	272 492

fordelinga i intervalla for beløp under 4100 kroner, det vil seie krav under fire rettsgebyr som Arbeids- og velferdsetaten etter lova kan la vere å handsame av prosessøkonomiske omsyn, beløp mellom 4100 og 60 000 kroner og beløp over 60 000 kroner.

Tabellen syner at mange av sakene som vert forelda gjeld relativt små beløp. I 2015 gjaldt knapt 15 prosent av sakene beløp på under kr 4 100. Om lag 53 prosent av sakene i 2015 gjaldt beløp under kr 60

ÅR	Kategori	Tal	Sum
2013	1 til 4099 kr	977	2 144 343
	4100 til 59 999 kr	4 005	72 071 624
	60 000 og over	646	90 548 418
	Kreditsum eller 0	14	-18 212
Totalt 2013		5 642	164 746 173
2014	1 til 4099 kr	1 508	3 248 185
	4100 til 59 999 kr	5 465	110 031 858
	60 000 og over	1 154	162 205 933
	Kreditsum eller 0	500	-524 487
Totalt 2014		8 627	274 961 490
2015	1 til 4099 kr	1 170	2 166 004
	4100 til 59 999 kr	4 214	83 287 737
	60 000 og over	1 522	204 429 343
	Kreditsum eller 0	1 019	-1 440 735
Totalt 2015		7 925	288 442 348

«Kreditsum eller 0» omfattar i hovudsak regnskapstekniske justeringar ved endring av krav.

000. Om lag 19 prosent av sakene gjaldt beløp på over 60 000 kroner, men samstundes utgjør desse sakene 71 prosent av totalsummen av forelda beløp, det vil seie hovuddelen av dei forelda beløpa.

I tråd med Arbeids- og sosialdepartementet sitt krav i tildelingsbrevet har Arbeids- og velferdsetaten vald å handsame dei store feilutbetalingssakene først, då det vil gje den største gevinsten. Desse sakene har ofte vore feil i mange år og delar av beløpet kan vere

forelda når saka blir avdekka. Då vil og det gjennomsnittlege feilutbetalte beløpet per sak vere høgare. Store saker har og ofte innslag av manglande betalings-evne, samansette vanskar hjå brukaren og kriminelle forhold. Dette kan vere årsaka til at forelda beløp aukar.

Sjølv om det er store beløp som blir forelda, er det likevel mitt inntrykk at Arbeids- og velferdsetaten har fått mykje betre kontroll og oversikt over feilutbetalingsområdet dei seinare åra. Eg vil peike på at både beløp motteke til innkrevjing og innkreve beløp har verte nær femdobla i perioden frå 2006 til 2015, og at det også har vore ei auke i innkravd beløp frå 2013 til 2015 på nesten 25 prosent. Det vil likevel vere ressurskrevjande for Arbeids- og velferdsetaten å avdekkje alle feilutbetalningar. Kor store ressursar som skal nyttast til å avdekkje og følgje opp dei feilutbetalte sakene, må difor vegast opp mot bruken av ressursar på dei andre oppgåvene til etaten, til dømes å få personar i jobb.

I drøftinga om kva utviklinga i samla forelda årlege krav over tid gjev av insentivverknader for personar busett i Noreg med tilgang til ytingar frå Arbeids- og velferdsetaten er det fleire tilhøver å ta omsyn til. Velferdsordningane baserar seg i stor grad på tillit til at brukarar, arbeidsgjevarar og behandlarar jamleg gjev riktig informasjon, og at opplysingar i offentlege register er oppdaterte og lett tilgjengelege. Den einskilde mottakar har plikt til å melde frå om endringar, men brot på opplysningsplikta kan og vere umedvete. God kvalitet i sakshandsaminga skal sikre at det ikkje blir gjort store feil i vedtak, utmåling og utbetaling av ytingar. Vidare må Arbeids- og velferdsetaten ha effektive kontrollar etter at vedtaket er fatta for å sikre at vilkåra for ytinga framleis gjeld.

Samstundes er det viktig at Arbeids- og velferdsetaten har effektive kontrollar etter at vedtaket er fatta, slik at ein i størst mogleg grad oppdagar feil og avdekkjer trygdesvindlar. Dette er viktig for å svekke insentiva til å misbruke trygdeordningane. Arbeids- og

velferdsetaten nyttar og media til å informere om dei verkemidla dei har for kontroll, då dei meiner dette verkar avskrekkande på dei som elles kan vere freista til å misbruke ordningane. Nokre forhold kan ikkje kontrollerast på ein fullt ut tilstrekkelig måte innanfor ramma av gjeldande regelverk som og skal sikre den einskilde integritet, privatsfære og andre garantiar for rettstryggleik.

Gjennom a-ordninga har Arbeids- og velferdsetaten fått eit nytt verkemiddel til å gjere raskare og meir effektive kontrollar for å avdekkje og stoppe feilutbetalningar av stønad som strir mot reell inntekt. Det gjer det no mogleg å avdekkje og stoppe saker mykje tidlegare enn før. Likevel vil Arbeids- og velferdsetaten vere avhengig av at brukaren sjølv rapporterer riktig forventet inntekt for at ytinga skal utbetalast med riktig beløp gjennom heile året. Mellom anna blir ikkje alle slags inntekter registrert i a-ordninga, og ho inneheld ikkje opplysingar om løpande inntekter gjennom året.

Sjølv om det gjerast ein stor innsats i Arbeids- og velferdsetaten for å avdekkje og krevje inn feilutbetalningar, meiner eg det er alvorleg at krav på store beløp likevel går til forelding i Arbeids- og velferdsetaten, og at beløp som er forelda aukar. Det er viktig at feilutbetalningar blir krevde tilbake. Eg tykkjer både det er for høge beløp og for mange saker som blir forelda. Det har mellom anna kome fram at Arbeids- og velferdsetaten i fjor valde å la vere å følgje opp 1100 saker med feilutbetalningar av uførepensjon der det var oppdaga feil. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil no gjere ei ny vurdering av desse sakene. Eg har også bede direktoratet gå gjennom rutiner og regelverk med sikte på å forbetre arbeidet med feilutbetalningar.

SPØRSMÅL NR. 879**Innlevert 7. april 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 15. april 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«I Klassekampen den 23. mars kom sjef for radiodistribusjon Petter Hox med en oppsiktsvekkende innrømmelse om at DAB-dekningen er langt dårligere enn FM, og at dette går ut over distriktene. Stortinget fastslo at utbygging av DAB ikke skulle gi et dårligere tilbud enn dagens FM nett.

Har alle i landet fått et godt digitalt radiotilbud som Stortinget fastslo ved behandling av St.meld 8 (2010-2011), og hvis ikke vil statsråden utsette slukkingen av FM-nettet til dette kravet er nådd?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom media og direkte henvendelser stilles det mange spørsmål angående DAB og slukking av FM-nettet. Folk er bekymret for tilbudet de får når FM-nettet slukkes neste år. Det blir hevdet at flere steder der DAB er utbygd er signalene dårlig eller fraværende, særlig i bil. Radio er en del av beredskapen, der viktige meldinger gis daglig. Riksdagen og regjeringen i Sverige sa et klart nei til å stenge FM blant annet basert på sikkerhet, og at det er uakseptabelt for distriktene å miste radiodekningen. Det samme mener jeg må være gjeldende for Norge, og det var også en klar intensjon ved Stortingets behandling.

Svar:

Et bredt stortingsflertall sluttet seg i 2011 til kriteriene for å digitalisere det riksdekkende radionettet. På bakgrunn av faglige vurderinger fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) og Medietilsynet har Regjeringen konkludert at kriteriene er oppfylt og at det riksdekkende radionettet kan digitaliseres etter en regionvis plan i løpet av 2017.

Når det gjelder NRKs dekning konkluderte Nkom med at NRKs del av DAB-nettet, den såkalte Regi-

onblokka, per 1. januar 2015 hadde en befolkningsdekning som minst tilsvarer befolkningsdekningen til NRK P1 i FM-nettet. I FM-nettet er det kun P1 som hadde slik dekning, mens de øvrige NRK-kanalene har noe lavere dekning. I DAB-nettet vil dekningen være like god for alle NRKs 13 digitale kanaler. NRK har videre opplyst at selskapet i løpet av 2016 vil fase inn et betydelig antall nye sendere. NRK vil fortløpende vurdere behovet for ytterligere dekning.

Nkoms beregninger av befolkningsdekning er basert på innendørs mottak med liten antenne. DAB-nettets dekningsområde vil derfor være noe større ved bruk av ekstern antenne. Alle NRKs digitale kanaler er dessuten tilgjengelig via satellitt, internett og det digitale bakkenettet for TV.

Ifølge Nkoms beregninger var veidekningen for DAB-nettet noe bedre enn for FM-nettet per 1. januar 2015. Videre vil Statens vegvesen frem til digitaliseringen skjer i 2017, installere DAB-sendere i alle tunneler i riksveinettet som er lenger enn 500 meter. Dette betyr at vegmyndighetene kan bryte inn med meldinger, uavhengig av hvilken kanal publikum lytter til. I FM er tunneldekningen dårligere, og lytterne må som hovedregel lytte på NRK P1 for å få inn trafikkmeldinger.

DAB-nettet har videre store beredskapsmessige fordeler sammenliknet med FM-nettet. Det skyldes at hver enkelt sender i DAB-nettet mates med signaler direkte. Dersom én hovedsender faller ut i FM-nettet, kan effekten av dette derfor forplante seg til større områder. FM-nettet er derfor mer sårbart for utfall enn DAB-nettet. I tillegg har NRK opplyst at de har installert nødstrømsystemer på større deler av DAB-nettet enn på FM-nettet.

Jeg mener derfor at Stortingets forutsetning om at det digitale radionettet skal ha tilsvarende dekning som FM-nettet er oppfylt og at det derfor ikke er noe grunnlag for å utsette digitaliseringen av radiomediet.

SPØRSMÅL NR. 880**Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 15. april 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Var statsråden informert om prisoppgangen, og hva synes statsråden om utviklingen med en dobling i prisen?»

BEGRUNNELSE:

Styret ved Nasjonalmuseet har doblet prisen på inngangsbillettene til Nasjonalgalleriet, fra 50 til 100 kroner. Det er ønskelig med enklest mulig tilgang og lavest mulig terskel for besøk og opplevelser ved nasjonalgalleriet. Bakgrunn og lommebok skal ikke avgjøre tilgangen til de viktige kulturinstitusjonene. Vi vet at spesielt for ungdom og lavtlønnsgrupper, er inngangsprisen en terskel for deltakelse. En dobling i inngangsprisen kan derfor bidra til færre besøkende, og at enkelte grupper i mindre grad besøker museet.

Svar:

Ja, jeg kjenner til økningen i Nasjonalmuseets billettinntekter, som ble innført rett før min tid som kulturminister.

Nasjonalmuseet har et selvstendig ansvar for å utnytte sitt potensial for egeninntekter, herunder billettinntekter, andre inntektsgivende aktiviteter og tiltak, samt gaver og sponsorinntekter.

I Norge fikk vi en utvidelse av merverdiavgiften på kultur- og idrettsområdet med virkning fra 1. juli 2010. Ordningen fungerer som et incitament for museer og gallerier til å ta inngangspenger. Nasjonalmuseet har benyttet seg av denne ordningen siden 1. mai 2011. Til nå har beløpet vært relativt lavt. Den nye billettprisen framstår som "normal" når vi sammenligner med andre museer.

Regjeringen er også opptatt av å sikre barn og unge mulighet til gode kulturopplevelser. Jeg er derfor tilfreds med at Nasjonalmuseet har en rekke rabattordninger, fri entré for barn og ungdom og fri entré for alle på torsdager.

SPØRSMÅL NR. 881**Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 15. april 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hva synes statsråden om at enkelte kjeder bryter regelverket, hvordan mener statsråden regelverket skal forstås, og hva vil statsråden gjøre for at regelverket respekteres og overholdes?»

BEGRUNNELSE:

Reitangruppen anmeldte Coop og NorgesGruppen for brudd på helligdagsloven ved sin praksis med søndagsåpne butikker. Saken ble henlagt, og i etterkant har Rema aksjonistisk åpnet flere av sine butikker. Det reageres, fra bransjen selv, og fra folk flest. Politiet og Arbeidstilsynet reagerer ikke, og hittil har regjeringen ikke sagt hva de mener om at regelverket tolkes svært liberalt og brytes.

Svar:

Departementet har hatt på høring forslag til lovendringer som kunne ha gitt større fleksibilitet og mindre konkurransevridning mellom ulike typer utsalgssteder. Dagens lov har mange unntak fra påbudet om å holde stengt på helligdager, og unntakene skaper en del forskjeller.

Fram til lovbestemmelsene eventuelt endres, gjelder dagens lov. Jeg vil understreke at jeg forventer at de som driver faste utsalgssteder, respekterer og overholder gjeldende rett.

Åpningstidsbestemmelsene i helligdagsloven har en lang forhistorie og tolkes blant annet i lys av forarbeidene. Utsalgssteder som i det vesentlige selger kiosk- eller dagligvarer, og som har en samlet salgsflate som ikke overstiger 100 kvadratmeter, må fremstå som et selvstendig butikklokale med fast monterte vegger

og egen inngang. Det er ikke anledning til å bruke bevegelige skillevegger eller lignende for å unngå påbudet om å holde stengt på helligdager, jf. Ot.prp. nr. 11 (2002–2003) Om lov om endringer i lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred mv. på side 7. I tillegg er det fastsatt i loven at utsalgssteder som ikke åpenbart oppfyller kravet om salgsflate, ved takst eller på annen tilfredsstillende måte skal kunne dokumentere salgsflatens størrelse. Mangelfull dokumentasjon i disse tilfellene medfører at et utsalgssted ikke anses unntatt fra påbudet om å holde stengt, jf. lov

24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred § 5 femte ledd siste punktum. Reglene er derfor klare. Det er ikke opp til de enkelte butikkeierne eller bransjen å avgjøre hvordan regelverket skal tolkes.

Håndhevelse av åpningstidsbestemmelsene er det politiet som gjør. Brudd på bestemmelsene i helligdagsloven kan sanksjoneres, og det finnes eksempler på butikkeiere som har fått bot og inndragning av omsetning etter politiets inngripen. Arbeidstilsynet kan også føre tilsyn etter arbeidsmiljøloven, som blant annet har nærmere regler om søndagsarbeid.

SPØRSMÅL NR. 882

Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 15. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Har statsråden en oversikt over sykepleiermangelen i norske sykehus og kommunehelsetjenesten på kort og lang sikt, og hvilke tiltak ser statsråden for seg for å sikre denne tjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Stavanger Aftenblad skrev 06.04.2016 at seks topp moderne smitterom ved Stavanger universitetssykehus skal holdes stengt fra medio april 2016 til november 2016, grunnet sykepleiermangel.

I tillegg er det kommet utspill i media om mangel på spesialsykepleiere som jobber nær til alvorlig syke pasienter på våre intensivavdelinger, og at det er høy gjennomsnittsalder for anestesi og operasjonssykepleiere som på sikt kan gjøre noe med operasjonskapasiteten.

Norsk sykepleierforbund kan i tillegg varsle at den gjennomsnittlige pensjonsalderen for sykepleiere er nede 57 år, fordi det er en høy andel av sykefravær og uføretrygd.

Svar:

Sykepleiere er den største personellgruppen vi har, og er representert i de fleste deler av helse- og omsorgstjenestene. Kompetansen deres er svært viktig for kvaliteten på tjenestene og tilbudet til pasientene. Sykepleiere og deres kompetanse er derfor helt nødvendig for at vi skal oppfylle Regjeringens mål om å skape pasientens helse- og omsorgstjeneste.

Helsetjenestene våre er i kontinuerlig utvikling og endring. Dette bidrar til at forutsetningene for den informasjon, kunnskap og behovsvurderingene som vi i dag har, kan være endret i nær framtid. Det er derfor ikke mulig å ha nøyaktig oversikt over personell- og kompetansesituasjonen og behovene i tjenestene framover. Men ved hjelp av en rekke ulike kilder og fagmiljøer, har og får vi fylldig informasjon og kunnskap. Sett i sammenheng med den eksisterende politikken på området, og det forbedringsarbeidet som til enhver tid pågår i tjenestene, gir dette oss samlet et godt bilde over dagens situasjon og sannsynlig utvikling.

Norge er blant OECD-landene med høyest sykepleierdekning. Det betyr ikke at vi er fritatt fra utfordringer med å sørge for at hele landet har tilgang på tilstrekkelig sykepleiefaglig kompetanse. Som representanten viser til, er det både geografiske forskjeller i tilgangen på sykepleiere – og det oppleves utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig sykepleierkompetanse innen flere områder. Analyser viser et økende behov for sykepleiere med spesialisert sykepleierkompetanse. Analyser og framskrivninger viser også at det vil kunne bli stor mangel på sykepleiere i framtiden. Dette gjelder både i sykehusene og i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Omfanget på den anslåtte mangelen varierer. Statistisk sentralbyrå har for eksempel anslått at vi kan komme til å mangle opp mot 28 000 sykepleiere i 2035. Det foreligger ikke noe fasitsvar på hvordan situasjonen vil bli i framtiden, men vi kan med stor grad av sikkerhet slå fast at vi vil stå overfor utfordringer i årene framover. Dette er utfordringer som jeg tar på alvor.

Å avverge sykepleiermangelen dreier seg både om å sikre tilstrekkelig tilgang gjennom god utdannings-

kapasitet og god rekruttering av nye sykepleiere, og om å redusere uønsket avgang gjennom å blant annet bidra til gode fag- og arbeidsmiljøer.

Det er Kunnskapsdepartementet som har ansvar for utdanningskapasiteten av sykepleiere. Vurderinger av kapasiteten i helseutdanningene inngår i regjeringens årlige budsjettprosesser og konklusjonene presenteres i de årlige budsjettframleggene. I vurderingen blir det tatt hensyn til tilgjengelig kunnskap om hvilke personell- og kompetansebehov helse- og omsorgstjenesten vil ha i framtiden. Samtidig har Helse- og omsorgsdepartementet et overordnet ansvar for at vi rekrutterer, utvikler og beholder tilstrekkelig personell og kompetanse i tjenestene, sammen med arbeidsgivere og ansvarsbærende aktører i tjenestene.

Framtidige behov for personell og kompetanse er helt sentrale temaer i sentrale meldinger som er lagt fram for Stortinget siste år. Behovene for å styrke og utvikle kompetanse og sikre kunnskapsgrunnlag og rekruttering, også på sykepleiersiden, er temaer både i Meld. St. 11 (2015-2016) Nasjonal helse- og sykehusplan og i Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet.

Kompetanseløft 2020 er regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Formålet med planen er å bidra til en faglig sterk tjeneste, og å bidra til å sikre at den kommunale helse- og omsorgstjenesten har tilstrekkelig og kompetent bemanning. Kompetanseløft 2020 følger opp Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet, Prop. 15 S (2015-2016) Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020) og Regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020, Omsorg 2020.

Regjeringen vil, som ledd i oppfølging av nevnte Meld. St. 26 (2015-2016), utrede etablering av nye kliniske videreutdanninger for sykepleiere på mastergradsnivå rettet mot oppgaver i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Mastergradsutdanningene må gi fordypning og kompetanse på bredere fagområder enn det som er tilfelle med mange av dagens videreutdanninger. En klinisk videreutdanning på mastergradsnivå vil gi sykepleiere mulighet til å utføre nye oppgaver. Regjeringen har videre etablert et lønnstilskudd til avansert klinisk mastergradsutdanning for sykepleiere som er ansatt i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Regjeringen har i tillegg styrket tilskuddet til grunn-, videre- og etterutdanning, der en betydelig andel går til grunn- og videreutdanning av sykepleiere.

I oppfølgingen av Meld. St. 11 (2015-2016) Nasjonal helse- og sykehusplan vil vi sette inn tiltak for å forbedre kunnskapen om personell- og kompetanse-

behovene i framtidens spesialisthelsetjeneste. Her har de regionale helseforetakene fått konkrete oppgaver, og sentralt her er videreutviklingen av en Nasjonal bemanningsmodell for sykehusene – hvor blant andre spesialsykepleiere inngår.

God ledelse er avgjørende for å skape pasientens helsetjeneste. Dette er nødvendig for å sikre tjenester som er helhetlige og koordinerte. Vi vil derfor bygge ut lederutdanningene for den kommunale helse- og omsorgstjenesten som del av Kompetanseløft 2020. I sykehusene er det lagt ned betydelig innsats for å bedre ledelse, blant annet gjennom Nasjonalt topplederprogram. Denne innsatsen har gitt resultater. Vi vil nå sørge for at ledere i kommunene får mulighet til å trekke lærdom fra arbeidet i sykehusene, blant annet ved at det blir holdt av plasser til kommunene i Nasjonalt topplederprogram.

Det er avgjørende å sikre at kompetansen til sykepleierne svarer på behovene i tjenestene. Helse- og omsorgstjenestenes påvirkning på utdanningene må derfor styrkes. Dette vil bidra til at utdanningene i større grad enn i dag kan utvikle seg i takt med behovene til tjenestene.

Det skal utredes om utvalgte utdanninger holder tilstrekkelig kvalitet. Sykepleieutdanningen vil være først ut. Vi skal også vurdere om de mange videreutdanninger i sykepleie svarer på behovene i tjenestene. Vi skal utrede om egne kliniske videreutdanninger på masternivå for sykepleiere kan svare på behovene i sykehusene og de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

I tillegg er vi opptatt av at den eksisterende kompetansen i tjenestene blir brukt på best mulig måte. Derfor har vi også satt i gang konkrete pilotprosjekter i sykehusene som skal legge til rette for endret oppgavedeling der dette er hensiktsmessig for å redusere flaskehalser og bedre kvaliteten på tjenestene. Vi jobber også for å etablere en heltidskultur i tjenestene. Deltid er vanlig blant mange sykepleiere. Redusert bruk av deltid vil gjøre yrket mer attraktivt, og kan føre til at vi får utnyttet bedre eventuelle arbeidskraftreserver. Det vil også bidra til økt kontinuitet i tjenestene, noe som bidrar til bedre pasientsikkerhet.

Jeg vurderer at vi med de framlagte meldinger, og det øvrige forbedringsarbeidet som foregår på området i tjenestene, har et godt utgangspunkt for å møte dagens og framtidens personell- og kompetanseutfordringer i tjenestene.

SPØRSMÅL NR. 883**Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 14. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Statsråden har bebudet en proposisjon om omorganisering av nivåene i kriminalomsorgen i Prop. 1 S (2015-2016), kap 3.2.

Når kommer den til Stortinget?»

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet sendte 22. juni 2015 høringsnotat med forslag om omorganisering av kriminalomsorgen og endringer i straffegjennomføringsloven mv. til berørte instanser med høringsfrist 25. september 2015. Saken er under behandling i departementet.

SPØRSMÅL NR. 884**Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 15. april 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«På hvilket faglig grunnlag bygger regjeringen forslaget om å innføre botidskrav for kontantstøtte?»

BEGRUNNELSE:

Om lag fire av ti kontantstøttemottakere innvandrerbakgrunn. Det betyr at innvandrere er kraftig overrepresentert blant kontantstøttemottakere sammenlignet med resten av befolkningen. Dette har åpenbare negative konsekvenser for integreringen, med tanke på innvandrerkvinnens deltakelse i arbeidslivet og muligheten for barna deres til å gå i barnehage og SFO for å lære seg norsk.

Å innføre botidskrav vil ha den selvsagte konsekvens at det vil ta lenger tid før man kan benytte seg av kontantstøtten etter ankomst til Norge. Det er imidlertid ikke gitt at dette vil være tilstrekkelig for å hindre kontantstøttens negative effekt for integreringen og yrkesdeltakelsen til kvinner med innvandrerbakgrunn. Jeg ber derfor statsministeren redegjøre for hvilket faglig grunnlag man bygger forslaget om botidskrav på, og hvilken effekt dette ventes å ha på andelen innvandrere som mottar kontantstøtte.

Svar:

Det er avgjørende for vellykket integrering og lave kostnader for det norske samfunnet at nyankomne flyktninger raskt kommer i arbeidsrettet aktivitet og ikke blir gående passive og motta kontantytelser. Dette

er særlig viktig i de første årene av oppholdet i Norge, da mye av grunnlaget for integrering i det norske samfunnet skal legges. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at andelen som mottar kontantstøtte er større blant dem med innvandrerbakgrunn enn i den øvrige befolkningen. For barn med innvandrerbakgrunn ble det utbetalt kontantstøtte for 44 prosent av barna mellom 13 og 23 måneder per 1. september 2014, mens andelen blant dem uten innvandrerbakgrunn var 17 prosent. Dette er bakgrunnen for at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2015-16) varslet at innføring av botidskrav for kontantstøtte skal utredes. Det er også lagt til grunn i avtalen som Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre inngikk 19. november 2015 om tiltak for å møte flyktningkrisen hvor det i punkt 16 framgår at Stortinget ber regjeringen i løpet av våren 2016 igangsette et arbeid med sikte på innføring av botidskrav for mottak av kontantstøtte og ytelser som ikke støtter opp om arbeid og aktivitet.

Et eventuelt botidskrav bør være lengre enn introduksjonsordningen og slik inkludere perioden hvor sysselsettingen blant flyktningene øker sterkest.

En eventuell innføring av botidskrav for å kunne motta kontantstøtte må ses i sammenheng med andre tiltak som vurderes i arbeidet med den varslede integreringsmeldingen. Regjeringen legger i arbeidet med integrering vekt på at det også for kvinner er svært viktig å bli økonomisk selvstendig og integrert i den norske samfunnet gjennom god utdanning og aktiv deltakelse i arbeidslivet. De samlede offentlige virkemidlene må innrettes med sikte på dette. Regjeringen tar sikte på å legge fram meldingen i mai måned.

SPØRSMÅL NR. 885**Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 14. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor stor har økningen i RHFenes legemiddelkostnader vært i perioden fra regjeringsskiftet 2013 til dd., sett i forhold til perioden 2009-2013, og i hvilken grad er dette kompensert for i de årlige sykehusbudsjettene?»

BEGRUNNELSE:

Økte utgifter til legemidler gir økonomiske utfordringer for sykehusene, ser ut til å påvirke øvrig drift, og vil på sikt gå på bekostning av annen behandling.

07. april 2016 kan vi lese i Telemark Arbeiderblad at Sykehuset Telemark får nye økonomiske utfordringer på bakgrunn av at legemiddelkostnadene øker kraftig. I siste styremøte advarte både økonomidirektør Tom Helge Rønning og administrerende direktør Bess Margrethe Frøyshov om at tjenestetilbudet kan være under press, hvis utviklingen man nå ser fortsetter.

Jeg ber om at svaret inneholder en oversikt over nye medisiner som nå dekkes av RHFene selv, som tidligere ble dekket gjennom særskilte bevilgninger utover sykehusbudsjettene.

Svar:

Legemidler som de regionale helseforetakene har finansieringsansvar for inngår som en del av den ordinære pasientbehandlingen og finansieres gjennom ISF-systemet og basisbevilgningene. Budsjettet til de regionale helseforetakene for 2016 legger til rette for en vekst i pasientbehandlingen på 2,5 pst., herunder utgifter til legemidler. Utbetalingerne fra statsbudsjettet til de fire regionale helseforetakene er i 2016 til sammen om lag 139 mrd. kroner. Tilsvarende la budsjettet for 2015 til rette for en vekst i pasientbehandlingen på 2,15 pst. og budsjettet for 2014 la til rette for en vekst i pasientbehandlingen på 2,6 pst.

Ifølge Helsedirektoratets rapport SAMDATA 2014 utgitt i 2015 utgjorde de regionale helseforetakenes totale legemiddelkostnader om lag 5,4 mrd. kroner i 2014. Målt i faste priser utgjorde de totale legemiddelkostnadene til de regionale helseforetakene i 2007 om lag 3,5 mrd. kroner, i 2010 om lag 4,2 mrd. kroner, i 2012 om lag 4,5 mrd. kroner og i 2013 om lag 4,7 mrd. kroner. Helsedirektoratets rapport viser ikke tilsvarende tall for 2008, 2009 og 2011. Prosentvis endring fra 2007 til 2014 er 53,8 pst., fra 2010 til 2014 29,7 pst. og fra 2013 til 2014 16 pst. Rapporten finnes her:

<https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/989/SAMDATA%202014%20IS-2348.pdf>

Disse tallene er ikke justert for økning i budsjettene til de regionale helseforetakene som følge av at nye legemidler er inkludert i den såkalte h-reseptordningen. De regionale helseforetakene har fått overført finansieringsansvaret for flere pasientadministrerte legemidler fra folketrygden. Disse legemidlene inngår i h-reseptordningen. I 2006 ble finansieringsansvaret for legemidler til behandling av revmatiske lidelser overført fra folketrygden med til sammen 400 mill. kroner. I 2008 ble finansieringsansvaret for legemidler til behandling av multipel sklerose overført fra folketrygden med 258 mill. kroner. I 2014 ble videre finansieringsansvaret for enkelte kreftlegemidler overført fra folketrygden med til sammen 300 mill. kroner. Dersom tallene justeres for disse økningene i de regionale helseforetakenes budsjetter er den prosentvise veksten i de totale legemiddelkostnadene ifølge Helsedirektoratets rapport 36,9 pst. fra 2007 til 2014, 23,7 pst. fra 2010 til 2014 og 10,1 pst. fra 2013 til 2014.

Helsedirektoratet har fullmakt til å fatte beslutning om de regionale helseforetakene skal ha finansieringsansvaret for nye legemidler som kommer på markedet innenfor disse legemiddelgruppene og som er alternativer til legemidler som finansieres av de regionale helseforetakene. Liste over legemidler som inngår i H-reseptordningen finnes i Forskrift om helseforetaksfinansierte reseptlegemidler til bruk utenfor sykehus på www.lovdata.no.

Ifm. Stortingets behandling av Prop. 1 S (2015-2016) ble finansieringsansvaret for ytterligere legemiddelgrupper overført fra folketrygden til de regionale helseforetakene med til sammen 1170 mill. kroner, svarende til de forventede utgiftene i 2016.

SPØRSMÅL NR. 886**Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 15. april 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvilke konkrete tiltak vil justisministeren iverksette for å øke antallet kvinnelige ledere med politiutdanning i Politidirektoratet?»

BEGRUNNELSE:

I dag er ingen av sjefene i politidirektoratet kvinner med politifaglig bakgrunn. Av de 32 lederne er åtte kvinner (25 %), men ifølge opplysninger fra Politidirektoratet. Ingen av topplederne har heller minoritetsbakgrunn, ifølge ABC Nyheter.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at jeg er svært opptatt av å øke andelen av kvinnelige ledere i alle deler av politiet, også i Politidirektoratet. Per 11. april i år er det 47 % kvinner ansatt i Politidirektoratet. Videre er 10 av 32 ledere med personalansvar kvinner, men kun én av disse har politiutdanning. Av 11 nye ledere ansatt i Politidirektoratet den senere tiden, er seks kvinner. Dette viser at man har et forbedringspotensial for å oppnå større grad av jevnlig fordeling mellom kvinnelige og mannlige ledere.

Spørsmålet gjelder spesifikt rekruttering av kvinnelige ledere med politiutdanning, dvs. et krav om en utdannelsesbakgrunn som primært kan rekrutteres fra egen etat. Spørsmålet må derfor ses i sammenheng med hva som gjøres for å rekruttere kvinner til politiutdanning generelt og rekruttering av kvinnelige ledere til politietaten spesielt. Det er viktig generelt å øke andelen kvinner i politiet. Jeg mener økt likestilling i opptakene ved Politihøgskolen, er et viktig bidrag til å endre dette over tid. Andelen av politiutdannede kvinner har økt betraktelig de senere årene, med en tredobling av kvinnelige studenter ved Politihøgskolen de siste 20 årene. Dette vil innebære at andelen kvinnelige ledere i norsk politi gradvis vil øke, og derved også øke rekrutteringsgrunnlaget for kvinner til lederstillinger i Politidirektoratet.

Jeg styrer politietaten gjennom tildelingsbrev og styringsdialogen med Politidirektoratet. Jeg har sørget for å rette styringssignaler om personalpolitikk og likestilling til Politidirektoratet. Ett av siktemålene er å øke andelen kvinnelige ledere. I departementets tildelingsbrev til Politidirektoratet for 2016 har jeg også bedt om at Politidirektoratet skal «redegjøre for status og for hvilke tiltak som er iverksatt for å øke andelen kvinnelige ledere dersom denne er under 40 pst.».

Politimestrene skal arbeide for å oppnå 40 % kvinnelige ledere i sitt distrikt/enhet, som er det samme måltallet som i staten ellers. Dette målet er nedfelt i politimestrenes stillings- og resultatkrav for 2016, og er noe Politidirektoratet vil følge tett opp. Politidirektoratet rapporterer også om planlagte og gjennomførte tiltak som fremmer likestilling til departementet, og utviklingen innenfor likestilling i politiet er tema i departementets styringsdialog med Politidirektoratet.

Politidirektoratet har ansvar for faglig ledelse, styring, oppfølging og utvikling av politidistriktene og politiets særorganer. Dette stiller krav til relevant erfaringsbakgrunn for de som skal bekle lederstillinger i direktoratet. Med økt andel av kvinner i politiet og flere kvinner i lederstillinger, vil andelen kvinner som kan rekrutteres inn i lederstillinger i Politidirektoratet øke.

Ved rekruttering er det viktig at politietaten sikrer seg et bredt tilfang av kandidater gjennom å bruke ulike virkemidler og være bevisst eventuelle barrierer som kan begrense søkergrunnlaget. Likestilt rekruttering er et satsningsområde i Politidirektoratet i 2015-2016. Det arbeides for å øke kvinneandelen blant ledere generelt i direktoratet og i ytre etat.

Politidirektoratet har i 2016 startet et ledertalentprogram i politidistriktene hvor minimum 50 % av deltakerne skal være kvinner. Politidirektoratet har videre initiert en workshop med bred deltakelse fra hele etaten for å kartlegge hva som bremser og hemmer likestillingen. Mentoring er et godt tiltak som flere politidistrikt allerede gjennomfører. Erfaringene med dette tiltaket er gode. Basert på de gode, lokale erfaringene, vil det nå bli utviklet et eget mentorprogram for hele etaten.

Det gjøres mye for å fremme likestilling på alle nivåer i norsk politi, men dette er et arbeid som må ha vedvarende fokus og oppfølging på alle ledernivå for å lykkes.

SPØRSMÅL NR. 887**Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 15. april 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Konsulentbruken i staten og kommunene er svært høy. Det er grunn til å stille spørsmål ved hvorfor ikke staten selv innehar nødvendig kompetanse, som eksempelvis når kommunaldepartementet ikke innehar kompetanse på medvirkning i lokaldemokratiet og ber konsulentfirma om råd på dette.

Kan det derfor bes om en oversikt over konsulentbruken antall oppdrag og pengebruk i de ulike departement, direktorat og statlige foretak de siste 8 år og begrunnelse for hvorfor en ikke innehar nødvendig kompetanse på området?»

Svar:

Jeg vil først understreke at bruk av eksterne konsulenter kan bidra positivt til utvikling, innovasjon og effektiv ressursbruk i staten. Det kan også være nyttig å bruke markedet for å anvende mer spesialisert kompetanse til å få løst ulike oppgaver på en god måte. For staten vil det være svært kostbart å ha fast ansatte med kompetanse som det er behov for kun i en avgrenset periode. I enkelte tilfeller pålegger også statlig regelverk bruk av eksterne tjenester, for eksempel til evalueringer eller til kvalitetssikring av store statlige investeringer.

Regjeringen er opptatt av å bruke markedet der dette er effektivt. Fra 1. januar 2015 innførte regjeringen nøytral moms i staten. Dette vil bidra til at private aktører lettere kan konkurrere om å løse oppgaver som staten selv utfører i dag. På denne måten sørger vi for at de statlige tjenestene blir produsert så effektivt som mulig.

Fra og med 2014 har alle statlige virksomheter vært pålagt å rapportere etter standard kontoplan (forvaltet av Direktoratet for økonomistyring (DFØ)). Standard kontoplan legger til rette for et mer omfattende og standardisert informasjonsgrunnlag for styring i statlige virksomheter. En felles kontoplan for statlige virksomheter legger også til rette for sammenligninger internt og på tvers av statlige virksomheter, og gir et bedre grunnlag for kjennskap til utgiftstrukturen i statlige virksomheter og i staten samlet sett. Standard kontoplan gir imidlertid ikke god informasjon om det som i dagligtale omtales som «konsulentbruk», og vi er derfor ikke i stand til å angi hvor store disse utgiftene har vært. Når det ikke er noen egen kategori for «konsulentbruk», skyldes dette dels at det ikke er trivielt å etablere en entydig definisjon av hva som skal føres som dette. Sammen med den typen kjøp som man i dagligtale vil omtale som «konsulenttjenester», inngår også kjøp av mange andre typer eksterne tjenes-

ter, for eksempel inngår helikoptertjenester, prosjekteringskostnader knyttet til investeringer i vei og bane og kjøp av barneverns- og asylmottakstjenester, mm.

Representanten Andersen viser i innledning til spørsmålet til at kommunal- og moderniseringsdepartementet skal ha kjøpt konsulenttjenester fordi departementet ikke har kompetanse om medvirkning i lokaldemokratiet. Det er litt uklart hva det her siktes til, men jeg antar det kan være en henvisning til at departementet har utarbeidet noen verktøy som kommunene kan velge å benytte ved høring av innbyggerne i kommunereformen. TNS Gallup utarbeidet et opplegg for innbyggerhøring som kommunene kan velge å bruke når de ønsker å høre innbyggerne sine. Opplegget er utformet som et notat om hvordan man gjennomfører en god innbyggerundersøkelse, og forslag til spørsmål knyttet til kommunereformen. Det er krevende å lage gode spørsmål og gjennomføre gode innbyggerundersøkelser, og departementet ønsket derfor innspill fra en profesjonell aktør som har lang erfaring med dette. Dette oppdraget hadde en ramme på 40 000,- kroner. For å gjøre prosessen for kommunene enklere, har departementet også inngått en rammeavtale med Opinion AS om innbyggerundersøkelser i forbindelse med kommunereformen. Kommunene selv avgjør hvordan de ønsker å høre innbyggerne, enten ved lokal folkeavstemning, innbyggerundersøkelse eller andre former for innbyggerdialog. Kommunene står helt fritt til å benytte seg av departementets verktøy i denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 888**Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås****Besvart 18. april 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«NRK Sørlandet har torsdag 7. april eit oppslag om at ein på E39 ved Kvinesheia framleis ikkje har starta utbetringsarbeid etter uveret Synne sine øydeleggingar 5.12.2015.

Kva meiner statsråden er akseptabel tid frå skade oppstår til arbeid med gjenoppbygging startar på ein riks- eller europaveg, og kva vil statsråden gjere for å få fortgang i arbeidet på nemnte strekning?»

Svar:

Arbeid med å utbetre skadar på vegnettet vert gjennomført så snart det er praktisk mogeleg.

I samband med uveret Synne i desember 2015 rasa E39 ut på to stader langs elva Møska i Lyngdal kommune i Vest-Agder. Utrasinga ved Røysgårdsletta er nokså enkel å utbetre, medan utbetringa ved Åbråtan er meir komplisert og kostnadskrevjande. Det er rasjonelt å utbetre begge stadene samtidig.

Ved Åbråtan blei det på midten av 1990-talet fylt massar i elva for å utvide vegen. Etter dette har det vore fleire mindre utrasingar i samband med flaum. I

2014 blei det vurdert å flytte vegen bort frå elva ved å sprengje ei høg skjering. Kostnadene ville bli høge, og løysinga blei derfor ikkje planlagt vidare. Erosjonssikringa ved Åbråtan er dårleg over ei strekning på om lag 300 m, og det er fare for nye skadar dersom berre skadane etter Synne blir utbetra. Vinteren/våren 2016 har derfor Statens vegvesen planlagt ei løysing med permanent erosjonssikring på heile strekninga. Planlegginga er no ferdig, og det er lagt opp til å gjennomføre arbeida i perioden med lågast vassstand, normalt i perioden mai – august.

Statens vegvesen har kalkulert kostnadene til om lag 30 mill. kr. Rasstadene ligg på ei strekning som blir drifta og vedlikehalden som del av OPS-prosjektet E39 Lyngdal – Flekkefjord. Det blir derfor forhandla med OPS-selskapet om pris for å gjennomføre utbetringane.

Vegen er mellombels flytta bort frå rasstadene og sikra med betongblokker. I tillegg blir områda overvaka av entreprenøren. Både ved Røysgårdsletta og ved Åbråtan er fartsgrensa redusert frå 70 km/t til 50 km/t. Statens vegvesen har vurdert dei midlertidige tiltaka til å gi forsvarleg trafikkavvikling fram til utbetringane er gjennomførte.

SPØRSMÅL NR. 889**Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 15. april 2016 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar på spørsmål om eventuell Findus-etablering i Mehamn i Dokument nr. 15:699 (2015-2016) der statsråden skriver: "Jeg har på det nåværende tidspunkt ikke konkrete tiltak om å tildele ekstraordinære kvoter til Mehamn, men jeg vurderer løpende hvilke muligheter som finnes og hvilke tiltak som kan være av betydning."

Har statsråden nå noen konkrete tiltak på blokka, har statsråden kontakt med Findus og Gamvik og hva vil statsråden foreta seg for å tilrettelegge for etablering i Norge og Mehamn?»

Svar:

Jeg har ikke besluttet konkrete tiltak i denne saken. Nærings- og fiskeridepartementet vurderer fortsatt ulike alternativer som eventuelt kan legge til rette for at Findus etablerer seg i Norge og Mehamn.

Vi må se nærmere på konsekvenser av ulike mulige tiltak, blant annet om tiltak for å sikre stabil råstofftilførsel til et ny-etablert anlegg vil innebære endring av fordelingen av kvoter mellom grupper og mellom fartøy. Jeg vil også måtte vurdere hvorvidt de synspunkt som ble fremmet i næringskomiteens innstilling til sjømatindustrimeldingen, Innst 215 S (2015-16), eller Stortingets vedtak ved behandlingen av meldingen, begrenser de muligheter jeg har. Det vurderes også i hvilken grad tiltak som vil kunne styrke en ny-etable-

ring ett sted (eksempelvis økt råstofftilførsel til et enkelt område) vil kunne svekke eksisterende, etablerte anlegg som foredler fisk.

Vi må også ta i betraktning havressurslovens regler om tildeling av kvoter og de grenser loven setter for dette.

Jeg har ikke løpende kontakt verken med Findus, ordføreren eller andre i Gamvik kommune.

SPØRSMÅL NR. 890

Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 15. april 2016 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Det var en forutsetning da de grønne oppdrettskonsesjonene ble gitt at vertskommunene skulle motta en andel av vederlaget. Nå har tiden gått, mange grønne konsesjoner har blitt gitt, men mange kommuner rapporterer nå at de ikke har fått vederlag.

Hvilke kommuner er det snakk om, og hvorfor holdes pengene tilbake?»

Svar:

Tillatelsene i tildelingsrunden 2013 ble tildelt i tre grupper. En av aktørene som hadde fått tilsagn i tildelingsrunden 2013 gruppe C, valgte høsten 2015 å ikke innbetale vederlaget og sa dermed fra seg tillatelsen. Det er dermed innbetalt en mindre sum i vederlag enn det som først var anslått. Det må tas stilling til om tillatelsen skal rettildeles eller ikke, og valget får betydning for kommunenes andel (i sum) av vederlaget. Vi tar sikte på at denne avgjørelsen blir tatt i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett. Dette forholdet har altså bidratt til at fremdriften i utbetalingene ikke har vært så rask som jeg kunne ønsket.

I 2014 ble det utbetalt midler til kommunene for 14 tillatelser, til sammen 149,8 millioner kroner. Det betyr at det gjenstår å utbetale midler for til sammen 30 eller 31 tillatelser, avhengig av om den siste tillatelsen blir retildelt eller ikke. Av disse er 10 tillatelser knyttet til en lokalitet, slik at det kan utbetales midler til disse når det blir klart hvilket beløp som skal utbetales. Hvilke tillatelser dette gjelder fremgår av vedlegg 1. Ikke alle tillatelser som ble tildelt er knyttet til en lokalitet, og det foreligger derfor foreløpig ikke grunnlag for å utbetale midler til disse idet det er tilknytningen til en bestemt lokalitet som avgjør hvilken kommune eller hvilke kommuner som får vederlag.

Jeg tar sikte på at samtlige kommuner får utbetalt sin andel av vederlaget etter at Revidert nasjonalbudsjett er behandlet i Stortinget, dersom tillatelsene da er knyttet til en lokalitet. Regjeringen legger frem Revidert nasjonalbudsjett 11. mai.

Vedlegg til svar:

Oversikt over kommunetilknytning - grønne tillatelser

Nedenfor følger en oversikt over de grønne tillatelsene som er tilknyttet lokalitet, men hvor vederlag enda ikke er utbetalt kommunen(e) hvor tillatelsen er lokalisert.

	Tillatelsesnummer	Lokalitet	Kommune	Dato
Gruppe A				
1.	F A 0060	Hesten	Alta	21.01.2016
2.	F A 0061	Store Lerresfjord	Alta	23.02.2016
Gruppe B				
1.	T D 0013*	Trettevik	Lenvik	05.05.2015
		Kvitfloget	Tranøy	05.05.2015
		Lekangsund II	Tranøy	05.05.2015
		Storvika V	Dyrøy	06.03.2015
Gruppe C				
1.	H FJ0025	Koløy N	Fitjar	22.02.2016
2.	H FJ0026**	Ådnekvamme	Masfjorden	05.04.2016
3.	H SR0005	Sagen 2	Samnanger	08.01.2016
4.	M SM0037	Gråøya	Smøla	26.10.2015
5.	N BL0023	Lismåsøy	Brønnøy	18.11.2015
		Møllebogen	Bindal	18.11.2015
		Tosen	Bindal	18.11.2015
6.	N BR0044	Lismåsøy	Brønnøy	18.11.2015
		Møllebogen	Bindal	18.11.2015
		Tosen	Bindal	18.11.2015
7.	SFSU0038	Bukkeholmen	Solund	18.09.2015

* Når det gjelder tillatelse T D 0013 i gruppe B har innehaver av tillatelsen, 17. september 2015, bedt om at vederlaget fordeles likt mellom de tre kommunene hvor tillatelsen nå er lokalisert, og ikke utbetales i sin helhet til den kommunen hvor tillatelsen først ble lokalisert. Dette spørsmålet er videresendt fra Fiskeridirektoratet til NFD, og departementet vil vurdere dette.

** H FJ0026 ble først klarert på lokalitet Dyrholmen Vest i Fitjar kommune 22.02.2016. Denne lokaliteten er nå tilbaketrukket og innehaver av tillatelsen har bedt om at vederlaget utbetales i sin helhet til Masfjorden kommune, hvor tillatelsen nå er lokalisert.

SPØRSMÅL NR. 891**Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 15. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva er status for arbeidet med en nasjonal hepatittstrategi og vil det bli fremmet en egen nasjonal handlingsplan for bekjempelse av hepatitt C?»

BEGRUNNELSE:

I brev datert 2. juli 2014 gis Folkehelseinstituttet ansvaret for å utarbeide utkast til en koordinert, multisektoriell, nasjonal strategi for forebygging, diagnostisering og behandling av virale hepatitter. Arbeidet skulle skje i samarbeid med Helsedirektoratet, frivillige organisasjoner og andre relevante aktører. Oppdraget bygget på et vedtak i Verdens helseforsamling i mai 2014, der alle land ble oppfordret til å utarbeide slike strategier.

Spørsmålsstilleren er kjent med at det foreligger et utkast til strategi fra arbeidsgruppen, men ikke hvor saken står i Helse- og omsorgsdepartementet.

Oppdragsbrevet forutsatte at utkastet minst skulle inneholde de elementene som var nevnt i vedtaket i verdens helseforsamling om at alle land bør ha en nasjonal hepatittstrategi og som Norge har sluttet seg til:

- Epidemiologi og overvåking
- Helsefremmende aspekter og forebygging
- Blodsikkerhet
- Diagnostikk og laboratoriemessige forhold
- Infeksjonskontroll i helsetjenesten
- Spørsmålet om å inkludere vaksine mot hepatitt B i barnevaksinasjonsprogrammet
- Tilgjengelighet på forebygging, diagnostikk og behandling for personer som allerede er smittet med hepatitt, med spesiell vekt på sårbare gruppers behov
- Bruken av legemidler
- Stigmatisering og diskriminering

I Norge utgjør Hepatitt C- epidemien som oftest rammer rusavhengige som injiserer narkotiske stoffer (omtrent 80 % av tilfellene), det største helseproblemet som er relatert til virale hepatitter. I årene 2008 – 2014 er det blitt meldt 1200-1500 tilfeller av hepatitt C i Norge årlig. Av dem som smittes med hepatitt C vil

75 - 85 % utvikle kronisk infeksjon. Kronisk infeksjon kan føre til utvikling av levercirrhose og kreft. Innen 30 år etter smitte vil sannsynligvis én av tre ha, eller være i ferd med, å utvikle cirrhose.

Spørsmålsstilleren mener det er stort behov for implementering av en nasjonal hepatittstrategi i helsetjenesten som intensiverer innsatsen for å unngå ny smitte og gi et bedre tilbud til de som er smittet.

Svar:

Dette er et viktig felt som globalt berører altfor mange. I Norge er hepatittforekomsten i den generelle befolkningen heldigvis lav og mulighetene for forebygging og behandling generelt gode. Norge har gode kunnskapsmiljøer og vi har gode meldesystemer for å oppdage utbrudd. Det finnes i dag vaksiner mot flere av hepatittsykdommene som gir god beskyttelse. Det medisinske apparatet for å behandle hepatitt-sykdommer er av høy kvalitet og det finnes stadig bedre legemidler for å behandle de som dessverre blir alvorlig syke.

Samtidig er det utfordringer i utsatte grupper. Spesielt gjelder dette for personer som injiserer narkotika, gruppen menn som har sex med menn (msm) og innvandrere som kommer fra land med særlig høy forekomst av hepatitter. Innenfor denne gruppen er det hepatitt B og hepatitt C som i dag er de mest utbredte virusene, og som forårsaker de mest alvorlige hepatittsykdommene i Norge. Det er viktig å se hva vi kan gjøre bedre for å begrense forekomst og smitte av hepatitter i disse gruppene.

Helse- og omsorgsdepartementet fulgte raskt opp vedtaket som verdens helseforsamling gjorde i 2014 og ga Folkehelseinstituttet i oppdrag å lage et utkast til en nasjonal strategi for arbeidet mot alle de fem kjente hepatittene (A-E). Svaret på oppdraget mottok vi den 18. desember 2015. Arbeidet følges nå opp i departementet og det vil bli forelagt en nasjonal strategi.

SPØRSMÅL NR. 892**Innlevert 8. april 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 15. april 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvordan OPS- løsningen Universitetssykehuset Nord- Norge har valgt for nye kontorbygg er en riktig og god prioritering av investeringer, og har statsråden godkjent denne investeringsbeslutningen?»

BEGRUNNELSE:

I Altaposten 05.04.2016 opplyses det at OPS-løsning med det private selskapet Consto for nytt kontorbygg vil koste UNN 216 millioner kroner. UNN har planlagt for et nytt kontorbygg med tre etasjer på toppen av PET-senteret med en ramme på 99 millioner. Ifølge Altaposten blir totalprisen for de 4 000 kvadratmeterne med kontorer 216 millioner kroner, fordi prosjektet gjennomføres som en finansiell leasing med leiepris på 8,64 millioner kroner per år over 25 år. UNNs styreleder, Jorhill Andreassen, sier i følge avisen til Nord24.no:

- Alt er klappet og klart. Det er inngått avtale, så det er bare å gå i gang. Det er absolutt en gladsak. Styrelederen uttaler også: - Hadde vi hatt pengene hadde vi finansiert det selv, men dette var en gylden anledning til å skaffe finansiering.

I svar 24.02.2016 (Dokument nr. 15:614 (2015-2016)) skriver Helse- og omsorgsministeren:

"De regionale helseforetakene har stort fokus på at tildelte midler brukes på en best mulig måte. Jeg vet at Helse Nord har en stram kontroll med investeringsprosjektene i sin region og har utarbeidet retningslinjer for å sikre riktig og god prioritering av investeringer. OPS-prosjekter er investeringer og skal følge de samme vurderingskriteriene som andre investeringsprosjekter i regionen. Bestemmelsene skal sikre et fullstendig beslutningsgrunnlag hvor kvalitet, økonomi, organisasjonsutvikling og andre konsekvenser er vurdert."

Spørsmålsstilleren mener Helse- og omsorgsministeren må klargjøre om han mener dette er en riktig og god investering for et statseid helseforetak som UNN, også når prosjektet blir om lag dobbelt så dyrt som beregnet. Spørsmålsstilleren mener også statsråden bør klargjøre hva han mener er alternativene til OPS- finansiering, herunder om staten kan innta en annen rolle og bidra til finansieringen.

Svar:

Styret i Helse Nord RHF godkjente den 16. mars 2016 at Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN) kan inngå en finansiell leieavtale for å bygge på tre etasjer med kontorareal på PET-senteret i Tromsø. Den finansielle leieavtalen er senere blitt godkjent av meg gjennom eget foretaksmøte.

Leieavtalen er på 8,64 mill. kroner over 25 år og inkluderer avdrag og kostnader, med mulighet for tidligere utkjøp. Slik jeg kjenner saken er ikke denne avtalen dyrere enn tidligere beregnet. Videre er avtalen ikke en OPS-avtale, men en ren finansiell leasingavtale hvor den eksterne part ikke skal ha ansvar for driften i bygget.

Helse Nord og Universitetssykehuset i Nord Norge har i tråd med sine retningslinjer gjennomført analyser og utredninger hvor både kvalitet, økonomi og andre konsekvenser er vurdert. Kostnader ved den finansielle leieavtalen er vurdert opp mot alternative løsninger, hvor både bygging i egen regi, senere påbygging samt videreføring av nåsituasjonen er vurdert. Disse løsningene er blitt vurdert som dyrere og mindre hensiktsmessig enn den finansielle leieavtalen. Nåsituasjonen er at UNN leier kontorlokaler i Tromsø for mer enn 12 mill. kroner årlig.

UNN og Helse Nord RHF har ansvar for å bruke sine midler på en best mulig måte. I denne aktuelle saken har de vurdert de ulike alternativene som viser at det gir en økonomisk gevinst å bygge kontoretasjene nå gjennom en finansiell avtale. Flytting av kontorlokaler fra ulike lokasjon til PET-senteret vil også gi ikke prissatte driftsfordeler for sykehuset.

SPØRSMÅL NR. 893**Innlevert 11. april 2016 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 18. april 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvor henter statsråden belegg for denne påstanden?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har ved flere anledninger, blant annet i forbindelse med fremleggelsen av stortingsmelding nr. 19 "Tid for lek og læring - bedre innhold i barnehagen", vist til at 1 av 4 elever som starter i Oslo-skolen kan så dårlig norsk at de ikke klarer å følge undervisningen.

Svar:

Andelen elever på første trinn i Oslo som får særskilt norskopplæring, jf. opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5, har ligget forholdsvis stabilt rundt 25 prosent de senere årene, men har variert noe. Rettighetene etter opplæringsloven § 2-8 og friskoleloven § 3-5 er avhengig av at eleven har et annet morsmål enn norsk

og samisk, og at eleven ikke har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den ordinære undervisningen. Rettighetene er knyttet til den enkelte elevs ferdigheter og behov, og det kreves således en individuell vurdering av hva den enkelte elev trenger av særskilt norskopplæring.

Oppdaterte tall fra Utdanningsdirektoratet viser at det for skoleåret 2015-2016 er 25 prosent av elevene i første klasse i Oslo som får særskilt norskopplæring jf. vedlagte tabell. Tilsvarende tall på nasjonalt nivå er 8,1 prosent av alle elever på første trinn. Disse tallene er hentet fra Utdanningsdirektoratet og deres innsamling av statistikk gjennom Grunnskolens informasjonssystem (GSI).

Vedlegg til svar:

Vedlegg 1**Oversikt over andelen elever i 1. klasse som får særskilt norskopplæring (2011-2016).**

		2011- 2012	2012- 2013	2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016
Hele landet	Antall elever i 1. klasse som får særskilt norskopplæring	5402	5537	5548	5303	5303
	Antall elever i 1. klasse	59997	61946	61853	63799	65129
	Andel på 1. trinn som får særskilt norskopplæring	9,0	8,9	9,0	8,3	8,1
Oslo	Antall elever i 1. klasse som får særskilt norskopplæring	1738	1748	1689	1645	1822
	Antall elever i 1. klasse	6467	6597	6831	6943	7285
	Andel på 1. trinn som får særskilt norskopplæring	26,9	26,5	24,7	23,7	25,0

Kilde: Utdanningsdirektoratet/GSI

SPØRSMÅL NR. 894**Innlevert 11. april 2016 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 18. april 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvor store er de påløpte skatte- og avgiftskuttene for hvert av årene 2014, 2015 og 2016, og hvor mye utgjør dette per dag når en legger til grunn det ukontroversielle faktum at skatteutt for ett år også gjelder i hvert eneste påfølgende år?»

BEGRUNNELSE:

Viser til finansministerens svar av 11. april på mitt spørsmål av 4. april. Her hevder finansministeren at regjeringens skatteutt så langt summerer seg til 21 mill. kroner per dag. Finansministerens regnestykke kan imidlertid bare være riktig dersom skatteuttene i 2014 var 0, i 2015 var 0 og at alle 18,5 mrd. kroner ble kuttet i 2016. Meg bekjent er ikke dette tilfelle.

Svar:

Utgangspunktet for mitt svar av 11. april var påstanden fra stortingsrepresentanten Marianne Marthinsen i

Stortingets spørretime 30. mars 2016 om at «...regjeringen har brukt 50 mill. kroner om dagen på skatteutt siden de inntok regjeringskontorene....»

Denne feilinformasjon, som senere er gjengitt i flere medier, har jeg funnet nødvendig å korrigere. 50 mill. kroner i skattelettelse per dag siden regjeringen tiltrådte 16. oktober 2013, slik Marthinsen påstår, ville gitt nærmere 45 mrd. kroner i samlede skatte- og avgiftslettelse.

Det korrekte er at regjeringens samlede påløpte netto skatte- og avgiftslettelse til og med 2016-budsjettet utgjør om lag 18,5 mrd. 2016-kroner. Nedbrutt på det enkelte år er det om lag 7,4 mrd. kroner i 2014, 5,4 mrd. kroner i 2015 og 5,6 mrd. kroner i 2016. De akkumulerte lettelsene (målt i 2016-kroner) var dermed om lag 20 mill. kroner per dag for 2014, om lag 35 mill. kroner per dag for 2015 og blir om lag 50 mill. kroner per dag for 2016.

SPØRSMÅL NR. 895**Innlevert 11. april 2016 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 19. april 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva er de totale påløpte skatte- og avgiftslettelsene siden regjeringen tiltrådte, fordelt på kategoriene 1) inntektsskatt, 2) formue/ arv, 3) næringsbeskatning, 4) særavgifter, og 5) sektoravifter og overprisede gebyrer?»

BEGRUNNELSE:

Ber om en oversikt over provenyet av hver enkelt endring under hver av kategoriene, og hva grebene under hver kategori summerer seg til.

Svar:

De samlede påløpte netto skatte- og avgiftslettelsene siden regjeringen tiltrådte summerer seg til om lag 18,5 mrd. 2016-kroner. Lettelsene samlet og for det enkelte budsjett fordeler seg på ulike kategorier som gjengitt i tabellen på neste side:

Tabell Netto påløpte skatte- og avgiftslettelser under Solberg-regjeringen. Mill. 2016-kroner.

	<i>Samlet</i>	<i>Tillegg 2014</i>	<i>RNB2014</i>	<i>Proposisjon om differensiert arbeidsgiver avgift</i>	<i>NB2015</i>	<i>RNB2015</i>	<i>NB2016</i>
Inntektsskatt personer	-8 096	-3 518	-	-	-2 198	0	-2 380
Skatt på formue og arv	-6 915	-3 737	-	-	-2 788	-	-390
Næringsbeskatning	-6 243	-1 268	-	276	-92	-	-5 160
Merverdiavgift	429	-58	29	-	179	-82	360
Miljørelaterte avgifter	926	1 188	-183	-	-583	-736	1 240
Energiavgifter	2 230	382	17	-	656	308	868
Andre særavgifter, toll	-290	-	-209	-	-15	-	-65
Sektoravgifter og overprisede gebyrer	-502	-349	-	-	-54	-	-99
<i>SUM</i>	<i>-18 460</i>	<i>-7 358</i>	<i>-346</i>	<i>276</i>	<i>-4 895</i>	<i>-510</i>	<i>-5 626</i>

SPØRSMÅL NR. 896

Innlevert 12. april 2016 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 19. april 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Boko Haram bortførte for to år siden 200 jenter i Nigeria. De er fremdeles i terrororganisasjonens hender. UNICEF har nå kommet med en rapport som viser at Boko Haram har intensivert bruken av barn som selvmordsbombere. I 2014 var det om lag 4 tilfeller, mens i 2015 var det 44 tilfeller. Det er helt uakseptabelt.

Hvilke internasjonale tiltak har utenriksministeren tatt initiativ til for å sikre at jentene kan reddes ut av fangenskap og hindre at barn blir brukt som selvmordsbombere, og hvilke ytterligere tiltak vil iverksettes?»

Svar:

Boko Haram har over lengre tid terrorisert befolkningen i området rundt Tsjadsjøen, både i Nigeria, Niger, Tsjad og Kamerun. Mange tusen er drept, og millioner av mennesker er drevet på flukt.

Sikkerhetsutfordringene er betydelige, og gruppens voldshandlinger har store negative konsekvenser for folks dagligliv i området. Både statsministeren og jeg har fordømt Boko Harams handlinger. Bekjempelse av terror og radikaliserings er en felles internasjonal

bekymring. Utviklingen i Nigeria vil fortsatt være høyt på dagsordenen.

Det er viktig å se på årsakene til at voldelige grupperinger som Boko Haram vokser frem, og bidra til forebygging og utvikling. Norge yter humanitær hjelp til internt fordrevne i området og gir langsiktig bistand som kommer befolkningen nordøst i Nigeria til gode. Via UNICEF støtter Norge et program for trygge skoler nord i Nigeria. Å sikre trygge skoler er et sentralt tiltak for å forhindre kidnapping og rekruttering av barn til terrorgrupper som Boko Haram.

Trygg skole-initiativet har som mål å gi 100 000 barn på flukt kvalitetsundervisning under sikre forhold. Norge har også støttet grunnutdanning i Niger, spesielt i de områdene i sørøst som er særlig utsatt for angrep. Gjennom flere internasjonale aktører har vi i en årrekke finansiert helsetiltak for mødre og barn. Gjennom FNs utviklingsprogram (UNDP) bidrar vi til fred- og forsoningstiltak i flere lokalsamfunn.

Norge støtter i tillegg Nigerias gjennomføring av FNs globale anti-terrorstrategi. Det skjer i form av et FN-prosjekt som setter Nigeria i stand til å bruke FN-institusjonenes ressurser når det gjelder forebygging av terrorisme.

SPØRSMÅL NR. 897**Innlevert 12. april 2016 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal****Besvart 15. april 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Nye tall fra UDI viser at 49 barn har blitt borte fra asylmottak så langt i år. I perioden 2013 - 2015 forsvant 178 enslige mindreårige og tilsammen 781 barn fra mottak.

Hva gjør regjeringen og hva har regjeringen gjort for å hindre at barn forsvinner fra mottak?»

Svar:

Jeg vil først fremheve at Stortinget, som en del av budsjettforliket for 2016 mellom regjeringspartiene, Venstre og Kristelig Folkeparti, bevilget ekstra midler til økt bemanning og barnefaglig kompetanse på asylmottak for enslige mindreårige asylsøkere over 15 år. Bevilgningsøkningen er plassert på kap. 490, post 21, jf. Innst. 16 S (2015–2016). Ekstrabevilgningen kom i tillegg til den generelle bevilgningsøkningen på posten som regjeringen foreslo for 2016 grunnet økte asylankomster.

Ekstrabevilgningene skal brukes til å styrke bemanningen i mottak for enslige mindreårige på følgende måte:

1. Generell styrking av bemanning med barnefaglig kompetanse i ordinære mottak for enslige mindreårige
2. Styrking av bemanning og kompetanse i transittmottak for enslige mindreårige
3. Styrking av bemanning i utvalgte/ store mottak for enslige mindreårige knyttet til sikkerhet og psykisk helse.

Tiltakene vil kunne bidra til å forebygge at enslige, mindreårige asylsøkere forsvinner fra mottak.

Arbeidet mot forsvinning av barn i mottak må ses i lys av at asylmottak er et frivillig botilbud, også for barn, herunder enslige mindreårige. UDI kan ikke pålegge enslige mindreårige og andre barn å bo i mottak.

Det er imidlertid svært ønskelig, av flere grunner, at enslige mindreårige og andre barn oppholder seg i mottak eller på annen kjent adresse. Personer som UDI

mener står i fare for å forsvinne fra mottak, prioriteres i UDIs hurtigspor for behandling av asylsaken. I tillegg har politiet særskilte tiltak for å hindre at personer med endelig avslag forsvinner fra mottak. Disse tiltakene gjelder også for barn.

UDI har i tillegg en rekke målrettede tiltak for enslige mindreårige asylsøkere. Mottak for enslige mindreårige skal være bemannet 24 timer i døgnet. Enslige mindreårige skal ha faste kontakter i personalet ved mottaket. UDI har satt krav om omsorgsarbeid i mottak som skal sørge for oppfølging av den enkelte mindreårige beboer og bidra til relasjonsbygging mellom beboer og ansatt.

UDI stiller krav til individuell kartlegging i mottak for enslige mindreårige. Målet er å få best mulig grunnlag for at den enkelte beboer får systematisk oppfølging og et godt omsorgstilbud. Det er særlig viktig å kartlegge omsorgsbehovene til enslige mindreårige som har psykiske plager, atferds- og rusproblemer og lignende. UDI stiller videre krav til arbeid med oppvekstmiljø, beboermedvirkning, aktivitetstilbud for enslige mindreårige, bemanning og bred kompetanse blant ansatte i mottakene.

UDI stiller strenge krav til å gi permisjon til beboere i mottak. Mottakene skal gjøre en nøye vurdering før permisjon gis til mindreårige i ordinære mottak. Ved opphold i transittmottak gis det i utgangspunktet ikke permisjon.

UDI har nylig utviklet et rapporteringssystem som skal sikre oppdatert og helhetlig oversikt over antall enslige mindreårige som forsvinner fra mottak. Rapporteringssystemet gir UDI bedre mulighet til å vurdere behov for forbedringstiltak både internt og i samarbeidet med politiet og barnevernet.

UDI, politiet og barnevernet har særskilte rutiner for håndtering av situasjonen når forsvinning har funnet sted. Disse kan også bidra til å forebygge forsvinninger.

SPØRSMÅL NR. 898**Innlevert 12. april 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 20. april 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Orkla vurderer å legge ned industri i Norge og flytte det til Sverige.

På hvilken måte vil næringsministeren engasjere seg i saken?»

BEGRUNNELSE:

Orkla vurderer å flytte deler av sin produksjon til Sverige, og med dette legge ned virksomhet og arbeidsplasser i hhv Rygge og Kristiansund.

Nedleggelser i Rygge vil komme på toppen av andre utfordringer for arbeidsmarkedet i regionen, slik som situasjonen rundt flyplassen.

Nedleggelser i Kristiansund vil komme på toppen av utfordringene i oljenæringen som har rammet nordvestlandsbyen hardt.

Det som kjennetegner industrien ellers i Europa og Nord-Amerika er at industri "flytter hjem", godt hjulpet av offensive næringsministre og regjeringer som friskt satser for å legge til rette for utviklingen. Det bør gå en varselampe når det motsatte skjer i Norge. Spesielt når den gunstige valutasisuasjonen skulle tilsi noe annet.

Det er svært viktig at næringsministeren kommer på banen og engasjerer seg i saken. Ministeren bør være smidig og søke å bruke virkemiddelapparatet aktivt for å fremme industriell vekst i Norge. I verste fall kan dette bli starten på en avindustrialisering av Norge i en tid hvor det motsatte bør skje.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at Nærings- og fiskeridepartementet følger utfordringene i industrien tett, ikke minst i lys av økte omstillingsutfordringer som følge av reduserte investeringer og aktivitet innenfor petroleumssektoren. Regjeringen har en målrettet innsats for å legge til rette for å beholde og etablere nye

arbeidsplasser i eksisterende næringsliv, og bidra til arbeidsplasser i nye bedrifter.

Gode og stabile rammebetingelser for verdiskaping er avgjørende for industrien. Derfor er dette et viktig mål for regjeringen. Det er nødvendig for å utvikle en industri med god konkurransekraft og verdiskapings-evne. Først og fremst fører regjeringen en ansvarlig finanspolitikk som bidrar til å skape rammer for en valutakursutvikling som er av helt avgjørende betydning for industrien. Regjeringen har redusert personbeskatningen og formueskattesatsen. Vi har fjernet arveavgiften, og vi vil gjennomføre en skattereform der vi reduserer selskapsskatten ytterligere. Endringene stimulerer privat eierskap, investeringer i Norge og entreprenørskap, og forenkler generasjonsskifter i næringslivet. Vi har økt satsingen på forskning og innovasjon betydelig, og har det største forskningsbudsjettet noensinne – målt både i kroner og som andel av BNP. Denne samlede næringspolitikken er viktig også for bedrifter som Orkla.

Regjeringen arbeider med en industrimelding om industriens rammevilkår. I den forbindelse legger vi stor vekt på å ha en nær dialog med industrien om utfordringer, muligheter og innspill til politikk.

Jeg har i dag møtt representanter fra LO og ble informert om deres synspunkter på Orklas arbeid med fabrikkstrukturer og fremtidig produksjon. Det er nyttig og viktig med slike innspill. Jeg har derfor også tatt initiativ til et snarlig møte med Orklas ledelse for å bli informert om deres vurderinger og planer for fremtidig virksomhet i Norge.

Samtidig vil jeg understreke at myndighetene ikke kan gripe inn i selskapers strategiske vurderinger knyttet til organisering av produksjon og kommersielle vurderinger. Vi må ha tillit til at Orkla-konsernet treffer de forretningsmessige beslutningene som er nødvendige og samtidig forsvarlige, og er opptatt av å skape trygge langsiktige arbeidsplasser og verdiskaping i Norge.

SPØRSMÅL NR. 899**Innlevert 12. april 2016 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim****Besvart 2. mai 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hvordan har statsråden konkret fulgt opp sin egen uttalelse om å se på balansen mellom avslagssakene og innvilgelsessakene, slik at vi ikke kommer i en situasjon der det ikke er personer for kommunene å bosette?»

BEGRUNNELSE:

25. februar i år skrev nrk.no at flere kommuner hadde ledig kapasitet for bosetting fordi det ikke er behandlet nok asylsøknader. Den gang uttalte direktør for interessepolitikk i KS, Helge Eide, at «problemet er at køene stiger for asylsøkere som ligger an til å få oppholdstillatelse, mens antallet bosetningsklare blir lavere. Det kan få uheldige konsekvenser hvis det ikke tas grep nå, sier Helge Eide, direktør for interessepolitikk i KS. På et møte med kommunalkomiteen i Bodø 4. april uttalte fungerende direktør i IMDi Nord, Roger Solstad, at det var behov for omtrent 1000 innvilgelsessaker i måneden dersom tempoet i bosettingen skulle opprettholdes.

I spørretimen 17. februar i år svarte statsråden på et spørsmål om saksbehandlingskapasitet i UDI fra Trine Skei Grande at:

«Så er det slik at det ansettes mer folk, men det er klart at det tar litt tid før de nyansatte er klare til å starte full produksjon, fordi det er en opplæringsprosess som skal til. I den opplæringsprosessen vil også ansatte som vanligvis er i saksbehandling og bidrar i den, være dem som skal lære opp de nye. Men det som er viktig for meg, er å sørge for at det nå blir en god flyt i dette systemet, og at vi sørger for f.eks. at de er bosetningsklare til kommunene. Derfor har vi sagt at vi må se på balansen mellom avslagssakene – de som er åpenbart grunnløse osv. – kontra de som skal innvilges, så vi ikke kommer i en situasjon der det f.eks. ikke er personer for kommunene å bosette.»

Svar:

Det store antallet saker til behandling gjør at UDI står overfor krevende prioriteringer, der også delvis motstridende hensyn skal ivaretas. I UDIs tildelingsbrev

for 2016 er det satt krav om prioritering av saker i klare avvisnings-/avslagsporteføljer, blant annet for å nå målene om færre asylsøkere uten beskyttelsesbehov og rask retur for personer uten rett til opphold i Norge. UDI er imidlertid også bedt om å ta andre hensyn i sin prioritering. På begynnelsen av året hadde få asylsøkere fått oppholdstillatelse, noe som skapte utfordringer for IMDis arbeid med bosetting i kommunene. Det er derfor tydeliggjort i UDIs tildelingsbrev at UDI skal bidra til et godt samarbeid med IMDi, slik at bosettingen i kommunene går etter planen.

Utfordringene knyttet til prioriteringer innenfor asylporteføljen følges tett opp i styringsdialogen. UDI skal i sine tertialvise virksomhetsrapporteringer redegjøre for status for asylsaksporteføljen, herunder aktuelle problemstillinger knyttet til saksbehandlingstider, omfang av ubehandlede saker og prioriteringer innenfor saksporteføljen, herunder om hensynet til bosetting i kommunene.

UDI har så langt i 2016 økt antall innvilgelser gradvis. IMDi rapporterer månedlig til UDI om behovet for nye innvilgelser, og UDI har økt ressursbruken på innvilgelsessaker for å imøtekomme behovet. UDI anslo 1. april 2016 at de trolig ikke fullt ut vil klare å imøtekomme behovet for antall positive vedtak i første halvår, men at man i perioden 1. januar 2016 til 1. oktober 2016 sett under ett vil ha fått det antall vedtak som IMDi anser nødvendig. Det er naturlig at UDIs produksjon vil øke utover året og at det vil ta noe tid før vi ser den fulle effekten av bevilgningen på 184 mill. kroner til styrking av UDIs saksbehandlingskapasitet på asylområdet i 2016. En så betydelig oppbemanning som denne styrkingen tilsier, er krevende. UDI forventer en betydelig økning i vedtaksproduksjonen i ukene fremover. Jeg følger utviklingen i UDIs saksbehandling nøye, både med tanke på behovet for bosetting og med tanke på målene om rask retur og færre asylsøkere uten beskyttelsesbehov.

SPØRSMÅL NR. 900**Innlevert 12. april 2016 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim****Besvart 21. april 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvilke tiltak som er igangsatt og planlagt for å korte ned og effektivisere saksbehandlingstiden, hvor mange asylsaker UDI planlegger å behandle i løpet av våren og om statsråden mener det er noe å lære av det som skjer i Finland?»

BEGRUNNELSE:

Mange av asylsøkerne som kom til Norge i fjor vil komme til å få opphold i Norge. Det er derfor avgjørende for integreringen at vi sikrer en mest mulig effektiv saksbehandling, slik at de som skal bli her kan bosettes og bli en del av et lokalsamfunn. I dag er det omtrent 20.000 personer som bor i mottak og venter på svar på asylsøknaden, og over 13.500 av dem venter på intervju. De første to månedene i år er 1.200 saker realitetsbehandlet i UDI, og det ble fattet vedtak i 1.600 saker som gjaldt Dublin, trygt tredjeland, trukket eller henlagt sak. Men dette tempoet vil det ta lang tid å behandle alle de asylsøknadene fra personer som sitter i mottak.

Til sammenligning har tempoet i saksbehandlingen av asylsøknader i Finland tatt seg kraftig opp. Finland har i mange år har lavere ankomsttall, og må derfor antas å i enda mindre grad enn Norge å hatt en saksbehandlingskapasitet som var skalert for fjorårets økning i asylankomstene. NOAS melder nå om at Migri i vinter (1.1-28.3) har behandlet over 5000 saker, og at planen er at de fra slutten av mars skal fatte 1000 vedtak i uka.

Svar:

Innen utgangen av mars 2016 har UDI behandlet om lag 4 760 søknader om asyl. På grunn av stor pågående oppbemanning antas produksjonen å øke utover

året. I tildelingsbrevet er det lagt til grunn at UDI skal behandle 23 500 asylsaker i løpet av året. UDI rapporterer imidlertid per 1. april 2016 at de hittil i år har behandlet flere saker enn forventet. Hvor mange saker UDI faktisk klarer å behandle, vil imidlertid blant annet avhenge av saksporteføljens kompleksitet og sammensetning, samt de faktiske effektene av tiltak for økt produktivitet. Ambisjonsnivået for 2016 samlet vil på nytt bli diskutert med UDI etter at virksomhetsrapporteringen per første tertial foreligger.

UDIs bevilgning har blitt økt med om lag 184 mill. kroner til asylsaksbehandling i 2016. Jeg forventer samtidig at UDI jobber kontinuerlig med å forbedre saksflyten og øke effektiviteten. UDI har i 2016 gjennomført tiltak for å effektivisere saksbehandlingssprosessen, blant annet gjennom utvidet bruk av Skype ved intervju og gjennom saksbehandlerteam som reiser til utvalgte mottak for at et større antall intervjuer kan gjennomføres der. Arbeidsdelingen mellom PU og UDI er også noe som stadig er under vurdering, og i 2016 behandles for eksempel syriske asylsøknader i større utstrekning på bakgrunn av en utvidet PU-registrering, uten at UDI gjennomfører intervju. Samtidig vurderer Justis- og beredskapsdepartementet endringer i regelverket for å oppnå økt fleksibilitet i saksbehandlingen. I arbeidet med å øke produktiviteten benytter vi oss også av erfaringer fra andre sammenlignbare land.

Jeg vil for øvrig påpeke at selv om det er et mål at saksbehandlingen skal være så effektiv som mulig, er det viktig at dette ikke går på bekostning av nødvendig kontroll og kvalitet i saksbehandlingen.

